

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Nová složka
(2)\Svandrlík_Miloslav-Draculuv_svagr.PDB

PDB Name: Svandrlík_Miloslav-Draculuv_sva
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 16.12.2003
Modification Date: 16.12.2003
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Miloslav ŠVANDRLÍK

DRACULŮV ŠVAGR

Předmluva

Jelikož nejsem ranní ptáče, neměl jsem příležitost spatřit svou knihu Draculův švagr na knihkupeckých pultech. Než jsem tam doskákal, čtyřicetitisícový náklad zmizel, jakoby ho spolkla některá ze záhrobních příšer. Druhé vydání nebylo povoleno, neboť byla právě odstartována normalizace. Za to mnozí začali proti strašidlům brojit, pokládajíce je za rafinovanou ideologickou diverzi.

Mnohé rozlítla již Nepraktova obálka. Ačkoliv malíř na nátlak cenzury přioděl zakusovanou krasavici apartní košílkou, stihl ho hněv prudérního funkcionářstva. Byl pasován na autora pornografií, což ale přijal spíše jako poklonu.

Text knihy byl napaden z mnoha stran. Především se ozvali skalní materialisté, kteří nesouhlasili s existencí upírů, vlkodlaků a duchů. Ředitel ostravského dolu z obavy, aby jeho podřízení nezačali věřit v permoníky, mi poslal brožuru o dialektickém a historickém materialismu. Draculova švagra nazval zákeřným útokem na marxistické učení.

Početný houfec milovníků pořádku byl zdrcen úlohou, kterou hrají v knize příslušníci veřejné bezpečnosti. Zmrskání policisty Krocánka v sadomasochistickém doupěti považovali za urážku bezpečnostních sil v čele s jejich zakladatelem Dzeržinským. Příběhy zkrátka neobnášely socialistickou realitu a podbízely se měšťáckým elementům.

Přesto kniha neupadla v zapomnění a zejména filmaři se pokoušeli o uvedení některých příběhů na Jilmové plátno nebo na televizní obrazovku. Podařilo se to pouze Polákům, ale program katowické televize se mi nepodařilo chytit. Takže jsem byl nucen počkat celé čtvrtstoletí na režiséra Smyczka, který některé povídky (celkem 12) natočil pro televizi Nova. Nabídka na knižní reedici mě uvedla do jistých rozpaků. Kladl jsem si otázky: "Jak obstojí tyto povídky vedle drsných amerických hororů? Nebudou už pouze směšné?" Doba, kdy při jejich čtení, jak napsal kritik Rudého práva "Stydla krev v jelitech", přeče jen dávno minula. Doba je přeče jen mnohem drsnější a naivní útlocitní upíři, nebo jiní démoni, už třeba nevydělají ani bojácné stařenky za pečlivě uzamčenými dveřmi svých příbytků.

Leč je rozumné se přesvědčit. Kniha se prý stále čte a tak si to můžeme vyzkoušet. Já se bojím stále a velice rád.

Miloslav Švandrlík

Pohřební vůz

"To jsem rád, že tě vidím," vydechl malíř Lukeš a řítil se ke mně s nataženou pravicí. "Máš čas si na chvíli někde sednout? Namouduši, že jsem tě chtěl sám zavolat!"

"Zase mě budeš dvě hodiny bavit o těch svých starožitnostech, vid'?" ušklíbl jsem se, ale protože jsem opravdu neměl nic naléhavého na práci, zamířili jsme spolu do Juventusu. Boxy byly téměř všechny prázdné, tak jsme si vybrali ten nejodlehlejší, abychom se mohli bavit zcela nerušeně.

"Tak spust', " řekl jsem, sotva jsme se posadili. "Co jsi zase koupil? Pendlovky ze sedmnáctého století? Egyptskou mumii? Pánev neandrtálce? Nebo snad novou bronzovou sochu Buddhy?"

"Pohřební vůz," zamumlal bez úsměvu Lukeš. "Ano, slyšíš dobře, pohřební vůz. Se stříbrnými a zlatými anděličky a vůbec se vším všudy."

Rozchechtal jsem se a doufal jsem, že mě bude následovat, ale zůstal smrtelně vážný.

"Človče," řekl potom, "musíš mě o něčem ujistit. Znáš mě spoustu let. Myslíš si, že jsem úplný blázen?"

Pokřčil jsem rameny. "Z lékařského hlediska určitě ne," ubezpečil jsem ho, "jestli jsi se dopustil trestného činu, jsi za něj plně odpovědný. Normální ovšem taky nejsi. Ta tvá sběratelská vášeň... Prosím tě, jak tě mohlo napadnout koupit si pohřební vůz?"

"Mne to nenapadlo," hučel Lukeš a vraštil čelo, "prošlé za mnou jeden kolega přivedl chlapíka, kléry měl na dvoře pod kolnou tu nádheru bůhvíkolik lei. Nechtěl za to nic, jenom nějaký pěkný obraz, olej, aby mu na stěně visel originál od opravdického akademického malíře. Uznáš jistě, že to bylo lákavé!"

Rozhodně jsem to odmítl, protože jsem nikdy nepociťoval nejmenší potřebu vlastnit funebrácký vůz. Odjakživa jsem se děsil hrobů, rakví a všeho, co nějak souviselo s posledními věcmi člověka.

"Mám doma voskové panoptikum," vykládal malíř, "řetízkový kolotoč a devět loutkových divadel. Zdálo se mi, že k tomu ten vůz patří. Jenomže matka, která měla vždycky pro mého koníčka pochopení, se tentokrát postavila na zadní. Prohlásila, že jestli tu hrůzu nechám na zahradě, okamžitě ode mne odejde."

"Měla pravdu," souhlasil jsem, "a doufám, že po mně nechceš, abych ti sháněl nějaké prostory pro pohřební vůz." Zavrtěl hlavou. "Doslal jsem lakový pitomý nápad," soukal ze sebe, "a nechal jsem si ho odvézt k jezeru. Lidé si stavějí chaty ze starých vagónů, ze staničních budek, z tramvají, tak proč bych si nemohl zhotovit rekreační sídlo zcela originální? Vyhlídl jsem si takový pustý, osamělý kout u slepého ramene, kde celé týdny nevidíš živáčka. Dostaneš se tam jedině na lodi, a když jsme tu nádhru vezli na pontonu, lidé, kteří nás potkávali na lodičkách, se křížovali. No, ale podařilo se to. Vůz jsme vytáhli na břeh, kola zapřeli několika kmeny a dali se do práce. Potáhli jsme ho celý celtovinou, aby ty křížky a sbory andělů nikoho neděsily, a chata byla hotová."

"Ty opravdu nejsi normální," povzdechl jsem si. "Pročež předpokládám, že ti víkendy v tom morbidním prostředí budou vyhovovat."

"Nemohu se vyjádřit zcela jednoznačně," řekl pomalu Lukeš.

"Samozřejmě jsem to bral jako recesi. Ale pak jsem se tam vyspal a co bys myslel, že se stalo?"

"Měl jsi živý sen," dohadoval jsem se.

"Správně," kývl hlavou, "zjevil se mi starší, olysalý člověk, říkal, že se jmenuje Antonín Pekárek a je pohřben v Ďáblicích v druhé řadě od hlavního vchodu."

"Nervy," usmál jsem se, "z toho si nic nedělej. Něco takového by postihlo každého zdravého člověka, který by dostal nápad nocovat v pohřebním voze. Kdoví, co by se zdálo mně."

"Jenomže já jsem druhý den jel na hřbitov do Ďáblic," nenechal mě domluvit Lukeš, "a zjistil jsem, že ten Antonín Pekárek tam opravdu leží. V druhé řadě od hlavního vchodu. A na pomníku má takovou vybledlou fotografii, na které jsem ho bezpečně poznal."

"Cože?" vykřikl jsem, ale vzápětí jsem mávl rukou. "To je náhoda! To je docela určitě náhoda, Antonín Pekárek je celkem běžné jméno a já se vsadím, že ho najdeš na každém větším hřbitově. A ta fotografie? Sám říkáš, že byla vybledlá a potom: to, že ho poznáváš, se ti určitě zdálo. Když rozrušenému svědkovi ukáží na policii nějakou fotografii a zeptají se ho, jestli poznává pachatele, skoro vždycky odpoví kladně, ačkoliv jde o zcela rozdílné typy."

"Takhle jsem uvažoval taky," řekl malíř a nervózně si zapálil cigaretu, "a proto jsem učinil další pokus. Tentokrát se mi zjevil mladík, který se zabil na motorce. Jeho matka z toho zešilela a dívka, která s ním jela jako tandemistka, se nikdy neprovdala, protože utrpěla strašlivá zranění, zejména v obličeji. Dva dny jsem běhal za tím jedenáct let starým případem. Mohu tě ujistit, že matka stále žije v Bohnicích a tu dívku jsem viděl taky. Je na ni strašlivý pohled."

Chvilí jsem mlčel. Cítil jsem zcela jasně, jak mi běhá mráz po zádech.

"Hm," zamumlal jsem potom, "snad by bylo nejlepší, kdybys na to zapomněl. Tyhle experimenty k ničemu nejsou."

"Ono na to zapomenout nejde," olízl si rty malíř, "totiž na ty dva případy bych zapomněl, ale..."

"Tys tam šel spát potěti?" vydechl jsem.

"Šel," přikývl, "potřetí, počtvrté i popáté. Jenže to už se mi ve všech případech zjevila Helena. To ti je fantastická ženská, člověče!"

"Snad byla?" opravil jsem ho.

Trochu se zarazil. "Byla neboje, sám už vlastně nevím," řekl těžce. "Když jsem s ní, mám pocit, že je, a bezmála z toho šílím. Pořád si říkám, že to by byla žena pro mne."

"Kdy umřela?" zeptal jsem se ledabyle.

"Před třinácti lety," zašeptal, "vlastně třináct let to bude pozítří. Rakovina. A pozítří se opět sejdem... víš, mám takové obavy, že tady spolu sedíme naposled."

"Ty šíliš!" vzal jsem ho jemně za ruku. "Přece tě nikdo nemůže donutit, abys šel nocovat do pohřebního vozu!"

"Musím ji vidět," řekl polohlasně, "a když to chceš slyšet, musím s ní spát!" Toužím po nijako po nikom na světě.

Kdybys ji, člověče, viděl!"

"A z čeho soudíš, že ti hrozí nebezpečí?" vyzvídal jsem.

"Řekla, že nemůžeme být svoji, dokud budeme každý na jiném břehu," vysvětloval, "a ona se zpátky vrátit nemůže. Nevím, co se mnou chce udělat, ale dala mi najevo, že se brzy sejdem navěky. Snad to bude pozítří."

"Projevují se u tebe nějaké sklony k sebevraždě?" zeptal jsem se.

"Ani v nejmenším," ujistil mě, "jestli zemřu, sebevražda to v žádném případě nebude."

Chvilí jsem soustředěně přemítal. "Tak se podívej," řekl jsem potom, "jsou tu dvě možnosti. Buď si nějaký recesistě, kteří se o tvých morbidních sklonech dozvěděli, dělají z tebe legraci a hrají si na živé sny, nebo začínáš propadat vážné nervové chorobě."

"Je tu ještě třetí možnost," upozornil mne, "a já jí musím chtít-nechtít dát přednost. Skupinu recesistů vylučuji. Poznám přece sen od skutečnosti a živí lidé by se nemohli jen tak zničehonic rozplynout. Tví začínající nervovou chorobu samozřejmě nemohu popít, ale přesto jsem přesvědčen, že Helena je skutečnost. Jiná skutečnost než ta, s kterou se denně setkáváme, ale o nic méně pravdivá."

"Jsi tedy přesvědčen, že miluješ mrtvou," hučel jsem a viděl jsem, jak si mě prsty nervózně pohrávají s vinnou sklenkou.

"Nejen to," usmál se slabě, "ale já po ní strašlivě toužím! Fyzicky toužím, rozumíš? Vím, že je to šílenství, ale já do toho

pohřebního vozu zase půjdu bez ohledu na to, co se stane. A mám takový pocit, že se něco stane zcela určitě!" "Víš co?" rozhodl jsem se náhle. "Pojedu pozítří s tebou! Do toho pohřebního vozu samozřejmě nevlezu a nebudu ti nijak překážet ve schůzce se slečnou Helenou. Nevěřím, že by ti opravdu hrozilo nějaké nebezpečí, ale trochu mé ta historie přece jen zajímá."

Pozítří jsme vyrazili k jezeru. Lukeš byl bledý a zamlklý, na mě otázky odpovídal téměř nepřítomně a zdálo se, že ho mrzí má účast na nočním podniku, i když měl můj slib, že se budu chovat voliče zdrženlivě. Přijeli jsme k hotelu, v jehož přístavu měl malíř svou pra micku s malým motorkem. Nasedli jsme a vyjeli na jezero, které bylo ze všech stran obklopeno strmými zalesněnými stráněmi a skalami plnými šípových keřů. Výjimku tvořilo několik míst, kde byly pláže a travnaté paseky, na nichž se tísnil stan vedle stanu. Byl to báječný kontrast. Několik set metrů od hlučných rekreačních míst a sportovišť byly divoké a neschůdné kouty, které by uspokojily i nejnáročnějšího zálesáka. Asi po dvacetiminutové plavbě jsme dorazili k příkré, téměř holé skále, která jako by pukla žalem. Přímou v jejím středu zel několikametrový vjezd do slepého jezerního ramene, které bylo téměř skryto před lidským zrakem. Vjeli jsme touto nádhernou přírodní branou a Lukeš vypnul motorek. Dál už jsme pouze veslovali. Rameno se stále rozšiřovalo, ale nikde nebylo širší než padesát metnů. Vínulo se mezi skalami a končilo nakloněnou travnatou planinkou pod zalesněným kopcem. Ještě dříve, než jsme přirazili ke břehu, jsem spatřil malířův podivný přibyték. V posledních paprscích odpoledního slunce nijak hrůzostrašně nevypadal. Pokryt stanovými celtami působil spíše jako cirkusový stan nebo prapodivná maringotka. Jen černá oprýskaná kola, zapře na několika kmenech starých sosen, dávala tušit něco neobvyklého.

Vylodili jsme se a já jsem vytáhl spací pytel, ve kterém jsem hod lál strávit noc.

"Co tomu říkáš?" zeptal se Lukeš, "není to nádherna? Ten klid, to ticho... Ještě se mi nestalo, aby mě tu někdo vyrušil."

"Vyjma tvých nebožtíků," usklíbl jsem se. "Kdybych nevěděl, jak po té společnosti prahneš, téměř bych tě litoval."

"Není třeba," řekl, "ostatně si myslím, že budeš zklamán. Byl jsem předečtírem značně nervózní a plácál jsem nesmysly. Co by se mi tady mohlo stát? Přece mě neroztrhají duchové!"

"Taky si myslím," souhlasil jsem. "Jestli proti tomu nic nemáš, rozděláme si oheň."

Udělali jsme si večeri, přiložili pár silných větví a posadili se na balvany na břehu, abychom čekali na noc. Mlčky jsme sledovali rudý kotouč zapadajícího slunce a nikomu nebylo do řeči. Nad hlavami nám pískali komáři a z dálky sem zaznívala sentimentální melodie staré trampské písně.

Konečně nastala noc. Tichá, měsíčná noc. Úplněk se labužnický koupal v jezeře, sosny se honosily stříbrným přelivem a naprostý klid narušovaly jen ryby, vymršťující se občas z vody a pleskající o hladinu. Hleděli jsme s Lukešem do ohně a předstírali, že se vůbec nic neděje. Po chvíli se malíř zvedl.

"Půjdu si lehnout," řekl. "Dobrou noc."

"Dobrou noc," kývl jsem hlavou, "a sny, které se ti budou zdát, ať jsou jenom příjemné!"

Zarazil se. "Poslyš, kdyby se přece jenom něco stalo..."

Mávl jsem rukou. "Budu na tebe celou noc dávat pozor. Ještě nikdy jsem neměl příležitost setkat se s duchy a takovou možnost si rozhodně nenechám ujít."

Lukeš už neřekl ani slovo a vstoupil do vozu.

Osaměl jsem. Chvilu jsem se procházel po břehu a bavil se tím, jakých bizarních tvarů nabývá odraz stromů v mírně se pohupující vodní hladině. Uvažoval jsem dokonce, nemám-li se vykoupat, ale pak jsem to zamítl. Vrátil jsem se k dohasínajícímu ohni a ojedeno z oharků jsem si zapálil cigaretu. Původně jsem měl v úmyslu zalézt do spacího pytle, ale noc byla tak teplá, že to bylo úplně zbytečné. Snad až k ránu.

Obešel jsem po špičkách pohřební vůz a z jeho vnitřku jsem zaslechl pravidelné oddechování. Lukeš už spal. Posadil jsem se k mohutné sosně, která rostla opodál a opřel se zády o její kmen. Všude panovalo nádherné, uspávající ticho. Jen dvakrát jsem se polekal. Poprvé, když nahoře na stráni dlouze zapištěl zajíc, který se pravděpodobně stal obětí dravce. A podruhé, když přímo na sosně, u níž jsem seděl, se rozhoukal sýček. Zahnal jsem ho kamením, protože takováto symbolika se mi vůbec nehodila. Ještě dvakrát se vrátil, ale byl jsem vytrvalejší. Pak už se nedělo nic a já jsem upadl do blažených mrátek. Nebyl to spánek, ale ani bdělý stav. Stále jsem seděl, cítil za zády kmen stromu a splýval s tím nádherným vlídným tichem kolem sebe. Vím, že jsem celou tu dobu vnímal měsíc plující po čistém nebi bez jediného mráčku.

A najednou mě z toho všeho vyrušil hlas zvonu. Ve vesnici odbíjela půlnoc. Vytřeštil jsem oči a spatřil jsem sýčka, kterého jsem předtím už třikrát odehnal, jak sedí na střeše pohřebního vozu. Zabědoval tak pronikavě a příšerně, až mě zamrazilo v zádech. Pak jsem zaslechl Lukešův hlas vycházející z nitra pohřebního vozu: "Heleno! Miláčku! Konečně!" Vyskočil jsem, abych ho vzbudil. Ale v tom okamžiku se stalo něco příšerného. Zčistajasna se zvedl prudký víchr, který mi znemožnil jakýkoliv pohyb. Viděl jsem, jak rve plachty pohřebního vozu a obnažuje jeho původní vzhled. Teprve teď jsem ho spatřil v celé jeho hrůzné kráse a měsíční svit mi dovolil uvidět Lukešovu siluetu, která po komsi vztahovala ruce. Nový nápor větru rozkymácel vůz a sýček vydešeně vylétl do výše. Vtom se daly do pohybu kmeny, jimiž byla zapřena kola vozu. Zdálo se, že je něco takového nemožné, ale viděl jsem jasně, jak se valily k jezeru.

"Lukeši!" vykřikl jsem. "Lukeši!"

Ale bylo již pozdě. Pohřební vůz, až dosud se kymácející ze strany na stranu, se pomalu rozjel. Podle všech zákonů fyziky by se měl z prudkého svahu řídit do jezera, ale on tam jel volně, jakoby ho táhly dva páry smutečních koní. A přesto jsem nemohl nic udělat. Jako fascinován jsem hleděl na to příšerné divadlo. Nebylo v mých silách zadržet ten pohřeb, který byl současně svatbou. A tak jsem se jen díval, jak pohřební vůz zvolna mizí v jezeře. Nejprve kola, a potom se pomalu celý propadal do hlubin. Už jsem viděl pouze střechu s dvěma anděličky a křížkem a potom nic, vůbec nic. Vítr se uklidnil a kolem panovala tichá měsíčná noc.

Guláš

Už dlouho se Anatol toulal po horách, živil se okoralým chlebem a turistickým salámem, než aby mu nezajiskřily oči při spatření úhledné hospůdky pod příkrým srázem skalní stěny. "Dám si pivo," pomyslí si, "a nějaký dobrý oběd. Jistě tu počítají s náhodnými turisty a budou mít něco pořádného na zub!"

Vstoupil dovnitř a byl příjemně překvapen. Místnost byla čistě vybičena, stěny byly ozdobeny neumělými, ale na oko příjemně působícími obrázky, stoly a židle byly vyřezávané a skrývaly v sobě nenapodobitelný půvab starého lidového umění. Paní hostinská, milá, laskavá stařenka, právě obsluhovala několik mužů, drsných, větrem ošlehaných horalů, kteří zálibně pomlaskávali nad talíři plnými dráždivě vonícího guláše. Hostinská před chlapy postavila pivo a s úsměvem se obrátila na Anatola, jenž se mezitím posadil k opuštěnému stolu.

"Dá si pán taky guláš?" zeptala se.

Anatol přikývl. "Dvojitou porci," řekl, "a pivo, paní hostinská!"

Nečekal dlouho a už měl před sebou hluboký talíř čehosi, co svou ostrou vůni slibovalo být zcela mimořádnou pochoutkou. A masa bylo tolik, kolik ho můžete dostat jen ve venkovské hospodě, kde se ještě lidé nenaučili šdit jeden druhého.

Ale teprve když Anatol guláš okusil, skutečně ocenil mistrovství kuchyně, jejíž kvalita byla právě tak nesporná jako neznámá.

"V životě jsem nejedl nic lepšího," pomyslí si Anatol, "snad to dělá to moje toulání po horách nebo co, ale mám dojem, že jsem se právě dostal na samý vrcholek blaha. Co je tisíciletá čínská kuchyně proti tomuhle božskému guláši!"

"Chutná vám?" zeptala se náhle hostinská.

"To je slabé slovo!" vyhrkl Anatol. "To je zážitek, na který budu dlouho vzpomínat! A co to vlastně je za maso?"

"Milej pane, to se nedozvíte, ani kdybyste paní Růženě zaplatil zlatem!" ozval se jeden z pomlaskávajících horalů. "Ta vezme recept na svůj guláš s sebou do hrobu!"

"Obchod je obchod," zasmála se stařenka. "Chodili byste snad ke mně, kdyby vám ho ženy dovedly udělat doma?"

"Ale já jsem tu poprvé," řekl Anatol, "a už se sem sotvakdy dostanu. Kdybyste mi svěřila ten recept, nic byste tím netratila."

Paní hostinská s úsměvem pokrčila rameny a zašla do kuchyně. "Kdepak pane!" zasmál se horal. "Tohle tajemství z ní nikdo nedostane! Má ho v hlavě schovaný líp než v nedobytném sejfu!"

Anatol se smíchem dojídal, ale s neúspěchem se nedovedl smířit. Položil příbor na stůl, opřel si záda a náhle se vztyčil, jak v něm uzrálo rozhodnutí. Rázně vykročil do kuchyně a byl přesvědčen, že usměvavá stařenka jeho nátlaku neodolá. Právě vhažovala kousky masa do hrnce a nezdálo se, že by jeho příchodem byla nějak zvlášť překvapena.

Paní hostinská, řekl Anatol, "snad se vám zdám příliš dotěrný, když už jste jednou odmítla. Ale jsem kuchař - amatér a patrně bych do smrti nenalezl klid, kdybych se nedozvěděl, co do toho božského guláše dáváte! Jsem ochoten vám za ten recept přiměřeně zaplatit a samozřejmě ho nikomu dalšímu neposkytnu!"

Stará paní se nepřestávala usmívat.

"Ten recept je pro vás stejně nepoužitelný," pravila, "a věřte mi, že bude lepší, když se ho nikdy nedozvíte."

"Ale já ho chci znát!" řekl umíněně Anatol. "Tady je stovka a řekněte mi, v čem ta vaše kouzla vězí!"

Hostinská se podívala na bankovku a rozpačitě ji vzala do ruky.

"V čem to vězí?" usmála se. "V mase. Ano, milý pane, v mase. V ničem jiném než v mase!"

"A jaké je to maso?" zeptal se Anatol. "Na mou duši, že jsem nad tím uvažoval a na nic jsem nepřišel."

Hostinská mlčela.

"No tak!" naléhal Anatol. "Přece mi za sto korun neřeknete jenom, že to je v mase!"

Stařenka zvažovala. "Přísahaňte," zašeptala, "že nikdy neprozradíte to, co vám nyní řeknu a že toho nevyužijete proti mně!"

Anatola změněný tón jejího hlasu značně překvapil, ale přísahal velice ochotně. Byl celý bez sebe zvědavostí. Proboha, z čeho ta babka ten báječný guláš vaří, že s tím dělá takové drahoty. Ze škeblí? Z veverek? Nebo z něčeho ještě divnějšího?

"Dnes, pane," zahučela hostinská a z jejího hlasu zmizela veškerá laskavost, "jste jedl lidské maso!"

Anatol vykulil oči, ale vzápětí se hlasitě rozesmál. "No tohle se vám povedlo, že tady v horách najdu takovou šprýmačku!"

"Neřekla bych, že jsem nějaká zvláštní šprýmačka," pronesla hostinská a jedním trhnutím otevřela chladničku, před kterou se Anatol prohýbal smíchy. Její obsah vskutku dvakrát vesele nepůsobil. To, co v ní viselo odshora dolů, nemohlo být nic jiného než lidská noha.

Anatol ze sebe vydal podivný hrčivý zvuk a poněkud se zapotácel. Před očima se mu dělaly mžítiky.

"Říkala jsem vám," děla hostinská, zavírajíc ledničku, "že můj recept vám nebude k ničemu, ačkoliv nepochybuji, že jste velice zdatný kuchař. Vyhověla jsem vám a doufám, že mi to nebudete mít za zlé. Teď vám bude chvíli špatně, protože pro člověka, který zjistí, že právě konsumoval část svého bližního, to obvykle bývá značný šok. No, ale při vaší tělesné konstrukci se z toho jistě brzy dostanete. A hlavně, pane: nezapomeňte, že jste přísahal! Přísahal jste, že tajemství, které se dozvíte, nikdy nepoužijete proti mně!"

Anatol ani nevěděl, jak se dostal před hospodu. V hlavě mu hučelo a požitek ze snědeného guláše se proměnil v silnou mořskou nemoc.

"Tohle přece nemohu nechat!" pomyslel si Anatol. "Přísaha, nepřísahá, musím tu zatracenou babu udat! Nemohu krýt zločiny tak strašné a tak odporné! Půjdu nejbližší cestou na policii! Ano, musím tomu kanibalskému řádění ďábelské babice učinit přítrž!"

Poněkud se vzbudil a vyrazil dopředu. Vtom ho napadlo, že vlastně ani pořádně neví, kde je. Když dojde do okresního města a bude tam vykládat, že v nějaké hospůdce v horách jedl lidské maso, tak ho pravděpodobně pošlou rovnou do

blázince. Musí svůj úmysl uskutečnit hned zde a bez milosti ukázat na viníka prstem.

Právě šel kolem jeden z horalů a Anatol se ho zeptal na policejní stanici.

"Ta tady není," řekl horal s údivem, "ale je tu strážník Průcha, kterej má na starosti celej tenhle okrsek a objíždí ho na motorce. Má chalupu támhle na stráni."

"Výborně," řekl si Anatol, "ten jistě o tom guláší slyšel a dost možná, že ho i jedl. Ihned se k němu vypravím a za pár hodin bude ta ďábluce za mřížemi."

Průchova chalupa byla na vrcholku strmé stráně, ale Anatol byl zkušený horolezec. Ačkoliv teď nebyl právě v nejlepší kondici, šplhal nahoru co nejrychleji, protože chtěl mít tu událost z krku a odejít navždy z tohoto kouta země, který už se mu vůbec nezdál krásný a malebný. Za slabou půlhodinku se dodrál k Průchově chalupě. Strážník ho zřejmě pozoroval, jak se škrabe na stráň, protože mu vyšel v ústřety. Byl to mohutný, svalnatý muž s černým starodávným knírem, jaké se vyskytují v secesních kalendářích.

"Musíte zasáhnout!" zasípal Anatol. "Musíte co nejrychleji zasáhnout. Přišel jsem na strašlivou věc!"

"Ale?" podivil se strážník. "Jakoupak strašlivou věc v tomhle nádherném kraji plným slunka? Už sedm let jsem tu neměl případ, kterej by stál za řeč a vy za mnou přijdete se strašlivou věcí! Tak o co jde?"

"O guláš", vyhrkl Anatol. "O guláš z lidského masa. Ne, nesmějte se, to není výmysl! To je..."

"Pojďte dál," vyzval ho strážník. "Povíte mi to v chalupě a sepišeme protokol."

Anatol za ním kráčet do veliké místnosti a aniž by se ho strážce zákona tázal, chrлил ze sebe nezvyklý a hrůzostrašný příběh, který před malou chvílí zažil.

Průcha už se nesmál a chápavě pokyvoval hlavou. Když Anatol skončil, řekl: "Ale vy jste přece přísahal, že proti paní Růženě nic nepodniknete! Tím, že jste přišel za mnou, jste svou přísahou nedodržel!"

"Taková přísahaje neplatná!" křičel Anatol. "Nemohu přece krýt bestialitu, jaká nemá obdoby."

"Neřekl bych, že přísaha je neplatná," řekl zadumaně strážník, "a pro vás by rozhodně bylo lepší, kdybyste ji splnil. Uvažoval jste o tom, kde paní hostinská to lidské maso bere?"

"To není moje starost," vyhrkl uraženě Anatol. "To je vaše starost jakožto muže zákona."

"Ano, máte pravdu, je to moje starost," přisvědčil Průcha a vzal do ruky dlouhý řeznický nůž. "Jsem dodavatelem paní Růženy a vlastně jsem už na vás čekal. Je zajímavé, že tak málo lidí dovede splnit přísahu, kterou dá té staré dobré ženě!"

Anatol vykřikl a couval ke stěně.

"Nebojte se, nebude to bolet," chlácholil ho strážník, "mám už mnohaletou praxi."

Anatol pohlédl na čepel blížícího se nože a omdlel.

Domek v údolí

Bylo zřejmé, že se schyluje k bouři. Nad údolím se hrozivě stahovaly černé mraky a na zem už plesklo několik těžkých kapek. Nemohl jsem se déle rozmýšlet, jestliže jsem nechtěl promoknout až na kůži. Rozeběhl jsem se k malému domečku, který prosvítal ze zalesněné stráně, s úmyslem požádal o dočasný úkryt. Sotva jsem však dorazil ke dveřím, uvědomil jsem si, že se s majitelem neseznámím. Domek byl prázdný, okna vytlučená a dveře byly neuměle zajištěny zrezivělým zámekem. V rozpacích jsem se na okanzík zastavil, ale vtom spustil silný déšť a tak jsem se rozhodl jednat. Vší silou jsem se opřel do dveří a má snaha byla korunována úspěchem. Zámek povolil a já jsem vnikl do úzké chodby, kde bylo cítit zatuchlinu. Vyšel jsem se na obhlídku svého nového útočiště a zjistil jsem, že v domku jsou dvě poměrně čisté, vybílené světnice, opatřené starým nábytkem, který patrně nikomu nestál za odstěhování. Dokonce na stěnách viselo několik obrazů, vesměs barvotisků s náboženskými motivy.

Posadil jsem se na rozeschlou, rozvrzanou židli a se zájmem jsem sledoval, kterak se venku rozpoutalo peklo. Jen o vlásek se mi podařilo uniknout jedné z nejstrašnějších bouřek, kterou jsem ve svém životě zažil. Déšť se změnil v průtrž mračen a obloha se zatahla tak, že jsem sotva viděl pár kroků před sebe. Dunění hromu rozechvívalo celý domek a klikyháky blesků jako by ho jen čírou náhodou mijely.

"To je zase pěkný výlet!" povzdychl jsem si a patrně jsem se i zaškaredil, protože mé vycházky do přírody nebyly dobrovolné. Prostě jsem utíkal z těsného bytu, který jsem sdílel nejen s manželkou a dvěma dětmi, ale především s výřečnou a energickou tchyní. Jak jsem jen mohl, unikl jsem z okruhu věčných hádek a rozepří někam, kde bych se dal trochu do pořádku. Také dnes jsem odešel z domova s úmyslem vrátit se pozdě večer, ale jak to vypadalo, živly se nehodlaly uklidnit. Nebe bylo zataženo na bůhvíkolik hodin a procházka na nádraží v tomto počasí mě vůbec nelákala. Rozhodl jsem se, že přespím v domečku. Pečlivě jsem si prohlédl slavník na posteli, není-li zde nějaký nepříjemný hmyz, ale byla tam jen slabá vrstva prachu. Svlékl jsem sako a kalhoty, rozeplnul límec u košile a natáhl se na provizorní lůžko. Za okny stále šuměl déšť a tento monotónní zvuk způsobil, že jsem poměrně brzy usnul.

Jak jsem dlouho spal, nevím. Když jsem se probudil, venku již nepršelo. Naopak byla klidná noc a cáry mraků probleskoval svit luny. Chtěl jsem se obrátit na druhý bok, když jsem z chodby zaslechl podivný šramot. Zpočátku jsem se domníval, že to je myš nebo nějaké jiné zvíře, ale vzápětí mě šouravý zvuk ubezpečil, že to jsou lidské kroky. Zachvěl jsem se, protože nejsem žádný hrdina a setkat se v noci v opuštěné chalupě s neznámým člověkem, je přece jen dobrodružství. Zadržel jsem dech a pozorně jsem naslouchal. Kroky se zastavily nedaleko dveří. Zaslechl jsem zvuk, který jsem nedovedl definovat. A potom následovalo chroptění a tři duté údery. Vylekaně jsem se posadil na posteli, nevěda, co si v této situaci počít. Ještě chvíli jsem usilovně naslouchal, ale žádný další zvuk se neozval. Nějakou dobu jsem seděl na okraji slavníku a čekal. Sbíral jsem odvalu a ta se dostavovala jen velice pomalu. Ale dostavila se. Slezl jsem z postele, ozbrojil se tyčí, která se povalovala u stěny a obezřetně jsem se plížil na chodbu. Otevřel jsem dveře a vzápětí jsem pronikavě vykřikl. Přmo za dveřmi na mohutné skobě visel oběšený člověk!

Vyřázel jsem ze sebe prapodivné zvuky, aniž bych se dokázal rozhodnout pro nějakou akci. Teprve po několika minutách jsem poněkud ovládl své smysly. Oblékl jsem se a vyběhl ven z chalupy. Pádil jsem bez ohledu na kaluže

údolím a snažil se co možno nejrychleji dorazit k lidskému obydlí. Konečně jsem doběhl k úhlednému domku s dřevěným štítem a zabušil jsem na okno. A vzápětí znovu. Okno se po nějaké chvíli otevřelo a v něm se objevila vrásčitá tvář rozespálého a poněkud směšně mžourajícího starce. "Copak?" vybafl na mne. "Snad nehoří?" Vyklopil jsem mu, jak jsem dovedl nejlépe, svůj příběh a sdělil jsem mu, že se pár set metrů odtud právě oběsil člověk. Starce to zřejmě příliš nevzrušilo. "Starej Voráček," zahučel. "Dej mu pámbu věčnou slávu!" "Ale co mám dělat?" zeptal jsem se. "Na koho se mám obrátit?" "Tady se nic dělat nedá," zabručel stařec, "Voráček se v ty chalupě oběsil přesně před sedmi léty. Ted se tam čas od času zjevuje a proto tam nikdo nechce bydlet." "Ale to je přece nesmysl!" vykřikl jsem. "Na zjevení nevěřím a toho nešťastníka jsem viděl na vlastní oči!" Stařec pokrčil rameny. "Já se s vámi hádat nebudu," zavrčel. "Jestli to chcete mermomocí ohlásit, stopadesát metrů odtud bydlí esenbák. Jmenuje se Sýkora. Dobrou noc!" Zavřel okno a já jsem šel samozřejmě vzbudit příslušníka bezpečnosti. Přijal mě velice nevlídně. "Sakra člověče," osopil se na mne, "proč jste do té zatracené chalupy lezl? Měl jste k tomu oprávnění? Bouřka, nebouřka, to neomlouvá! Ted za mnou přijdete s oběšencem a já začnu pomalu věřit na strašidla! Hrom do toho!" Sakroval, ale oblékl se a vrátil se se mnou k opuštěnému domku. Celou cestu jsem ho ubezpečoval o tom, že jsem abstinent a nervy mám v naprostém pořádku. Pak jsme vstoupili dovnitř. Nechybělo mnoho, abych poprvé v životě omdlel. Tam, kde jsem před slabou hodinkou nechal oběšence s napuchlým vyplazeným jazykem, nebylo nyní nic, jen velká rezivá skoba. Po tajemném muži ani památky. "Tak co, kde ho máte?" naléhal příslušník bezpečnosti. "Tohle je klamání úřadů! Nejenže vniknete na cizí majetek, ale ještě si vymyslíte bláznivou historku s oběšencem a burcujete v noci bezpečnost!" Mumlal jsem cosi krajně idiotského, ale ochránce zákona naštěstí nehodlal z případu vyvozovat žádné důsledky. "To je naposled, co přimhuju oči," pravil a měl se k odchodu. "Když se chce Voráček zjevovat ještě sedm let po smrti, je to jeho soukromá záležitost. My mu to nemůžeme zakazovat! Na druhé straně ovšem nemůžeme trpět, aby se z toho stalo veřejné divadlo! Pamatujte si: nepovolaným vstup přísně zakázán!" Praštil dveřmi a brodil se blátem zpátky k domovu. A tehdy, právě při ranním rozbřesku, jsem dostal ten znamenitý nápad, k němuž si nikdy nebudu dost blahořečit.

Ještě chvíli jsem zůstal v tajemném domku a pak jsem se vydal do vesnice. Zajímal jsem se o majitele strašidelné chalupy a dozvěděl jsem se, že jím je Antonín Voráček, syn oběšencův. Ihned jsem ho navštívil a nabídl se, že domek koupím.

"Což o to," hučel Voráček, "já bych ho prodal. Ale je tu taková strašné divná okolnost, která..."

"Já vím," řekl jsem. "Noční přítomnost vašeho ctěného pana otce mi ani v nejmenším nevadí." Dohodli jsme se na pěti tisících.

Domů jsem se vrátil až odpoledne a tchyně počala hartusit.

"Maminko," pravil jsem, "zdržela mě záležitost, která vás určitě bude zajímat. Vždycky jste říkala, že byste chtěla mít chaloupku na venkově, v pěkné lesnaté krajině, kam byste jezdila na sobotu a neděli. Naskytla se mi výhodná koupě a koupil jsem vám domeček, o jakém jste vždycky snila!"

Tchyně okamžitě roztála a byla až do večera jako mílius.

Za čtrnáct dní odjela do domečku na první víkend.

Tři dny na to jsme ji pochovali. Srdeční mrtvice.

V bytě už se tolik netlačíme a dokonce jsem přestal jezdit na výlety.

Domek pana Voráčka je opět na prodej.

Šumavský upír

Slávka se výborně bavila. Kde by ji dnes ráno napadlo, že bude nocovat ve staré hájovně a vousatý myslivec jí bude vyprávět barvitě pohádky o upírech.

"Vám je to k smíchu, slečno," pravil ponuře hajný a počal si čistit dlouhou porcelánovou fajfku, "ale všechny ty události se staly tady na Šumavě. Jenže to bylo v době národnostních sporů, těsně před obsazením pohraničí Němci, a tak bylo řádění upírů odsunuto do pozadí všeobecného zájmu."

Slávka nedůvěřivě pokyvovala hlavou: "Nikdy jsem o ničem takovém neslyšela," řekla, "a jsem na Šumavě již na páté dovolené."

Hajný se shovívavě usmál: "Já jsem tu, milá zlatá, už přes padesát let," pochlubil se, "a všechny ty události jsem viděl pěkně zblízka. A proč se o tom nemluví? Většina z tehdejších svědků už nežije, jiní byli odsunuti do Německa nebo se odstěhovali do vnitrozemí. A ti ostatní raději drží jazyk za zuby. Bud se nechťejí stát terčem posměchu, nebo se prostě bojí. Pan řídící Podrta, který se o těch upířských historkách zmínil, musel odejít ze školy pro šíření idealistických pověr."

Slávka pokrčila rameny. "My už jsme, pane hajný, taková nedůvěřivá generace," řekla, "a dokud se o něčem nepřesvědčíme na vlastní oči."

"Já jsem se na vlastní oči přesvědčit mohl," děl starý lesák, "a nikdy není vyloučeno, že to nebude dopráno i vám. To se přece stalo v době, kdy lidé nepotřebovali strašidla k ukrácení dlouhé chvíle. Všechno tu jen vřelo, schůze stíhala schůzi, bitka bitku. A najednou upíři! Rozhodně je na svět nevyvedla fantazie nudících se lidí, to mi věřte! Byli tak skuteční, jak jen si dovedete představit!"

Bylo to v létě 1937. Náměstí v městečku bylo jak vymetené, jen dva nebo tři strejci plivali na dlažbu, opření o sloup

podlouhí. Zdálo se, že se nic mimořádného nemůže přihodit, ale četník Sova byl přesto ustavičně ve střehu. Věděl, jak málo stačí, aby v hospodě vzplál znovu národnostní spor, od něhož nikdy nebylo daleko k pořádné rvačce. Ale toho dne se stalo něco docela jiného.

Sova pojednou spatřil hubeného, černovlasého člověka s nažloutlým, ostře řezaným obličejem, oblečeného v tmavé šaty starodávného střihu. Na hlavě měl ten podivín cylindr a v ruce točil vyřezávanou hůlčičkou se stříbrnou rukojetí. Četník si byl jist, že to není nikdo z místních občanů, ani že nepochází z blízkého okolí. Ale co tu pohledává? Proč je oblečen v parném létě jako by šel na ples? Hodlá se snad ubytovat v místním hotelu?

Četníka posléze napadlo, že je to potulný kejklřík nebo jasnovidce, který si zde hodlá sjednat představení a to ho na chvíli uklidnilo. Jako žádný strážce zákona, ani Sova neměl rád nejasnosti. Kdyby cizinec zabočil do hotelu nebo na radnici, klidně by ho pustil ze zřetele.

Ale nic takového se nestalo. Podivín v cylindru, aniž by se rozmýšlel, přešel náměstí a dlouhými kroky směřoval ke kostelu svatého Ignáce. V té chvíli si Sova řekl, že by bylo namístě zasáhnout. Před vchodem do kostela zastoupil neznámému muži cestu a otázal se: "Kam jdete, pane?"

Cizinec se ušklíbl, zabořil své pichlavé oči do četníkovy objemného trupu a rezavým, nepříjemným hlasem pravil: "Jdu se oběsit, četníku!" Načež vyjeveného Sovu obešel a zmizel ve dveřích kostela.

Sova zůstal stát jako by ho někdo zmrazil. Žasl nad cizincovou drzostí a uvažoval, jestli má právo proti němu nějakým způsobem zasáhnout. Jisté je, že muž se mu jevil jako krajně podezřelé individuum, ale na druhé straně je třeba přiznat, že se dosud nedopustil žádného přestupku. Ale proč šel do kostela? Je to snad malíř nebo jiný umělec, kterého zajímají barokní obrazy a zdobený oltář? Anebo jde o podvodníka a zloděje uměleckých předmětů, který si přišel otypovat rajón?

Četník Sova se zachmuřil, naježil hrozivě knír a rozhodl se, že bude podezřelého chlapa legitimovat. I kdyby měl mít kvůli tomu nepříjemnosti! Přecházel před kostelem a čekal. Bylo nekřesťanské vedro, z četníka lilo jako z konve, ale on se rozhodl, že neustoupí. Zjistí toho člověka a bude vědět, na čem je.

Přecházel před kostelem notnou chvíli a cizinec se stále neobjevoval. Četník v duchu sakroval, několikrát vytáhl z kapsy niklované cibule, které obdržel od okresního hejtmána za statečnost, a kroutil hlavou nad cizincovou vytrvalostí. "Hrome, snad tam ten chlap neusnul?" napadlo ho pojednou. "Už to tak asi bude! Nešlo mu o umělecké památky, nýbrž o trochu blahodárného stínu! Natáhl se v kostele na lavici a teď tam, mizera, chrápe!"

To by ovšem bylo nepřipustné. Kostely nemáme proto, aby se v nich povalovali kdovíjakí vandráci! Tady je třeba na místě zakročit!

Četník odhodlaně zakoulel očima a rozhodným krokem vstoupil do svatyně. První pocit, který se ho zmocnil, byl veskrze příjemný. V kostele byl báječný chládek a také velebné pološero kontrastovalo s ostře bodavými slunečními paprsky, kterým byl vystaven venku na náměstí.

Sova zamžoural očima a rozhlédl se kolem sebe, hledaje cizince. Nikoho neviděl, lavice zely prázdnotou. Až potom, když upřel zrak na hlavní oltář, Četník ze sebe vyrazil nepřírozený hrdelní výkřik a zachytil se kamenného sloupu, aby se udržel na nohou. Pak se poprvé od dětských let neohrabaně pokřižoval. Z jeho očí číselá hrůza a ústa mumlala téměř zapomenutou modlitbu.

Na oltáři visel oběšený cizinec s odporně vyplazeným nafialovělým jazykem.

Městečko i s okolím bylo pochopitelně vzhůru nohama. Věřící byli hluboce uraženi; senzacechtiví příjemně vzrušeni a kompetentní úřady nevěděly kudy kam. Oběšenec neměl doklady a jeho totožnost nebylo možno zjistit, ačkoliv úsilí bylo vynaloženo mnoho. Nakonec bylo rozhodnuto proti vůli celého městečka, že cizinec bude pohřben na místním hřbitově. Zejména místní farář podal několik důrazných protestů, vedl deputaci věncích na radnici i na okresní hejtmanství, ale nepochodil. Věc se vzhledem k neprokázané totožnosti sebevrahové vlastně ani nedala jinak řešit. Konal se tedy pohřeb, je-li možno to tak nazvat. Dva obecní zaměstnanci odnesli mrtvolu na hřbitov a hrobník ji zakopal hned za zdí na místě, které dříve bývalo určeno sebevrahům, ale na němž už nebyl nikdo pochován dobrých třicet let.

To měl být konec, ale nebyl.

Když hrobník Schreiber vykládal po městečku, že spatřil oběšence, kterak se v noci při úplňku prochází po hřbitově a tančí mezi hroby, věřilo mu jen pár starých babek. Lidé se většinou domnívali, že starý hrobník usiluje o to, aby byl zajímavý a strašidelné historky si jednoduše vymýšlí. Brzy se však přihodily události, které nejenže Schreiberovi daly za pravdu, ale vydělaly i ty nejsrdnatější občany městečka.

Celý ten kolotoč s upíry vlastně začal dnem, kdy do městečka přijeli herci. Venkovská šmíra třetí třídy to byla a jestli vzbudila přece jen nějakou pozornost, bylo to jediné zásluhou uhrančivé subrety, která se jmenovala Kristina. Ne snad že by tato dáma podávala na scéně mimořádné umělecké výkony, avšak o to více dokázala prodávat svůj ojedinělý půvab. Nebylo noci, aby v malém hotelovém pokojíku s vchodem diskrétně odvráceným do dvora, nepřijímala někoho z místní honorace. A že byla spokojenost na obou stranách, je zřejmé. Divadelní společnost vesele účinkovala již čtrnáct dní a nic nenasevďovalo tomu, že by se připravovala k odjezdu.

Jedné noci, když se na bezmračném nebi potuloval stříbrný měsíc jako veliká magická lucerna, čekala opět Kristina bohatého nápadníka. Dokonce se říkalo, že měl tentokrát přijít sám pan starosta. Kristina si v každém případě dala na sobě záležet. Oč méně se oblékla, o to více se naličila a navoněla, aby noční host propadl jejím půvabům v co možno nejkratší době.

Krátce po půlnoci se ozvalo lehké zaklepání na dveře. Kristina otevřela v domnění, že přichází muž, s nímž skuteční výborný obchod. O to větší bylo její překvapení, když se před ní místo vypaseného měšťana objevil šklebící se přízrak s oprátkou na krku a vztahoval po ní drápy. Nikdo neví, jak se chovala ve chvíli smrtelné úzkosti. Snad se pokoušela utéci, snad volala o pomoc.

Jisté je jen jedno, že ji našli ráno s prokousnutým hrdlem.

I Kristina byla pohřbena na místním hřbitově. Tehdy se ještě dalo mnohému předejít. Kdyby jí někdo v rakvi probil srdce dubovým kulem, mohla uniknout neblahému osudu, který ji po smrti očekával. Nestalo se to však a z uhrančivé krasavice se stal právě tak jako z oběšence, upír, dychtící po lidské krvi.

Tentokrát se starému hrobníkovi, vyprávějícímu o hrůzných tanečních rejích na hřbitově, už nikdo nesmál. Městečko naopak žilo v obavách, že upíři budou brzy potřebovat doušek čerstvé krve.

A nemýlili se. Čas od času se oběšenec s Kristinou objevovali před některou chalupou nebo domem a rafinovaným způsobem se dožadovali vstupu. Upír totiž nesmí vstoupit do domu, kam není pozván a tak byla lest bezpodmínečně nutná. Podařená dvojice se vydávala za zbloudilé pocestné prosící o nocleh, jindy předstíral oběšenec, že je lékař spěchající k rodičce a dožadoval se vstupu. Lidé byli většinou obezřetní, ale občas se stalo, že někdo lehkomyšlný pozval upíry dál, nebo dokonce sám otevřel dveře. Pak se odehrála další tragédie, která vždy oťrásla celým okolím. Farář několikrát vykropil hřbitov a lidé pro samé modlení téměř zapomněli na kdysi tak časté národnostní spory. V hospodě i na ulicích se mluvilo o upírech a po setmění bylo všude jako vymeteno. Přesto bylo během několika měsíců sedm nebo osm dalších obětí, jejichž prokousnuté hrdlo jasně svědčilo o pachatelích. Z těchto nešťastníků se upíři nestali pouze proto, že na radu pana faráře byli převezeni až do plzeňského krematoria a tam byli zpopelněni.

Atmosféra strachu zachvátila celé okolí a byla den ode dne děsivější. Drzost Kristinina a oběšencova byla bezpříkladná. A tak došlo k večíрку u baronky Zolnebergové.

To bylo koncem února roku 1939. Na horách začal tát sníh, ledy na Otavě se lámaly, voda stoupala. Tehdy pozvala baronka Zolnebergová, známá nacistka, všechny významnější Němce z okolí na přátelský večírek do svého zámku. Nešlo snad o ples, jaký pořádali dříve bohatí feudálové, ale na místní honoraci to bylo až až. Dámy sháněly toalety, pánové se navlékali do fraků a rozruchu kolem bylo mnoho.

Na večírek se však nepřipravovali jen místní Němci. Také upíři ve svých nehostinných hrobech zatoužili po čerstvé krvi, již se jim díky strachu a opatrnosti občanů stále nedostávalo. Kolem půlnoci vylezli oběšenec s Kristinou z díry a vydali se k zámku. Samozřejmě se nemohli mezi vznešenou společností objevit tak, jak byli pohřbeni. Ona téměř nahá a on v tom směšném starodávném obleku. Naštěstí pro ně tady měl vetešnický krámk zid Sengmüller. Již několik měsíců se tu nic neprodávalo. Sotva Němci prvně vyrazili výkladní skříně a popsali roletu hanlivými nápisy, zabalil Sengmüller dva nebo tři kufry a odjel nejbližším vlakem do Prahy. To se nyní upírům náramně hodilo. Snadno vnikli do opuštěného krámk a po chvíli hledání našli kostýmy, které se jim pro dnešní večer hodily. Teprve potom vyrazili k zámku.

Až do této chvíle měli štěstí, které je neopustilo ani před vchodem do budovy. Sotva se zde objevili, uklonil se jim lokaj a obřadně je pozval dál. To bylo velice důležité, poněvadž jinak by se do zámku nedostali. Kristina a oběšenec se mohli těšit na tučné sousto. Když všli dovnitř, byla zábava v plném proudu a krků k nakousnutí zde bylo habaděj. Šlo jenom o to, vylákat vyhlédnutou oběť někam do ústraní, což bylo snadné zejména pro Kristinu, jejíž krása byla po smrti ještě dráždivější než předtím.

Brzy se seznámila s jedním důstojníkem, který byl synovcem samotné baronky Zolnebergové. Už to vypadalo na naprostý úspěch, ale pak se přihodilo to, co se stalo osudným již mnoha upírům. Důstojník si všiml, že zrcadla na stěnách neodrážejí Kristinčin obraz a v té chvíli spustil poplach. Zdálo se, že rozvášněný dav upíry roztrhá na cucky tím spíš, že na útěk hlavním vchodem nebylo ani pomyšlení.

Ale upíři se nevzdali. Vyrazili postranním vchodem na chodbu a pronásledování početným davem prchali po schodech vzhůru na půdu. Oběšenec se nezdržoval otvíráním dveří a prostě je vyrážel ramenem. Kristina ho následovala a měla co dělat, aby ji někdo z pokřikujících pronásledovatelů nestrhl zpět.

Konečně upíři dorazili na půdu, kde se mohli skrýt mezi rozličným harampádím. Ale na jak dlouho? Pronásledovatelé obsadili vchod a stačilo jim čekat do ranního rozbřesku. Pak budou upíři bezmocnější než malé děti!

Oběšenec s Kristinou začali usilovně přemýšlet, jak z této nepříjemné situace vyběhnout. Ještě před chvílí se těšili na doušek čerstvé krve a teď by byli spokojeni, kdyby se nějakým způsobem mohli vrátit na hřbitov.

"Musíme na střechu!" zašeptal oběšenec. "Snad se nám podaří slézt po okapové rouře!"

Jenomže tohle napadlo pronásledovatele taky. Nejenže postavili stráž u vchodu na půdu, ale také důkladně obklíčili celý zámek. Všude bylo plno světel a tak bylo zhola nemožné uniknout.

Sotva se upíři objevili na střeše, ozvalo se zdola: "Tááhle jsou!" a několik mužů pohotově vystřelilo z revolverů.

"Dostanou nás!" zabědovala Kristina. "Takhle nás budou držet v šachu až do úsvitu a potom..."

Ale oběšenec se nevzdával. "Lehni si na střechu," sykl, "a svlékni se!"

Také on si začal svlékat šaty. Když měl v ruce dva balíky svršků, hodil jeden po druhém do temné části nádvoří, aby vzbudil dojem, že tam skočili.

Lest se podařila. "Rychle sem!" zvolal někdo z hostů a Kristině se zdálo, že to byl důstojník, na něhož měla spadeno.

"Seskočili a chtějí utéci!" Všichni se rozběhli k místu, kam dopadly balíky a upíři rychle slezli po okapové rouře na opačnou část dvora. Získali tím však jen nepatrný náskok, neboť pronásledovatelé záhy poznali, že byli ošáleni a pustili se za nimi. Oběšenec s Kristinou pádili k rozvodněné Otavě a jejich šance dostat se zpět do svého hrobu stále klesaly. Na jedné straně divoká řeka a na druhé houf pomstychtivých mužů, kteří touží po tom, vrazit jim dubový kůl do srdce.

Upíři doběhli k řece. Bylo vyloučeno pokusit se o její přebrodění a žádný upír nedovede plavat. Zdálo se, že jsou ztraceni. Pronásledovatelé byli již jen několik metrů od nich.

"Neuniknou nám!" volal mladý důstojník, zcela opojen nečekaným nočním dobrodružstvím. "Jsou v pasti!"

"Za mnou!" vykřikl oběšenec a vši silou se odrazil od břehu. Dopadl přímo do středu veliké kry, která plula kolem.

Kristina však k tomu skoku nenašla dost odvahy. Zůstala stát na břehu a bezmocně čekala, až se jí dav zmocní. Krátce na to byla dovedena zpět do zámku a tam ji mladý důstojník vlastnoručně probil srdce dubovým kulem.

Oběšenci se tedy podařilo uniknout, ale jeho štěstí netrvalo dlouho. Dravá voda hnala kru přímo k jezu. Marně se snažil dostat se s ní k protějšmu břehu. Krátce nato zaslechli lidé od jezu příšerný ječivý výkřik a pak už se nad upírem zavřela voda.

"Hezká pohádka," usmála se Slávka, "ale jenom pohádka. Zkrátka upíři jsou pryč a nám se to předkládá k uvěření. Jenomže u mne nepochodíte, pane hajný!"

Myslivec pokrčil rameny. "Už se setmělo, slečno Slávko," řekl, "a nastává čas, kdy by mohlo dojít i na praktické důkazy. Řekl jsem vám totiž pouze první verzi příběhu. Tu, která se traduje mezi místními pamětníky."

"Jaká je ta druhá?" zeptala se Slávka.

"Oběšenec se se svou krou přece jen dostal k druhému břehu," řekl pomalu hajný, "a vykřikl pouze proto, aby zmátl pronásledovatele. Doběhl do lesa a chtěl se oklikou vrátit na hřbitov. Vtom však zaslechl štěkot psa a krátce nato lidské kroky. Hajný, který před několika dny nastoupil na zdejší panství, se vracel domů z jedné ze svých prvních obchůzek. Oběšenec dostal nápad. Lehl si na cestu a předstíral neštěstí. Hajný, naraziv na bezmocného nahého muže v mdlobách, učinil to, co se dalo očekávat. Vzal ubožáka do náruče a odnesl ho do hájovny. To se mu ovšem stalo osudným. Sotva s ním překročil práh, vyskočil upír jako znovuzrozený a prokousl mu hrdlo.

"Čím dál, tím lip," řekla pobaveně Slávka.

"Oběšenec byl záhy plný síly," pokračoval hajný, "ale na hřbitov už se nevrátil. To se mu zdálo příliš nebezpečné. Pohřbil svou oběť v lese a sám si oblékl její oděv. Zůstal v hájovně a bez obtíží se vydával za toho, z něhož vysál krev. Pokud je mi známo, vychází mu to dodnes.

"Um," udělala Slávka, "ale zřejmě si počíná velice diskrétně, když veřejnost není ani v nejmenším znepokojena."

"Ani byste neřekla, slečno," odušil hajný, "jak snadné je dopídit se lidské krve, aniž byste vzbudila pozornost. Ve válce a těsně po ní se tu potulovaly různé existence, po nichž neštěkl ani pes. Po osmačtyřicátém roce to byli zejména emigranti, kterým hajný slíbil, že je převede v noci na druhou stranu hranic. A později to byli hlavně turisté - samotáři. Když kupříkladu slečna odejde z domova kamsi stopem, lajdá se po horách a lesích a pak zčistajasna zmizí, koho by napadlo podezírat starého upíra v horské hájovně. No, řeknete sama, slečno Slávko: kdybyste například zmizela vy...?"

"Já?" zakoktala Slávka. "Proč zrovna já?... Vy mi chcete nahnat strach, že ano, pane hajný!"

Potom vytřeštila oči v náhlém údesu a pronikavě vykřikla. Jako v mlhách spatřila obrovské žluté špičáky, které se nezadržitelně blížily k jejímu hrdlu.

Okno do hřbitova

Byt, do něhož jsem se nastěhoval, nikdo nechtěl. Dva nájemníci se tu zbláznili, jeden spáchal sebevraždu a paní Bezděková, která kompletní bytovou jednotku vyměnila za mou garsonku čtvrté kategorie, byla na samém pokraji zhroucení. "Ten hřbitov!" šeptala stále a byla bledá jako křída. "Ten hrozný, příšerný hřbitov!" A potom odkvačila, abych si to snad náhodou ještě nerozmyslel.

Osaměl jsem v bytě, proti němuž neřeknu krivé slovo. Jediné, co je poněkud nezvyklé, je veliké trojdílné okno, které vede přímo na starý hřbitov. Když je v noci úplněk, můžete si číst jména na pomnicích. Koruny starých kaštanů vrhají dlouhé stíny na mramor rodinných hrobek a když otevřete okno, máte dojem, že slyšíte šustot netopýřích křídel. Na nejvyšším stromě sedává sýček a truchlivě si pohoukává, což si čas od času nahrávám na magnetofon.

Nejsou ovšem pouze netopýři a sýčkové.

Jednou kolem půlnoci, když jsem otevřel okno, abych trochu vy-větral, jsem spatřil vyzábělého muže v černém, starobytle střiženém plášti a s nápadně bledým obličejem, jak stojí na samém vrcholku hrobky rodiny Juráčkových a snaží se skočit ke mně do pokoje.

"Ať si neublížíte!" řekl jsem mu, "je to přece jen trochu daleko a pro člověka vašeho věku..."

Ale on se odrazil, proletěl oknem a dopadl do samého středu pokoje.

"Slušný výkon!" pochválil jsem ho.

"Za živa jsem trochu sportoval," odpověděl. "Zejména jsem pěstoval lehkou atletiku. Sprinty a skoky. Ale dovolte, abych se vám představil. Jsem upír. Dříve jsem se jmenoval Bedřich Rorát."

"Jan Tuzar," uklonil jsem se, "velice mě těší, že vás poznávám. Ačkoliv okruh mých známých je poměrně velmi široký, neměl jsem dosud tu čest seznámit se s upírem. Přicházíte mi pít krev?"

"Nikoliv," odvětil upír Rorát, "vaše krevní skupina mi nedělá dobře na žlučník. Ale jestli vám to nevádí, rád bych si s vámi trochu popovídal. Úroveň společenského života na našem hřbitově je pod vší kritiku."

"To víte, hřbitov není opereta," řekl jsem, "s tím je třeba se smířit. Vaše návštěva mi rozhodně nevádí, jenom nevím, co bych vám mohl nabídnout. V lednici mám sardelovou pastu..."

"S tím si nedělejte starosti," mávl rukou upír, "rozhodně jsem vás nepřišel vyjít. Jde mi skutečně jen o to s někým si povyládat. Vaši předchůdci pro to neměli pochopení. Zřejmě jim chyběly dobré nervy. Kdybyste viděl ty scény..."

"Dovedu si to představit!" usmál jsem se. "Lidé jsou zvyklí žít ve vyjetých kolejích a všechno neobvyklé je doslova šokuje. Když se pak zčistajasna zjeví mrtvola..."

"Jakápak já jsem mrtvola!" povzdechl si upír Rorát. "Já, pane, mohu mrtvolám nanejvýš závidět! Mrtvola si klidně zetlí a je jí dobře. Ale já, příteli, nezetlím a v tom je právě ta tragédie, ten strašlivý upíří úděl. Vy živáčkové si s oblibou stěžujete na pocit osamění, odcizení. Píšete o tom knihy a točíte filmy. Ale dá se to srovnat s pocitem upíra, který je sám na hřbitově?"

"Vy tu neračte mít kamarády?" podivil jsem se.

"Ani jediného," svěřil hlavu upír. "Dřív nás přece jen bývalo víc, protože se pochovávalo výhradně do země. Na sto tisíc obyčejných mrtvol připadl jeden upír, to je taková středoevropská norma. Na Balkáně, v Haliči a na Rusi byla

hustota upírů podstatně vyšší, ale z jakých důvodů, to si nedovedu vysvětlit. Rozhodně by to stálo za bádání. No ale pak vznikla krematoria a ta nám zasadila smrtelnou ránu. Je-li člověk po smrti zpopelněn, nemůže se stát upírem, ani kdyby pro to měl sebelepší předpoklady."

"Každá profese má holt svoje," řekl jsem s pochopením, "na Slovácku například vyhynuli toufarníci."

"A lidi nás nemají rádi," stěžoval si upír. "Zazlívají nám, že se při životě udržujeme jejich krví. Ale můžeme, pane, dělat něco jiného? Myslíte, že nám to působí kdovíjaké potěšení? Já bych se byl za života

krve nenapil, ani kdyby mi za to platili! Ale v okamžiku, kdy vás uloží do hrobu, jdou lidské předsudky stranou. To najednou děláte ledaco, co by se vám za živa přičilo!"

"Já se taky ničeho neodříkám," ujistil jsem ho, "protože jak se říká: odříkaného chleba bývá největší kus! Copak já vím, jaký úděl na mne čeká po smrti?"

"Nejhorší ze všeho je nevědomost a ignorování ze strany lidí!" tvrdil upír. "Bylo dokonce údobí, kdy nás lidstvo vůbec nebralo na vědomí. Pár fyziků, filosofů a jiných pseudovědců prohlásilo, že neexistujeme a společnost nás přestala vnímat. A co proti tomu můžeme dělat? Jiné profese by třeba demonstrovaly, ale my jsme tři v celém středočeském kraji a nemáme peníze na dráhu, abychom se sjeli na jednom místě. A tak jsme museli nečinně přihlížet, jak bezohledně se s námi nakládá. Upíři se ztratili z literatury, z uměleckých děl i vědeckých pojednání a div ne taky z obecného povědomí. To jsem vám jednou v noci navštěvoval redaktora Pupence, systematicky jsem odčerpával krev celé jeho rodině a víte, co učinil on? Koupil si prášek proti štěnicím a sepsal knihu o boji proti idealistickým bludům!"

"To se vás ovšem muselo dotknout," řekl jsem.

"Jako každého," pravil upír Rorát, "jehož práce není řádně oceněna! My upíři nejsme v tomto směru výjimkou. Přitom netoužíme po nějaké nezdravé popularitě, která by zatlačovala do pozadí události dějinného významu. Neříkáme, že by nás měli dávat na první stránky a neprosazujeme, aby o nás byly točeny širokoúhlé barevné filmy jako o kolegovi Draculovi! Ale vědět by se o nás mělo! Snad si nelichotím, když se domnívám, že bychom se měli alespoň občas dostat do černé kroniky, nebo by se nám měl věnovat nějaký ten fejeton. Jistě, jsou i jiné problémy než upíři a strašidla. Ale nebrat nás vůbec na vědomí a tvářit se, jako bychom neexistovali, to v nás probouzí nehezké komplexy!"

"Ono chce všechno svůj vývoj," uklidňoval jsem ho, "uvidíte, že i vy se dočkáte spravedlivého ocenění! Nesmíte propadat pesimismu a beznaději. Já bych řekl, že už se blýská na lepší časy. Už se přece jen tu a tam objeví v časopise horor, vědci prohlašují, že strach ze strašidel je v podstatě zdravý a organismu prospěšný, takže si myslím, že budete nakonec spokojeni!"

Upír Rorát se rozzářil. "Víte, já nepatřím mezi ješitné upíry," zašeptal, "a mé názory jsou v podstatě progresivní. I na barikádách bych chodil, kdyby mi to záhrobní zákony dovolovaly. Ale to psaní o nás by se opravdu mělo zlepšit! Chce to nebýt zaujatý a vidět za vším upíra!"

"Buďte klidný, pane Rorát," poklepal jsem mu na rameno. "Horory budou! Éra velkého a radostného strašení je na obzoru!"

Vděčně se na mne usmál a dlouze mi tiskl ruku. Pak se rozběhl a vyskočil oknem. Přistál bezpečně na hrobce rodiny Juráčkovy, kde se otočil a zamával na mne. Samozřejmě jsem jeho pozdrav opětoval. V tom okamžiku zašel měsíc na okamžik za mrak a když se opět objevil, nebylo po upíru Rorátovi ani stopy. Proti mému oknu se tyčila opuštěná hrobka, jejíž nápisy jsem už bezpečně znal z paměti.

"Pane Rorát," zavolal jsem, "kdyby vám to někdy vyšlo, přijďte mě zase navštívit!"

Odpovědi jsem se nedočkal.

Ráno jsem potkal slečnu Bejblovou z druhého patra s ovázaným krkem. "To je hrůza!" bědovala. "My snad máme v bytě štěnice. Mám krk v jednom ohni!"

"Chudák slečna," pomyslel jsem si, "neví, po čem si šlape. Kdyby místo psychologických románů a dekadentní poezie četla horory, nemusela by takhle tápat!"

Dokonalá vražda

U stolu seděli pan Murný, paní Murná a pan Holeš. Pan Murný byl živý človíček, stále čtverácky pomrkávající po svém okolí, paní Murná působila dojmem klidné, ba téměř netečné ženy, zatímco pan Holeš byl zřejmě povahy hloubavé a zádušné. Nyní seděli u stolu, jedli slané tyčinky a pili mavrud.

"Co říkáte pánvi Mazurovi?" zeptal se pan Holeš hlasem plným tragiky a vzápětí dodal: "Ubít vlastní ženu kladivem, k tomu je třeba notná dávka špatnosti. Vlastně ji ubít čímkoliv je hanebné. A nejen ženu! Ubít kohokoliv je zrádné. Jsme přece lidé a každý člověk je náš bližní. A nejbližším nám má být pochopitelně ten, s kým jsme vstoupili v posvátný svazek manželský! Což je možné zapomenout na chvíli mladistvé lásky, na první starosti manželské, na léta společného úsilí a lopocení! Je možno všechno to ukončit takovým drastickým způsobem?"

"Copak ženská," řekl pan Murný a šibalsky zamrkal, "ta už to má za sebou a slyší toliko kůry andělské! Té je houby zle. Ale jeho, Hazuru, čeká postih! Tvrdý, leč spravedlivý trest. Patnáct let, ne-li dokonce špagát!"

"Je to docela bezcharakterní člověk," informoval manžele pan Holeš, "neboť se pokoušel vraždu zamaskovat.

Příslušníkům bezpečnosti tvrdil, že paní Hazurová uklouzla po kousku mýdla a padla hlavou na roh psacího stolu.

Ovšem nepochodil a jeho lest byla odhalena. Přišli odborníci z kriminálky a prohlásili, že by nešťastnice musela upadnout asi sedmáctkrát za sebou. To se jim nezdálo, proč začali intenzivně hledat tupý předmět. Do deseti minut objevili kladivo v nočním stolku mezi rodinnými klenoty."

"Hazura je packal," mínil pan Murný, "břídil a zločinecký diletant. Utloukl ženu zřejmě v náhlém afektu a to se nedá

promyšleně vraždit. Když chce člověk spáchat dokonalou vraždu, musí zapojit mozek na plné obrátky. Kdepak popadnout kladivo a praštit! To může udělat jen takový primitiv jako Hazura. Když něco dalekosáhlého dělám, tak to zvážím ze všech stran! To by bylo, aby to potom nevypadalo jako nešťastná náhoda!"

Paní Murná na něho překvapeně pohlédla, ale neřekla nic

"Promyšlení není nic platné," tvrdil pan Holeš, "protože co zmůže i vzdělaný jedinec proti celé mašinérii! Moderní kriminalistika je, jak jsem slyšel, na samé hranici dokonalosti! Já jsem například sledoval kriminalistické případy v televizi a hned jsem si řekl, že je lépe

pohyboval se v mezích zákona. Já, pane Murný, nemám zapotřebí utloukat ženu kladivem. To si radši čtu nebo pěstuju tulipány a nikdo na mne nemůže! Ale takový vrah rozhodně nemá na růžích ustláno. Chytnou ho, i kdyby byl nevím jak geniální. Mají na to prášky, přístroje, filmy, zvětšovací skla a kdovíco ještě. Jo a taky detektory!"

"Důmysl je nad detektory," mnil pan Murný. "Detektor je pomůcka, nemyslicí přístroj, ale člověk - loje něco. Lidský důmysl, inteligence, kombinační schopnosti - to vseje nenahraditelné. Člověk je schopen zkonstruovat dokonalou vraždu a dokonalou vraždu nelze odhalit. Když si promyslim, naplánuji! a nakonec skutečným vraždu, tak jim budou všechny ty serepetičky starou belu platný!"

"No, no!" řekla paní Murná nijak zvlášť důrazně. Rozhodně přitom nevypadala, že by svého literu brala příliš vážně. Ale pan Holeš se neklidně vrtěl na židli a protestoval oběma rukama.

"Na všechno se přijde!" volal. "Nic nezůstane utajeno! V každém plánu se objeví nějaká chybička, každý zločinec se jednou zmýlí."

"Průměrný zločinec snad," připustil pan Murný. "Pokud budou vraždit I lazurově a jim podobní, bude kriminálka slavit úspěchy. Tak jako instalatér nemůže upéct dobré dalaťky a stokilová dáma vás neoslší při striptýzu, dokonalou vraždu nemůže uskutečnit průměrný nemyslicí člověk!"

"Chcete snad tvrdit," vybuchl pan Holeš, "že vy byste dovedl uniknout trestající spravedlnosti? Že byste dokázal provést dokonalou vraždu?"

"To bych řekl!" kasal se pan Murný.

"No, no!" udělala znovu paní Murná a vypadalo to, že se začíná nudit. Vražednické choutky živě gestikulujícího manžela ji zřejmě neuchvacovaly.

Ale pan Holeš, rudý v obličeji, byl již zcela v zajetí projednávaného případu.

"Tak ven s tím!" pokřikoval. "Když jste chytřejší než kriminálka s detektory, tak se pochlubte! Budu vás pozorně poslouchat a milostivá paní jistě rovněž."

"Ani ne," řekla milostivá paní a provokativně zívla.

Pan Murný si toho nevšímal a pohodlně se rozvalil na židli.

"Dejme tomu," deklamoval, "že bych začal jako ten packal Hazura. Dovedu si představit atraktivnější způsob vraždy, ale chci zůstat co nejbližší dané realitě. Zkrátka a dobře, praštil bych ženu kladivem. Ne sedmnáctkrát, ale jednou. Rána by byla pochopitelně smrtelná, a aby byla, k tomu je důležitá znalost anatomie. Když udeřím, musí to mít stoprocentní úspěch. Rána musí, jak my zločinci říkáme, sedět. Výhoda této v podstatě primitivní vraždy je v tom, že se odehrává beze svědků. A taky, že je přitom minimum hluku. Tak tedy pozor: až by klesla mrtvá k zemi zbavil bych se kladiva. Topůrko bych spálil a zbytek bych hodil do řeky v místech, kde se předloni bagroval písek a je tam tudíž největší hloubka."

"No, no!" řekla paní Murná. "Nakonec se tě ještě začnu bát!"

"Kladivo sem, kladivo tam," mávl rukou Holeš, "jsem bezúhonný, mírný a spravedlivý člověk bez zvláštních kombinačních schopností, ale vražedný nástroj do řeky bych dovedl hodit taky. Je dokonce pravděpodobné, že bych k tomuto řešení dospěl vlastními úvahami. Ale co dál? Co mrtvola vaší paní? Myslíte, že byste kriminálce namluvil nějakou nehoráznost? Jsem přesvědčen, že odborníci by bezpečně zjistili, že smrt nastala po úderu tupým předmětem. Vaše znalost anatomie by vám nepomohla ani v nejmenším!"

"Odborníci by nezjistili vůbec nic," ušklíbl se spokojeně pan Murný. "Ne proto, že by byli špatnými odborníky, ale proto, že režii celého případu by neměli oni, nýbrž já. Dávejte pozor, příteli, a oceníte mou genialitu! Jak jste si mohl všimnout, opravuje se právě před

naším domem silnice. V provozu jsou tři parní válce. Proč by má žena nemohla lehkomyšlně vběhnout pod parní válec?" "No, no!" řekla paní Murná. "Nakonec se tě začnu bát!" "Moc pravděpodobné to nezní," mnil pan Holeš, "parní válec se ne-fítí fantastickou rychlostí a milostivá paní je známa jako rozvázná žena." "Kriminálka by byla v každém případě v koncích," triumfoval pan Murný. "Z manželky je jednou perfektní placka a žádný felčar na světě už nevyšetří, jakou smrtí vlastně sešla ze světa. Vzniknou dohady, podezření, hypotézy, ale nakonec se všichni shodnou, že to byla nešťastná náhoda. Takhle bych si počínal já na místě Hazury a jestli popřete, že jsem vymyslel dokonalou vraždu, tak nejste přítel naší rodiny!"

Druhý den volal k Murným roztřeseným hlasem pan Holeš.

"Proboha, milostivá paní, je to pravda? Donesla se mi strašlivá zvěst a nemohu tomu uvěřit!"

"Bohužel," zaplakala do telefonu paní Murná. "Vůbec nechápu, jak se to mohlo stát! Jak se takový obezřetný a opatrný člověk mohl dostat pod parní válec?"

Draculův švagr

Vezmete-li si za manželku promovanou zooložku, v žádném případě se nevyhnete komplikacím. Zdá se však, že to, co se přihodilo mně, přesahuje všechny přijatelné meze. Slávka se specializovala na výzkum netopýrů a ti se, jak známo,

zřídka kdy vyskytují na sídlišti mezi paneláky. Musel jsem se tedy smířit s tím, že manželku uvidím pouze tehdy, když právě nebude prolézat rozličné jeskyně a tunely po celé Evropě.

Začátkem loňského léta odjela se svou přítelkyní a spolupracovnicí doktorkou Soňou Švejcárovou do Rumunska. I v Transylvánských Alpách totiž žijí netopýři a v zájmu vědy je třeba zjistit mnoho podrobností z jejich nesporně velice zajímavého života. Pro mne to ovšem znamenalo dva měsíce samotářského života, s nímž jsem se při každé manželčině výpravě těžko smířoval. Ještě že nepatřila k ženám, které nerady píší dopisy. Takto jsem alespoň mohl doufat, že budu podrobně informován o rozmanité zvířetě Transylvánských Alp. To se však kupodivu nestalo. První dopis, který jsem od Slávky dostal, zněl takto:

Miláčku!

Vzpomínám na Tebe v tak romantickém prostředí, jaké si ani nedovedeš představit. Stanujeme se Soňou v horách přímo vedle vodopádu, který hučí tak nádherně, že je to až k zbláznění. Je tu spousta zajímavé zvěře od veverek až po jeleny a medvědy, ale vím dobře, že Tě tohle příliš nezajímá. Právě tak by Tě asi nudilo, kdybych Ti líčila, jak lezeme do jeskyní za netopýry.

Ale jako milovníka hororů Tě určitě zaujme to, co jsme se dozvěděli v nedaleké osadě. Mezi místními obyvateli se totiž stále věří na vampýry, zlé duchy a podobné nesmysly. Je tu dokonce ještě živá ta stará povídačka o nejslavnějším upírovi všech dob, hraběti Draculovi. Jeden starý ovčák nás včera dovedl k zřícenině nad obrovskou propastí a s vážnou tváří tvrdil, že to je bývalý Draculův zámek. V každém případě si nás velice zavázal, protože ve věžích žijí desetitisíce netopýrů a ti nás, jak jistě víš, zajímají víc, než staré hrůzostrašné povídačky. Pokud jsem je přece jen poslouchala, bylo to spíš kvůli Tobě, abych Ti mohla napsat něco, co alespoň na oko vypadá jako senzace. Tak tedy dávej pozor: podle verze, kterou nám vyprávěl onen ovčák, s Draculou ještě není definitivní konec. Starému hraběti sice, jak je psáno i v knížce, uřízli hlavu a probodli srdce stejně jako třem jeho pomocníkům, ale zůstal tu ještě jeden nebožtík, o němž neměli hrdinové příběhu ani tušení. Byl to Draculův švagr a samozřejmě šlo rovněž o upíra. V době, kdy Dracula odjel do Londýna sát krev obyvatelům Albionu, se jeho švagr, nacucaný krví téměř k prasknutí, uložil do své rakve, aby zde na několik desetiletí usnul. Tak se stalo, že prospal nejen události, které ve své knize líčí pan Stocker, ale i obě světové války, z nichž ta druhá mu notně pošramotila obydlí. Nyní se však Draculův švagr má opět čile k světu a celé okolí se křížuje při pouhém vyslovení jeho jména. Vesničané nás varovali před přenocováním ve stanu a nabízeli nám nocleh ve svých domech, které před rozedněním nikdo neopustí. Takový je tady strach před vampýry.

Nám je ale dobře v přírodě a tak se připravujeme na noční exkurzi přímo do Draculova hradu.

Líbám Tě, vyřizuji Ti pozdrav od Soni a těším se na shledanou v Praze.

Tvá Slávka.

Druhý dopis jsem dostal přesně za týden:

Miláčku,

dnešním dopisem si asi Tvá škodolibost přijde na své. Říkal jsi, že nechápeš, jak mohou dvě ženské spolu vydržet lakovou dobu a vlastně jsi měl pravdu. Ze Soni se stala dokonalá podivinka a ani si nedovedeš představit, jak mi v této pustině leze na nervy. Zdá se, že zapomněla, za jakým účelem sem přijela, a se zatajeným dechem poslouchá ty nesmyslné historky o upírech, kterými ji domorodci ochotně zásobují. To je konečně její věc a já bych jí to ráda dopřála, kdyby tím neobtěžovala také mne.

To, co se s ní děje, je téměř neuvěřitelné. Doktorka zoologie, specialista na netopýry, se začíná v noci bát a nehne se ode mne na krok. Když jsme prolézaly zříceninu, o níž jsem Ti poslední psala, vyděsil ji dokonale sám předmět jejího bádání - veliký netopýr. S vážnou tváří mi tvrdila, že nepatří k žádné známé zoologické skupině a že s ním není něco v pořádku. Když jsme se vrátily na své tábořiště a lehly si do stanu, okamžitě jsem usnula. Za chvíli mě však Soňa vzbudila a šeptala mi, že ten veliký netopýr, kterého nedovede zařadit, krouží kolem našeho stanu. Kromě toho prý příšerně vyjí vlci. Což o to, vlci vyli, ale to ve zdejších horách není nic tak výjimečného. Abych Soňu uklidnila, vyšla jsem před stan. Netopýrů jsem spatřila několik, ale žádného mimořádného. Chytali hmyz jako každé ráno těsně před svítáním.

Ale se Soňou se děje něco podivného. Čítí se ohrožena a stále se něčeho bojí. Snad doopravdy toho smyšleného Draculova švagra. Několikrát jsme se pohádaly, nesčíslněkrát jsem jí domlouvala, ale marně.

Mám dojem, že to tady ukončíme dřív, než jsme původně plánovaly.

Líbá Tě Tvá Slávka.

Dost jsem se tím dopisem pobavil, neboť jsem znal Soňu jako neohroženou ženu a tvrdošíjnou materialistku. Bádání jí bylo nade vše a také mu všechno podřizovala. Dokonce i svůj soukromý život. Nemohl jsem uvěřit, že by se Soňa, jak jsem ji znal, mohla polekat obyčejného netopýra. Viděla jich přece statisíce, ne-li milióny. Co se s ní asi děje? Zřejmě se z ní stává neurotická a její potíže pramení z počínajícího staroplanství, k němuž se v zájmu všemocné vědy sama odsoudila. Měla několik znamenitých nápadníků, ale jejich znamenitost vždy musela ustoupit před přitažlivostí netopýrů a jiné noční havěti. Ted tedy má, co chtěla!

Pak přišel třetí dopis. Express.

Miláčku,

zdá se, že Soňa je vážně nemocná. Kdybys ji viděl, sotva bys ji poznal. Je průsvitná, bledá a její milovaná zoologie už ji vůbec nezajímá. Naopak, šumění netopýřích křídel jí nahání hrůzu. Někdy mám pocit, že se pomátla. Tvrdí, že k ránu, kdy já spím, přilétá veliký netopýr a saje jí krev. Ukazovala mi také nepatrné ranky na krku, které připomínají kousnutí nějakým malým zvířetem. Když jsem jí navrhla, a bychom se vrátily domů, odmítla. Prý jí to její pán zakázal. Opravdu si s ní už nevím rady a jsem z ní dokonale bezradná. Do smrti nepochopím, jak může rozumný, racionalisticky uvažující člověk do této míry propadnout pověrám a k tomu tak primitivním, jako jsou ty o hraběti Draculovi.

Líbá Tě Tvá Slávka.

Následujícího dne došel telegram.

Soňa mrtva. Záhadné okolnosti. Vráťím se do Prahy. Slávka.

Místo manželky však přišel jen další dopis.

Miláčku,

přes tragédii, které jsem byla svědkem, jsem se rozhodla zůstat. Nemohla jsem jinak, protože to, co jsem viděla na vlastní oči, odporuje všemu, co jsem až dosud o netopýřech věděla. V noci těsně před Soninou smrtí jsem se probudila a zjistila jsem, že ve stanuje veliký netopýr, kterého jsem nedovedla zařadit do žádné známé skupiny. A zvíře opravdu sálo na mé přítelkyni krev!

To, co se stalo, vzbudí jistě ve vědeckých kruzích senzaci. V Evropě nebyl dosud zaznamenán jediný případ, že by se netopýr živil krví živočichů. Podobné případy známe pouze z Jižní Ameriky, kde netopýři vysávají krev hovězímu dobytku nebo koním. Myslím, že jsem na prahu velikého zoologického objevu a proto jistě pochopíš, že zde musím ještě nějakou dobu zůstat. Tím spíše, že Soňa vlastně položila život na oltář vědy. Kdyby nebylo její tragické smrti, mé podezření by nikdy nevzniklo, protože onen podivný netopýr je jistě i zde velice vzácný.

Vesničané samozřejmě přičítají Soninu smrt hraběti Draculovi a podle toho se také chovají. Vykrápějí svá stavení svčnou vodou, strkají do zámku hostie a za nic na světě by v noci nikomu neotevřeli. Až zveřejním své zoologické objevy a přesně popíši život dosud neznámého netopýra, leckde zřejmě pochopí, proč právě zde vznikly a navzdory pokroku vědy stále se udržují ony hrůzostrašné historie o upírech. Přej mi v mém bádání hodně úspěchů!

Líbá Tě Tvá Slávka.

Znal jsem Slávčinu vědeckou horlivost, která často hraničila s fanatismem a vzdal jsem se představy, že se s ní brzy shledám. Přiznám se však, že mě silně znepokojila příčina Soniny smrti. Nevěděl jsem o netopýřech ani zdaleka tolik, co moje žena, ale těžko jsem mohl uvěřit tomu, že by tento neškodný živočich mohl usmrtit člověka.

Očekával jsem další Slávčin dopis, ale listonoš přinesl pouze pohlednici, na níž bylo napsáno:

Miláčku,

dějí se podivné věci, daleko přesahující hranice zoologie. Někdy se obávám, že jsem zešilela. Ale musím těm záhadám přijít na kloub. Drž mi, prosím Tě, palce!

Líbá Tě Tvá Slávka.

Pak jsem se se Slávkou shledal až v sibijské nemocnici. Byla zcela bledá a vyčerpaná. Ležela na lůžku, neschopna jakéhokoliv pohybu. Na hrdle měla dvě malé červené ranky. Mohl jsem u ní pobýt pár minut krátce před tím, než dostala transfuzi krve, která jí zachránila život. Když mě spatřila, slabě se usmála, ale hned se v jejích očích objevily stopy děsu. Zřejmě mi chtěla cosi prozradit. Sklonil jsem se nad ní a ona namáhavě zašeptala. "Nebyl to netopýr. Byl to... člověk!" a omdlela.

Dnes už je se Slávkou všechno v pořádku. Alespoň zdánlivě. O svém pobytu v Transylvánských Alpách se mnou rozhodně odmítá mluvit. Říká, že to, co zažila, je v příkrém rozporu s vědou, a co je v rozporu s vědou, nemůže být pravda. Jsme přece materialisté, moderní lidé, a ne nějaké svíčkové báby! To, čeho byla svědkem, byly zřejmě halucinace, které vznikly následkem nečekané Soniny smrti. Barvitě líčení upířských historek z úst vesničanů také sehrálo svou negativní roli. Ale to vše už patří minulosti, hlavní je svědomitá a seriózní vědecká práce! Jedině materialismus může světem pohnout dopředu!

Ale mne znepokojuje jedna věc. Slávčin vzhled se od jejího návratu změnil. Má mnohem tvrdší pohled a kolem úst seji vytvořily dvě hluboké, mužské vrásky. A nejvíce ze všeho mě děsí její zuby. Horní špičáky se nápadně prodloužily a jejich ostré hroty připomínají zuby krutého a nebezpečného dravce.

Uškrcená laborantka

I.

Jan Brtel seděl ve vinárně U Zlatého hroznu a příšerně se mračil. V tělo chvíli se však zakabonil přímo strašlivě a na jeho jinak pohledné tváři se usadil hnusný, nenávidný škleb. Do sousedního boxu, k dvěma rozjásaným a bujně

povykujícím mužům vstoupil totiž literární kritik Arne Vulkán. Tentýž Arne Vulkán, který ve včerejším Akcente doslova roznese Brtelovu novou detektivku Uškrcená laborantka.

"Chudák Jan Brtel patří mezi ty dobré a neškodně lidi," napsal Vulkán, "pro něž by bylo unikum zabít králíka nebo štědrovečerního kapra. Navzdory tomu, nebo snad právě proto si okázale nasazuje krvavou masku a snaží se nás šokovat naivními nehoráznostmi typu Uškrcené laborantky. Prostoduchý a vykonstruovaný příběh o nevinně podezříváném milenci by autorovi těžko vystačil na 280 stránek, kdyby se tento milenec nechoval jako idiot. Soudnému čtenáři se předkládá k věření, že člověk (s vysokoškolským vzděláním) místo aby se okamžitě obrátil na Veřejnou bezpečnost snaží se mrtvolu ukrýt a chce vraždu, na které nemá podíl, zatajit. Jedním slovem: pokleslá literatura, neschopnost a nuda."

Arne Vulkán se posadil k dvěma mladým mužům, popíjejícím bílé víno.

"Dneska se nemohu dlouho zdržet," řekl. "Mám doma Zuzanu a znáte ji přece!"

"Ty se té holky nezbavíš do smrti," pravil se smíchem jeden z mladíků a podal Arnemu sklenku. "Zuzana je tvůj osud!"

"Zřejmě ano," souhlasil Vulkán, "ledaže bych ji uskrtil jako Brtel v té své příšerné detektivce!"

Všichni se znovu rozesmáli a připili si na zdraví.

II.

Zuzana Žurková, laborantka a důvěrná přítelkyně kritika Arna Vnikána, byla překvapena, když za dveřmi bytu, ve kterém se až do této chvíle strašlivě nudila, zazvonil naléhavě zvonek.

"Áaa, pan Brtel!" zašvitořila, když otevřela dveře. "Jistě přicházíte vynadat Arnemu za tu neomalenou kritiku v Akcente! Věřte mi, že jsem se sama kvůli tomu zlobila! Podle mne je Uškrcená laborantka výborná a

zajímavá kniha! Jenže Arne je takový povznesený

intelektuál, který nemá ani potuchy o tom, po čem prahne prostý člověk! Kdybyste viděl, jaká literatura se Arnemu líbí, tak byste se usmál! Já jsem nikdy z těch jeho knížek nedokázala přečíst víc než dva odstavce. On tvrdí, že jsem primitivní, ale lepší je být primitivní než nafoukaná jako on! Uvidíte, že mu jednou někdo natluče! Víte, pane Brtel, že jsem tu Uškrcenou laborantku četla do půl třetí do rána? Nemohla jsem se od ní odtrhnout, fakticky! Mně se strašně líbilo, že ten vrah uskrtil to děvče tou moderní růžovou punčochou. Ano, právě takovou, jakou vytahujete z kapsy... proboha... pane Brtel!"

Několik minut nato opustil Jan Brtel byt literárního kritika. Nepotkal ani človíčka.

III.

Arne Vulkán se vrátil domů asi za půldruhé hodiny.

"Už jsem tady, miláčku," pravil mezi dveřmi. "Trochu jsem se zdržel, ale nemohl jsem se utrhnout. Znáš Macháčka a Voštu!"

Velice ho překvapilo, že jindy velmi hovorná Zuzana neodpovídá. Začal svými poněkud krátkozrakými očima tékat po bytě, nepřestávaje se omlouvat. Vtom ji spatřil. Zapotácel se a vyjel zděšením. Pak začal zmateně pobíhat po pokoji.

"Ježíšmarjá!" koktal plačtivě. "Tolik-!!! určitě padne na mne! Moje milenka, můj byt, to za živého boha nikomu nevysvětlím. A ještě jsem vedl takové řeči ve vinárně. Ježíšmarjá, Ježíšmarjá!"

S hlavou v dlaních běhal okolo mrtvol, sténal, lomil rukama, ale stále se nemohl rozhodnout k nějakému činu. Pak ho však běhání unavilo a on se zastavil. Strčil hlavu pod vodovod a natočil si na ni několik hektolitřů ledové vody.

"Musím uvažovat s chladnou hlavou," šeptal, "hlavní je zachovat naprostý klid! Nesmím propadnout panice!"

Ježíšmarjá!"

Pak ho napadlo, že by měl nebožku odstranit ze svého bytu. Tiše vzlykaje, strhl z postele prostěradlo a třesoucím se rukama z něj vyrobil ranec, do kterého ubohé děvče nacpal. Chtěl zavražděnou odnést dolů a odvézt ji někam za město. Hodí ji do řeky nebo ji někam zahrabe!

Sotva však vyšel na chodbu, střetl se s domovnicí. "Dobrý večer, paní Rosová," zamumlal, "máme dnes poměrně teplo, že ano?"

Vtom se ranec rozvázal a uškrcená laborantka vypadla na čerstvě umyté dlaždice. Domovnice byla zvyklá na ledacos, ale tohle přece jen nemohla považovat za normální.

"Vražda! Pomoc, vražda!" začala ječet a snažila se uniknout z dosahu literárního kritika.

"Všechno vám vysvětlím, paní Rosová, paní Rosová," běhal za ní Arne Vulkán, ale to už se začaly otvírat dveře ostatních bytů a nájemníci vycházeli jeden po druhém na chodbu.

IV.

Jan Brtel seděl ve své kavárně a podobně jako řada lidí kolem něho pročítal denní tisk. Všechny noviny přinášely ten den podrobnou zprávu o odsouzení vlného vraha, literárního kritika Arna Vnikána.

"Ten kritik dostal patnáct roků," zaslechl Brtel od sousedního stolu, "za takového člověka se zaručí všelijaké organizace a umělecké svazy, ten se z toho vyliže. Našinci by dali provaz!"

"Já se divím, že si to děvče začínalo s literárním kritikem!" nadhodil kdosi. "Obyčejná laborantka a takhle si troufá.

Kdyby si našla normálního člověka, mohla tady být!"

Spisovatel Jan Brtel se napil kávy a znučeně odložil noviny na vedlejší židli. Bylo mu Arne Vnikána líto. Úroveň našich věznic přece jen nedosahuje světových parametrů.

"Škoda," vzdychl, upíjíc turka, "že některé kritiky je třeba z jejich omylů vyvádět takovým způsobem!"

Sokolí hnízdo

Inženýr Marek má pocit, že dnes je jeho úspěšný den. To, nač se včera ještě neodvážil ani pomyslet, se stalo skutečností. Jede na víkend s Olgou, která je považována nejen za nejkrásnější, ale také za nejchladnější a nejméně přístupnou dívku z okruhu jeho známých. Mnohý sebevědomý playboy si už na ní vylámal zuby a leckterý zoufalý nápadník si kvůli ní připsal na konto řadu probdělých nocí plných sebevražedných úvah.

A vida, je to právě on, inženýr Sláva Marek, který byl zcela nečekaně vyznamenán její přízní. Co na tom, že všechno přišlo tak náhle a že se zavázal naprostou diskrétností! Dva dny, strávené s Olgou daleko od lidí v malé horské chatě, budou jistě stát za to!

Fiat slečny Olgy fičí po úzké asfaltce mezi zalesněnými stráněmi, bez námahy po ní stoupá a ve chvíli, kdy se blíží k samému vrcholu kopce, zabočí do pravá na lesní pěšinu.

"Za pár minut budeme u mého Sokolího hnízda," řekne Olga a hlas její zachvěje vzrušením. "Rozkošnější samotu jste ještě neviděl!"

Inženýr Marek sleduje kočičí pohyby, jimiž Olga bezpečně ovládá volant, hledí jako dítě na pamlsek na svůdnou křivku nader, dmoucích se pod přiléhavým svetříkem a žasne nad hustou temnou záplavou jejích vlasů.

Auto poskakuje mezi mohutnými stromy, jejichž kořeny znesnadňují jízdu, a po několika minutách poněkud dobrodružné cesty se náhle z hustého lesa vyloupne paseka, na jejímž okraji, přímo nad strmou skálou, se tyčí nevelký srub.

"To je Sokolí hnízdo," řekne Olga a zastaví vůz. "Líbí se vám?"

Inženýr, jemůž poklony a dvornosti nikdy nečinily potíže, náhle nenachází dost obdivných slov. Uvědomuje si, jak zřídkka se u nás vidí něco tak dokonalého.

Srub je obklopen lesem a několik metry od něj bublá potůček s čistou vodou, aby se vzápětí vrhl dolů ze skály a vytvořil nádherný vodopád pro necelně diváky.

Ale Olga už vytahuje z kabelky klíče a odmyká srub.

Inženýr vstupuje trochu rozechvěle dovnitř. Vydechne údivem nad vkusně zařízeným interiérem, kde se vhodně doplňují moderní kousky s pozoruhodnými starožitnostmi. Celé místnosti vévodí veliká kovová truhla, pestře pomalovaná staroegyptskými vzory.

"To je fantastické!" prohlásí inženýr a není v tom ani špetka zdvořilosti.

"A teď si uděláme pohodlí!" řekne Olga a vyběhne ven, aby ze sebe smyla prach česly. Ačkoliv tuší, že ji inženýr pozoruje oknem, svlékne se donaha a ponoří se do tůňky vyhloubené v potoce. Zuby se jí zalesknou jako divošce, z hrdla vyrazí rozkošnický výkřik a rozčeřená voda cáká daleko na paseku. Za několik minut se však Olga vrací do srubu, ne již jako divoženka, ale jako příkladně kultivovaná žena.

Inženýr Marek je na rozpacích a neví, jak se k ní chovat. Má se obezřetně držet konvencí a pomalu, rozvážně postupovat k cíli, nebo má tuto podivnou a rozporuplnou dívku beze všech okolků sevřít v náručí?

Není mu však přáno tento problém dořešit. Na pěšině vedoucí k srubu cinkne zvonek a Olga zpozorní.

"To je zřejmě lesník," řekne, "a má pro mne nějaké zprávy, byla bych nerada, kdyby vás tady viděl."

Marek pokrčí trochu uraženě rameny. "Jak myslíte," zahučí, "řekněte, kaní se mám schovat."

Olga se rozhlédne kolem sebe. "Kdyby vás to moc neobtěžovalo," zašeptá, "mohl byste vlézt tady do té truhly. Je dost prostorná."

Inženýr se zachvěje nevolí. Ještě nikdy nelezl do truhly ani před žárlivým manželem, natož pak před nějakým lesníkem!

Ale Olga naléhá a šeptá, že mu za chvíli jeho oběť vynahradí a tak se rozhodne tuto pošetilost podstoupit.

Sotva vleze dovnitř a zaklapne za ním víko, Olžina tvář se změní. Náhle je z městské slečny opět divoška a její vítězný úsměv je plný čehosi hroživého. Otočí klíčem v zámku truhly a čeká.

Do místnosti vstoupí robustní muž s černým plnovousem. Olga se mu vrhne v ústrety a počne ho zuřivě líbat. Muž ji odstrčí a blýskne zrakem k truhle. "Je tam?"

Olga přikývla.

Vousáč se rezavě zasměje a prudčeji k sobě strhne. "Ještě neví," mumlá, štipaje ji do obnažených paží, "že mu za chvíli bude pořádně horko."

"Ne, ještě to neví," směje se Olga a jde rozesílat postel.

Vousáč ji sleduje dychtivým pohledem.

"A led mi pojď pomoci," řekne, když dívka skončí, "sám bych na to nestačil."

Jdou spolu k truhle, nadzvednou ji a každý její roh podloží asi dvacet centimetrovým kamenným podstavcem. Mezi podlahou a truhlou vznikne mezera, jejíž účel je dosud znám pouze vousáčovi a Olze.

Inženýr Marek počne tušit cosi nedobrého. "Hej," zavolá, neohlížeje se na příslibenou diskrétnost. "Okamžitě mě pusťte ven!"

Vousáč se zběsile rozesměje. "Neví, že mu bude horko!" vyrazí ze sebe téměř nepřičetně. "Považ, že neví, že mu bude horko! Není to komické?"

"Je to komické," přisvědčuje Olga a přináší lihový vaříč. Vsune jej do mezery mezi podlahou a kovovou truhlou.

"Pusťte mě ven!" křičí inženýr. "Nebo vás to bude mrzet! Budu vás žalovat pro omezování osobní svobody!"

Vousáč se zalyká smíchy. Zřejmě si potrpí na dobré vtipy.

"Už?" zeptá se Olga dychtivě.

Marek stále intenzivněji protestuje.

Vousáč se rozvalí na posteli. "Mužem začít!" zachrčí a sleduje Olgu, která soustředěně zapaluje lihový vaříč. Potom jde ke skříni a vyjme odtud magnetofon. Odnese ho k truhle a beze spěchu jej zapojuje.

Uvězněný inženýr Marek počne pronikavě ječet.
"Zdá se, že už ví," směje se vousáč, "že mu bude horko."
"Ano, už to ví," řekne Olga a počne vousáče objímat.
"Dej mikrofon až těsně k truhle," zavrčí vousáč, "ta poslední nahrávka nestála za nic!"
Tajemství hřbitova

(Z pamětí soukromého detektiva, který si nepřeje být jmenován)

"Představ si," řekl detektiv Tomeš, "že si paní Stratilová náhle řekla, že její manžel byl zavražděn jakýmsi panem Rumlem. Soudí, že ho tento pán udeřil do hlavy speciální paličkou, vyrobenou za tímto účelem. Původně se myslelo, že pan Stratil zahynul na akutní škytavici."
"To se stává," pravil moudře Kareš. "My to však můžeme těžko rozhodnout. Řekl bych, že je to záležitost pro soudního lékaře."
"Zapomněl jsem ti říci maličkost," vzpomněl si Tomeš. "Ten nebohý pan Stratil byl pochován před sedmi lety."
"V tom případě nařídí soud exhumaci."
"Už ji nařídil."
"No a?"
"Byla provedena."
"A zjistilo se?"
"Nezjistilo se nic."
"Začínáš mluvit nesrozumitelně."
"Pana Stratila totiž vůbec nenašli. Hrob byl úplně prázdný, nikde ani kostička."
"A hrome!"
"A jelikož se paní Stratilová zajímá o svého chotě i po sedmi letech, nezbyvá, než zahájit pátrání."
"No dobrá. Z něčeho konečně živi být musíme. Kde byl ten Stratil pochován?"
"Na hřbitůvku, kam jsou pochováváni zasloužilí hasiči."
"Dojemné. Pojedeme se tam podívat?"
"Nejprve se stavíme u paní Stratilové."
Pátrání po zmizelém panu Stratilovi se rozjelo na plné obrátky.

Paní Stratilová, dáma asi šedesátiletá, tonula v slzách. Pravila, že prožívá nejstrašnější chvíle svého života. Prožila šťastné a spokojené manželství, neboť pan Stratil byl ideální manžel. Pouze dvě věci mu jeho choť poněkud zazlívala. Chronickou škytavici, při níž vydával zvuky podobné oslímu hýkání a členství v hasičském sboru. Když pan Stratil škytl naposled, truchlili všichni, kdo ho znali. Hasiči mu vystrojili slavný pohřeb a nad jeho rakví promluvil sám velitel Josef Couval.
Sedm let žila paní Stratilová v přesvědčení, že její manžel zemřel přirozenou smrtí. Avšak nedávno se zúčastnila přátelského hasičského večírku. Tam byl přítomen i pan Donald Ruml, dvaosmdesátiletý hasič se značnými zásluhami. Býval kdysi důvěrným přítelem pana Stratila. V ten den se však napil griotky více než bylo zdrávo jeho vetchému organismu a právě uprostřed debaty o polévání lesního porostu vytáhl z aktovky paličku, obalenou puntíčkovaným hadrem. "Tímto zabijím doma můru," zahulákal, "pěkně jednu po druhé. To je má speciální zbraň. Váží dvacet sedm deka a zabijete jí nejen mūru, nýbrž i člověka."
Palička vzbudila zaslouženou pozornost, ale o tom, že by jí bylo možno zabít člověka, byly vysloveny pochybnosti. To pana Rumla popudilo. "Že ne?" vykřikl. "Tak abyste věděli, touto paličkou jsem odeslal na onen svět šestadvacet lidí!"
Všichni přítomní se rozesmáli, ale pan Ruml s vážnou tváří tvrdil, že na jeho paličce lpí krev. "Chodili jste na pohřby mým obětím," vysvětloval, "a nic jste netušili. Zabil jsem Tomáška, Formana, Šolína a rovněž Stratila. Šel mi na nervy s tím svým věčným skytáním víc, než všechny mūry světa dohromady. Tak jsem ho majzнул paličkou a bylo to. Ani neměl čas upřít na mne vyčítavý pohled."
Společnost se starcovým tlacháním výtečně bavila, avšak dobrou náladu pokazila paní Stratilová, která omdlela. Byla náležitě pocákána, načež, vyrazila na policejní ředitelství, kde obvinila pana Rumla z úkladné vraždy svého manžela. Policejní úředník ji to rozmlouval, avšak Rumlovo doznání před řadou svědků nemohl nechat bez povšimnutí. Když paní Stratilová trvala na okamžité exhumaci a důkladném zjištění pravé příčiny úmrtí, nemohly úřady její žádost ignorovat.
Výsledek exhumace se stal pravou senzací a událostí prvního řádu. Deníky přinesly palcové titulky: ZÁHADNÉ ZMIZENÍ MRTVOLY! PAN RUML VRAHEM SVÉHO PŘÍTELE? PALIČKA NEBO ŠKYTA VICE? STAŘEC LUPÍČEM MRTVOL! HYENA VROUŠE DVAOSMDESÁTILETÉHO KMETA! HROBNÍK NIC NETUŠIL A TEĎ SE DIVÍ!
S paní Stratilovou nebyla rozumná řeč. Když se jí Tomeš otázal, zda opravdu věří ve vinu pana Rumla, řekla: "Viděla jsem tu jeho strašnou paličku na vlastní oči a nikdo mi nic nevymluví!"
Načež se rozeštkala a už z ní nikdo nevypáčil ani slovo.

Pan Ruml byl nádherně senilní stařík. Zatímco jeho minulý život doslova slynul (pomíneme-li jeho nenávist k mūrám) mírumilovností a láskou k bližnímu, zajímaly ho nyní ty nejohavnější vraždy a krve-prolití. Radoval se ze zneuctěné dívky hozené pod brněnský rychlík, jásal nad rozčtvrcenou majitelkou módního salónu a nic ho tak nepotěšilo, jako když se dočetl, že jakýsi lahůdkář páčil po částech svého tchána v kotlíku na pražení kaštanů. Pokud šlo o nevyjasněné

pražské případy, vydával se pan Ruml za pachatele a každému vykládal, jakým způsobem zločin provedl. Z příchodu detektivů Tomeše a Kareše měl takovou radost, že bujaře poskočil do výše, až mu zaprašťelo v kolenou.

"Zatkněte mě, pánové," zvolal, nastavuje jim ruce k spoutání, "jsem absolutně vinen." Byl velice zklamán, když se k tomu detektivové neměli.

"Mohl byste nám říci, pane Ruml," pravil stísněně Tomeš, "proč jste se té vraždy dopustil?"

"Ale ovšem," zašveholil staroch, "vy jste starého Stralila neznali a proto si nedovedete představit, jak ustavičně škytal. Při šáchách, ve Velké operete a dokonce i při hašení požáru. Jednoho jarního dopoledne škytl při holeni tak silně, že si ulál břitvou podstatný kus brady. A tehdy, když jsem viděl kanout jeho krev po sněhové bílé náprsence, jsem se rozhodl, že ho zabiju. Sestrojil jsem si za tím účelem paličku, která pro mne od té doby vykonala už řadu cenných služeb."

"Slyšeli jsme," kývl Kareš. "Šestadvacet mrtvol a tak dále."

"Přesně tak," zahihňal se Ruml. "Jsem nejvýznamnější pražský vrah posledního desetiletí. Vrah zahradníka Valeše je proti mně učiněný břídl."

"Mohl byste nám ukázat tu paličku?" zeptal se Tomeš.

"Samozřejmě," souhlasil ochotně Ruml. "Málokterá zbraň je tak strašlivá a nebezpečná jako moje palička."

Otevřel skříňku na likéry a vyňal odtud předmět, který se podobal dětskému kladívku, ale byl zřejmě mnohem nevinnější. Detektivové potězkali paličku v ruce, ohmatali ji ze všech stran a uznale pokyvujíce hlavami, vrátili ji starci. Bylo jim jasné, že tímto nástrojem by stěží utloukli právě narozeného chocholouše.

"To je, co?" zubil se starý pán. "Teď o mně budou vědět nejen celé Čechy, ale i Evropa. Takovýhle případ se přece do novin ve Francii a Německu dostane - nebo ne?"

"Jistě," připustil Tomeš, "a nyní nám laskavě řekněte, jak jste naložil s mrtvolou nebohého pana Stratila. Jak jistě víte, nebyla při exhumaci vůbec nalezena."

"To bylo to nejjednodušší," tleskal pan Ruml rukama. "O půlnoci jsem Stratila vykopal a hodil si ho na záda."

"I s rakví?" zeptal se Kareš.

"Jo," řekl stařík samozřejmým tónem. "Přelezl jsem zeď a na ulici jsem měl připravený dvoukolák. Odvezl jsem rakev k Vltavě a vyklopil ji do vody. Plavala jedna báseň. Jistě to netrvalo dlouho a byla v moři."

"Stačí," pravil Tomeš. "Děkujeme vám, pane Rumle, za cenné informace a promiňte nám, že jsme vás připravili o čas. Snad se opět brzy uvidíme."

"Jakže?" zabědoval stařec. "Vy mě nezatknete? Klidně mě necháte páchat další strašlivé zločiny?"

Hrobník Hrůza byl svalnatý čtyřicátník s poctivou tváří. Bydlel v malém domku vedle hřbitova a práci hrobníka vykonával od samého založení místa posledního odpočinku zasloužilých hasičů. Byl velice nešťasten, že se jeho pracoviště, po léta zahalené posvátným klidem, náhle stalo středem pozornosti. A nyní ke všemu přišli za ním dva známí pražští detektivové.

"Snad byste nám mohli přece jen trochu pomoci," usmál se povzbudivě Tomeš. "Řekněte nám svůj názor na zmizení rakve s panem Stratilem."

Hrobník chvíli uvažoval. "Neumím si to nijak vysvětlit," řekl potom, "alespoň ne přirozeně. Jest ovšem mnoho věcí mezi nebem a zemí, o nichž my, neboží smrtelníci, nemáme tušení. Takový zlý duch například nemá pojem o tom, co se sluší a co ne. Nebo mohl zmizet pan Stratil sám. Viděl, že se lidé chystají k exhumaci a řekl si: "Co vy, bezbožníci, jste si umanuli rušit můj věčný sen? Já vás za to vytrestám tak, že na to budete do smrti pamatovat! - No a potom zmizel!"

"Zajímavé teorie," pochválil ho Tomeš. "Vy jste nikdy v noci nepozoroval na hřbitově nic podezřelého?"

"Já prosím v noci spím," zašeptal Hrůza a Tomeš s Karešem spatřili, kterak se zachvěl. "Nešel bych v noci na hřbitov ani za královský poklad. Se zlými duchy si neradno začínat. U nás šel jeden převozník v noci na hřbitov a zesnulý švagr ho zatahal za nohu, takže zděšením ohluchl."

Kareš poznamenal, že hluchota je s to zkomplikovat převozníkovi život, ale hrobník, nevšímaje si jeho poznámky, pokračoval: "Z naší rodiny si nikdo se záhrobím nezahrával. Pouze sestřenice Veronika dělala médium v jedné okultní společnosti, ale pak dostala rozum a vzala si žokeje Vításku. Jinak se všichni snažíme být řádnými lidmi a v potu tváře dobýváme si chléb svůj vezdejší v tomto slzavém údolí."

"Vidím, že jste velice zbožný muž," řekl Tomeš.

"Ano," pravil měkce hrobník. "Jsem kolifenista."

"Kolifenista?" podivili se oba detektivové současně.

"Kolifenista," opakoval hrobník a oči mu fanaticky zasvítily. "Církev kolifenická je jediné pravá. Vzala si za své sloučit křesťany a mohamedány."

"Hm," udělal Tomeš. "A je to velká církev?"

"Prozatím má devět členů," odtušil hrobník. A když viděl, že to na přítomné neudělalo přílišný dojem, dodal: "Ale stále mohutníme!"

Detektivové si prohlédli hřbitov. Celkem vzato, nic výjimečného. Zasloužili hasiči spali svůj věčný sen v docela konvenčním prostředí. Pouze na mramorových náhrobcích byly vytesány jejich nesmrtelné zásluhy.

Hrob pana Stratila, nyní už jen prázdná zející jáma, byl nedaleko zdi. Ta však byla dosti vysoká a její výšku znásobovaly ještě stromy, hustě nasázené v její těsné blízkosti. Od Stratilova hrobu nebylo vidět okna ani jediného z nízkých domků, obklopujících hřbitov.

"Co myslíte, Hrůzo," řekl, "dokázal byste, případně s nějakým po mocníkem, přes noc, ale tak, aby to nikdo

nezpozoroval, vykopat rakev z některého hrobu, jámu znovu zaházet a vše uvést do původního stavu?" Hrobník se zamyslel. "To by šlo těžko, pane," řekl potom. "Vykopat takovou díru není maličkost a uvést hrob do takového stavu, jako byl předtím, je úplně vyloučeno. A potom, na ulici před hřbitovem nastane úplný klid až kolem půlnoci. A to tu ještě každou chvíli přechází policejní hlídka. Kopání tvrdé půdy by se rozléhalo v nočním tichu široko daleko."

"A co když ta půda nebyla ještě ztvrdlá?" ozval se Kareš. "Dejme tomu, že šlo o čerstvý hrob."

"Proboha!" zděsil se Hrůza. "Vy si myslíte, že by se někdo odvažil vztáhnout ruku na nedávno zemřelé tělo, které dosud vyznačuje magnetismus? To by byla šílená odvaha."

"Ale vykopání rakve by bylo jednodušší, že ano?" naléhal Kareš.

"To jistě," přiznal Hrůza, "a rovněž by bylo možné uvést hrob do původního stavu. Přesto by však riziko bylo velké."

"Poslyšte, příteli," řekl Tomeš. "Upravujete hrob do původního stavu, v jakém se později nachází, hned po pohřbu?"

"Ne, prosím," odvětil hrobník. "Pohřby se konají většinou pozdě odpoledne a brzy na to se setní. Zasypu pouze rakev slabou vrstvou hlíny a práci dokončím příští den ráno. Nikdy se nezdržím na hřbitově po setmění."

"Takže kdyby někdo v noci po pohřbu odstranil tu slabou vrstvu hlíny, ukradl by rakev s nebožtíkem a odvezl ji, nic podezřelého byste nezpozoroval, že?"

"Nejsem si jist... patrně... patrně ne."

"Taky si to myslíme," řekl spokojeně Tomeš. "A tak se to asi stalo. Vy jste druhý den zaházeli, aniž byste něco tušil, prázdnou jámu."

"To je strašné!" zděsil se Hrůza. "Kdo by byl schopen takového odporného zločinu? A proč?"

"To by nás taky zajímalo," odvětil Tomeš, "a není vyloučeno, že se to dozvíme. My jsme totiž detektivové s prvotřídní pověstí."

Načež nechali stát hrobníka s otevřenými ústy nad vyloupeným hrobem a vykročili do miliónového města, v němž patrně žije onen podivuhodný zločinec.

"Tak nám před sedmi lety ukradli pana Stratila," konstatoval Kareš, "a my ho teď máme hledat. Není to trochu nevďěčný úkol? Nejlepším řešením by bylo oběsit pana Rumla."

"Šlíší?" utrl se Tomeš. "Ten to přece nemohl udělat."

"To není podstatné," mnil Kareš. "Případ by se uzavřel a nikomu by se neublížilo. Dědek by byl šťastný, že se o něm píše v novinách jako o slavném vrahounovi, paní Stratilová by s povděkem přijala zprávu, že její drahý manžel leží kdesi na cíne Vltavy nebo Labe a my bychom se mohli pustit do dalšího případu."

Tomeš na to neřekl nic, poněvadž si za léta spolupráce s Karešem na podobné řeči zvykl a vyplýval za tu dobu zásobu svých nadávek téměř beze zbytku.

Mlčky zahruli na prostranství, kde stálo voskové panoptikum a vedle něho se tísnilo několik narychlo postavených stánků. Detektivy brzy upoutal vychrtlý ryšavec, který vyvolával nakřáplým tenorem: "Dámy a pánové! Bojíte se budoucnosti? Chvějete se před hrozbami zítřka? Hlodá vás strašlivá nejistota a nevíte, co vám uchystali příští dnové? Račte vstoupit do mého stanu a seznámit se s inteligentním kostlivcem Nabuchodonozorem. Inteligentní kostlivec Nabuchodonozor je světová rarita. Nikdy se nemýlí. Vstupte, dámy a pánové, máte-li odvalu poodhrnout roušku, která vás dělí od nedaleké i vzdálené budoucnosti."

"Poodhrneme roušku?" zeptal se Kareš. "Není-li to příliš drahé," pokrčil rameny Tomeš. Vstoupili dovnitř. Inteligentní kostlivec Nabuchodonozor stál na malém pódiu uprostřed stanu. V očích důlcích mu žhnuly jako řehavé uhlíky červeně žárovky, jejichž světlo dodávalo kostře zvláštní, hrozivý půvab. Dokořán otevřená ústa byla plná zubů, zhotovených zřejmě až po smrti z laciného porcelánu. Ryšavec mu vždy vsunul mezi čelisti bílou kartičku, do níž se Nabuchodonozor dychtivě zakousl. Když sevření umělého chrupu povolilo, ukázalo se, že kartička je potištěna neklamnou předpovědí. A kostlivec s otevřenou papulou čekal na další zájemce. Tím byl nyní Tomeš. Inteligentní kostlivec Nabuchodonozor po něm blýskl rudými očima, zarachotil čelistmi a za dvě vteřiny podal ryšavci detektivovi kartičku, na níž stálo: "Jste povahy veselé a nerad si připouštíte jakékoliv starosti. Obchody, na něž myslíte, vám částečně vyjdou, částečně nikoliv. Z vašeho šťastného manželství se narodí nejprve dceruška, později synáček. Necestujte po vodě, dávejte přednost letadlům. Vaše šťastné číslo je 9, nešťastné 4."

Podobně pochodil i Kareš, na jehož kartičce stálo: "Jste na svůj věk příliš zasmušilý, což vám však získává vážnost u vašich zaměstnavatelů. Nekupejte se v horké vodě, jezte žampiony. Narodí se vám syn, kterého dejte učit hře na hobo. Sřeďte se muže v kávovém obleku! Vaše šťastné číslo 5, nešťastné 9."

Detektivové vyšli ze stanu s pocitem mužů, kteří lehkomyšlně promrhali své jmění. První, s čím se setkali, bylo pokřikování dalších vyvolavačů, mezi nimiž vynikal boubelatý pán s knírem: "Vstupte do mého stanu, pánové," pištěl téměř dětským hláskem. "Spatříte nejspolehlivějšího proroka tohoto století - geniální kostlivec Amenhotepa."

"S těmi kostlivci se poslední dobou roztrhl pytel," konstatoval Tomeš. "Materialismus na postupu," pokrčil rameny Kareš. "Lidé se přestávají starat o posmrtný život a zpeněžují kostry. Syn mé domovnice nabízí například Karlově universitě, že tam bude po věčné časy naložen do lihu, dají-li mu na ruku pět stovek." "Ale jak se dostane ke kostře takovýhle kramář?" "Třeba mu ji prodá správce fakulty. Tam je toho spousta a taková ztráta se ani nepozná. Nebo..."

"Nebo sežene nějakého nebožtíka a vypreparuje si ho sám." Tomeš se usmál. "Z čehož vyplývá," řekl potom, "že značná část majitelů arén je podezřelá z únosu pana Stratila."

Pan Doubrava se přiřítíl do Tomešovy kanceláře, třímaje v ruce frak, kterým rozčileně mával. "To je frak mého zesnulého bratra," křičel, "přisámboh, že je to frak mého zesnulého bratra!"

"My se s vámi nehádáme, pane," řekl mu Kareš. "Kdybyste nám tvrdil, že jde o frak ministra Švehly nebo Václava Vydry, mohli bychom mít jisté pochybnosti. Ale ani tehdy bychom to zcela nevylučovali. Vy však říkáte, že je to frak vašeho bratra a my vám to rádi věříme."

"Jde o to," řekl pan Doubrava, "že jsem tento frak objevil u vetešníka. Rád se totiž procházím městem a prohlížím si výkladní skříně. Dnes odpoledne mi nebylo dvakrát dobře a tak jsem se zatoulal až k přístavu, kde jsem ve vetešnictví jakéhosi Sováka spatřil frak svého nebožého bratra. Uhodil jsem na vetešníka, kde ho vzal, ale on tvrdí, že mu ho prodal nějaký neznámý muž, kterého už nedovede popsat."

Kareš se začal nudit a také Tomešovi se nezdálo Doubravovo povídání nijak zajímavé. "Myslím, že se zbytečně vzrušujete, pane," zívá.

"Jistě ten frak štípnul sluha vašeho pana bratra nebo někdo z domácích."

"Vyloučeno," zvolal pan Doubrava. "V tomto fraku jsme totiž bratra před necelými šesti měsíci pochovali."

Oba detektivové se rázem přestali nudit.

"Jste si tím jist?" zeptal se Tomeš.

"Naprosto," odvětil pan Doubrava. "Bratr nosil na fraku stále tři medaile a velice se s nimi pyšnil. A zde jsou tři vyrudlá místa, kde visely."

"Medaile mohl mít na fraku kdekdo," namítl Kareš.

"Jistě," řekl pan Doubrava, "ale ne tyto. Medaile ve tvaru osmiúhelníku mohou v Čechách nosit pouze mimořádně zasloužilí hasiči!"

"Cože?" vykřikli detektivové současně.

"Zasloužilí hasiči," opakoval pan Doubrava, "jimž bratr věnoval celý svůj život. A byl také jediným, komu se podařilo získat tři medaile. Proto jsem si zcela jist, že je to frak mého bratra."

Pan Doubrava trval na tom, že ve fraku, který stále ještě třímal v ruce, byl jeho bratr pohřben na hřbitově Klubu zasloužilých hasičů. Těsně před obřadem si nechala rodina otevřít rakev k poslednímu rozloučení a zasloužilý nebožtík v ní ležel ve fraku s medailemi.

"A kam se poděly medaile?" zeptal se Tomeš.

"Nemám zdání," pokrčil rameny pan Doubrava, "mohu vám říci pouze to, že mezi sběrateli mají velkou cenu. Kdo je získá, ten si jich velice váží a neprodal by je za nic na světě. A když nositel medaile zemře, bývá s ní zpravidla pohřben."

"Vypravíme se za vetešníkem," řekl Tomeš.

Sovák vypadal spíše jako protestantský farář než jako vetešník. Ale jeho krámek, k němuž přiléhalo poměrně velké skladiště, byl plný rozmanitých věcí. Šatstvo všeho druhu, ohlávky na koně, bicí hodiny, noční vázy, sombrero, rozkládací postele, akvária a sítky na motýly tísnily se tu vedle sebe a nabízely se za přijatelnou cenu potřebným kupujícím.

"Vyberte si, prosím," řekl pan Sovák detektivům, "mám zde prvotřídní kousky. Fraky z mého obchodu se vyrovnají těm, které se nosí na vládních recepcích," a ukázal na oddělení, kde visely společenské obleky.

Detektivové se vrhli na fraky a hledali vyrudlá místa po medailích. Našli jich několik, ale žádné z nich nemělo podobu osmiúhelníku. Řekli tedy Sovákovi, že se jim žádný frak nehodí.

"Je mi líto, pánové," pravil vetešník, "mohu snad posloužit něčím jiným?"

"Sbíráme vzácné mince a medaile," svěřil se mu Tomeš. "Neprodáváte je náhodou?"

"Snad bych vám mohl dát typ," řekl Sovák. "O jaké druhy byste měli zájem?"

"Především se zajímáme o medaile zasloužilých hasičů," ozval se Kareš.

Vetešník se zachvěl. "To... to neznám, prosím," zakoktal potom přiškrknutým hlasem, "opravdu nevím, kde byste tento druh mohli sehnat."

"Poslyšte, co to máte támhle?" ukázal náhle Tomeš do rohu skladiště, kde se válely nějaké obleky a prádlo.

"To je vyřazené zboží," vysvětloval Sovák. "Viselo to tu celé měsíce a nikdo to nechtěl koupit. Rozstříhám to a budou z toho hadry na mytí."

Kareš přiskočil k haldě, rozhrnul ji a vytáhl z ní velice slušný frak. Jediným pohledem zjistil, že hrud bývalého majitele tohoto fraku zdobila medaile ve tvaru osmiúhelníku.

"Nebylo by škoda mýt takovým krásným frakem podlahu?" zeptal se potouchle Tomeš.

"Dostal se tam nedopatřením," koktal vetešník.

"Jistě," zasmál se Tomeš, "ale netušil jsem, že obchodníci vašeho typu jsou tak roztržití."

"Co za ten frak chcete?" otázel se Kareš.

"Je na vaše postavy příliš malý," namítl Sovák.

"My už si s ním poradíme," zasmál se Kareš. "Tak kolik?"

"Dvě stovky," řekl vetešník nešťastně.

"A ještě něco," naléhal Tomeš, "ale to vy asi nebudete vědět, poněvadž jste roztržitý a máte krátkou paměť. Strašně by nás zajímalo, od koho jste tento frak koupil."

"Přinesla ho sem starší dáma, patrně z lepší společnosti," řekl Sovák. "Náhodou si ji dobře pamatuji, poněvadž napadala na pravou nohu a na levé straně horního chrupu měla dva zlaté zuby."

"Výborně, Sováku," pochválil ho Tomeš. "A mimochodem, mohl byste nám říci, jaké je vaše náboženské přesvědčení?"

"To je moje věc," durdil se vetešník.

"Máte pravdu," řekl Tomeš. "Ještě se, kamaráde, uvidíme."

Frak koupený u Sováka patřil zesnulému panu Kalistovi, pochovanému na hřbitově zasloužilých hasičů před třemi měsíci. Poznala ho bezpečně paní Kalistová i její dva synové. Dali ho prý nebožtíkovi do rakve i s jeho zamilovanou medailí.

"A led bych si rád promluvil se svým přítelem Palou," napadlo Tomeše. "Nemáš chuť jet se mnou?"

Kareš chuť neměl, protože pan Pala byl dědek nudný nade vše pomyšlení. Jedinou jeho vášní bylo sbírání medailí, kterých měl kolem osmdesáti tisíc. Kromě toho říkal každému kloučku, což Kareš dost dobře nesnášel.

Detektivové se setkali až večer.

"Představ si, že Pala má ve své sbírce medaili zasloužilých hasičů. Dlouho mi nechtěl říci, odkud a od koho ji koupil, ale pak se vytasil s jakýmsi Polcarem."

"Tak jsem za lim chlapíkem vyrazil a skutečně jsem ho zastihl doma. Je to šejdíř, jakých je v Čechách poskrovnu.

Zpočátku dělal, že neví ani to, že hasiči existují. Ale když jsem ze sebe udělal vášnivého sběratele, klekal jsem si před ním, lomil rukama a vyhrožoval sebevraždou v jeho příbytku, vytáhl jednu medaili a nabídl mi ji za tři tisíce."

"Neuvěřitelné!" zhrzil se Kareš.

"Tak jsem si ho vzal na paškál a chtěl jsem vědět, odkud ten kousek plechu má." "No a?"

"Vykrucoval se, jak mohl, ale pak se přiznal, že medaile kupuje po tisícovce od vetešníka jménem Sovák." "A hrome!"

"Pročež si myslím, že se na něho půjdeme zítra ráno opět podívat."

Kareš se zasmušil. "Byla by to zbytečná práce," řekl. Tomeš tomu nechtěl rozumět.

"Byl jsem tam dnes odpoledne," vysvětloval Kareš, "a zjistil jsem, že milému panu Sovákovi velice zaleželo na tom, aby se už s námi nestřel nul. V rekordním čase prodal svůj krámek a odcestoval do Francie. Velice pochybuji, že se sem v dohledné době vrátí."

Tomeš zaklel. "To je tedy pěkná čára přes rozpočet," zamumlal. "Ne tak docela," řekl Kareš s posměškem. "Zjistil jsi snad ještě něco?" zeptal se Tomeš.

Kareš si dával s odpovědi načas. Teprve když se mu divadelní pauza zdala dosti dlouhá a náležitě efektní, řekl: "Jen takovou bezvýznamnost. Pan Sovák je funkcionářem církve, která se nazývá kolifenistická."

Kolifenistická církev patřila do početné rodiny malých bezvýznamných církvíček, které se čas od času rodí v hlavě nějakého ješitného šilence. Přes svých devět členů však měli svůj časopis TVŮJ VĚRNÝ RÁDCE, který vydávala v nákladu 600 výtisků. Detektivové si koupili jedno číslo a pozorně se do něho začetli. Na první straně byl duchaplný úvodník pod titulkem JSME BUDOUCNOST SVĚTA. "Rozhodli jsme se," psal v něm jakýsi pan Rorejs, "že najdeme společného jmenovatele pro veškeré lidstvo a sloučíme všechna náboženství. Začínáme-li katolíky a mohamedány. je to především proto, že tato vyznání jsou si velice podobná. Sloučení katolíků a mohamedánů plánujeme na příští rok, načež podnikneme další akce. Lidstvo bude sjednoceno naší jediné pravou církví, všichni občané celého světa budou kolifenisty!"

Druhé stránce vévodila báseň: SVĚT BUDE KRÁSNY!

Na dalších stránkách byly teoretické články a úvahy pánů Rorejse a Pečenky na téma: Je poctivost zárukou života věčného? Může bít kolifenisla svou ženu? Mají hadi svou řeč? a Pryč s prolhanými sluhý!

Na poslední šírané pak bylo několik velice vkusných inzerátů, z nichž byl nejnápadnější tento:

nEzlob se - stejně umřeš,

a když umřeš, musí tě dát příbuzní do rakve.

A kde koupí tu nejpohodlnější rakev na světě?

Takovou, v níž se ti bude spinkat jako děťátku v kolébce?

Kde jinde, než u

JOSEFA KABÍČKA,

rakvářství,

PRAHA, Staré Město.

Řekni už nyní příbuzným, že nechceš rakev od nikoho jiného než od JOSEFA KABÍČKA. čestného člověka a věřícího kolifenisly.

Tomeš s Karešem vstoupili do dvora rakvářství pana Kabička a hned se dali do řeči s dělníkem, kléry tu hobloval rakev. Velice si pochvaloval svého šéfa, který je rozšafný a řádný muž.

"Dnes jsou takové vlastnosti, jako má on, pravá vzácnost," rozumoval dělník, nepřestávaje se ohánět hoblíkem, "lidi jsou bezohlední až hanba povídat. Co byste řekli tomu, že si neváží ani sebránky, v níž má spočinout tělo zesnulého? Já jsem šéfovi říkal, neberte zpátky ty odřené rakve, ať si ti halamové pohrbí svého nebožtíka třeba v pytlí. Ale on je učiněné dobrotisko. Nevidáno, řekne, patrně jim spadla ze schodů. Přelakujeme ji a bude zase jako nová. Ale já si myslím, že by na takovéhle zacházení s rakvemi měl být paragraf!"

Detektivové se rozloučili se sdílným rakvářským tovaryšem a vstoupili do místnosti, kde se to černalo čerstvě nalakovanými rakvemi.

"Bude libo rakvičku?" usmál se na ně malý, kulatoučký pán s červenými tvářemi. "Je mi líto, že nelítostný osud způsobil, že potřebujete mých služeb, ale žal je chlebem života a já vyrábím nejlepší rakve v celé Praze. Ještě nikdo si na mou práci nestěžoval." "Všichni nebožtíci byli spokojeni?" utrousil Kareš. "Stoprocentně spokojeni," odvětil pan

Kabíček, "ale přistupme k vaší věci. Pro koho má ta rakvička být? Je-li nebožtík mimořádně otlý, mohu vám nabídnout speciální rakev s dvojitým bytelným dnem. Zde mám rakev pro nepřiměřeně dlouhé. Dříve jsem tento sortiment nevedl, ale před půl rokem zemřel obr z varieté, který měřil dva metry třicet devět centimetrů. Od té doby počítám i s touto eventualitou a nikdo nemůže říci, že by v mém závodě čekal na rakev déle než pět minut."

"Úžasné!" pochválil ho Kareš a tlustý pán se rozzářil. "My ovšem rakev prozatím nepotřebujeme," řekl Tomeš a když viděl, že se rakvářova tvář zklamaně protáhla, dodal: "Máme ale doma na smrt nemocnou tetu a strýček taky dlouho nevydrží." Čímž si pana Kabíčka zase usmířil.

"Přišli jsme se s vámi poradit jako s církevním hodnostářem," vysvětloval. "Četli jsme dnes TVÉHO VĚRNÉHO RÁDCE a myšlenky církve kolifenistické nás upřímně zaujaly. V dnešní době, která se zpravidla obejde bez jakýchkoliv ideálů, působí lakové názory jako déšť na vyprahlou, rozpukanou zem. Původně jsme chtěli jít do redakce časopisu, ale pak jsme si všimli vašeho inzerátu a řekli jsme si: ejhle muž, který se zabývá posledními věcmi člověka - v takovém nebude ani špetka falše. Jistě nás bude o kolifenistickém hnutí informovat naprosto objektivně a nezaujatě."

Pan Kabíček ho vyslechl s vážnou tváří a chvíli usilovně přemýšlel. "Dobře, že jste přišli," řekl polom, "naše církev potřebuje nové zapálené bojovníky, kteří odvrhnou pýchu a sobectví a zasejou sémě bratrství, kam se jen dá. Mohu vám dát přihlášku, která stojí i se zaplacením příspěvků najeden rok přesně dvě stě korun."

Tomeš byl zdrcen nečekaným vydáním, ale prohlásil, že chce být kolifenistou za každou cenu. Kareš, skřípaje zuby, ho následoval. Načež jim dal rakvář přihlášky a oni mu vysolili po dvou stovkách.

"Mizerný obchod," pomyslel si Tomeš, ale snažil se o spokojený výraz. "Jde nám ovšem o to," řekl nahlas, "abychom nebyli pouhými přispívajícími členy církve, ale abychom se mohli aktivně podílet na propagaci jejího krásného programu. Třeba znáte někoho z vedení, kdo by nás mohl podrobně zasvětit do tajů církevního učení."

"Znám celý výbor," chlubil se rakvář, "od ctihodného patriarchy Piskáčka až po toho poskoka Hamišidu."

"Hamišidu?" podivil se Kareš.

"Černá skvrna naší církve," zahučel pan Kabíček. "Víc než učení naší jediné pravé církve ho zajímají pouťové arény a komediantství všeho druhu. Zvolili jsme ho do výboru proto, aby se nemohlo říci, že u nás panuje nějaká rasová diskriminace. Jinak to ovšem není špatný člověk. Toho obra z varieté mi přihrál on."

Detektivové panu Kabíčkovi řekli, že se pokusí o seznámení s patriarchou Piskáčkem.

Hamišidovi se představili jako majitelé nové pouťové arény a obrátili se na něho jako na slovo vzatého odborníka. Chtěli by, aby produkce v jejich stanu měla úspěch a v tom jim pan Hamišida zajisté pomůže a poradí. Mohl by snad sehnal dokonce geniálního kostlivce? Zajisté, to by mohl. Ovšem kostry, které sežene pan Hamišida, nejsou ještě zdaleka geniální. To chce rozsáhlé adaptace, které by pochopitelně nebyly zadarmo. Geniální kostlivce by přišel asi tak na pět tisíc korun. Ale ten by už byl seřízen tak, že stačí stisknout knoflík na jeho kyčli a padají předpovědi jedna báseň. Detektivové smlouvají a pan Hamišida jde až na čtyři a půl tisíce. Kdy by mohl kostlivce dodat? Asi tak za čtrnáct dnů. Dřív to nejde, protože genialita je tuze složitý mechanismus. Pak se rozloučili, pan Hamišida se spokojeně usmíval, protože obchod je obchod.

I detektivové se spokojeně usmívají. Nikoliv proto, že by toužili chovat ve svém vlastnictví kostlivce, ale domnívají se, že jsou u konce případu. Žádají soud o provedení exhumace pana Doubravy a pana Kalisty na hřbitově zasloužilých hasičů. Soud však není jejich návrhu nakloněn. Argumenty, které předložili, jsou nedostačující. Frak sem, frak tam, to není žádný důkaz. Kvůli nějaké medaili nebudou dělat ze hřbitova oraniště. Co by tomu řeklo veřejné mínění? Když myslíte, že máte pravdu, dejte své podezření do novin, ať nás lid k tomu donutí. Ale to vy neuděláte, protože se bojíte o svou pověst. Kdyby vám to nevyšlo, tak by vám už nikdo nezadal žádný kloudný případ. Zkrátka, exhumace se nepovoluje.

Detektivové běží za senilním panem Rumlem, jenž se ochotně přiznává k bestiální vraždě pánů Doubravy a Kalisty, kterou provedl pomocí své speciální paličky. Přiznání dává detektivům písemně a baží po veřejném procesu. Soud je však neoblomný. Senilní dědek není pro úřady směřodátný.

Detektivové jsou zdrceni. Ne však nadlouho. Tentokrát je to Kareš, který přichází na výjimečně znamenitý nápad.

"Všiml sis těch domků se zahradami okolo hřbitova?" zeptal se Kareš.

"Všiml," zavrčel Tomeš, "jenže ty nás nespasí." "Ty nás spasí," řekl Kareš. "A jestli ne, tak už nechci být detektivem." Tomeš se přiznal, že nechápe.

"Milý příteli," vysvětloval Kareš, "pravděpodobně ti ušlo, že majitelé těchto domků neužívají městského vodovodu. Mají na zahrádkách studny, z nichž vedou vodu do bytů vlastními vodářičkami. Dělají to proto, aby nemusili pít vodu z Vltavy, proti níž mají odpor, i když prošla čistící stanicí. Ještě nechápeš?" Tomeš bezmocně zavrčel hlavou.

"Človče!" vykřikl Kareš. "Studny u hřbitova! Závadná voda! Spodní proudy mezi hroby a studnami! Jestli seženeme šikovného doktora, který bude ochoten to rozmáznout v novinách, máme vyhráno. Veřejné mínění bude žádat zrušení hřbitova, komise nechá vykopat jeden, dva hroby, aby zjistila, co je na tom pravdy..."

"Jeden, dva hroby," zděsil se Tomeš, "jenomže nám nejde o jakékoliv hroby! My máme zájem na dvou konkrétních!"

"To už potom prosadíme," řekl přesvědčeně Kareš. Odpoledne zašli k doktoru Noskovi.

"Napiši-li své podezření do novin," namítal, "je možné, že na to ti lidé z okolí hřbitova nebudou reagovat lak, jak očekáváte. Jsou jistě velice hrdi na svou pitnou vodu a nějaký článek v novinách je sotva vzruší, bude-li jim voda chutnat a nepůsobí jim nějaké záživací potíže."

"Projímadlo!" zvolal Kareš nadšeně, "nasypeme do všech studní projímadlo!" Doktor i Tomeš to považovali za moudrý nápad.

"V tom případě," řekl doktor Nosek, "napišu ten článek o škodlivosti studniční vody v okolí hřbitovů třeba hned."

"Znamenitě!" zajásal Kareš. "Já jdu koupit projímadlo. Co myslí té, budou stačit dvě kila?"

"Raději tři," minil doktor, "těch studní je tam jistě dost." "Studní je tam spousta," řekl Tomeš. "Kup čtyři kila, ať u nikoho nemusíme šetřit."

Sypat projímadlo do studní by byla snadná věc, nebýt hlídacích psů. Když se detektivové dali kolem půlnoci do práce, předpokládali, že budou za chvíli hotovi. Ale člověk miní, pes mění. Hned u druhé studně se zakousl do Tomešova stehna německý ovčák. Později ho pokousal ještě buldok, doberman a foxteriér. Podobné na tom byl Kareš, který se střetl se smečkou skotských ovčáků a doplatil na to ztrátou takřka veškerého šatstva. Blíže jedenácté studny se spasil před strašlivou dogou pouze tím, že vylezl na strom. Doga se posadila pod strom a vrčela. Naštěstí dostal Kareš nápad a hodil jí sáček projímadla. Šelma jej hltavě pozřela. Pak mohl Kareš klidně slézt, neboť doga měla svých starostí dost. Konečně bylo po všem. Studně byly znehodnoceny a psi se uklidnili. Detektivové však konstatovali, že z nich šelmy servaly téměř vše, co se servat dalo.

"Takhle se do středu Prahy nedostaneme," poznamenal ponuře Tomeš, kterému zbyla pouze levá bota a rukáv od košile.

"To máš z toho, že jsi nevyzvedl auto ze správký," vyčítal mu Kareš, který na tom byl lépe o půl ponožky.

"Jakmile vstoupíme do civilizovaných končin, seberou nás a zavřou," konstatoval Tomeš. "Nazí, pokousání muži se nemají co toulat po Praze. Policie se bude domnívat, že nás vyhodili z nějakých orgií."

"Nápad!" zasyčel Kareš téměř vesele.

"Mluv!" vyzval ho Tomeš.

"Jsme vedle hřbitova."

"To vidím"

"Na hřbitově je márnice."

"Pochopitelně."

"A v márnici, budeme-li mít trochu štěstí, nebožtík."

"Co tím chceš říci!"

"Nebožtíci bývají oblečeni. Když nic jiného, splášíme tam alespoň rubáš."

"A budou z nás olupovači mrtvol."

"Lepší olupovač mrtvol než nahý zpustlík."

Přelezli hřbitovní zeď a tápali směrem k márnici. Zakopávali o hroby, zaplétali se do věnců a na hlavy jim s pomníků padaly lampičky.

Konečně se dostali k márnici. Zkusili dveře, byly zamčeny. Kareš tedy odborně vyrazil okno a vsoukali se dovnitř. Ale veliké bylo jejich zklamání. Máry byly prázdné. Nebožtík, byl-li vůbec jaký, odpočíval zřejmě kdesi v kruhu rodinném.

"Jsme obětí svého geniálního plánu," poznamenal hoře Kareš. "A pochybuju, že je z této situace nějaké východisko." Ale bylo. Tomeš, šátrající kolem stěny, zavadil rukou o pracovní oblek hrobníka Hrůzy. "Zachráněni!" zvolal a ze samé radosti nebo snad z naprostého vyčerpání omdlel. Když ho Kareš vzkřísil, podělili se o košili, kalhoty a kombinézu a vydali se na cestu k domovu. Právě začínalo svítat.

Druhý den vyšel článek doktora Noska a padl na mimořádně úrodnou půdu. Obyvatelé domků kolem hřbitova přestali být hrdí na svou vodu. Chodili (pokud se příliš nenapili a nebyli zaměstnáni jinak) s konvemi a nádobami k těm, kteří byli napojeni na městský vodovod. Ale především reptali a lamentovali. Dokonce se proslychalo, že až jim bude lépe, zorganizují demonstraci, která nebude kompetentním činitelům příjemná. A už tu byla zvláštní vydám:

TRAGEDIE BLÍŽE HŘBITOVA! BĚHAVKA Z NEBOŽTÍKŮ! MÁ OBČAN PRÁVO NA PITNOU VODU? KDO ZAKROČÍ PROTI STRAŠLIVÉ EPIDEMII? PIJTE OVOCNÉ MOŠTY!

Detektivové podali nový návrh na otevření hrobů pana Doubravy a pana Kalisty a kupodivu byli tentokrát vyslyšeni. Zprávu o tom přinesly už večerníky.

Den na to však byli na koni pijáci znehodnocené vody. "Proč jen dva hroby?" ptali se rozhořčeně. "Chceme, aby byl rozkopán celý hřbitov!"

Některé noviny je v maximalistických požadavcích podporovaly, jiné je nabádaly k umírněnosti. Pouze zvláštní číslo časopisu TVŮJ VERNÝ RÁDCE psalo ostře proti exhumaci. "Dnes, když všichni poctiví lidé sledují epochální úsilí kolifenistů o sloučení mohamedánů s katolíky," bouřil pan Korejs, "usmyslili si nekteří zaslepení neřestníci, že odvrátí pozornost lidstva od tohoto vznešeného cíle, budou-li zneuctvovat hroby a šlapat po lidské důstojnosti." Nemůže být pochyb o tom, že kolifenisté byli doopravdy rozhořčení.

Hroby pánů Doubravy a Kalisty byly pochopitelně prázdné. Nebyla v nich nalezena ani tříška z rakve. Tomeš s Karešem triumfovali a žádali o další exhumace, které byly bleskově povoleny. To už byl zajištěn hrobník Hrůza, z kterého však nikdo nedoslal ani slovo. V následujících dnech byl rozkopán celý hřbitov, ale všech osmdesát sedm hrobů bylo dokonale prázdných. Zasloužili hasiči jakoby se vypařili.

Policejní komisař se pokoušel znovu o výslech hrobníka Hrůzy, ale marně. Hrobník na něho hleděl s pevně semknutými rty a nepromluvil. Naštěstí vešli právě do místnosti Tomeš a Kareš.

"Nemohu se z toho vzpamatovat," přiznal se komisař, "je toho na mne trochu moc. Hřbitov bez jediné mrtvolky - to tu ještě nebylo! A ten chlap mlčí jako zařezaný!"

"Vždyť je to tak jednoduché!" zasmál se Kareš. "Vyřešili jsme to s Tomešem levou nikou."

"Tak mluvte," zavrčel komisař, který by měl raději kobru za košilí, než by se nechal poučovat od soukromého detektiva.

"Pověz to, chlapče," vyzval přítele Kareš, "ty máš takový pěkný melodický hlas."

A Tomeš spustil: "Ono tu vlastně není nic k vysvětlování. Všechno je úplně jasné. Nebožtíky i s rakvemi odcizil zde přítomný Hrůza, v čenž mu pomáhal vetešník Sovák."

"Jak mohli dva chlapi vykopat tolik hrobů, aniž by si toho někdo všiml!" skočil mu do řeči komisař.

"Ani je nenapadlo kopat," řekl Tomeš. "Vyndali rakev z hrobu, který dosud nebyl zasypán, vždy první noc po pohřbu. Rakev byla dopravena do rakvářství pana Kabíčka, který ji znovu prodal. Oděv a odznaky si ponechal vetešník Sovák. Nahého nebožtíka převzal Japonec Hamišida, který ho vypreparoval a zhotovil z něho geniálního kostlivce pro nějakou pouťovou boudu. Znamení a výnosný obchod. Kdyby nebylo senility nebohého pana Rumla, patrně by pod rouškou církve kolifenistické vzkvétal ještě dlouhou dobu."

Imitátor

Venku mrzlo jen praštělo. Poslední opozdílci opouštěli ústav a s úsměvem kynuli strážnému Koněrovi, který měl ještě za úkol projít všemi místnostmi, aby se o vánocích nic neočekávaného nebo dokonce katastrofálního nestalo. Uhasí kotel pod ústředním topením, vypne elektriku a teprve potom se také odebere domů, kde ho bude očekávat manželka s vánočním kaprem.

"Pane Koněra, vy jste nás o té vánoční besídce opravdu pobavil!" podával mu ruku inženýr Douša. "U nás jste ztracená existence, měl jste jít někde k divadlu! Tak šťastné a veselé, pane Koněra!"

"Šťastné a veselé!" řekl strážný dnes již nejméně po stopadesáté. A přibližně tolikrát také musel vyslechnout chválu na své herecké, nebo spíše imitátorské umění. Jako každoročně, tak i letos byl hlavní postavou vánoční besídky, na níž imitoval hlasy zvířat a předních českých herců. Od dětství působil v ochotnickém spolku a dlouhá léta snil o tom, že se dostane k profesionálnímu divadlu. No, nevyšlo to. Musel se spokojit s ochotnickým divadlem, kabarety a estrádami. Až do loňského roku, vlastně do loňských vánočních to dělal docela rád...

Koněra musí na ty zatracené vánoce ustavičně myslet. Tehdy, právě když byli s mámou na návštěvě u příbuzných, si učitel Koněra mladší pustil doma plyn. Vzal si svůj život kvůli děvčeti. Děvčeti? Koněra si musí odpřisáhnout, kdykoliv si na tu krasavici vzpomene. Zná ji přece velice dobře. Před chvílí prošla vrátnicí, aniž by se na něho podívala. Zřejmě má výčitky svědomí, pokud je něčeho takového vůbec schopna. Sekretářka Táňa Pavlasová dovede svou krásu prodat a zřejmě také nedělá nic jiného. Nyní je milenkou samého ředitele inženýra Hlavsy a to je otázka, jestli je na vrcholu svých možností. Na učitele Koněru, který si kvůli ní vzal život, si už asi sotva vzpomene. A dost možná, že jí to ještě lichotí.

Další opozdílci prošli vrátnicí. "Šťastné a veselé, táto!" volal na strážného inženýr Rabas. "Byl jste báječnější! Když si vzpomenu, jak jste dělal Vlastu Buriana nebo Wericha, tak se musím smát ještě teď!"

Pak se stavil ve vrátnici ředitel. "Všechno nejlepší o vánocích!" řekl svým typickým huhňavým hlasem. "A prosím vás: než to tady zamknete, důkladně to všude prohledněte! Čert nikdy nespí!"

"Buďte bez obav, soudruhu řediteli," zahučel Koněra a přemítal, kam asi má inženýr Hlavsa namířeno na svátky.

Pravděpodobně do hor a dost možná, že má v úmyslu setkat se tam se slečnou Pavlasovou. Loni s ní chtěl jet do Tater učitel Koněra, ale místo toho si pustil plyn...

Z ústavu odcházel inženýr Bruna. Jako obvykle poslední.

"Vůbec se mi do toho mrazu nechce," zafrkal, "kolikpak nám to, pane Koněra, ukazuje?"

"Jedenadvacet," řekl Koněra, "zdá se, že se to do raná může vyšplhat až na třicítku."

"Trochu moc," ošil se inženýr. "Mne rozhodně víc vyhovuje srpen v Jugoslávii. No, všechno nejlepší!"

Stiskl Koněrovi ruku a odkváčil.

Strážný ještě chvíli zůstal sedět ve své židli a pak se pomalu vydal do kotelny. Vše bylo v pořádku, ale pro jistotu zalil několik dohasínajících uhlíků, aby mohl o vánocích klidně spát.

Nyní bylo nutno projít ústavem a nahlédnout do každé kanceláře.

Koněra si zapnul kožich, neboť na chodbách už začínalo být chladno. Procházel budovou bez nejmenšího spěchu. Ve čtvrtém patře byla kancelář ředitele. Koněra tam vstoupil a sedl si za stůl. Podíval se na hodinky a rozhodl se, že ještě chvíli počká. Asi po deseti minutách zvedl sluchátko a vytočil číslo. Ozval se dlouhý tón a potom se na druhém konci ohlásil ženský hlas: "Pavlasová".

"Jaroslav," řekl huhňavým hlasem strážný a sám byl spokojen, jak brilantně ředitele napodobil. "Miláčku, uvědomil jsem si, že jsem ti zapomněl dát jeden dárek."

"Nevadí" pravila sladce Táňa Pavlasová. "Dáš mi ho zítra. Budu se těšit."

"Rád bych ti ho dal ještě dnes," řekl Koněra. "Věř mi, že pro to mám své důvody. Mohla by sis pro něj přijít?"

"Hned teď?"

"Byl bych velice rád."

"Jsi ještě ve své kanceláři?"

"Ano. Čekám tu na tebe. Jed, prosím tě, výtahem, snad se ti podaří minout se s tím Koněrou, který se tu motá někde v kancelářích a slídí. Už se na tebe těším."

"Dobrá, jedu hned. Za dvacet minut jsem u tebe!"

"Pa, miláčku!"

Koněra zavěsil a spokojeně se usmál. Jeho imitátorský výkon byl dokonalý a Táňa Pavlasová neměla ani špetku podezření. Za dvacet minut a možná ještě dříve bude zpátky v ústavu. Žena, která byla příčinou tragické smrti učitele Koněry, zde bude sama s jeho otcem. Přejde si pro dárek, jistě se na něj už těší. Dočká se překvapení, slečna Pavlasová, dočká! Koněra si spokojeně zammul ruce.

Potom sešel dolů do přízemí a čekal. Zachumlal se do kožichu a škvírou ve dveřích vyhlížel ředitelovu milenkou.

Přišla přesně. Proběhla vrátnicí a aniž by se rozhlížela, zamířila k výtahu. Otevřela dveře, vstoupila do kabiny a výtah se rozjel do čtvrtého patra.

K cíli však nikdy nedojel. V okamžiku, kdy opustil třetí patro a ještě nedosáhl čtvrtého, vypnul Koněra proud. Světla

zhasla, výtah se zastavil.

"Vyšlo to!" napadlo Koněm. "Je uvězněna a ven se nedostane, ani kdyby se jí podařilo rozbít klec! Má jen dvě možnosti: buď zešílí a zemře hrůzou, nebo pomalu zmrzne. Ani jedno, ani druhé jí nezávidím."

Strážný chtěl odjít z budovy, ale potom dostal nápad. Rozsvítil baterku a zvolna stoupal po schodech. Již ve druhém patře uslyšel zběsilé tlučení do dveří kabiny a naléhavé volání: "Jaroslave! Jaroslave!"

Koněra beze spěchu vystoupil jesle o patro výš.

"Jaroslave!" křičela Táňa, "cožpak mě, proboha, neslyšíš?"

"Já tě slyším, Táňo!" zvolal strážný a uvězněná dívka naráz zmlkla. "Slyším tě pouze já a nikdo jiný," pokračoval mstitel a téměř se divil, jak dokonale dovede napodobit hlas svého zemřelého syna. "Před rokem jsme měli vánoce strávit spolu, pamatuješ? Trochu jsi to tenkrát pokazila. Nesplnila jsi dané slovo a rozhodla ses jinak. Ale letos si to vynahradíme, Táno! Oslavíme vánoce na onom světě!"

"Ne!" zavřeštěla Táňa. "Já nechci! Nechci!"

"To nezavisí na tvé vůli," předl strážný. "Už brzy, miláčku, budeme spolu! Venku je nelidsky mráz a šachtou od výtahu to protahuje. Do rána zmrzneš, miláčku!"

"Ne! Proboha, ne!" zaječela Táňa. "Já nechci zemřít! Nechci!"

"To ti rád věřím," zasmál se Koněra. "Šťastné a veselé vánoce, Táničko!" A nedbaje vřeštění zoufalé dívky, vydal se zvolna na zpáteční cestu. Už se těšil na porci kapra, kterou mu připraví manželka.

Farářova rada

Mezi farářovy povinnosti patřilo odjakživa utěšování trpících a páter Slavík si toho byl plně vědom. Byl taktní, trpělivý a laskavý. Přesto se mu však zdálo, že muž, sedící naproti němu, by se daleko lépe než na vesnické faře vyjímal na prvotřídní psychiatrické klinice. Neboť tento muž se zcela vážně obával, že se po smrti stane strašidlem.

"Já vím, že to vypadá bláznivě," řekl s omluvou v hlase farářův host "a vůbec vám nemám za zlé, považujete-li mě za šilence. Ale buďte ujistěni, že mé obavy jsou zcela reálné. Je to nějaké rodinné prokletí, nebo co. Alespoň já si to nedovedu jinak vysvětlit.

Začalo to před osmi lety. Mému nejstaršímu bratrovi Jindřichovi bylo dvaadvacet let. Vrátil se právě z vojny a okamžitě si našel děvče. Hezkou, přitažlivou brunetu, snad až příliš veselého povahy. Báječně si spolu rozuměli a zdálo se, že jejich známost skončí brzkou svatbou.

Ale pak přišly velikonoční svátky a snoubenci se rozhodli, že pojedou se známými na chatu. Do Vilnař, jestli to tam znáte. Krásná lesnatá krajina. Romantika ještě příliš nepokažená civilizací, na čemž nemůže nic změnit ani těch deset nebo dvanáct chat, které tam národní výbor dovolil postavit.

Chata, do které Jindřich s Šárkou, tak se totiž jmenovala, jeli, stála přímo v lese, asi dvacet minut od vesnice. Přijeli tam v pátek večer a zjistili, že vpadli přímo do středu bujné zábavy, při níž leklo proudem dobré víno. Bylo tam přítomno již osm lidí, vesměs Šárčiných spolupracovníků. Zpívaly se písničky, hrály se společenské hry, tančilo se a hlavně se pilo. Snoubenci tím rozhodně nebyli vyvedeni z míry. Šárka byla okamžitě ve svém živlu a ani Jindřich nepatřil mezi morousy. Zábava zdárně pokračovala až do okamžiku, kdy byla vypita poslední krupěj vína. To se stalo kolem jedenácté, vlastně třiačtyřicáté hodiny. Společnost upadla do rozpaků, neboť na ukončení příjemného večera bylo příliš brzy. Pak kdosi navrhl, aby se nějaký dobrovolník obětoval a skočil do Vilnař ještě pro par lahvi. Dobrovolník se opravdu našel. Byl jim můj bratr Jindřich, který byl z mužů nejmladší a zásluhou pozdního příchodu na chatu také nejstřízlivější. Vzal si aktovku a vyrazil do vesnice nakoupit alkohol. Vilnařska hospoda byla ještě otevřena. Jindřich tam dorazil něco po půl dvanácté a koupil čtyři lahve bílého vína. Chvilí klábosil s hostinským a asi čtvrt hodiny před půlnocí se vydal na zpáteční cestu. Do chaty k přátelům však už nikdy nedosel.

Právě ve chvíli, kdy na věži kostela odbíjela půlnoc, zaslechl v chatě zoufalý výkřik a poté volání o pomoc. Všichni rázem vystřízlivěli, zejména, když si majitelé chaty uvědomili, že výkřik přichází od nedaleké bažiny, před níž zapoměli Jindřicha varovat. Všichni popadli světla a vyřítili se ven. Běželi za zvukem Jindřichova hlasu, v němž bylo tolik zoufalého strachu, že jim tuhla krev v žilách. Doběhli k okraji bažiny během několika minut, ale na bratrovu záchranu bylo již pozdě. Z bažiny mu vyčnívala pouze hlava a zdvižené ruce. Oči měl vypoulené děsem, z úst mu vycházel nepřítelňavý řev a ruce se marně snažily zachytit něčeho pevného. Centimetr za centimetrem se propadal do bezedného bahna. Přátelé se snažili hodit mu něco, čeho by se mohl zachytit, ale vše bylo marné. Jindřichova hlava zmizela v černé břečce a nad hladinou močálu zůstaly ještě pár vteřin ruce, marně chňapající alespoň po onom pověstném stéble. Pak zmizely i ty a před otřesenou společností zůstala jen bažina, klidná, výhružná a tajemná.

To však byl pouze začátek bratrova neštěstí.

"Začátek?" podivil se farář.

"Ano, začátek" přikývl host. "Nebojte se, vím, co povídám. Ale bratrovou smrtí, jakkoli byla příšerná, to neskončilo.

Několik dní na to hajný Hornát na noční obchůzce zaslechl kolem půlnoci křik a volání o pomoc. Znělo opět od bažiny a tak se tam rozběhl. Jeho pes, jindy poslušný na slovo, ho však odmítl následovat. Hajný doběhl k bažině a spatřil v ní svého bratra. Po pás vězel v bahně a byl celý bílý. Už nevolal o pomoc, ale šklebil se a ukazoval hajnému, aby ho následoval do močálu. Hornát se pokřižoval a kvapně se vzdálil. Svého psa našel se zježenou srstí a třesoucího se jako v horečce. Od té doby se můj bratr Jindřich zjevuje na místě, kde se utopil, vždy o půlnoci, když jasné svítí měsíc. Viděli ho lidé z vesnice, kteří jsou ochotni to odpřisáhnout. Dozvěděl jsem se o tom i já a neváhal jsem se o tom přesvědčit. Vydal jsem se o půlnoci k bažině a spatřil jsem ho na vlastní oči. Jeho tvář je bílá jako prostěradlo a na prstech mu vyrostly dlouhé dravci nehty. Volal jsem ho jménem, ale on mi jen kynul, abych šel za ním. Nikdy na ten hrůzostrašný zážitek nezapomenu!"

"Jistě to byly pouhé halucinace," ozval se farář. "Tragická smrt vašeho bratra vás rozrušila do té míry, že jste na místě, kde se to stalo, opravdu věřil, že ho vidíte. To, že se z vašeho bratra stalo strašidlo, nemůže soudný člověk dost dobře

přijmout. Za nějaký čas sám nahlédnete, že to všechno způsobily jenom vaše rozrušené nervy!"

Muž zavrtěl hlavou. "Kdyby šlo pouze o Jindřicha," řekl, "snad bych na vaši teorii přistoupil. Ale je tu druhý můj bratr: Karel."

"Taky se utopil?" otázal se farář.

"Ne, neutopil," pravil muž, "ale jeho osud nebyl o nic lepší než Jindřichův. Karel zahynul násilnou smrtí. Byl to tichý, zádušný člověk, který měl málo přátel. Rád se toulal večerním nebo i nočním městem a jak se později z jeho pozůstatosti ukázalo, psával také básně. Jedné noci ho v parku přepadla parta výrostků a jeden z nich ho bodl nožem. Karel pozbyl vědomí a padl na zem vedle pomníku jakéhosi velíkána. Od té doby se na onom místě zjevuje právě tak, jako bratr Jindřich v bažině. Mnoho lidí se ho již notně vylekalo a výjimkou nebyli ani příslušníci Veřejné bezpečnosti. Já sám jsem ho viděl třikrát a pokusil jsem se s ním navázat rozhovor. Zatímco Jindřich mě po smrti zřejmě vůbec nepoznával a choval se ke mně právě tak jako k ostatním svědkům, Karel se na mne dlouze zadíval a pravil: I ty, bratře, budeš trpět! Zeptal jsem se ho, z jakých důvodů, ale on zavrtěl hlavou a rozplynul se. Přemýšlel jsem nad tím a dospěl jsem k názoru, že je to jakési prokletí. V našem rodě bylo mnoho sebevrahů a také naši rodiče sešli ze světa tím způsobem, že na sebe vztáhli ruku. Otec skočil z věže kostela na dláždění a matka se ve výroční den jeho smrti vrhla pod vlak. Jak vidíte, samé neveselé příběhy. Nedivte se proto, že mám takový strach. Nebojím se smrti, ale toho, že až budou mé dny naplněny, nenajdu pokoje a budu bloudit nebo se zjevovat jako nějaký přízrak či strašidlo. Pořád na to musím myslet a proto jsem také přišel požádat o radu vás, otče!"

"Jsou to všechno podivné věci," zamumlal farář, "a já si stále nejsem jist, nakolik jsou vaše obavy oprávněné. Jisté je, že vám mohu poradit pouze jediné: jděte do kostela, padněte na kolena a prostě Boha, aby vám udělil milost! Modlete se tak dlouho, dokud neucítíte úlevu."

Muž poděkoval, podal knězi ruku a opustil faru.

Vydal se zanedbaným parkem k baroknímu kostelíku, který stál opodál. Dveře byly odemčeny, aby náhodní návštěvníci mohli bez komplikací zhlédnout vzácný vyřezávaný oltář a některé jiné pozoruhodnosti, o nichž se lze dočíst v každé turistické brožurce. Muž vstoupil dovnitř a pokřikoval se. Aniž vnímal umělecké památky kolem, prošel mezi lavicemi až k oltáři, kde se vrhl na kolena. Se skloněnou hlavou se počal modlit a s uspokojením začínal cítit, kterak se odpoutává od bíd tohoto světa. Jeho modlitby nabývaly na vroucnosti, oči mu horečně žhnuly.

Není divu, že mu za tohoto stavu unikla přítomnost jiného muže, který si ho chladným zrakem prohlížel. Hleděl na něho asi tak, jako

se před posvěcením díváme na husu, zkoumáme-li, zda je dost lněná. Pak se druhý muž rozhodl. Popadl těžký mosazný svícen a udeřil jím modlícího se muže zezadu do hlavy. Ten se bez hlesu skácel na podlahu. Násilník mu sáhl do náprsní kapsy a vyláhl! odtud peněženku. Ze zápěstí mu sejmul hodinky a z prstů stáhl dva zlaté prsteny. Poté kvapně opustil kostel. Muž s rozbitou hlavou ležel na podlaze a nehýbal se. Když ho zde asi po dvou hodinách našel farář, byl již mrtev.

Kněz si vzpomněl na mužovo vyprávění a okamžitě se spojil s církevními úřady. Kosici byl znovu vysvěcen samotným biskupem, ale farářovy obavy se přešlo vyplnily.

V barokním kostele svatého Jana straší. Muž s nepřítomným pergamenovým obličejem se zčistajasna zjeví přímo před oltářem a z hlavy mu črčí krev. Stéká na podlahu, aniž by zde zanechala jakékoli stopy.

Mnohé návštěvnice tu omdlely a několik statečných návštěvníků ztratilo hrůzou dočasně řeč.

Farář se pokoušel navázat se strašidlem spojením, ale marně. Jen se mu zdálo, že se v očích krvácejícího přízraku objevilo cosi jako trpká výčitka.

Lupič

Byl jsem skleslý, neboť vydání posledních dnů byla větší, než si může prostý vedoucí spořitelny dovolit. Sesypalo se toho na nás tolik, že jsem bral tři až čtyři algeny denně.

A do našich starostí mluvila tchyně. Tvrdila Vendule, že si měla vzít izolátora Meruňku, neboť ten se umí o rodinu postarat. A když už mermomocí chtěla úředníka, mohla zvolit účetního Moukla, který pravidelně vyhrává ve sportce a matesu.

Bylo mi z těch jejích řečí nanic, ale podstata problému se nedala oddisktovat. Naše rodina potřebovala finanční injekci.

Snad si pomyslíte, že jako vedoucí záložny jsem neměl daleko k penězům, ale něco takového bych si nikdy nedovolil. Nehledě na to, že by se na to brzy přišlo a mé poctivé jméno Dalbuch by zlé jazyky vláčely po celém okrese. Přišel bych o místo a možná i svobodu. Žena by se se mnou rozvedla, tchyně by triumfovala. Ne, Viktor Dalbuch se nikdy nedopustí zpronevěry!

Byla zde také možnost vypůjčit si od přátel. Mám chválabohu dost přátel, kteří by mi rádi vypomohli. Ale půjčka není řešení. To je jen vyřazení klínu klínem a naše neustále se zhoršující finanční situace potřebovala radikální zásah.

Pomohlo by nám například, kdyby zemřel bohatý strýček. Ale nemáme bohatého strýčka. Výhra ve sportce nebo v loterii by pro nás znamenala definitivní záchranu. Ani na to však nelze spoléhat, neboť nehrajeme ani sportku ani loterii. Šperky, které by se daly prodat, rovněž nemáme a o nález peněženky nabitě penězi se nedalo vážně uvažovat. A tchyně mlela, mlela a mlela.

Tak jsem zvolna, ale bezpečně došel k názoru, že řešení je jediné: loupež! Jedno jediné přepadení mi může pomoci obnovit rodinné štěstí! Nepomýšlel jsem na profesionální zločineckou dráhu, ale na ojedinělý melouch, na který bych už nikdy nenavázal. Jedno jediné loupežné přepadení a všechny moje starosti budou vyřešeny!

Jenže plánovat loupež není totéž jako plánovat nedělní procházku. Loupež je v životě počestného člověka příliš

závažná okolnost, než aby bylo možno brát ji na lehkou váhu. Především je nutno pro myslet všechny okolnosti a vybrat vhodný objekt.

Velice dlouho jsem váhal, mám-li přepadnout cukrářku nebo vedoucí mlékárny. Pak jsem dokonce uvažoval o lom, že přepadnu sám sebe. Schovám si někde několik tisícovek a pak se křisnu do hlavy pohrabáčem. Až mě najdou, budu se vymlouvat na neznámé individuum. Ale tohle všechno jsem pochopitelně zamítl. Sledoval jsem v televizi kriminalistickou laboratoř a nepodceňuji pracovníky naší bezpečnosti.

Ale pak se začal v mé hlavě rodit plán, který jsem pokládal přímo za geniální. Rozhodl jsem se vyloupit poštu.

Kolem patnácté hodiny bývá na poště prázdnost. Poštovník Salaquarda počítá peníze a jediná úřednice telefonuje choré babičce. Kdyby maskovaný muž vnikl na poštu, udeřil poštovníka Salaquardu do hlavy obuškem a pohrozil vystrašené úřednici, snadno by se zmocnil větší částky peněz. Ústup přes dvory a zahrady by nemusel být velký problém. Zadním vchodem bych se pak dostal do spořitelny a nikoho by nenapadlo mě podezírat. Ten starý poctivec, poštovník Salaquarda, by zajisté ani nepomyslel, že bych já mohl být pachatelem.

Zbývalo promyslet technické problémy přepadení. Jako masku použiji jednu z punčoch své ženy. Poštovníka udeřím kramlí. Nebo

raději klackem. Je to hodný člověk a nechci mu ublížit. Ale co šaty? Jaké si mám vzít na to loupežné přepadení šaty?

Právě když jsem hledal odpověď na tuto otázku, otevřely se dveře spořitelny a do místnosti vešel, či spíše vběhl maskovaný muž. V ruce třímá klacek a bez váhání jej použil. Tiše jsem zaúpěl a svezl se na podlahu. Dál se na nic nepamatuji.

Dva dny jsem pobyl v nemocnici a pak jsem byl předán do domácího ošetřování. Dověděl jsem se, že ze spořitelny bylo uloupeno třicet tisíc korun. Ale přesto na mne všichni hleděli jako na hrdinu. Ředitelství podniku mi udělilo zvláštní pochvalu za statečnost, spojenou s peněžitou odměnou. Tachyně si mě začala vážit.

O několik dní později byl dopaden pachatel loupežného přepadení. Byl jím pan poštovník Salaquarda.

Milenka mrtvého

Začalo to ve čtvrtek o půl osmé ráno. Pešat jel ve svém novém embéčku z Krče ke Kačerovu, když se od stanice autobusu odpoutala mladá dáma a rozpačitým způsobem se ho pokusila stopnout. Pešat nebyl sentimentální a pocity stopařů postávajících u silnice ho obvykle nezajímaly, ale tentokrát zastavil. Pohlédl na rozkošnou plavovlásku cupitající k jeho vozu a snažil se učinit na neznámou nejlepší dojem.

"Nezlobte se," pípala plavovláska, "nemám ve zvyku stopovat cizí vozy. Ale opravdu spěchám a autobusu se nemohu dočkat. -Velice vás prosím, zavezte mě někde, kde seženu taxík."

"Jedete do zaměstnání?" otázal se Pešat, ačkoliv to bylo málo pravděpodobné. Ustrojení mladé dámy nesvědčilo o podobných úmyslech.

"Na pohřeb," řekla plavovláska, "do strašnického krematoria. A obřad začíná v osm!"

Za chvíli věděl Pešat všechno. Že dívka se jmenuje Zuzana Ron-ská, je sekretářkou u velké exportní společnosti a jede na pohřeb svému šéfovi. Byl to prý velice hodný člověk a zemřel na srdeční mrtvici.

"Vezmu vás ke krematoriu," rozhodl se náhle Pešat a sklídil za to dlouhý děkovný pohled plavovlasé krasavice. "Kde byste led sháněla taxíka?"

Krále před osmou hodinou dorazili ke krematoriu.

"Děkuji vám," špitla Zuzana a podala Pešatovi ruku. "Bylo to od vás neobyčejně laskavé. Nashledanou!"

"Nashledanou, slečno," řekl Pešat, ale na rozdíl od Zuzany to myslel smrtelně vážně. Vypnul motor a vystoupil z vozu. Spatřil smuteční hosty vstupující do budovy a Zuzanu, jak se s některými z nich letmo zdraví. Chvilí stál a uvažoval, ale pak se vydal směrem k velké obřadní síni. Koneckonců, účast na cizím pohřbu není zločinem, ba ani přestupkem. Proč by se nemohl poklonit památce šéfa velké exportní firmy?

Obřad právě začal. Sín byla plná lidí dojatých nejen smrtí pana Jiřího Toufara, ale i tklivými tóny z Dvořákovy Novosvětské. Pešat se postavil dozadu za lavice a rozhlížel se. Chvilí setrval zrakem u věnců a kytic ležících před katafalkem a prohlédl si tři smuteční řečníky, připraveně pronést své projevy. Šéf velké exportní firmy pochopitelně neměl církevní obřad.

"No vida, Jiří Toufar už to má za sebou," pomyslel si Pešat a hledal zrakem Zuzanu. Objevil ji v okamžiku, kdy hovořil plešatý mužik jménem závodního výboru. Tvrdil, že Jiří Toufar byl svědomitým pracovníkem, vzorným manželem a poctivým člověkem. Velká exportní firma se bez jeho služeb těžko obejde.

Zuzana stála po straně sedadel třetí řady. Neplakala, patrně proto, aby si nesetřela líčidla. Ve chvíli, kdy předsedu závodního výboru vystřídal u rakve předseda mykologického sdružení, jehož byl zesnulý dlouholetým a zasloužilým členem, Zuzana pootočila hlavu a její zrak se setkal s Penátovým. Bylo v něm překvapení, ale ani stín nevole, což Pešata uspokojilo. "Jiří Toufar," oslovil v duchu znovu nebožtíka, "kdo by si pomyslel, že tvůj funus bude počátkem mého nového dobrodružství! Jestli to vyjde, a já jsem přesvědčen, že ano, slibuji ti, že se napiji na spásu tvé duše!" Pešat se na Zuzanu slabě usmál, ale ona odvrátila hlavu. Zřejmě nepovažovala místo ani atmosféru za vhodnou pro koketování.

Po krátkém projevu třetího řečníka, který hovořil tak potichu, že bylo nezjistitelné, za kterou organizaci mluví, zapěl mužských sbor a obřad pomalu končil. Rakev zajela za hlasitého vzlykání pozůstalých kamsi dozadu, opona se zatáhla a lidé se hrnuli k předním lavicím, aby projevíli členům rodiny hlubokou soustrast.

Pešat spatřil Zuzanu, jak se řadí do fronty kondolujících, a vykročil pomalu k aulu. Přesl kolem pozůstalých, připravených absolvovat pohřeb stanovený na půl devátou a čekajících, až zřizenci vymění věnce a cedulku. Došel k vozu, ale nenastoupil. Čekal na Zuzanu a pevně věřil v úspěch.

Minulo sotva pět minut a plavovláška se opravdu objevila. Vůbec se nepokoušela nevšímavě minout Pešatovo auto, ale naopak zamířila přímo k němu.

"Čekám tu na vás," řekl zbytečně.

Nastoupila a vyslovila názor, že jeho ochota je zcela mimořádná.

"Jsem z venkova," pravil Pešat, "a tam bývá zvykem po každém pohřbu zapíjet nebožtíka. Kam vás mohu pozvat?"

Pokrčila rameny. "Nechám to na vás," usmála se, "ale o nebožtíkovi bychom neměli mluvit. Nedělá mi to dobře."

Pešat spustil motor.

"Co jsme tu na tom světě..." filosofovala za několik minut slečna nad skleničkou Cinzana. "Ještě před týdnem Jiří zvedal činky, pil kubánsky rum a řídil podnik. Tohle nikoho nemohlo napadnout."

"Ne, nemohlo," souhlasil Pešat, "ale tak mě napadá, že bez neštěstí, které postihlo vašeho ctihodného pana sela, bychom se spolu nikdy neseznámili. A to by bylo rozhodně škoda. Nemyslíte?"

Slečna nefekla tak ani lak, pouze se mnohoslibně usmála. Pešata napadlo, že by nemuselo být tak obtížné dostat Zuzanu do svého bytu. A opravdu to obtížné nebylo.

Zuzana byla báječná a Pešat blahorečil okamžiku, kdy jednal proti svému zvyku nezastavovat stopařům.

"Poslyš," řekl jí náhle, "nebylas náhodou milenkou toho nebožtíka?"

"Vadilo by ti to?" zeptala se.

Pešat se zasmál. "Spíš mě to vzrušuje. Jesle nikdy jsem nepřebral nebožtíkovi slečnu v den jeho pohřbu."

"Tentokrát se ti to podařilo," pravila Zuzana.

Večer plavovlasá slečna odešla a nanejvýš spokojený Pešat osaměl ve svém bytě. Dopil láhev vína, která zůstala na stole, a pohvizduje si vítěznou píseň, naložil kamna vrchovatě uhlím. Vždycky si potrpěl na pořádné teplo a pohled na rozžhavené roury mu dělal náramně dobře. Když vyprázdnil truhlík, osprchoval se, převlékl se do pyžama, rozkošnický se protáhnul a lehl si na gauč, kde před chvílí objímal Zuzanu. Zhasl stojací lampu a během několika minut usnul.

Nespál dlouho. Probudilo ho obrovské vedro. Překvapeně otevřel oči a zjistil, že v osvětlené místnosti není sám. Přímou před jeho postelí stál muž, jehož tvář nikdy předtím neviděl.

"Jak jste se sem dostal?" zeptal se Pešat, a nervózně si olizoval okoralé rty těžkým jazykem.

Muž se zašklebil. "Snad bych se měl nejprve představit," řekl. "Jmenuji se, vlastně jmenoval jsem se Jiří Toufar.

Domnívám se, že vám mé jméno není neznámé."

Pešat sebou poděšeně trhl. "Ale to..., to přece není možné," zblekotal. "Vy jste přece..."

"Mrtev," přikývl muž a rezavě se zasmál. "Viděl jste mou rakev zájždět do zákulisí krematoria a domníval jste se, že tím všechno skončilo. Jenže patrně nevíte, že skutečná kremace se odbývá později. Zesnulí bývají zpopelněni, teprve když skončí všechny pohřby a často po několika dnech. Mně je souzeno, abych byl spálen za několik minut. Už jste byl něčemu takovému přítomen?"

"Ne, nikdy!" vyrazil ze sebe Pešat. "A také to nemám v úmyslu."

"Přišel jsem vás pozvat," řekl Toufar, "za to, že jste se tak báječně postaral o Zuzanu. Víte, byl jsem na ni strašně žárlivý! Mnohem víc než na vlastní ženu. Nikdy bych nedokázal přenést přes srdce, kdyby se stala milenkou jiného. Myslím, že jste se neměl mezi nás míchat, vážený pane!"

"Ale to je přece nesmysl!" vykřikl Pešat. "Jako mrtvý nemáte na živou žádné právo! Ostatně podle mého názoru jste ho neměl nikdy."

"Nepřišel jsem se s vámi přit, řekl Toufar. "Na to máme příliš málo času. Zvu vás na jedinečnou podívanou!"

"Nemám zájem!" protestoval Pešat. "Nikam s vámi nepůjdu! Nic mi po vás není a nezajímá mě, zda už jste byl nebo teprve budete spálen!"

Noční návštěvník pokrčil rameny. "Jsou věci," pravil, "které nijak nemůžete ovlivnit. Není daleko doba, kdy to sám pochopíte! Chybí vám k tomu dvě, v nejlepším případě tři minuty."

Pešat zašermoval rukama proti muži, který se před jeho zraky začal náhle rozplývat. Jiří Toufar zmizel, ale Pešat stále cítil jeho přítomnost. A pak spatřil, kterak se zvolna rozestupuje stěna jeho pokoje. Vytřeštil oči na velikánskou pec, z které zběsile šlehaly plameny. Viděl rakev, o jejímž obsahu ani v nejmenším nepochyboval, kterak vjíždí do středu výhně. Plameny seji zmocnily a v krátkém okamžiku strávily dřevo. Uprostřed ohně se vztyčil nebožtík, ale vzápětí se zkroutil jako ve strašlivých bolestech. Přesto Pešat bezpečně poznal jeho tvář. Byl to Jiří Toufar.

Tehdy se Pešat probudil doopravdy. V místnosti bylo nesnesitelné vedro a pokoj byl plný štiplavého kouře. Pešat pohlédl na kamna a spatřil rozžhavenou rouru, která vypadla na podlahu. Prkna již byla v jednom ohni a plameny začínaly olizovat nábytek. Pešat chtěl vyskočit z lůžka a pustit se do hašení požáru, ale s hrůzou zjistil, že není mocen pohybu. Podivná křeč inu projela všemi údý a zbavila ho možnosti zasáhnout. Pokoušel se křičet, avšak ústa se otvírala, aniž by ze sebe vydala jedinou hlásku. Nezbyvalo, než strnule hledět na stále se blížící plameny, v nichž jako by zahlédl strašlivý škleb Jiřího Tofara.

Promiňte, omyl!

Je známo, že existují umělecká díla, která mají široký dopad. Již v dávné minulosti vznikaly romány, které inspirovaly četné jedince k velikým činům, například k sebevraždám, defraudacím a podobně. Dnes v této věci nevedeme statistiku, ale případ Kovašty Eduarda, žáka sedmé bě, nám naznačuje, že bychom o tom měli uvažovat.

Byl syčravý večer. Kovašta Eduard si sedl před rozžářenou televizní obrazovku, aby sledoval část večerních pořadů.

Směl se dívat do čtvrt na deset, neboť utřel nádoby, přinesl z krámu nové koření a odnesl dopis kníhán Jakoubkovi.

Sledování večerních pořadů bývala obvyklá odměna za mimořádné zásluhy, kterou mu občas udělovala matka, zatímco

otec tvrdil, že dítě patří do postele. Ale otec odejel na služební cestu do Rakovníka, takže nehrozily žádné komplikace. A program toho večera stál za to. Televize uváděla již po několikáté hru Promiňte, omyl! Milióny diváků znovu zasedly k obrazovkám, aby sledovaly zoufalý strach staré ženy, která nakonec zemře rukou najatého vraha. Kovašta Eduard zíral s vypoulenýma očima na ten napínavý příběh a nehledanými slovy odsuzoval proradného manžela, který se bez rizika zbavil manželky, neboť sám cestoval, čímž získal báječné alibi.

"Mami, to byl grázl, ten manžel, co?" útočil na matku.

"Byl, Edáčku, ale led už běž spát!" řekla paní Kovaštová. "A na tu detektivku nemysli, ať se ti nezdaří ošklivé sny!"

Jenomže ono se lehce řekne "nemysli na to!" Eduard si lehl do postele a obraz k smrti vystrašené ženy měl stále před očima. Ten bidák manžel!

Odjede si, najme vraha a... A teď si Eduard uvědomil, že jeho otec odjel do Rakovníka. Kdyby se chtěl maminky zbavit, stačilo by mu najmout vraha. Tatínek ovšem není žádný padouch, ačkoliv člověk nikdy neví. A v poslední době se rodiče často hádali.

Na věži kostela odbíjela desátá.

Náhle se Eduardovi zdálo, že otec byl na matku nepřiměřeně zlý. Ve středu na ni neurvale křičel, že čalamáda se ke kynutým knedlíkům nehodí. Nebo si vezměme čtvrtek. Otec zuřil, že nemá čistou košili, maminka tvrdila, že není otrok a on zlověstně pronesl, že se tedy nemusel ženit. To znamená, že se mu manželství zajídá, jinými slovy, že mu maminka překáží.

Na věži odbíjelo půl jedenácté a Eduard horečně přemýšlel. Jestliže maminka tatínkovi překáží, je tak nemožné, že se jí bude chtít zbavit podobným způsobem jako ten padouch ve filmu?

Maminka už jistě spí a neví, že je ve strašlivém nebezpečí. Najatý vrah se možná právě nyní doplížil k domu a chystá se strčit klíče, zapůjčené mu otcem, do zámku! Piduard se náhle zachvěl a na zádech mu vyrazil studený pot. Zdálo se mu, že zaslechl šramot. Zatajil dech a poslouchal. Ano, nyní to slyšel docela jasně! Někdo se pokoušel vsunout klíč do zámku domovních dveří!

Odbíjelo jedenáct hodin!

Klíč v zámku se dvakrát otočil a Eduard si představoval, jak se klika sune pomalu dolů. Ozval se nepatrný skřípot zvolna a s největší opatrností otvíraných dveří. Najatý vrah se ocitl na chodbě.

Nemůže být nejmenších pochyb, že je přesně informován o poloze matčina pokoje. Otec jistě promyslel svůj zločin do posledního detailu. A skutečně! Plíživé kroky směřovaly k matčině ložnici.

V tom okamžiku se Eduard Kovašta rozhodl. Kdyby začal křičet, stěží by se dovolal pomoci a najatý vrah by zamordoval i jeho. Musí tedy zneškodnit vyvrhela vlastními silami! Potichu slezl z postele a začal hledat nějaký těžký předmět. Štěstí mu přálo, neboť u kamen se povalovalo důkladné poleno, které se dobře drželo v ruce. Takto vyzbrojen otevřel potichu dveře svého pokoje a vyplížil se na chodbu. Byl bos a v tom měl výhodu před najatým vrahem. Mohl se pohybovat mnohem rychleji, aniž způsobil nějaký hluk. Naproti tomu najatý vrah se jen zvolna sunul ke svému cíli. Eduard stanul před dveřmi matčiny ložnice první. Přitiskl se ke stěně a čekal. Soulavé kroky se zlověstně blížily.

Střetnutí bylo neodvratné.

Najatý vrah se doplížil ke dveřím matčiny ložnice. Aniž se rozmýšlel, uchopil kliku a opatrně ji stlačil dolů. Ale v tom okamžiku zasáhl Eduard. Těžké dubové poleno zasvištělo vzduchem a dopadlo vrahovi na temeno. Najatý vrah zasténal a sesul se na studenou dlažbu.

V tu ránu se otevřely dveře ložnice a v nich stanula matka. Jedním pohledem zhodnotila situaci a vrhla se k bezvládnému tělu. "Ježíšmarjá, to je omyl!" zasténala. "Toníku, co se ti stalo?"

Knihář Jakoubek, pozvaný matkou na přátelskou návštěvu na jedenáctou hodinu večer, nejevil však známky života a musel být dopraven do nemocnice. Tak se stalo, že se o jeho návštěvě dozvěděl i Eduard Kovašta starší, když se vrátil ze služební cesty. Koupil synovi hodinky a řekl, že se zachoval jako chlap.

Zato paní Kovaštová dospěla k názoru, že se školou povinná dívka nemají dívat na večerní pořady televize.

Pražský škrtíc

Každému, kdo se trochu zabýval legendami a historkami o pražských strašidlech, muselo padnout do oka jedno zvláštní a zcela netypické strašidlo: hrůzostrašná nestvůra, zvaná Chlupáč. Podivuhodné na něm je to, že se naprosto a ve všem liší od ostatních strašidel, kterých je jenom ve vnitřní Praze několik desítek. Pomineme-li čerty, vodníky, rusalky a skřítky, jejichž původ nelze odvozovat od smrtelných lidských bytostí a kteří straší, abych tak řekl, profesionálně a rádi, zůstanou nám strašidla skutečná, mající strašecí povinnosti, o něž příliš nestojí a jichž by se ráda zbavila.

Když probereme strašidlo jedno za druhým, zjistíme toto: 1. Každé strašidlo bývalo kdysi člověkem, který se dopustil nějakého strašlivého činu, nejčastěji vraždy, nebo byl sám obětí nějaké do nebe volající obludnosti. Bezhlavý templář, jezdcí Liliovou ulicí na bílém koni, se zpronevěřil svému řádu a vedl nemravný život. Ohniví muži (jsou celkem čtyři) nosí na zádech pytle s penězi proto, že byli za života neuvěřitelně lakomí a chamtiví. Hraběnka, která utloukla svou služebnou a z pokání pak vstoupila do kláštera, se i po smrti zjevuje jako plačící jeptiška. Naproti tomu bezhlavá herečka Laura straší zase proto, že její žárlivý milenec jí uťal hlavu a poslal ji v krabici hraběti, o němž se domníval, že Lauru svedl. Mladá šlechtična Eliška se zjevuje proto, že ji probodl tatínek mečem. Vadilo mu, že dceruška utekla z domova za milencem.

A tak je to se všemi strašidly s výjimkou Chlupáče!

2. Každé strašidlo má svůj rajón a dobu, v níž se jediné může zjevovat.

Turka z Ungeltu, který drží v ruce uťatou dívčí hlavu, je možno spatřit pouze o půlnoci a stejně tak většinu ostatních strašidel. Železný muž z Platněrské ulice se pokouší o štěstí jednou za sto let v pravé poledne. Není strašidla, které by nemělo přesně vymezené úkoly a strašecí dobu. Nemůže se stát, aby Bezhlavý templář jezdil po Příkopech nebo aby hraběnka z Černínského paláce zabloudila na Vinohrady.

Je tu opět jediná výjimka a tou je Chlupáč!

3. Každé strašidlo může být vysvobozeno a my víme jak. Máme o tom řadu záznamů. Ohnivého muže zbavíme jeho strasti plné pouti, pomůžeme-li mu nést pytel s dukáty. Bezhlavého templáře vysvobodíme, když mu vytrhneme meč a probodneme jeho koně. Železný muž v Platněrské ulici, který před mnoha stoletími zneuctil pannu, čeká, až s ním jiná panna stráví hodinu v družné zábavě.

U každého strašidla známe legendu a návod na jeho osvobození. Výjimkou je zase Chlupáč a já jsem nabyt přesvědčení, že Chlupáče nemůžeme za řádné a poctivé strašidlo považovat. Kam ho ale zařadit? Mezi čerty a permoníky? Tam se přece rovněž nehodí!

O Chlupáči se říká, že vypadal jako silný, ošklivý člověk, jen prý byl notně porostlý srstí. Přicházel neznámo odkud a navštěvoval nevěstince po celé Praze. Číhal v temnotách na dvorku a když některá dívka vyšla ven, byla ztracena. Chlupáč ji uškrtil a tajuplně zmizel. To je zhruba všechno, co o něm víme.

Může jít o strašidlo? Sotva. O Chlupáči nevíme, čím se za života provinil nebo čím se stal obětí. Neznáme důvod, pro který by mohl být odsouzen k tomuto strašlivému potulování Prahou a číhání ve dvorech nevěstinců. Ještě podivuhodnější je to, že nemá přesně výmeze ně místo k strašení. Jeho výskyt je hlášen ze Starého i Nového Města a nejednou se objevil i jinde. A to nikdy v nějakou určitou dobu. U strašidla si něco takového nedovedeme představit. A konečně nemáme nejmenší tušení, jak Chlupáče zachránil a osvobodit od strašení. Ale Chlupáč našťastí zmizel nějak sám od sebe. V paměti Pražanů zůstaly především jeho strašlivé kousky.

Popelka Biliánová zařadila Chlupáče po bok Ohnivých mužů a jiných řádných strašidel, která můžeme kdykoliv prověřit. Jsem toho názoru, že se dopustila velkého omylu a připravila národ o senzaci, nad níž nelze ledabyle mávnout rukou. Jsem totiž přesvědčen, že Chlupáč skutečně existoval a že to byl člověk! Pokud ovšem můžeme nazývat člověkem tvora, který nachází zalíbení v skrčení slečen. Šlo podle mého soudu o mnohonásobného vraha, který by počtem svých obětí jistě zastínil slavného bostonského škrtiče nebo legendárního Jacka Rozparovače!

V době, kdy Chlupáč řádil (zřejmě koncem osmnáctého nebo začátkem devatenáctého století), se toho o vraždách z vilnosti ještě příliš nevědělo. Prostý člověk musel být udiven, když se doslechl o uškrcených obětech, a zřejmě těžko chápal smysl těchto ukrutností. Ale hledal ho a záhy ho našel. Oběti byly vesměs prostitutky, vyvržené dívky. Prostitutky vedly hříšný, nemravný život, což se znelíbilo Bohu, který na ně seslal trest. Tak vznikl Chlupáč, příšerný a nemilosrdný vykonavatel tohoto trestu.

Lze namítnout, proč si vrah vyhnal pouze prostitutky a proč nebyl dopaden. Odpověď je jednoduchá. Prostitutky byly nejsnáze dosažitelné a tehdejší dívky se nepotulovaly po večerech a po nocích, jak je to běžné dnes. Dnes by měl Chlupáč i rozhodně větší a pestřejší výběr.

Ale i řada pozdějších vrahů, například právě Jack Rozparovač, hledala své oběti právě mezi prostitutkami.

Dopadení vraha z vilnosti bylo v tehdejší době nesmírně těžké. Kriminalistická laboratoř a kriminalistický archiv tenkrát neexistovaly. Slavní detektivové se ještě nenarodili. Pokud pachatel nebyl dopaden při činu, nebo pokud k němu nevedly jasné a průkazné stopy, nedalo se nic dělat. A potom: šlo přece jenom o prostitutky! O padlé dívky. A na policii, která má spoustu svých starostí a povinností, nemůže přece nikdo chtít, aby hlídala holky v nevěstincích! A potom: je ten, kdo vraždí, opravdu člověk z masa a kostí? Jaký to má smysl škrtit nevěstky, které nic nemají? Co je možno takovou vraždou získat? Takový zločin přece postrádá logiku!

O sexuálních úchylných se opravdu ještě příliš nevědělo. Alespoň ne v Ra kousku-Uhersku.

A tak by tu byly všechny předpoklady pro vznik nového strašidla. Protože nikdo nemohl pochopit skutečný smysl vrahova počínání, musel se objevit Chlupáč. Noční Prahou se plížil vraždící přízrak nadpozemského původu. Objevilo se zbrusu nové strašidlo, takové, jak ho známe od Popelky Biliánové.

Z dnešního pohledu se však Chlupáč mezi pražskými strašidly příliš divně vyjímá. Marná sláva, vůbec se mezi ně nehodí. I když by vlastně za své činy, které kdysi vzbudily tolik strachu a hrůzy, neměl najít v hrobě klidu a měl by si své odstrašit. Ale Chlupáč se už dávno nezjevuje.

Tu a tam se setkáme s jeho dědici. Už je nepokládáme za strašidla, ale za lidi nemocné nebo za zločince. Podle toho. Na to jsou tušim nějaké normy a tabulky. Ale na tak výkonného škrtice, jakým byl bezesporu Chlupáč, se už současná Praha těžko zmůže. Je proto škoda, že jeho hrůzostrašné činy byly zasuty do říše legend a pohádek a světovou slávu, spojenou s nesmírnou publicitou, získali takoví břídilové, jako byl bostonský škrtic nebo Jack Rozparovač.

Soudím, že na pražském škrtiči Chlupáčovi byla spáchána nenapravitelná křivda.

Geniální plán

Rozhodl jsem se, že Svatavu zabiji z těchto důvodů:

1. Mám nepřekonatelný odpor k jakémukoliv jednání s úřady a rozvodové řízení by mě od nich neuchránilo, ba právě naopak.
 2. Nedá se předpokládat, že by Svatava ode mne odešla s prázdnou. Spíše je nutno počítat s tím, že si bude činit nároky na vilku (dostala ji darem od rodičů), na auto (koupil jí ho otec) i na chatu (postavil jí její první manžel). Dále vím o dvou vkladních knížkách, které by zcela nepochybně s sebou odnesla.
 3. Jedině v případě, že bude na hřbitově, budu mít stoprocentní jistotu, že už ji nikdy v životě nepotkám.
- Jelikož jsem však z kriminalistické literatury věděl, že prvním a často také posledním podezřelým bývá manžel, rozhodl jsem se Svatavu zabít ojedinělým, promyšleným a velice rafinovaným způsobem. Musel jsem to učinit tak, aby na mne

nepadl ani stín podezření.

25. dubna jsem odjel do lesa poblíž Nižboru. Hýl krásný slunečný den a já jsem se zvolna procházel kolem pěšiny. Jaká nádhera, být sám uprostřed

jarní přírody! Po necelé čtvrt hodině přecházeli kolem mne dva starší muži. Přikrčil jsem se za složené metry dřeva, aby mě nezpозorovali. Byli však zcela zabráněni do rozhovoru o vyhlídkách fotbalového mužstva. Pak nnešel dlouho nikdo. Plných čtyřicet minut trvalo, než jsem opět zaslechl kroky. Vzápětí jsem spatřil mladou ženu, která v ruce třímala kufík. Připravil jsem se. Ve chvíli, kdy mījela můj úkryt, jsem vyskočil a bleskurychle ji utloukl několika ranami železnou tyčí. Myslím, že si to ani nestačila uvědomit. Pak jsem ji zatáhl do křoví a znásilnil ji. Nedělal jsem to rád, ale byla to součást mého plánu. Kriminalisté museli nabýt přesvědčení, že jde o vraždu z vlnosti.

Můj plán vyšel stoprocentně. O dva dny později jsem četl v novinách: HRUZNÝ NÁLEZ V LESE. OPĚT BESTIÁLNÍ VRAŽDA. ÚŘEDNICE POŠTOVNÍHO ÚRADU UBITA ÚCHYLNÝM ČLOVĚKEM.

Mohl jsem být spokojen. Vše probíhalo podle mých předpokladů. 18. května jsem svůj čin opakoval v aleji u Benešova. Tentokrát jsem utloukl a znásilnil ženu mezi třicítkou a čtyřicítkou. Jak jsem se později dozvěděl, byla to prodavačka v obchodě s ovocem a zeleninou. S potěšením jsem se dočetl, že vrahem je patrně též pachatel, který ubil úřednici z Nižboru.

Pak jsem čekal do 9. června. Les nedaleko Kouřimi se stal svědkem další sexuální vraždy. Tentokrát byla mou obětí dvaadvacetiletá učitelka z mateřské školy. Byla neobyčejně půvabná a měla prý právě před svatbou. Mrzelo mne, že jsem musel zmařit tak mladý a rozkvétající život, ale nebylo jiné východisko. Vzhledem k tomu, že jsem chtěl co nejdříve zprovodit ze světa Svatavu, nemohl jsem si dovolit být slušný nebo dokonce sentimentální.

Počal jsem se připravovat na 4. červenec. V ten den jezdí Svatava do Příbrami gratulovat mamince k narozeninám. Přitom neopomene zajít si do lesa a navštívit místa, která jí připomínají dětství. Svatava se velice ráda potuluje sama lesem a to je dobře. Vzhledem k tomu, že znám místa, která s oblibou navštěvuje, nebude problém si na ni počíhat. Svatava se stane obětí vraha. Této vraha, který si bude nad ztrátou milované bytosti patřičně zoufat. Už jsem se těšil, kterak si nechám ušít černý oblek z prvotřídní látky.

Byl to vynikající, a snad nebudu příliš neskromný, když řeknu geniální plán. Zdálo se, že vše musí klapnout a celkem nic se nemůže stát. Kdyby do toho náhodou přišlo něco neočekávaného, jednoduše den manželčiny smrti odsunu na příhodnější termín. Vlete bude řada příležitostí překvapit ji samotnou v lese.

Ale pak přišel 2. červenec. Svatava si vzala v garáži auto a odjela na návštěvu k nějakým známým. Nedošla. Kousek za Bráníkem sjela s vozem do Vltavy a utopila se.

Stal jsem se zcela nečekaně vdovcem. Trochu mi bylo líto toho rozbitého auta, neboť z toho kouká dlouhé dohadování a tahanice s pojišťovnou. Ale nemohl jsem tuto situaci změnit.

Několik dní na to mě zatkl. Kdosi udal, že jsme se s manželkou nesnášeli a že nešťastná náhoda nemusí být nešťastnou náhodou. Samozřejmě se do toho začala míchat pojišťovna. Ve voze se začali vrtat soudní znalci a shledali, že vůz byl úmyslně poškozen už předtím, než vyjel z garáže.

Obvinili mě z úkladné vraždy. Marně jsem dokazoval, že při svém intelektu a kombinačních schopnostech bych nezvolil tak primitivní způsob vraždy. Nevěřili mi.

Za chvíli bude vynesen rozsudek. Obhájce je optimista a tvrdí, že dostanu nanejvýš dvanáct let vzhledem ke své dosavadní bezúhonnosti.

Svatavo, Svatavo, pí oči jsi ještě dva dny nepočkala?

Břítva

Irena se na Petra zlobila. Seděla u kamen, na klíně držela otevřenou knížku a každou chvíli se vzrušeně ohlížela po nástěnných hodinách. Bylo už půl desáté, klížily se jí oči, ale sama do ložnice by v této situaci nešla ani za nic. Od té doby, co se městem potuloval Přízrak, byla, jako ostatně všechny mladé ženy, silně nervózní. Tři vraždy během půldruhého měsíce vykonaly své a mnohým dívkám se Přízrak se zakrvácenou břitvou zjevoval i ve snu.

"Je to od Petra bezohledné," pomyslela si Irena zlostně, "ví, že obě děti jsou u babičky a že jsem tu úplně sama! Děsí mě každé vrznutí a zapraskání skříně, ve všem vidím plíživího se netvora. Kdy už ho, proboha, chytí? Aťku Linkovou zabil přímo v její ložnici! Okno vedlo na ulici právě tak, jako naše... proč ho Aťka nechávala otevřené! Ne, do ložnice mě samotnou nikdo nedostane! Počkám na Petra, i kdybych tu měla čekat do rána!"

Na dřevěném schodišti něco zašustilo a Irena slabě vykřikla. Přitiskla se zády ke stěně a v ruce sevřela paličku na maso, kterou sebrala z kamen. Kdyby se přízrak odvážil až sem, nezbaví ji života bez odporu.

Ale nezdálo se, že by vrah byl v domku. To, co zašustilo na schodišti, byl zřejmě kocour, který neměl nejmenší tušení o děsu, jenž zachvátil celé město. Na místním zdravotním středisku se podstatně zvýšil počet neuróz a migrén a z kdysi přitažlivých mužů se rázem stali možní pachatelé sexuálních vražd. Pro chlapy byla koneckonců celá ta záležitost peprnou senzací s gusem konzumovanou a přezvykovanou u půllitrů piva, ale ženám se svíralo hrdlo vždy, když se byt jen na chvíli ocitly někde mimo houfec.

Pražská kriminálka poslala do města několik zdatných a pilných pracovníků, ale nic nenásvědčovalo tomu, že by zachytili sebemenší stopu. Spíš se zdálo, že čekají na další vraždu, která by do případu vnesla víc světla.

Irena si vzpomněla na slova poručíka VB Drábka, Petrova dobrého přítele, který nevylučoval možnost, že Přízrakem je tichý a nenápadný ženatý muž, otec rodiny. "Tak tomu bylo i v případě známého chomutovského vraha Mrázka," řekl Drábek, "na pohled žil v řádném a spořádaném manželství."

"To je ale strašné," napadlo Irenu. "Každého vraha nakonec dopadnou a co se pak stane s jeho rodinou! Stín otce - zločince padne nutně i na děti, zejména když se to stane ve městě, kde vidí jeden druhému do kuchyně i do postele."

Na schodech opět něco zašustilo a Irena pevně stiskla v ruce paličku. Něco jí říkalo, že by měla doběhnout ke dveřím a otočit klíčem v zámku, ale neodvažovala se těch několika kroků. Co když někdo za dveřmi stojí? Co když právě čeká na

okamžik, kdy se ona přiblíží?

Chvilí napěli však brzy vystřídali pocit úlevy. V zámku domovních dveří zarachotil klíč a to mohlo znamenat jenom jediné: Petr se vrátil! Skutečně. Během několika vteřin vstupoval do dveří: vysoký, silný, sebevědomý, bezpečná ochrana před jakýmkoliv nebezpečím. Políbil Irenu na ústa a ona rázem zapoměla na výčitky, které měla pečlivě připraveně. Dokonce ho teď v duchu omlouvala. Proč by si po těžké, vyčerpávající práci neposeděl chvíli v hospodě a nepoklábosil s kamarády? Jistě, je tady Přízrak, ale chlapi to tak neberou a mají na hony daleko k ženské hysterii. Irena přistrčila před Petra večeři a s úsměvem téměř mateřským sledovala, jak mu chutná. Pomlaskával si a pobroukával při jídle nějakou píseň, což činil vždycky, když mu krmě plně vyhovovala.

"Mluvil jsem zase s Drábkem," řekl Petr s plnou pusou, "přece jen se denně baví s těmi od kriminálky. Ale říkal, že určitě nic nevědí. Ptají se kdekoho, slídí, ale po Přízraku jako by se slehla zem. Musí to být nějaký koumes!"

"Ještě ho obdivuj!" zlobila se naoko Irena. "Já jsem tu byla strachy bez sebe a nebudu klidná, dokud toho lotra nechytanou!"

"To může trvat ještě pěkně dlouho," mínil Petr, "a rozhodně by sis to neměla tak brát! Víš, kolik je ve městě a okolí ženských? Chodí z odpolední směny, z biografu, přijíždějí vlakem... Ty přece z domova po setmění nevytáhneš paty!"

"Aťka je taky nevytáhla," upozornila ho Irena. "Taky byla přesvědčena, že se jí doma nemůže nic stát!"

"To bylo něco jiného," bručel manžel. "Když samotná holka bydlí v uličce bez osvětlení a otevřeným oknem lze vkročit rovnou do ložnice, to takového člověka přímo provokuje!"

"Byla bych velmi nerada," řekla Irena, "kdyby ho někdy provokovalo okno do naší ložnice! Taky není zrovna vysoko od chodníku a s tou lampou na ulici by si jistě dovedl poradit."

Petr dojedl, odstrčil od sebe prázdný talíř a zvedl se od stolu. Spokojeně se protáhl a odkolébal se do koupelny, aby se osprchoval. Tenhle zvyk každodenně dodržoval. Byl pevně přesvědčen, že by bez horké a polom studené sprchy nedokázal usnout. Irena sklídila ze stolu a stáhla z něho ubrus, protože příštího dne hodlala prát. Počala sbírat utěrky, kusy drobného prádla a z kapsy vytahovala kapesníky. Sáhla také do kapsy kabátu, v němž se právě Petr vrátil domů a v tom okamžiku musela vynaložit veškeré úsilí, aby nezačala hystericky křičet. Neboť to, co její prsty nahmataly na dně kapsy a co nyní vytáhla na světlo, byla břitva. Irena na ni hleděla s vytřeštěnými očima a jasně si uvědomovala, že ji nikdy u Petra neviděla. Manžel se holil elektrickým strojkem a předtím, než mu jej koupila, používal žiletek. Irena třesoucíma se rukama břitvu otevřela a v prudkém světle lampy pohlédla na její ostří. Zdálo se jí, že tam vidí zřetelné stopy krve. Zavravorala a spěšně vrátila strašlivý nástroj do manželovy kapsy.

Z koupelny se ozývalo šplouchání a poněkud falešně prozpěvování. Petr neměl nejmenší tušení, co Irena objevila. Irena, zdrcená a rozechvělá, se sevezla na židli. Hlavou jí vířily příšerné myšlenky. Znovu si vzpomněla na názor poručíka Drábka, že Přízrakem může být ženatý muž a otec rodiny. Ještě před chvílí to byla dost nepravděpodobná teorie a nyní...

Nemohlo být pochyb o tom, že její Petr je Přízrakem; Irena nebyla z těch, kdo se nedovedou podívat pravdě do očí a nesnažila se za každou cenu si něco namlouvat. Měla-li po ruce tak markantní důkaz, nechťelo se jí pochybovat a vymýšlet si polehčující okolnosti.

Začala intenzivně přemítat, co nyní udělá. Rozhodně nesmí Petrovi dát najevo, že odhalila jeho tajemství.

Nepochybovala, že by se; v takovém případě stala další Přízrakovou obětí. Nebude-li mít manžel o jejím objevu tušení, je před ním bezpečná. Stejně jako paní Mrázková.

Ale tohle koneckonců není podstatné. Nemůže přece dále žít po boku několikanásobného vraha! Nemůže s ním spát, vařit mu, rozmlouvat s ním o dělech a o dovolené!

Snad by ho měla jít udat. To by bylo jistě nejsprávnější a také je to její občanská povinnost. Nemůže dopustit, aby Petr znovu vraždil. Musí přece pomoci zneškodnit ho.

Ale co bude potom, až Petra zatknou a odvedou? Až ho odsoudí? Co se slané s ní a s dětmi? Zbude (u vrahova manželka a vrahovy děti. Nikdo to z nich už nesmyje a vždycky se najde někdo, kdo jim to s gustem v příhodný okamžik připomene. Vrahova žena, vrahovy děti...

Irena sevřela pěsti, až jí zbělaly. Hlavou se jí honily stále stejně myšlenky, na jejichž konců chybělo východisko.

Vrahova žena, vrahovy děti. A nic netušící manžel si spokojeně prozpěvoval v koupelně.

Na ulici někdo vykřikl a vzápětí se přidaly další hlasy. "Vražda! Vražda!" Hluk sílil, dupot a pokřikování se změnily ve vřavu. Lidé otvírali dveře a vybíhali na ulici. Napětí povolilo a zrodila se další senzace. Přízrak dnes večer opět vraždil! Také Petr vyběhl z koupelny, přehodil přes ramena župan a vmísil se do hloučky před domem, aby zjistil podrobnosti. Ve chvílce byl zpátky. "Představ si," řekl Ireně, "stalo se to v té uličce pár kroků od nás. Lampa tam samozřejmě nesvítí, je to šlendrián!"

"Kdyby svítla," řekla Irena, "možná, že by sis té mrtvé všiml. Šel jsi přece kolem z hospody."

"To máš pravdu," kývl Petr, "je docela možné, že tam už ležela."

"Určitě tam ležela," pomyslela si Irena, ale neřikala nic. Nemělo také smysl cokoli říkat. Argument přece ležel na dně Petrovy kapsy a Ireně se znovu zatřpytila před očima kapka krve, kterou na ostří břitvy viděla.

Petr znovu otevřel domovní dveře, aby získal nejnovější zprávy. Na chodníku postávaly hloučky a právě šel kolem poručík Drábek v narychlo zapjaté uniformě. Chodil od skupiny ke skupince a hledal případné svědky. Spěšně si vyměnil s Petrem pár vět a znovu se zapojil do vzrušeného kolotoče událostí.

"Chudák Drábek," řekl Petr, "ten si dneska nelehne. A ti od kriminálky taky ne."

"Myslíš, že toho vraha chytí?" zeptala se Irena.

Petr pokrčil rameny. "Čekají na jeho chybu," řekl, "a věří, že nějakou udělá. Možná, že ji udělal dnes, možná až příště. Jestli je bystrý a inteligentní, může to trvat dost dlouho."

"Je bystrý a inteligentní," pomyslela si Irena, "ale netuší, že existuje osoba, která o jeho činnosti ví."

Pozorně si manžela prohlížela. Byl klidný a sebejistý. Patrně byl spokojen s tím, co před chvílí spáchal. A nemůže být pochyb o tom, že je přesvědčen o své převaze nad vyšetřujícími orgány. To, co dělá, je jistě pečlivě promyšlené, Petr je přece vynikající šachista.

Ale jak to všechno skončí? Přece si nemůže myslet, že tahle strašlivá hra nebude mít konec! Jednou ho dopadnou a potom... Vrahova žena, vrahovy děti...

A právě tehdy napadlo Irenu, že by sama mohla zabít. Přišlo to jako blesk z čistého nebe, nikdy v životě na něco podobného ani nepomyslela. Ale teď... Ani se té myšlenky příliš nezhrozila. Naopak se jí zdalo, že konečně objevila východisko. Kdyby Petr, samozřejmě nešťastnou náhodou, zemřel, nemusel by se nikdy nikdo dozvědět, že byl Přízrakem. Děli by se nemusely stydět za svého otce a ona by to tajemství vždycky udržela.

Je však schopna to vykonat? Je v jejích silách nejen zabít, ale i úspěšně předstírat nešťastnou náhodu?

"Na co myslíš?" zeptal se náhle Petr. "Pořád ti ten Přízrak nejde z hlavy, vid'? Člověk musí mít pevné nervy jako v nějaké detektivce."

"Zvláště žena," řekla Irena. "Mužů se to tak netyká."

"To neříkej," zasmál se manžel, "muž se předně bojí o život své ženy nebo dcery. A potom: myslíš, že ji- příjemné být ustavičně ve stavu podezřelých?"

"Snad si nemyslíš," pravila pomalu Irena, "ze třeba tebe někdo podezírá?"

"A proč ne?" divil se Petr. "Víš přece, že Drábek nevylučuje ženatého muže, otce rodiny. A jak je to s mým alibi, to víš sama dobře. Je docela dobře možné, že jsem se s vrahem potkal na ulici."

"Ano, to je pravda," řekla Irena těžce, "ale nemám už chuť o té strašné věci mluvit. Rozbolela mě z toho hlava."

"Vezni si prášek," poradil ji Petr, "a vyspi se z toho."

"Byl bys tak hodný a podal mi tabletku algeny?" zeptala se Irena. "Je dole v nočním stolku."

Petr se sklonil k nočnímu stolku a začal v něm šátrat. Krabičku s algenou však už nikdy nenašel, protože v tom okamžiku dopadla na jeho hlavu strašlivá rána. Nohy se pod ním podlomily a jeho mohutné tělo se sesulo na podlahu. Irena nad ním zůstala strnule stát s paličkou v ruce a těžce dýchala. Bylo zřejmé, že další rány už není třeba.

"Klid," říkala si, "hlavně klid! Teď nesmím nic pokazit!"

Sebrala všechnu svou odvalu a odtáhla Petrovo tělo pod schodiště. Pak vystoupila nahoru k půdě, kde stála těžká litinová kamna. Opřela se o ně a uvedla je do pohybu. S pocitem úlevy sledovala, kterak se kamna řítí přímo na manželovu mrtvolu.

Všechno dopadlo přesně tak, jak si to Irena představovala. Podezření na vraždu vůbec nevzniklo. Snad proto, že vyšetřujícím byl poručík Drábek, který považoval manželství za šťastné a harmonické, a možná i proto, že Přízrakový zločiny na tak male město úplně stačily.

Irena byla nyní nešťastnou vdovou a trpělivě přijímala kondolence sousedek i Petrových kamarádů.

Jedním z nich byl Josef Pátek, hostinský od Modrého hroznu, kde strávil Petr poslední večer svého života. Podal Ireně svou mohutnou chlupatou tlapu a bolestně pokyvoval hlavou. "Kdo by si do pomyslel," mumlal a tiskl Ireně ruku.

"Takový člověk! Takový člověk! Ještě včera večer seděl u mne ve výčepu! Bylo tam pár lidí, obsluhovala moje a já jsem se holil. Pořezal jsem se, že ze mne teklo krve jako z toho... no však vy víte. To dělá tupá břitva, já si v životě neuměl pořádně nabrousit břitvu. Jsem už takový nemehlo. No, a Petr mi povídá: Dej to sem, já ti ji doma nabrousím a zej tra liji přinesu. Kdo by si to pomyslel..."

Nedomluvil. Měl co dělat, aby zachytil padající Irenu, na kterou tato vzpomínka na jejího manžela zřejmě silně zapůsobila.

Koupací komplex

Má žena Blanka má lumpačí komplex. Nejraději by strávila celý život ve vaně. Ale to nejde, má své povinnosti.

Přesto se ráda koupe až sedmkrát denně. Jednou se koupala jedenáctkrát, ale to měla volnou sobotu a ještě k tomu narozeniny.

Dnes opět odešla do koupelny. Po čtvrté. Slyšel jsem šplouchání vody a tiché prozpěvování. Pak jsem neslyšel nic.

Když jsem dlouho neslyšel nic, zajímala mě příčina. Otázal jsem se, zda neztratila vědomí. Jelikož ani necekla, vstoupil jsem do koupelny. Čekalo mě taní překvapení. Ve vaně ležel rusovlasý muž s nožem v zádech. Manželka nikde. Říkal jsem si, jestli nešla nakoupit, ale bylo tu její prádlo. Muž nejevil známky života. Pomyslel jsem si, že nám tohle

scházelo a vrátil jsem se do pokoje.

"To musí potkat zrovna nás," šeptal jsem horečně a nikoliv bez stopy zoufalství. V zrcadle jsem pozoroval, že si rvu vlasy, což jinak nemám ve zvyku. Mám jich příliš málo, než abych takhle hýřil!

Byla to první vražda, která se stala v naší koupelně, a tak se nelze divit, že jsem z toho nebyl nijak odvázan. Zvláště, když se dalo předpokládat, že vrahem je moje žena, která patrně uprchlá nahá světlíkem. Tohle zřejmě nedomýšlela, poněvadž - kam se dostane nahá. Ačkoliv při její postavě není nic vyloučeno.

Ale co s mužem ve vaně? Řekl jsem si, že se ho vhodným způsobem zbavím. Ale zbavit se mrtvolu není snadná záležitost. Jan Neruda byl lepší spisovatel a neuměl se zbavit ani slavníku.

"Odvalu příteli," povzbuzoval jsem se, "život nejsou samé radovánky. Je třeba pohlédnout skutečnosti přímo do očí."

Vešel jsem znovu do koupelny. Rusovlasý muž s nožem v zádech zmizel. Zato ve vaně panáčkoval mladistvý lachtan ve světle žlutém pyžamu. Navíc na mne mluvil švédsky, ale já umím švédsky pouze "heja, heja, Sverige", a tak jsme si moc nepopovídali. Ostatně, kdo by se bavil s lachtanem v takové situaci. Zeptal jsem se ho sice, jestli mluví francouzsky, ale to jen, aby se neurazil.

Opustil jsem opět koupelnu, abych mohl v klidu rozvážil nově vzniklou situaci. Nebylo to vlastně nejhorší, lachtana se

zbavím snadněji než mrtvoly. V zoologické zahradě mi za něj poděkují a ještě vydělám světle žlutě pyžamo. Mám rád světle žlutá pyžama.

Vstoupil jsem do koupelny a pohlédl do vany. Byla prázdná. Zato na sprše visel anděl a prováděl veletoce. Zeptal jsem se ho, proč nejde raději do tělocvičny, ale on se jen usmál a požehnal mi.

Opět jsem uprchl z koupelny a má nálada se zhoršila. Byl bych nerad, kdyby si toho anděla někdo špatně vykládal. Při troše zlé vůle by se z toho dalo udělat nedovolené aranžování zázraků a působení na city věřících. Ačkoliv na druhé straně ten anděl dělá veletoce a to je venkoncem světská záležitost. Měl bych zavolat faru a prokonzultovat to s panem farářem.

Ale co když jsou to přece jen ty nervy. Konečně, kdo dneska má nervy v pořádku. Zavražděný muž, lachtan, anděl, určilo to budou nervy. Ale pro jistotu se jesle jednou podívám do koupelny.

Učinil jsem to a měl jsem důvod k žasnutí. Ve vaně se ráchala má žena Blanka a s rozkoši prožívala svůj koupací komplex.

"Já... já..." zakoktal jsem, "mně třeští hlava. Promiň."

Mile se usmála. "Neboj se, miláčku, nezešílel jsi," zašeptala, "to já když se ve vaně nudím, tak se takhle proměňuju. Víš?"

"Aha," řekl jsem a odešel jsem do pokoje. Byl jsem velice rád, že mám nervy v pořádku a že jde pouze o rozmarné mé ženy.

Jen jedna věc mě poněkud znepokojuje. Hledím do svého občanského průkazu a čtu, že jsem dosud svobodný. V tom případě nechápu, kde se v mě koupelně vzala má žena.

Ostatně kdoví, jestli vůbec mám nějakou koupelnu!

Tygrodlak

Nemohl jsem věřit svým očím. Ve dveřích stál Jirka Sokol, pohublý, s podivně horečnatýma očima, ale docela určitě to byl on. Chvilí mi trvalo, než jsem ho pozval dál a nebylo taky divu. Před čtyřmi roky odjel jako lékař do Indie a před seslím měsíci jsme o něm dostali zprávu, že zemřel.

Byla z toho samozřejmě nádherná oslava a pitka na shledání po letech. Jirka se u mne vyspal a teprve druhý den jsme přešli k praktickým věcem.

Běhali jsem spolu po úřadech a dalo nám pořádnou fušku, než jsme je přesvědčili, že doktor Jiří Sokol nepatří mezi nebožtíky.

"Zajímavé," říkali mu všude, "jsou přece očití svědci toho, že jste zahynul na lovu na tygra!"

"Tady je očitý svědek," ukazoval na mne Jirka, "který mne zná už od primy. Doufám, že jeho svědectví má větší váhu, než tvrzení nějakých Indů, kteří si mě spletli s bůhvíkým!"

Byla to vyčerpávající jednání, ale nakonec jsme zvítězili. Jirka měl napsáno černé na bílém, že žije a mohl zácil pracovat. Nastoupil u nás v nemocnici a všichni jsme z toho měli radost, protože měl povést výtečného lékaře a znamenitého kamaráda. Prognózy se stoprocentně vyplnily a Jirka zapadl do kolektivu jako málokdo.

Jenomže krátce na to začaly v našem špitále ty hrůzostrašné historie, které se docela nepodařilo utajit ani před veřejností. Jednoho rána jsme zaslechli pronikavý výkřik zřízence Mercla, kléry vycházel pravděpodobně z pitevny. Rozběhli jsme se tam s Jiřím, doktorem Knapem a asi dvěma sestrami, protože zabarvení Merclova hlasu svědčilo o něčem zcela mimořádném. A také to mimořádné bylo!

Když jsme vstoupili, nebo ještě lépe řečeno vběhli do pitevny, spatřili jsme omdlelého Mercla a kolem něho strašlivou spoušť. Mrtvoly byly roztahány po celé místnosti a jejich sláv byl nepředstavitelně hrozný. Jakoby je rozsápalo nějaké veliké zvíře! Z jejich těl byly vyrvány kusy masa a mnohé části těl vůbec chyběly.

"Proboha!" vydechl jsem, zatímco jedna ze sester rovněž omdlela hrůzou. "Co se tu stalo?"

Nikdo z nás si to nedovedl vysvětlit a tak jsme na primářův příkaz zavolali kriminálku. Záhy se dostavili úředníci vybavení moderní aparaturou a setrvali v pitevně několik hodin. Povolali si na pomoc další odborníky a jejich závěr byl více než fantastický. Pachatelem prý byla velká šelma, s největší pravděpodobností tygr.

"Ale pánové!" spínal ruce primář. "Kde by se v nemocnici vzal tygr? A i kdyby odněkud ulekl a vloudil se do budovy, kterak by se doslal zamčenými dveřmi do pitevny? A jak by se doslal zase zpátky?"

Kriminalisté krčili rameny, neboť tygří stopy našli pouze v místnosti, zatímco chodba a okolí pitevny o přítomnosti šelmy v žádném případě nesvědčily. Na dotaz v zoologické zahradě a v cirkuse, zda jim v noci neutekl tygr nebo jiná velká šelma, dostali rozhodnou zápornou odpověď. A tak zůstal tento případ nevyřešen.

Jakkoliv to byl příšerný zážitek, brzy jsme na něj přestali myslet. Pouze zřízenec Mercl, když časně ráno otvíral dveře pitevny, nebyl již ve své kůži a třásl se na celém těle.

A asi po třech nedělích se vše do písmene opakovalo. Opět roztahané, napolo rozsápané mrtvoly, znovu byly nalezeny neklamně tygří stopy. Tentokrát u nás příslušníci kriminálky seděli tři dny a tři noci, aniž by objevili cokoliv podstatného. Záhada zůstala záhadou.

Případ nezůstal utajen a vedení nemocnice se dostalo do obtížné situace, neboť pozůstali si vymýšleli nejfantastičtější historie. Vinili lékaře, že odebírají zesnulým nižší orgány k transplantacím a rozličným pokusům, načež to zakrývají předstíráním nevysvětlitelných zločinů. Ředitel špitálu se nervově zhroutil a primář požádal o zdravotní dovolenou. Zřízenec Mercl dal výpověď, neboť by se prý už do pitevny neodvážil vstoupit za nic na světě.

Ale tygří historie se po třech nedělích opakovala. Opět se hrůza prolínala s rozličnými dohady a všichni jsem žili v děsivém napětí. Nikdo z nás si nedovedl vysvětlit, jakým způsobem by mohlo docházet k řádění šelmy v pitevně.

Pouští ji tam snad někdo z nás? Na to mysleli i lidé z kriminálky, ale nikdo z lékařů ani sester nejenže nevlastnil tygra, nýbrž ani vzdáleně se s nikým podobným nestýkal.

Tentokrát už nad lim nešlo mávnout rukou a já jsem na to myslel ve dne v noci. Jednoho odpoledne jsem o tom začal

dokonce na návštěvě u malíře Stárka. Jako host tam seděl i mladý hubený indický student, který mě vyprávění pozorně sledoval. Na rozdíl od jiných hostů jsem u něho nepozoroval ani sebemenší náznak ironického úsměšku. Potom promluvil. "Kdyby to bylo u nás v Indii," řekl, "domníval bych se, že to udělal tygrodlak." "Tygrodlak?" podivil se Stárek. "Co je tohle za národní báchorku?" "Možná, že je, možná, že není," pravil student. "U nás se věří, že člověk, rozsápaný tygrem, se může stát tygrodlakem. Ve dne, popřípadě i řadu nocí je od skutečného člověka k nerozeznání. Liší se od něho pouze tím, že nepřijímá potravu. Hladoví třeba i několik týdnů, až se jedné noci promění v tygra. Najde si masitou potravu a zejména si libuje v mrtvolách. Když se nasytí, slané se opět člověkem."

Všichni přítomni se rozesmáli a Stárek vykřikoval, že Indům závidí jejich fantazii. Pouze já jsem myslel na Jirku Sokola, kléry byl podle původních zpráv rozsápan tygrem. A zároveň jsem si uvědomoval, že jsem ho od jeho návratu nikdy neviděl ani nic sebemenšího pojisť. Vila v Karpatech

(Další vzpomínka soukromého detektiva, který si nepřeje být jmenován.)

Inženýr Landisch naprosto nevypadal jako idiot, ale to, co vykládal Tomešovi a Karešovi, bralo oběma detektivům dech. "Můj vynález bude znamenat přelom v dějinách lidstva," pravil tento uvadající krasavec přesvědčivým tónem, "neboť jsem na stopě strašlivé výbušnině, proti níž jsou dosavadní zbraně neškodné jako poutový kapslík! Léta jsem přemýšlel a pracoval. Nyní mohu zodpovědně prohlásit, že nikoliv bezvysledně. Nebude to dlouho trvat a staneme se moji zásluhou nejmocnější velmocí světa!" "Blahopřejeme vám i sobě," řekl Tomeš, "ovšem nedovedu si představit, jak bychom vám mohli pomoci. Jsme totiž detektivní kancelář." "Nikdy jsem se nedomníval, že vstupuji do drogerie," odušil inženýr, "a hned vám vysvětlím, proč jsem přišel. K zdárnému a úspěšnému zakončení svého úsilí potřebuji asi měsíc času. Třicet dní intenzivní práce. Koupil jsem vilu v Karpatech a zařídil ji jako laboratoř. Najal jsem spolehlivé sluhy a sekretářku. Zkrátka zařídil jsem vše, co potřebuji, abych se nerušeně mohl věnovat pokusům. Jen jedno dosud nemám zaručeno, a to je vlastní bezpečnost. Dá se totiž předpokládat, že se rozliční dobrodružové budou snažit zmocnit mého vynálezu. Přisahám vám, pánové, že se nechvěji o svůj život, ale jsem blízko zhroucení při pouhé představě, že by se ta věc mohla dostat do rukou někomu, kdo by ji použil proti nám. Potřebuji osobní stráž. Někoho, kdo bude neustále ve střehu a nepustí do vily nikoho kromě mých zaměstnanců. Samozřejmě bych mohl žádat o policejní ochranu a také by mi byla přidělena, nejsem si však jist, doslal-li bych nejschopnější u nejinteligentnější lidi, kterými ministerstvo vnitra disponuje. Proto se obracím na vás. Můžete-li mi zajistit bezpečnost po dobu jednoho měsíce, jsem ochoten vám slušně zaplatit. Nuže, pánové?" V kanceláři detektivního ústavu Tomeš a Kareš se rozhostilo ticho. Detektivové horečně uvažovali, nevědouce, mají-li před sebou velkého vynálezce nebo cvoka. Inženýr Landisch, který patrně očekával okamžitý souhlas, se zatvářil dotčeně. "Většina detektivních ústavů by si tuto jedinečnou příležitost nenechala ujít," řekl. "Nebudu ovšem naléhat a přemlouvat vás!" "Něco takového vůbec nepřipadá v úvahu," skočil mu do řeči Tomeš, "a naše uvažování neznamenal, že bychom se jen na chvíli rozmýšleli, máme-li vaši nabídku přijmout nebo ne. Je velikou ctí pro nás ústav, že úkol takového významu chcete svěřit nám. Proto jsme přemýšleli, máme-li po ruce tak schopné muže, aby zajistili vaši bezpečnost ve vile, která patrně stojí někde o samotě. Nevím, co o lom soudí můj přítel, ale já jsem toho názoru, že bude nejlépe, pojedeme-li s vámi sami dva." Kareš přikývl. Bylo na něm vidět, že nemá náladu na proslovy a že je mu celkem jedno, jak Tomeš tu věc domluví. "Výborně!" pravil spokojeně inženýr. "Vaše rozhodnutí vám přinese prospěch i slávu. Myslím, že se dostanete do školních učebnic." Tomeš se zatvářil, jako že loje jeho odvěky sen a Kareš se šklebil. Inženýr pak znovu zdůraznil jedinečnost svého vynálezu a pouku žal na nebezpečí, které by hrozilo všemu lidstvu, kdyby se třaskavina dostala do rukou nepovolaných. "Zítřka k vám pošlu svou sekretářku," zakončil povídání, "aby s vámi projednala podrobnosti celé akce." Když zmizel za dveřmi, rozchechtal se Kareš na celé kolo. "Konečně pořádný případ," kuckal. "Po tom vilném prodáváči piškotů to bude příjemné osvěžení. Řekl bych senzačka. Vila o samotě a my v ní budeme hlídat blázna, aby ho nikdo neukrad." "To není tak jisté," protestoval Tomeš. "Nezapomínej, že géniové a blázni jsou si velice podobní. Proč by ten člověk opravdu nemohl vynalezt něco epochálního? Zdá se mi docela pravděpodobné, že tu novou třaskavinu objeví!" "Toho nás Bůh ochraň," přestal se smát Kareš. "Protože v tom případě určitě vyletí vila do vzduchu a my s ní."

Slečna Dáša Máchová, sekretářka inženýra Landische, budila všeobecně dojem, že by to při své pěkné postavě mohla dotáhnout dál než na pouhou sekretářku. Ale ona si zřejmě nestěžovala. Přišla sebevědomá a koketní, takže Tomeš a Kareš na ní mohli oči nechat. "Inženýr Landisch hodlá začít pracovat v pondělí a doufá, že budete připraveni," zazubila se a když byla ujištěna, že ano, pokračovala: "Přinesla jsem vám plánek vily, abyste se s ní mohli seznámit ještě dřív, než tam pojedete. Vila se jmenuje Marietta a patřila nějakému obchodníkovi s podvazky, kléry ji prodal, jelikož se mu tam v noci zjevovala utopená sestřenice. Vůbec v tom kraji se to prý hemží strašidly a vila jakoby je přitahovala. To ovšem inženýrovi výhovu je,

neboť se domnívá, že ho alespoň nikdo nebude obtěžovat. Vila leží o samotě, ze všech stran obklopena lesem, a vesničané se jí prý obloukem vyhýbají. Tady vidíte zahradu – je ve velmi zanedbaném stavu, protože zahradník se už před sedmi lety oběsil, spatřiv svou zesnulou tchyni, jak za sebou táhne hlavu na provázku jako sánky. V zahradníkově domku budete mít připraveny pokoje. Inženýr vám rovněž poskytne dva ozbrojené muže, bývalé rotmistry, kteří budou u vchodu vily, zatímco na střeše je vybudováno kulometné hnízdo. Vše je zařízeno tak, aby inženýr Landisch mohl svůj vynález zdárně dokončit. Mále nějaké dotazy, pánové?"

"Jste vdaná?" zeptal se Kareš dychtivě.

"Prozatím ne," usmála se Dáša.

"A budeme- vás často vídat? V té opuštěné vile se přece budete zatraceně nudit!"

"Obávám se, že to nebude možné," řekla vazné sekretářka. "Bude to měsíc vysilující práce a já vám nemohu slíbit, že se budu moci uvolnit. Ostatně ani pro vás to nebude lehké. Nezapomínejte, že inženýrovy obavy se mohou vyplnit a my nesmíme dopustit, aby se vynález dostal do nepovolaných rukou."

Kareš se zamyslel. "Vy tedy myslíte, že se to Landischovi povede?"

"Věřím tomu. A až bude po všem, půjdu s vámi někam na skleničku."

"A co když se to nepovede?"

"V tom případě také."

"To není tak špatná vyhlídka," řekl Kareš a zamrkal na přítele. "Jenom aby se ten jeho vynález nespolečil s těmi strašidly a nespadlo nám to všechno na hlavu."

"Za strašidla pochopitelně ručit nemohu," odpověděla Dáša, "ale vynálezem inženýra Landische určitě zahubeni nebudete!"

"Děkuji vám za naději," zasmál se Kareš. "V pondělí budeme připraveni hájit bezpečnost inženýra Landische do posledního dechu!"

Vynálezčovo loučení s manželkou bylo tklivé, až srdceryvné. Choť se mu ustavičně vrhala na hrud', skrápěla jeho bílou náprsenku četnými slzami a zasypávala jeho ústa polibky.

"Proč jsi nepožádal ministra o nějaké tanky a děla?" vyčítala mu štkajíc. "Co když ten kulomet na střeše selže? Těch pár mužů u vchodu pobijí jako nic!"

"Nestrachuj se, miláčku," utěšoval ji inženýr a hladil ji po vlasech. "Muži, kteří mě budou chránit, jsou nejspolehlivější z celé Evropy."

"Jen aby," zapochybovala choť. "A i když je to pravda, stejně se o tebe budu bát! Nebudu moci usnout strachem. Kdybych mohla být po celou tu dobu alespoň po tvém boku!"

"Byl bych opravdu šťasten, zlatíčko," řekl inženýr, "kdybych tě měl vedle sebe, práce by se mi jistě lépe dařila. Víš přece, že jsem tě o to žádal."

"Když já se ukrutně bojím strašidel," zabědovala paní, "já vidět tchyni, jak táhne hlavu na provázku, tak bych určitě skončila jako ten zahradník. Šla bych s tebou na kraj světa, to ty víš dobře, ale se strašidly si nic začínat nebudu! Proč jsi nevybral nějakou vilu, kde nestráší?"

"Strašidla mohou být někdy užitečná," pravil manžel moudře. "Možná, že mě ochrání spíš než stráž s kulometem."

"Máš pravdu, drahý," zašeptala dáma. "Vždycky máš pravdu! Vím, že za měsíc skončíš svou práci a budeš slavný! Jak já na tebe budu hrdá, to si nikdo nedovede představit!"

"Jistě, kočičko," krotl ji inženýr, "ale nesmíme předbíhat událostem. Než se stanu slavným, čeká na mne ještě měsíc perné práce. Budu pracovat šestnáct až osmnáct hodin denně! Nechci znát odpočinku a budu myslet jen a jen na svůj vynález!"

"A co na mne?"

"Na tebe samozřejmě taky."

"A zatelefonoješ mi?"

"Budu ti volat denně mezi devátou a desátou."

Choť ho políbila. "Ty můj hrdino," šeptala. "Ty můj statečný vynálezce! Ještě žádná žena na světě neměla tak nádherného manžela jako já." Avšak potom se znovu rozplakala. "Ale co když tě zabijí? Co když nějaká po zuby ozbrojená tlupa vezme vilu útokem? Co když ti tví ochránci do jednoho padnou?"

Inženýr jí vysvětloval, že je to nemožné, ale madam vedla svou. "Přece jenom jsi měl požádat o ty tanky a děla! Byla bych mnohem klidnější."

Načež jí inženýr slíbil, že to udělá, jakmile se okolo vily šustne něco podezřelého. Dáma ho vděčně políbila a řekla, že se stejně o něho bude bát, protože je milující žena a milující ženy jsou všechny takové. Ještě jednou zalitovala toho, že ji strašidla zabránila žít po boku svého muže a pak už poslední polibek zpečetil měsíční odloučení. Auto s inženýrem Landischem se rozjelo do Karpat k vile Mariettě.

Vila Marietta rozhodně nevypadala jako rekreační středisko pro lidi slabých nervů. Byla to starobylá dvoupatrová budova, zřejmě dosti prostorná. Zahrada, která ji obklopovala, byla úplně zpustlá a nelišila se příliš od hustého lesa, který začínal hned za plotem. Pouze na jedné straně, tam, kde stál zahradníkův domek, nebyl les, nýbrž hřbitov. Již půl století se tu však nepochovávalo. Obyvatelé nedaleké vesnice tvrdili, že zde žádný nebožtík nenalezl klid a z většiny se stávali upíři. V noci vylézali z hrobů, mísili se mezi živoucí bytostí a nezletilým dítkám sáli krev. Jelikož nebylo v moci úřadů vyhledat upíry, zrušili místní činitelé alespoň hřbitov a tak zamezili dalšímu rozšiřování nežádoucích živlů. Nový hřbitov již upíry neprovokuje.

Tomeš a Kareš si se zájmem prohlédli místo dočasného pobytu a shledali, že to mohlo být horší. Kareš sice namítal, že

by se z okna díval raději na jezírko s labutěmi než na opuštěný hřbitov, ale pronášel to hlasem zcela klidným a vyrovnaným. Zanedbaně hroby zarostle býlí mu rozhodně nezkazily dobré zažívání.

"Trochu jsem se zajímal o místní strašidla," řekl Tomeš, "a jestli té- to nebude příliš nudit, tak ti o tom něco povím." Kareš prohlásil, že ho to sice nudit bude, ale je si plně vědom toho, že se ještě nikomu nepodařilo zabránit příteli v projevu. Pak se pohodlně rozvalil na rozvrзанou židli a zaujal pózu dychtivého posluchače.

"Bylo to roku 1463," začal Tomeš, "když tam, co je ta kupa kamení, jak jsme před chvílí viděli lavičku, stál hrad. Jeho majitel se jmenoval Enescu nebo Moiceanu anebo nějak podobně. Nejdříve se bavit tím, že honil jeleny a popravoval manželky, ale pak přišel na nápad vyvolat si ďábla. Zašel si o půlnoci, když byl měsíc v úplňku, na rozcestí, nalajnoval kolem sebe čarodějny kruh a začal recitovat nějaká zaklínadla, která se naučil z kouzelných knih. Za chvíli se strhla prudká vichřice a milý Enescu nebo Moiceanu spatřil, jak se na něho řítí obrovská ohnivá koule. To ho tak polekalo, že uskočil stranou, čímž se dostal z čarodějného kruhu. A to neměl dělat. Ďábel, neboť ta ohnivá koule nebyla nikdo jiný než ďábel, ho rozsápal na cucky. Od té doby tu rozsápaný Enescu nebo Moiceanu poctivě straší a strašlivé při tom úpí."

"Nemá to holt chudák lehké," poznamenal Kareš.

"Ale to není zdaleka všechno," pokračoval Tomeš. "Neúspěch otcův nedal spát synovi, který si řekl, že to zkusí taky. V nejhorším bude strašit s papínkem a ve dvou jim nebude tak smutno. Zašel si tedy na rozcestí, pochopitelně zasev noci při úplňku, narýsoval čarodějny kruh, vlezl do něho a začal vyzývat ďábla. Stihla se vichřice a do kruhu se řítila ohnivá koule. Ale syn byl moudřejší otce. Neuhnul se, neopustil kruh a koule se rozplynula. Pak začaly jezdit kolem povozu tažené černými koňmi a rozvířily tolik pracím, že milý syn Enesca nebo Moiceana neviděl nic jiného než na nebi jasné svítící měsíc. Pojednou se vše rozplynulo a po obvodu kruhu se šoulal nějaký stín. Syn si pomyslel, že to je ďábel a slušně se ho otázal, zda mu chce sloužit. Duch pravil, že neví, proč by měl odmítnout, zaváže-li se mu syn jistými articuly. Syn řekl, že si kliděnkou zaváže a sjednal si s duchem rande na příští půlnoc v hladomorně svého hradu. Na tuto schůzku se syn ďáblu upsal vlastní krví a ten se zavázal, že mu bude třicet let věrně sloužit. Tak se taky stalo. Třicet let dělal syn za pomoci ďábla všelijaké vylomeniny, létal vzduchem, procházel zemi a znásilňoval panny a když se mu zoufalí otcové chtěli pomstít, pobíjel je vyčarovaným vojskem. A tak všelijak podobně. Jenomže třicet let uteklo jako voda. Přesně ve stanovenou dobu ďábel syna uškrtl a podpálil hrad. Od té doby není v těchto místech po nějakém hradu ani památky, zatímco duch syna se potlouká krajinou a vyje velice nepříjemným tenorem."

"Velice pozoruhodná historka," řekl Kareš, "ale co je s tou tchyní, tahající za sebou hlavu na provázku?"

"Je vidět, že se vyznáš v magii asi jako v roubování chlebovníků," odpověděl Tomeš dosti pohrdavě. "Tím, že tu straší Enescu nebo Moiceanu se synátorem, vzniklo zde tak zvané vodivé prostředí. Duchové se tu zjevují mnohem častěji než kdekoli jinde. Proto také mrtvolky neměly v hrobě klid a stávali se z nich upíři. S tou tchyní to máš tak. Po smrti se jí nechťelo jen tak ležet, tak si sundala hlavu a tahala ji za sebou na provázku."

"Dost výstřední nápad," poznamenal Kareš.

"Duchové mívají výstřední nápady," poučil ho Tomeš, "a proto také vzbuzují naši zaslouženou pozornost. Možná, že Enesca nebo Moiceana uvidíme na vlastní oči. Nebo uslyšíme jeho syna."

"Toho raději ne," řekl Kareš. "Nemám rád tenory."

"Duchové zřídka kdy vyhovují našemu vkusu," pravil Tomeš. "S tím se už budeme muset smířit."

Ozvalo se zaklepání na dveře a do místnosti vstoupil Hektor Žluva, muž, který se měl o oba detektivy starat.

"Co si přejete, Žluvo?" otázal se Tomeš. "Prozatím od vás nic nepotřebujeme."

"Inženýr Landisch se táže," pravil sluha, "jsou-li pánové připraveni vyslechnout některé jeho pokyny. V kladném případě k vám pošle slečnu Máchovou, svou sekretářku."

Kareš div nevyletěl ze židle. "Samozřejmě jsme připraveni," vykřikl.

"Vyřídte; inženýrovi, že slečnu očekáváme."

Hektor Žluva se uklonil a opustil místnost.

Slečna Dáša Máchová přišla na návštěvu za několik minut. Byla ještě krásnější a koketnější, než když ji detektivové spatřili poprvé. S nepopsatelnou grácií se posadila do starodávného křesla, které pod ní vydalo zvuk. Její hravě docílíte, hodíte-li živého kapra do přihrádky s bakelitovými kelímky.

"Inženýr Landisch hodlá již dnes začít pracovat," pravila potom dívka, "a nepřeje si být po celý měsíc rušen. Stráž u vchodu nesmí nikoho vpustit do vily, i kdyby to byl sám ministerský předseda. Muži v kulometném hnízdě jsou připraveni střelit, vystřelíte-li do vzduchu červenou raketu."

"Je nám líto, ale žádnou červenou raketu nemáme," řekl Kareš nešťastně.

"Dokonce ani zelenou," doplnil ho Tomeš.

"Ani kanárkově žlutou, vůbec už nemluvě o šmolkově modré, jako jsou vaše oči," pokračoval Kareš. "Ještě nikdy jsem neviděl tak krásné modré oči."

Dáša sáhla do kabelky, z níž vytáhla pistolky a několik červených raket. Podala je detektivům a pokračovala: "Doufám, že jste se již seznámili s muži, kteří vám podléhají. Inženýr vás žádá, abyste své úkoly plnili svědomitě, avšak s rozvahou. Střilet máte pouze tehdy, budete-li napadeni, neboť je možné, že pokusy sem přivábí různé zvědavce a inženýr si nepřeje zbytečné krveprolití. Rovněž vás žádá, abyste nestříleli, spatříte-li některé z místních strašidel."

"Pročpak?" podivil se Kareš. "Duchům přece olovo neškodí."

"Inženýr se domnívá," řekla Dáša, "že by střelba mohla záhrobní živly popudit a elementové by mu nebyli příznivě nakloněni. Dokonce je možné,

že by mu některý ze zlých duchů škodil a zabránil by mu dovést jeho vynález ke zdárnému konci. A to by byla pro inženýra strašná rána."

"Dobrá," kývl Kareš. "Po upírech a bezhlavých tehyních se střílet nebude."

"Děkuji vám za pochopení," usmála se krásná tajemnice. "Jinak vás inženýr upozorňuje, že jeho pokusy se neobejdou bez jistého hluku. Prosí vás, abyste se nelekali a zachovali naprostý klid. Zaručuje vám, že k výbuchu, který by ohrozil vaši bezpečnost, nedojde."

Detektivové se ošili. Zřejmě se báli víc než duchů toho, že vila Marietta z něčehož nic vyletí do povětří.

"Copak o nás ani tolik nejde," řekl Kareš. "My jsme na nebezpečí zvyklí. Ale co vy? Žijete přímo ve vile. Nebojíte se, že inženýrovy pokusy přesáhnou vymezený rámec?"

"Inženýr Landischje veliký vědec," pravila Dáša. "Vím, že své pokusy úspěšně dokončí a vy se pak budete stydět za to, že jste ho byl i jen v duchu podezírali." Polom odešla, působivě kroutíc zadečkem.

"To je žába!" vydechl Kareš. "Doufám, že ji za námi Landisch pošle častěji."

"Také doufám," řekl Tomeš.

Ale vynálezce nic lakového neměl v úmyslu.

Již několik dní pracoval inženýr Landisch na svém vynálezu. Vila Marietta byla uzavřena a pečlivě střežena a z jejího nitra zaznívaly čas od času výbuchy připomínající střelbu z kulometu. A hned je třeba říci, že se nepodařilo uchovat záležitost s vynálezem v tajnosti.

Již druhý den se dostavil známý novinář Adolf Cibula a žádal o rozmluvu s inženýrem Landischem. Když mu nebylo vyhověno a strážní ho upozornili na vynálezceův výslovný zákaz kohokoliv vpustit, pokusil se vniknout do vily násilím. Začal šplhat po okapové rouře k balkónu. Než však mohl dosáhnout svého cíle, mrštil po něm jeden strážný lopatkou na uhlí a srazil ho k zemi. Novinář si zle pošramotil kotník a uraženě odjel. Druhý den stálo v novinách:

"ČLOVĚK NEBO DÁBEL? VYVRAŽDĚNÍ LIDSTVA NA OBZORU? TAJEMSTVÍ OPUŠTĚNÉ VILY. PAKTOVÁNÍ S DUCHY A UPÍRY. OHROŽENÁ CIVILIZACE."

Znalec, který se doslechl o nových plánech inženýra Landische, musel být značně překvapen. Muž, který se dosud silně zajímal o věci okultní, ohlašuje pojednou převratný vynález ze zcela jiné oblasti. Prohlašuje, že odhalí lidstvu novou strašlivou zbraň, která nemá na světě obdoby. A tuje třeba se zamyslet. Jak je možné, že komerční inženýr, který se nikdy o podobné věci nezajímal, přichází na kloub věcem, jež zůstaly utajeny i vědcům pivní kategorie? Odpověď je jedna: nový vynález úzce souvisí s dosavadním zájmem inženýra Landische o černou magii a okultismus. Je pravděpodobné, že se tento muž spojil se zlými démony nebo se samým ďáblem a chystají se spolu přivést na svět dítě, které může ohrozit celou naši civilizaci. To, co tvrdíme, není jen plané podezření. Je totiž příznačné, kam se inženýr Landisch ke svým závěrečným pokusům uchýlil. Zakoupil si v Karpatech opuštěnou vilu Mariettu, klerá má pověst budovy odedávna obývané zlými duchy. V jejich zdech skončila celá řada lidí sebevraždou nebo nějakým záhadným, nevysvětlitelným způsobem. Poblíže vily je opuštěný hřbitov, sídlo upíru. Zkratka místo, kterému se rozumný člověk raději zdálky vyhne.

Inženýr Landisch se však uzamkl do vily a nechal ji hlídat několika profesionálními zabijáky, kteří se neslili napadnout slušného člověka. To může dosvědčit náš zpravodaj, jenž si dosud léčí rány utržené ve statečném boji s těmito vyvrheli. Tito žoldáci, kteří za mrzký mamon střeží klid muže, jenž snad v těchto minutách spolu s duchy a démony rozhoduje o vyhlazení lidstva, si naivně myslí, že budou ušetřeni. Budou pouze litovat svých hnusných služeb."

Tento temperamentní článek nevyvedl z klidu inženýra Landische ani krásnou Dášu Máchovou. Zato strážní prohlásili, že když je má někdo nazývat profesionálními zabijáky, tak jim musí být alespoň zvýšeno služné. Což inženýr, ač nerad, učinil. Tomeš četl článek už potřetí. "Je to samozřejmě plácání," vrčel "a silně pochybuji, že si u inženýra dávají dostaveníčko duchové. Ačkoliv je tu to vodivé prostředí. Ale co když s tím svým vynálezem zamýšlí něco čertovského? Co když ho chce prodat Němcům nebo Japoncům?"

"Nesmysl!" protestoval Kareš. "Ani by mě nenapadlo zastávat se inženýra, ale nesmis zapomínat, že je u toho Dáša. A ta by nějaké unfair hry nebyla schopna."

"Znal jsem ženy s andělštějším obličejem," pravil moudře Tomeš, "a vyklubaly se z nich ďáblův."

Ale Kareš mávl rukou a sedl si ke stolu, aby napsal milostný do piš slečně Dáše Máchové. Napsal jí už dva a hodil jí je na balkón, odkud si je vyzvedla. A dnes odpoledne mu poslala odpověď: "Rovněž vás miluji, ale musíte být trpělivý. Vaše Dáša."

O tom ovšem Tomeš nevěděl. Stále krabatil čelo a přemítal nad podivnou službou, kterou přijali.

"Nech už ty duchy na pokoji," zasmál se Kareš. "Stejně žádní ne jsou!"

Byla krásná teplá noc. Detektivové si nechali otevřené okno, přestože vedlo na hřbitov. Úplněk měsíce dodával zarostlým hrobům zvláštní, hrůzostrašný půvab, z vesnice bylo slyšet, kterak tam na věži kostela odbíjí půlnoc.

Tomeš i Kareš leželi na posicii oblečení, neboť to bylo jejich povinností. Tomeš se poctivě pokoušel usnout, zatímco Kareš myslel na Dášu Máchovou. "Viúúú! Viúúú!" Ozvalo se pojednou odkudsi ze hřbitova. Byl to hrůzostrašný zvuk. Něco takového mohl vyloudit pouze krokodýl pálený žhavým železem. A znovu: "Viúúú! Viúúú! Viúúú!"

Detektivové vyskočili z postele a vrhli sek oknu. Zpočátku si něčeho nevšimli. Ale sotva se ozvalo nové "viúúú, viúúú", spatřili na hrobce v rohu hřbitova seděl postavu celou zahalenou v bílém. Zvedla hlavu k úplňku jako sentimentální bernardýn a vyla: "Viúúú! Viúúú!"

"A ty jsi tvrdil, že nejsou duchové," zašeptal Tomeš. "To, co vidíš, je typicky zemřely vlkodlak."

"Vida," podivil se Kareš. "A já myslel, že je to syn Encsca nebo Moiceana. Co myslíš, dohodil bych k němu tadyhle tou bramborou?"

"Raději to nezkoušej!" varoval ho Tomeš. "Kousnutí vlkodlakem má nepříjemné následky. Postižený místo mluvení

vyje a to by se asi slečně Máchové nezamlouvalo."

"Alespoň mu řekni, aby byl zticha," řekl Kareš. "V takovém kraválu přece neusnu. Duchové by měli mít taky nějaké ohledy. A zemřeli vlkodlaci teprv. Kdyby hrál na harfu nebo na okarínu, tak neřeknu ani popel."

"Viúúú! Viúúú!" kvílel vlkodlak a vrtěl sebou na hrobce jako by ho kousaly štěnice. Působilo to dost neesteticky. Zejména Karešovi se zdálo, že by se duch mohl chovat důstojněji.

"Nedá se svítit, já ho bacím," pravil rozhodně a napřáhl ruku s bramborem. Tomeš mu zabránil v činu. "Počkej," sykl.

"Zkusím s ním vyjednávat po dobrém." Přiložil ruku k listům a zvolal: "Jsi ty duch dobrý nebo zlý?"

Zemřelý vlkodlak se nevrle otočil k oknu a udolal: "Viúúú! Viúúú!"

A v tu ránu na něj letěla Karešova brambora. Trefila ho kamsi do spodní části těla. Vlkodlak na hrobce se majestátně vztyčil a zasténal: "Běda vám, smrtelníci!"

Kareš se chtěl zachechtat, ale v tom se stalo něco, co mu vyrazilo dech. Hrobka pod duchem se otevřela a ten, zahroziv směrem k oknu, do ní vklouzl. Pak už neviděli nic, jen měsíčním světlem ozářené hroby, které teď vypadaly ještě děsivěji. Detektivové chvíli mlčeli.

"Neměls to dělat," řekl potom Tomeš. "Proti duchům máme osvědčené prostředky. Svěcenou vodu například. Nebo všelijaké zařikává-ní. Ale házet po nich brambory, to nám může šeredně zkomplikovat život. Já být postiženým duchem, tak to jen tak nenechám!"

"Jsou zemřelí vlkodlaci hodné pomstychtiví?"

"Jak který."

Kareš spokojeně zakýval hlavou. "Třeba tenhle zrovna není. Možná, že má nějakou soudnost a v tom případě si řekne, že kdyby mu někdo vyl pod okny, tak by se taky nezdržel. A teď jdu spát. Dobrou noc!"

Ráno si detektivové vyčistili zuby a šli se podívat na hřbitov. Došli k hrobce, na níž v noci vyl zemřelý vlkodlak a prohlíželi si trávu kolem. Nebyla ani trošku ušlapaná a nikde v okolí nebylo ani stopy po člověku.

"Byl to pravý, nefalšovaný duch," tvrdil Tomeš. "Neboť pouze duchové nezanechávají stop. Mají totiž tělo toliko astrální."

"Ale přesto cítí velice dobře, když je do astrálního těla praštíš bramborou," konstatoval Kareš. "Pomoz mi odsunout poklop!"

Tomeš se dost neochotně podvolil, ale odsunout těžkou mramorovou desku bylo nad jejich síly. Nehnulo by s ní ani pět mnohem silnějších chlapů.

"Mé materialistické vidění světa dostává povážlivou trhlinu," vrčel Kareš. "To mě nikdy nenapadlo, že začnu ve dvaačtyřiceti letech věřit na vlkodlaky. Ale jak si to, k čertu, jinak vysvětlit! Leda snad... leda že by tu bylo nějaké zařízení... počkej!"

Kareš vylezl na hrobku a slídl po nějakém výčnělku nebo knoflíčku. "Je mnoho věcí mezi nebem a zemí, o nichž my, neboží smrtelníci, nemáme ani tušení," pronesl Tomeš sonorním hlasem.

Ale Kareš si ho nevšímal. "Ta potvora tu stála asi v téhle pozici," vrčel pro sebe, "a čučela k našemu oknu. Pak jsem ji praštil a ona udělala tohle." Kareš zahrozil, učinil dřep a přitiskl se zády k pomníku. Sotva to provedl, cítil, kterak mramorová deska pod ním povolila a on klesá kamsi dolů.

Tomeš na to hleděl jako na zjevení. Ale než stačil pronést nějakou otázku, zavřela se nad přítelem hrobka a on zůstal na hřbitově osamocen.

Začal uvažovat: "Buď ten vlkodlak nebyl vlkodlak a v tom případě má hrobka padací dveře, kterými musím Kareše následovat. Anebo vlkodlak byl vlkodlak a v tom případě potrestal Kareše za ránu bramborou a stáhl ho do věčného hrobu. Teď jde o to, k čemu se přikloním."

Ježto však byl povahy srdnaté, pokřičoval se, vystoupil na hrobku a přitiskl se zády k pomníku. A za okamžik stál uvnitř hrobky vedle Kareše, který mezitím rozsvítil baterku.

"Tak co tomu říkáš, kamaráde?" zeptal se Kareš nadšeně.

Tomeš neřikal nic, ale bedlivě se rozhlížel kolem sebe. Nemusel se rozhlížet dlouho a spatřil železná dvířka. Zkusil je otevřít, ale byla zamčená.

"Správný detektiv s sebou nosí vždy pistoli, falešný plnovous a paklíče," pravil Kareš a zachrastil svazkem šperháků. Aniž by čekal na přítelevu pochvalu, pustil se do odmykání. Šlo to celkem lehce. Dveře povolily a detektivové se ocitli v nízké vlhké chodbě.

"Vzhůru za dobrodružstvím!" zamával Kareš baterkou a vykročil. Tomeš beze slova za ním. Chodba se všelijak kroutila a bylo těžko hádat, jsou-li někde pod hřbitovem nebo docela jinde. Cestu měli klidnou, neboť nepotkali človíčka ani ducha. Pojednou chodba začala prudce klesat a zničehonic končila.

"K čertu, co má tohle znamenat?" zaláteřil Kareš. "Přece se ten chlap nerozplynul?"

"Detektiv má mít kromě paklíčů taky postřeh," uchechl se Tomeš. "Paklíče ti udělá každý zámečník, ale postřeh musí být člověku dán shůry. Kdyby ti byl ten dar nebesy poskytnut, viděl bys, že máš nad hlavou dřevěný poklop."

Kareš se zastyděl a vrhl se na poklop, aby jej odsunul. Šel tak zlehka, že mu přiskřípl prsty. Kareš vzal jméno boží nadarmo a zhasl baterku, protože už jí nebylo třeba. Museli přivřít oči, aby přivykli dennímu světlu. Potom se začali drápat nahoru. Ve chvíli stáli v malé místnosti, kde byl pouze stůl, několik židlí, pohovka a skříň. Jediným oknem byla vidět vila Marietta.

"Proboha - vždyť jsme v našem domku!" vykřikl Kareš. "Správně," řekl spokojený Tomeš. "A nezajímá-li tě přesně, v které místnosti, tedy ti sděluji, že ve služebním pokoji, který nyní obývá Hektor Žluva."

"Ten člověk dělá dobrý grog," pravil zadumaně Kareš. "Zatraceně dobrý grog. Takový, že šíjím získal mé sympatie. Byl bych na něho přísahal. Kdo ho mohl přimět k tomu, aby o půlnoci vyl na hrobě?"

"To se brzy dozvíme," usmál se Tomeš. "Myslím, že tu komedii bude brzy opakovat."

Hektor Žluva se skutečně o půlnoci dostavil na stanovené místo zabalen do prostěradla a vydával své "viúúú, viúúú," se strašlivou věrohodností.

Když se Tomeš znovu pokusil o navázání konverzace jakousi větou z černé magie a když si Kareš zopakoval svůj vrh bramborou, zmizel Žluva v hrobce. Jenže nyní již detektivové nediskutovali o jakosti strašidla, ale velice rychle vnikli do sluhova pokoje. Za chvíli se zemřelého vlkodlaka dočkali. Vylezl dírou v podlaze a funěl jako nosorožec.

"Vítáme vás, Žluvo," řekl Tomeš. "Netušili jsme, že máte tak nádherný hlas. Nezpíval jste náhodou v opeře?"

"Nezpíval," odpověděl Žluva kupodivu klidně. "Ale celá léta jsem byl zaměstnán ve varieté jako imitátor zvířat. Jednou však, když jsem doma trénoval jaguára, zešilela nám z toho angorská kočka a pokousala listonoše. Manželka se se mnou nechala rozvést a já jsem přijal místo sluhy. Mám pánům udělat grog?"

"Udělejte," kývl hlavou Kareš. "Ale napřed nám laskavě povězte, co měla celá ta komedie znamenat. Mimochodem, co to bylo za zvíře, které jste nám po dvě noci servíroval? Neuroticky šakal nebo žárlivá hyena skvrnitá?"

"Hladový australský dingo," odpověděl Žluva. "Najedený vyje poněkud jinak. Asi takhle: Viúúú! Viúúú!"

"Nenalézám v tom podstatný rozdíl," pravil Tomeš, zacpáváje si uši, "a myslím, že kdybyste vyl jako dingo najedený, stěží bychom vám to mohli připsat k dobru. Prozatím však vůbec nechápeme, jaký jste měl k tomu důvod."

"Je mi líto, jestliže jsem vám pokazil spánek," řekl lítostivě Žluva, "ale jsem zde ve služebním postavení a musím dělat to, co je mi přikázáno."

"Chcete snad říci, že vám to přikázal inženýr Landisch?" zeptal se Kareš.

"Ano, pane," kývl Žluva. "Bez jeho vědomí bych si to nikdy vůči vám nedovolil. Ostatně, dostal jsem za to zvláštní příplatek. To dá rozum, že takovou věc nebudu dělat gratis, vždyť jsem mohl docela lehce nastydnout. Když mi bylo šest let, vynesl mě jakýsi námořník z hořícího domu pouze v pyžamu a den na to jsem doslal příušnice."

"Docela chápu vaše obavy," řekl Kareš. "Myslím ostatně, že jste nebyl příliš teple oblečen."

"V noční košili slečny Máchové," zašeptal stydlivě sluha.

Kareš vyskočil jako bodnut škorpiónem. "Kde jste ji vzal?" vykřikl.

"Půjčila mi ji."

"Chcete snad tvrdit, že Dáša má v celé té skopičině prsty?"

"Bohužel ano, pane. Věděla, o co jde a velice se tomu smála."

Ted' se do toho vložil Tomeš, neboť přítel nemohl dost dobře popadnout dech.

"Prosím vás, Žluvo," řekl, "vysvětlíte nám, proč vůbec k té vaší atrakci došlo? Jaký měla smysl? Inženýr nás přece nenajal proto, aby nás v noci strašil. To by byla dost drahá legrace. A jestli rád mrhá penězi, měl najmout nějaké slečny z gymnasia, které by určité reagovaly k jeho úplnému uspokojení."

"Věc se má tak," vysvětloval Žluva. "Inženýr Landisch vás najal k hlídání vily, ale nyní je znepokojen tím, že máte málo práce. Říkal, že jste přece jenom, s prominutím čmuchalové z povolání, a když vám nepřijde nějaký impuls zvenčí, že byste se mohli zajímat o jeho vynález. Tak vás chtěl nějak zaměstnat."

"Zkrátka: nedůvěřuje nám," řekl trpce Kareš.

"Nedůvěřuje nikomu, s výjimkou slečny Máchové," pravil Žluva. "Se mnou se, například, schází jen ve sklepě."

"Ve sklepě?" podivil se Tomeš. "A jak se tam dostáváte? Hlavním vchodem přece neprocházíte?"

"Vlastně bych vám to neměl říkat, pane," řekl Žluva. "Inženýr by zuřil, kdyby vědci, že vyzrazují část jeho tajemství. Ale jsem přesvědčen, že vám nedůvěřuje neprávem. Tedy, jak možná víte z plánu, je vila i okolí vydatně podsklepeno. A já docházím k inženýrovi chodbou, která vede do vily z bývalého hradu."

"Z té hromady kamení?" podivil se Kareš.

"Ne, pane," zakroutil hlavou sluha. "Ale opodál stojí, jistě jste si toho všimli, zděná kolna. Není právě v bezvadném stavu. Dříve v ní choval starý zahradník prasata. Jednou ráno je jde nakrmit a vidí -prasata nikde! Už myslel, že tu byli zloději nebo že je ukradli duchové, když zaslechl nějaké kvičení a chrochtání pod zemí. A tak se vlastně přišlo na tu tajnou chodbu."

"Znamenitě," zatleskal Kareš. "A to chodíte kolnou sem a tam a čekáte, až se propadnete?"

"Vchod do chodby je restaurován," ubezpečil je Žluva, "a nehrozí žádné nebezpečí. Je tam poklop, který je maskován starou houní, na níž se ještě povaluje koza na řezání dříví. Vstup je poměrně snadný. Ale máte-li rozum, pánové, nezneužijete toho, co jsem vám právě řekl. Mohlo by to vás i mne mrzet."

"Buďte bez starosti, Žluvo," řekl Tomeš, "a teď nám udělejte ten grog."

Ráno nebylo moudřejší večera. Detektivové seděli na jednom z poloprázdných hrobů, žvýkali slaninu a hodnotili situaci.

"Nelíbí se mi to," mračil se Tomeš. "Ten starý opičák ve vile chystá určitě něco, co není docela v pořádku. My tu obcházíme jako hlídač, kolem ovocné ale je a on si tam dělá bůhvíco."

"To není možné!" protestoval Kareš. "Dáša je neustále u něho a nemohu věřit tomu, že by se podílela na něčem hanebném nebo podlém."

"Pamatuješ na Anastázii Jeřábkovou?" otázal se Tomeš výsměšně. "Ta vypadala jako anděl a co učinila? Probodla dědečka jehlicí, polila petrolejem a zatopila s ním pod kotlem. Babičku usmrtila tkaničkoví od dědečkových podvlékaček, vypreparovala ji a kostní si klidně postavila do salónu. Tak se rychle zmocnila velké částky peněz a nebýt našeho ústavu, stěží by na to někdo přišel."

Dáša není Anastazie Jeřábková," bručel Kareš, ale bylo vidět, že v něm hlodají pochybnosti.

Z vily Marietty se ozvala série výbuchů. Detektivové na hrobečku sebou škubli. "Slyšíš, jak vyvádí?" zvolal Kareš.

"Mně se zdá, že jsou ty detonace den ze dne silnější. Bude to patrně strašlivý vynález!" Kareš rozvázně žvýkal slaninu. "Já si myslím," řekl potom pesimisticky, "že to s námi přece jen vyletí do povětří." Neveselá nálada se zmocnila i Tomeše. "To by byl konec našeho detektivního ústavu," pravil stísněně. "Konec fantastických úspěchů a důmyslných kombinací. Vrahové a lupiči by si oddechli, kdyby nás to tu rozcupovalo." Vtom spatřili, kterak k nim míří Hektor Žluva. Sluha kráčel se zdviženou hlavou mezi hroby a zastavil se těsně před nimi. "Mluvil jsem s inženýrem," pravil. "No a?" zeptal se Tomeš. "Řekl jsem mu, že určité něco tušíte," sdělil Žhavá. "Že mne pan Kareš ráno zastavil a vyslovil názor, že můj hlas je nápadně podobný hlasu ducha vyjícího o půlnoci na hřbitově. Inženýr mi vynadal, že od té doby, co dělám bifteky, opomím své imitátorské umění a pak řekl, že je třeba na vás vyzrát. Dnes v noci bude mít duch na hrobce hlas, jaký bych jen stěží napodobil." "Snad nás inženýr nepřijde strašit osobně?" otázal se Tomeš. "Nikoliv pane," odvětil Žluva, "ducha bude dělat dnes v noci slečna Máchová."

Za tuto zprávu by ho Kareš něj raděj i objal.

Bližila se půlnoc. Bílé světlo měsíce zalilo hřbitov. Z lesa se ozývaly skřeky nočních ptáků. Tráva na hrobech se vlnila pod lehkými doteky větru.

Těsně předtím, než odbila dvanáctá hodina, se v rohu hřbitova otevřela hrobka a z ní se vynořila bílá postava. Obrátila se k zahradníkovu domku, nadechla se a začala pištět: "íííí! íííí!" Budete-li do mladého potkana bodat redisperem, docílíte přesně téhož zvuku. A znovu: "íííí! íííí!"

Snad by Dáša Máchová pištěla podle předpisů až do jedné hodiny s půlnoci nebo dokonce do prvního kohoutího zakokrhání, kdyby se pojednou na hřbitovně zdi neobjevila jiná postava v bílém a nezahuhlala: "Bu-bu-bu!"

Dáša vykřikla a přitiskla se zády k pomníku. Hrobka pod ní se otevřela. Duch na zdi se rozchechtal a spokojeně odcházel k domku, aby se odmaskoval. Byl to Tomeš.

Kareš zatím čekal v chodbě pod hrobkou na Dášu Máchovou. Nečekal dlouho. Inženýrova sekretářka, polomrtvá strachem, se mu zhroutila do náruče. Přesto začala Kareše škrábat, kousat a kopat, zřejmě ho ve tmě pokládajíc za nějakou záhrobní příšeru. "Přestaňte, Dášo!" volal Kareš, "to jsem já, Kareš." Konečně se trochu uklidnila. "Promiňte, jestli jsem vás pohmoždila," řekla, "ale nahoře je duch!"

Kareš si sice myslel, že by bylo příhodnější pohmoždit v tom případě ducha, ale nahlas pravil, že se vůbec nic nestalo. Pak ji vysvětlil situaci a k svému překvapení zjistil, že se urazila. Musel vyplýtvat hezkou dávku energie, než si ji opět usmířil. Potom začal být lyrický. "Neustále na vás myslím, Dášo," šeptal. "Dostáváte stále mé dopisy?"

"Ano. V posledním byly tři pravopisné chyby." Zarazil se. "Býval jsem vždycky spíše matematikem," řekl potom, "a nikdo ve třídě nedokázal tak rychle vypočítat trojčlenku jako já. Bohužel, do milostných dopisů se obvykle trojčlenka nevkládá." "Musím už jít," pravila Dáša.

"Už?" zabodoval Kareš. "Vždyť jsme spolu teprve chvíli a jistě jste měla strašení naplánováno nejméně do jedné."

"Inženýr mě neslyší kvílet," vysvětlila, "a proto bude čekat na můj návrat."

"To si na vás dělá nárok i v noci?"

"Dokud nebude práce na vynálezu s definitivní platností ukončena, musím mu být podle smlouvy stále k dispozici."

Kareš se zamyslel a potom vyhrkl. "Vile, Dášo, že se mi ten Landisch vůbec nelíbí?" "Proč?" zvedla obočí.

"Co když chce tu výbušninu dát Němcům? Nebo Japoncům?" "Nesmysl," zasmála se. "Jste si tím jista?"

"Naprosto. Inženýr je čestný a charakterní muž." Kareš byl spokojen. Vzal Dášu za ruku. "A kdy vás opět uvidím?" zeptal se.

"Nevím," odpověděla. "Prozatím mi pište. A bez pravopisných chyb." "Vynasnažím se," slíbil, "a myslím, že jsem se ještě nikdy na nic tolik netěšil jako na okamžik, až se zbavíte toho protivného zaměstnání."

"Nashledanou," řekla Dáša a nastavila mu tvář k políbení. Chodbou přeběhla krysa. "Jsou tu potkani," upozornila Dáša Kareše a vyvlékla se mu z náruče.

"Nashledanou," řekl Kareš a políbil ji na ústa.

"Kdyby tu byli nosorožci, bylo by to horší," konstatoval Kareš a v duchu si gratuloval k milostnému úspěchu, který hodnotil neobyčejně vysoko.

Druhý den ráno hodil Kareš na balkón milostný dopis a za necelou hodinu ohlásil Hektor Žluva osobní návštěvu inženýra Landische. Vynálezce nebyl v nijak růžové náladě.

"Pánové," řekl nakvašeně, "pokud vím, najal jsem vás proto, abych měl klid při práci, jejíž dosah si pravděpodobně ani nedovedete představit. Domníval jsem se, že se upnete ke svým povinnostem a budete je plnit s radostnými pocity, že prospíváte své vlasti. Ale těžce jsem se zklamal. Místo, abyste jako ostříži bděli nad mou bezpečností, pokoušíte se mi moji práci mařit."

"Nejsme si ničeho takového vědomi, pane," pravil Tomeš.

Inženýr vytáhl z kapsy Karešův milostný dopis. "A co je tohle!" zvolal pobouřeně. "Rozptylujete mou sekretářku a vytrhujete ji z činnosti, která si vyžaduje plného soustředění. Pamatujte si, prosím, že něco takového nestrpím!"

"Ten dopis jsem psal já," přiznal se Kareš, "a netušil jsem, že se vás to tak dotkne. Dovolil jsem si zamilovat se do slečny Máchové a domnívám se, že mé city jsou opětovány, takže jsem svůj čin nepovažoval za přestupek."

"Mladíku," hřímal inženýr, "vaše milostné techtle mechtle mne nezajímají! Milujte si, koho chcete, ale mou sekretářku nechte laskavě do konce měsíce na pokoji!"

Načež inženýr odešel do vily a brzy se odtud začala ozývat série výbuchů. Práce na vynálezu zřejmě úspěšně

pokračovala.

Kareš seděl na pohovce jako zmoklá slepice. "Kdyby alespoň přišla zase v noci strašit," vzdychal roztoužený, "ale ten šílenec ji už nepustí. Zavalí ji prací a jak to má její křehký organismus vydržet.

"Dočkej času jako husa klasu," utěšoval ho Tomeš. "Alespoň si všechno rozmyslíš a rozvážíš."

"Nemám si co rozvažovat," pravil Kareš pateticky. "Miluji ji a při nejbližší příležitosti ji požádám o ruku."

Byl večer, ale inženýr Landisch zřejmě usilovně pracoval, o čemž svědčily výbuchy uvnitř Marietty. Strážní, důležité střežící vchod, byli náhle překvapeni příjezdem paní Landischové. Vynálezcevo choť se hned řítla ke dveřím, ale strážný se jí rozhodným způsobem postavil do cesty.

"Ani o krok dále!" zvolal. "Nebo použiji násilí." "Jsem inženýrova žena," odvětila dáma popuzeně.

"Mám rozkaz nepouštět nikoho dovnitř," odušil strážný. "Chce-te-li inženýra vidět, přijďte za tři neděle."

"Ale já s ním musím mluvit ihned," naléhala dáma, "neboť jsem měla živý sen."

"Moje matka mívala živé sny velice často," řekl strážný, "a začala podle nich vykládat budoucnost. Jednou k ní přišel pan Zuzánek a ona mu prorokovala šťastnou budoucnost stejně jako celé jeho rodině. Jenomže ještě téhož odpoledne přešel pana Zuzánka autobus, paní Zuzánkovou pokousala vzteklá doga a děti dostaly neštovice. Čímž věhlas mé matky značně poklesl a já jsem přestal dostávat na čokoládu."

Paní Landischová byla netrpělivá. "Prosím vás, pusťte mě dovnitř," škemrlala, "dám vám sto korun." Pak začala vyhrožovat, ale strážný byl neoblomný. Rozkaz dostal nad slunce jasný: nikoho za žádnou cenu nepouštět dovnitř. Když seznala, že s tvrdohlavcem nic nepořídí, namířila paní Landischová k zahradníkovu domku. Doufala, že detektivové budou mít pro ni pochopení.

Měli, ale pomoci jí nemohli. "Sami jsme nikdy nebyli uvnitř," řekl Tomeš. "Inženýr je velice opatrný."

"Musím s ním mluvit!" sténala dáma. "Musím s ním mluvit, nebo se stane strašné neštěstí. Měla jsem živý sen. Manžel stál nad zkumavkou a sypal do ní nějaký bílý prášek. Usmíval se, neboť se domníval, že již brzy dosáhne vytyčeného cíle. Náhle se však trochu sehnul a z kapsičky mu vypadl zapalovač rovnou do zkumavky. Benzin se smíchal s bílým práškem a bylo zle! Nastala strašlivá exploze a celá vila Marietta vyletěla do povětří. Až dosud se mi všechny živé sny vyplnily. Splní-li se i tento, spáchám sebevraždu!"

Tomeš hleděl zachmuřené před sebe. "Nedávno jsem četl knihu o živých snech," řekl, "a tam stálo, že jejich význam nemáme podceňovat. Chápu, že může dojít k strašlivé tragédii. Přesto však nevím, jak bychom vám mohli pomoci."

"Spoustejte ty strašné lidi u vchodu!" prosila dáma. "I kdyby se nám to zdařilo," řekl Tomeš, "všimli by si toho muži na střeše a začali by do nás pražit kulometem."

"Chcete říci," záúpěla dáma, "že je to absolutní konec? Že z této situace není východisko?"

"Ale je," vložil se do řeči Kareš. "Je tu přece ta podzemní chodba, o které nám řekl Žluva." A v duchu kalkuloval, že se mu třeba podaří spatřit Dášu Máchovou.

Platí-li o ženách, že rady mluví, platilo to o paní Landischové dvojnásobně. Mluvila i v podzemní chodbě, do níž se dostali bez větších překážek podle Žluvova údaje. Neohlížeje se na vyplašené krysy, pobíhající sem a tam, vykládala o své velké lásce k inženýru Landischovi.

"Říká se, že není moderní milovat pouze jednoho muže," švitořila, "ale to se tvrdí pouze proto, že většina mužů je nedokonalých a že se ženy s nimi nudí. Já jsem měla na rozdíl od svých četných družek štěstí. Jednak proto, že jsem si vzala génia a za druhé proto, že je ten génius ke mně připoután láskou až nadpozemskou. Vím bezpečně, že by mě nedokázal oklamat. Zpočátku jsem mu nedůvěřovala, žárlila jsem a dělala jsem mu scény. Bůh ví, že si to ten skvělý člověk nezasloužil. Žil jen pro mne a pak přišel na to, že by mohl spasit lidstvo tím vynálezem. Byla jsem pro to, neboť jsem humanistka a mám zato, že lidstvo má být zachráněno. Nikdy bych se mu do jeho vynalézání nepletla, nebýt toho živého snu. Teď cítím, že je v nebezpečí a jen já mu mohu pomoci. Jen abychom nedorazili pozdě!"

Dáma odhodlaně poposkočila kupředu, až si ulomila podpatek. Chvilí byla na rozpacích, neboť chůze na jednom podpatku je dosti nepohodlná, ale pak dostala nápad. Vzala ze země kámen a urazila podpatek i u druhého střevíce, takže v pochodu mohla pokračovat. Teď však už neřečnila.

Brzy dospěli do sklepa plného lahví vína. "Jsme idioti, že jsme tu cestu nepodnikli už dříve," pomyslili si detektivové současně, ale ve společnosti chvátající manželky se nedalo nic dělat. Stále pobízela detektivy k většímu spěchu.

Teď je zadržely zamčené dveře. "Všechno je proti nám!" úpěla dáma. "Uvidíte, že přijdeme pozdě. Budeme na chodbě před laboratoří, až to vybuchne. Přesto jsem ráda, že zemřu společně s ním." Ta slova Tomeše velice skličovala. Neměl zásadních námitek proti smrti inženýra Landische, ale neviděl důvod, proč by tento osud měl sdílet spolu s ním. Kareš neměl čas na úvahy, neboť odmykal dveře pakličem. Za několik minut se ocitli na chodbě.

"Znáte to tu trochu?" zeptal se Tomeš dámy. Ta zavrtěla hlavou.

Ale naštěstí se ozvaly výbuchy, což bylo neklamným ukazatelem toho, že inženýr dosud pracuje. "Proboha, pospěšme si!" zvolala milující manželka. "Snad se nám ho podaří ještě zachránit!" A všichni se rozběhli směrem, odkud se ozývaly výbuchy. V krátké chvíli dospěli ke dveřím, za nimiž měl být inženýr Landisch v strašlivém nebezpečí. Dáma je jediným trhnutím otevřela a zachránci vtrhli dovnitř.

To, co spatřili, je nezanechalo lhostejnými. Na gauči seděl nedostatečně oblečený inženýr. Vedle něho ještě méně oděná Dáša Máchová. Mezi jednotlivými polibky házeli na podlahu se značným zaujetím plné hrsti bouchajících kuliček.

Jak jsem kupoval mlejn

To jsem zase jednou nevěděl, co s penězi. Mohl jsem ovšem zaplatil část svých dluhů, ale je až neuvěřitelné, jak nerad splácím dluhy! Jsem už taková zajímavá povaha.

Ale jak už, bylo řečeno, určily obnos jsem měl a bylo v mém zájmu proměnil jej v nějaké hodnoty. Otázal jsem se přítele

Šošoláka, co by si koupil, kdyby měl nějakou hotovost.

"Mlejn," odvětil bez rozmyšlení, "to je teď poslední móda. Kdekdo si kupuje mlejn a tam ve volných chvílích utíká před velkoměstskými starostmi. Však je to laky krása! Pod okny ti hučí voda, o kus dál šumí hvozdy a ty si ve mlejně sedíš a přemítáš!"

"To není špatné," řekl jsem po chvíli uvažování, "já přemítám docela rád. Jenže k tomu nepotřebuji mlejn. Přemítal lze kdekoliv."

"Jenomže ve starém mlejně se přemítá nejlíp," tvrdil Šošolák, "to prostředí tě k lomu přímo nutí. Rada mlejníků jsou vzácné historické památky. Doktor Vizďálek si koupil mlejn, v němž byla roku 1709 prohlášena mlynářka Kadavá čarodějnicí a jako laková byla upálena! V mlýně zpěváka Píchlů se před šlo lety usadili Prajzové a hrozili výměnkáři Žoužehkovi, že si ho upekou k večeři, takže stařec, jat obavami, předčasně zesnul. Ano, kamaráde, českými mlýny kráčela historie a leckde prý dodnes straší! Kdo si koupí mlejn, ten věru neprohloupí!"

To, co Šošolák povídal, se mi nezdálo hloupě, a tak jsem o mlýně začal vážně uvažovat. Pak jsem se dozvěděl, že je na prodej mlejn Karbalec na okrese Sukno. Nevěděl jsem sice, zda tudy kráčela historie- a jaký slavný mord se tam odehrál, ale řekl jsem si, že to risknu. O mlejny je mezi inteligencí zájem a kdo váhá, ten přijde s křížkem po funuse. Vzal jsem si den dovolené a rozjel se do Sukna, kde jsem získal další cenné informace. Bylo mi řečeno, že mlýn Karbalec je velice úhledný a kolem je krásná scenérie. O historických vraždách se tu nevědělo, ale nikdo z tázaných je nevyločoval.

Jel jsem ze Sukna autobusem do Filipovy Studnice, odtud jsem šlapal čtyři kilometry pěšky. Tak jsem došel ke Karbalci. Hýl to mlejn jedna balada. Zrovna na mne dýchl středověk. Jestli lady neřádili lapkové, tak už nikde!

Pln nadějí jsem vykročil k vratům Karbalec, ale do cesty se mi postavil dedek v ošuntělém sáčku.

"Kam jdete?" vyštěkl na mne a pronikavě si mě prohlížel. "Slyšel jsem, že je tu na prodej mlejn," odvětil jsem.

"Aha," řekl dědek, "ale pochybuji, že budete mít o Karbalec zájem, až se dozvíte, co se tam stalo!"

Vykulil jsem překvapeně oči a v duchu jsem zajásal. Konečně nějaká pěkná tragédie na obzoru. Historie mě nezklamala!

"Co se stalo?" otázal jsem se dychtivě.

"Mlynářka Prejzová se zamilovala do tesaře Buchty," vyprávěl temným hlasem dědek, "a Buchla její city opětoval. Jejich poměr nezůstal dlouho utajen a po čtrnácti letech na něj přišel i mlynář Prejza. Velice se rozlíli! a utloukl Buchtu polenem. Pak popadl mlynářku, která ho nazvala vrahem, a hodil ji do náhonu. Ale ani po tomto strašném činu mu nebylo lépe. Odešel do mlýnice a tam se oběsil na trámu."

"To je velkolepě!" jásal jsem. "Ale jen jestli je to historicky podloženo! Aby to pak nebyl bluff!"

"Na to se můžete spolehnout," řekl dědek, "když něco řekne starý Tomíček, tak je to svatá pravda. Na my slovo se dá přísahat!"

"Bravo, pane Tomíček," stiskl jsem mu ruku, udělal jste mi nesmírnou radost! Opravdu nesmírnou! Samozřejmě ten mlejn koupím!"

"I přes ten mord?" divil se dědek.

"Právě pro něj," zamlul jsem si ruce. "Trojnásobná vražda a historicky ověřená, to hned tak každé nemá!" A vykročil jsem k vratům.

"Vy jste divný člověk," hučel dědek, "už jsem viděl hezkou řádku podivínů, ale vy jste ten největší! Skoro mám chuť se vás bát! Taková krvežíznivost!"

Zasmál jsem se a mávl jsem rukou. "Prosím vás," chlácholil jsem ho, "komu by to dneska ještě vadilo? A co se stalo s tím mlynářem Prejzou? Doufám, že v té mlýnici straší!"

"Co by strašil!" utrl se dědek. "Ještě tam visí a já tu čekám, až přijede policie!"

Imbecil

Celá ta podivuhodná historie začala na náměstí v Boleslavi. Věčně rozhiňnaný imbecil Matýsek Louda se zčistajasna rozběhl přes vozovku a než ho mohl někdo zadržet, zmítal se pod koly autobusu. Se zlomeninami a těžkým otřesem mozku ho odvezli do nemocnice a chirurgové ho dávali hezkých pár týdnů dohromady.

Jenomže s Matýskem se během léčení stala neuvěřitelná změna. Nehihňal se, neskotačil, ale v jednom kuse vykřikoval, že měl být zabit vlastní ženou a jejím milencem, ačkoliv pochopitelně nikdy žádnou ženu neměl. Na laskavé oslovování nemocničního personálu odpovídal hrubostmi a rozbíjel všechna dostupná zrcadla, neboť tvrdil, že se v nich nepoznává.

Sotva byl jen poněkud schopen chůze, utekl z nemocnice a vydal se na stanici Veřejné bezpečnosti. To se neobešlo bez komplikací, neboť v Boleslavi vůbec netrefil, nikdy v životě l u prý nebyl a divil se, proč ho z Pořečova odvezli právě sem.

Na stanici Veřejné bezpečnosti seděl poručík Sláma. Usmál se na příchozího a přátelsky mu pokynul: "Jak se daří, Matýsku? Už tě v tom špitále slepili?"

Čekal zahihňání a nějakou slabomyslnou skopičinu, ale nedočkal se. Imbecilova tvář byla zavilá a nepřístupná.

"Soudruhu, netykejte mi!" ozvalo se z bláznových úst. "Vůbec vás neznám a přicházím v úřední záležitosti. Jsem Stanislav Zelenka, poštovní doručovatel z Pořečova."

"A já jsem admirál Nelson," chtěl říci poručík, ale včas tuto větu spolkl. Nemohlo být pochyb, že má před sebou Matýska, ale na druhé straně by Matýsek zase nikdy nemluvil tak, jak to právě slyšel před chvílí! Co s ním v té nemocnici vlastně udělali?

"Pokračujte!" řekl Sláma a zkoumavě si imbecila prohlížel. Byl upřímně zvědav, čím ho vyléčený Matýsek překvapí.

"Přiznám se, že spouště věcí kolem sebe vůbec nerozumím," začal Matýsek a těžce se posadil. "Proto jsem také přišel

sem. Mám takový nepříjemný pocit, že se tady se mnou hraje nějaká nečistá hra. V nemocnici mi tykali a chovali se ke mně tak, jako bych byl nepřítel. Ale já přece dobře vím, co mluvím! Jenom nechápu, proč jsem v cizím městě uprostřed cizích lidí! Kdo to zařídil, že jsem se z Pořečova ocitl až tady?"

"Na to je snadné vysvětlení," pravil poručík, "na náměstí vás porazil autobus." A v duchu kroutil hlavou nad tím, jak se teď Matýsek vyjadřuje. Zřejmě se mu to tím nárazem v hlavě zase pomíchalo a vybavily se mu zcela nové představy. Sláma ho znal už řadu let a až dosud nikdy od něho neslyšel větu, která by měla smysl. Až do té nešťastné autonehody se životem spíše prohihňával.

"To je přece nesmysl!" vybuchl imbecil. "Jakživ jsem v Boleslavi nebyl, nemám tady známé, ani příbuzné. V životě mě nenapadlo sem zajet. Jak by mě tedy mohl přejet autobus?"

"Připustíte alespoň, že jste byl pěkně potlučen!" řekl poručík, který nevycházel z údivu nad Matýskovou proměnou.

"Můžete mi říci, jak jste k těm úrazům přišel?"

"Chtěli mě utlouct," ztlumil hlas Matýsek, "moje žena a její milenec, který se jmenuje Falta. Počíhali si na mne v lese, když jsem nesl důchod nadlesnímu Hrabánkovi. Zřejmě doufali, že to Bezpečnost bude považovat za loupežné přepadení, kterých se v okolí předtím několik vyskytlo. Ale já jsem je viděl! Dřív, než jsem omdlel pod jejich ranami, jsem je poznal! Nedovolím, aby unikli spravedlnosti! Musí být okamžitě zatčeni, rozumíte?"

Poručík, již dokonale zmatený, přikývl. "Ale jak si vysvětlujete, že nejste v tom vašem Pořečově, nýbrž v Boleslavi?"

"To si vysvětlit nedovedu," řekl Matýsek. "Pamatuji si, jak do mne tloukli tyčemi a já jsem volal o pomoc. Pak jsem ztratil vědomí. Co se stalo mezitím, než jsem se probudil v nemocnici, to opravdu nevím. Můj pobyt tady je pro mne dokonalou hádankou. Třeba mě považovali za mrtvého a odvezli mě sem, aby na mě nepadlo podezření. Nebo to udělali z jiných důvodů. Nevím..."

"Mm..." udělal poručík, "a víte náhodou, kdy vás přepadli?"

"To si pamatuju docela přesně," děl imbecil, "právě proto, že jsem nesl ten důchod nadlesnímu Hrabánkovi. Stalo se tak před polednem 10. června 1962."

"Tedy před sedmi léty," zabručel Sláma již dokonale popleten.

"Jak to, před sedmi léty?" Zlobil se Matýsek. "Nedělejte ze mne cvoka!"

"Račte se podívat na kalendář," řekl poručík. "Píšeme rok 1969, s tím se nedá nic dělat!"

Matýsek se opravdu vrhl ke kalendáři a s vykulenýma očima si jej prohlížel. Listoval v něm, zíral na jednotlivě týdny a těžce, namáhavě dýchal. Pak se chytil za hlavu a rozvzlykal se. "To přece... není možné! To není možné! Sedm let v bezvědomí!"

"Uklidněte se," pravil chlácholivě Sláma, "a zkuste mě, prosím vás, sledovat. Nepřerušujte mě a věřte, že vás nechci balamutit. Vaše skutečné jméno je Matěj Louda a od narození bydlíte v Boleslavi. Sám vás znám řadu let a proto jsem vám při vašem příchodu tykal. Před nějakou dobou vás postihlo neštěstí. Neopatrně jste přecházel ulici a porazil vás autobus. Byl jste vážně zraněn, kromě jiného jste měl silný otřes mozku. Snad právě proto se nyní považujete za někoho jiného!"

"To není možné!" vykřikl Matýsek. "Mohu přece kdykoliv dokázat, že jsem Stanislav Zelenka! V Pořečově znám každého a každý tam zná mne! Nemohu přece být někdo jiný!"

"Tady vás také znají," ujistil ho poručík, "a o vaší totožnosti nemůže být nejmenších pochyb, i kdybyste připustil, že jste dvojníkem Matěje Loudy, musel byste nám nejen vysvětlit, co jste dělal tady, když vás porazil autobus, ale také kde jste pobýval těch sedm let, které vám prokazatelně chybí."

Matýsek sténal s hlavou v dlaních a snažil se na něco podstatného si vzpomenout.

"Prosím vás," zašeptal potom, "nemohl byste mi půjčit peníze na cestu? Potřebuji si zajet do Pořečova. Musím za každou cenu zjistit pravdu! Rozumíte? Chci se na vlastní oči přesvědčit, jestli má minulost je pouhá fantazie!"

Ale Matýsek do Pořečova zatím nejel. Přecenil své síly i vliv rozčilující rozmluvy v poručíkově kanceláři. Po několika dalších minutách omdlel a sanitka ho odvezla zpět do nemocnice.

Poručík Sláma byl však rozmluvou s Matýskem zcela šokován. Nedovedl si vysvětlit, jak je možné, že imbecil, který nebyl už dosud schopen sestavit rozumnou větu, vůbec nepůsobí dojmem zaostalého člověka. Co se to v jeho mozku stalo! Kde se vzalo to fantazírování o poštovním doručovateli z Pořečova?

"Tyhle starosti mi chyběly," bručel poručík, když zjistil, že se k Matýskovým výplodům fantazie ustavičně vrací, "ale z vědeckého hlediska je to jistě velice zajímavé. Psychiatři by se tím rozhodně měli zabývat! Vída, co všechno se může přihodit s mozkem člověka! Zrovna nedávno jsem viděl v televizi, jaký je to důležitý a přitom křehký orgán. Z prostomyslného cvoka je najednou poštovní doručovatel z Pořečova. No, mohl si vybrat něco atraktivnějšího. Pořečov, Pořečov... kde vlastně to hnízdo leží?"

Poručík se zadíval na nástěnnou mapu republiky. "No vída," po divil se, "ono to ani není tak daleko! Čtyřicet, možná padesát kilometrů. Slabá hodinka jízdy na motorce..."

Tuto myšlenku vzápětí rozhodně zaplašil. Přece nebude brat vážně blázna! Příslušníci Bezpečnosti mají dost jiných úkolů, nehledě na to, že to ani není jeho rajón.

Ale co se stane, až Matýska propustí z nemocnice? Určitě se do toho zatraceného města rozjede a může tam někomu pořádně zkomplikovat život. Nebylo by namístě tomu předejít? Padesát kilometrů přece není žádný problém! A není třeba tam jet služebně... Což si takhle udělat malý soukromý výlet za účelem poznávání naší krásné vlasti? Kdoví, možná, že je v tom Pořečově dokonce hezky....

"Asi si dám pár pořádných facek!" řekl si poručík Sláma už na prosto rozhodnut. "V životě jsem jesle neničil tak mizerný důvod někam jít. Vždyť to, co dělám, je přinejmenším podléhání mystice! Přece je mi sakra jasné, že Matýsek nemůže být nějaký listonoš, tak pí oč na to pořád myslím? A proč se chci přesvědčit o lom. o čem ani v nejmenším

nepochybuju?"

Pořečov bylo malé, malebné městečko, které koneckonců stálo za vidění. Sláma uvažoval, má-li se vydat za svým kolegou na stanici Veřejné bezpečnosti, ale posléze dal přednost poště. Už protože stála na náměstí v pěkně zdobené secesní budově. Sláma zašel do kanceláře, kde seděl starý, značně olýsalý poštovník.

"Mám takový zvláštní dotaz," řekl nejistě poručík, "vlastně ani nevím, jestli jsem ve správném městě. Docela možná, že si pletu Pořečov s Řičanami. Nebo s Postřekovem."

"Jen se ptejte," pravil vřelý poštovník. "Všichni jsme lidé omylní a není třeba se za to stydět."

"Prosím vás," vyhrkl Sláma, "není u vás náhodou zaměstnán jako poštovní doručovatel nějaký Stanislav Zelenka?"

Poštovník se na něho pátravě podíval. "Zelenka?" řekl. "Ale toho přece zabili před šesti... no, před sedmi lety?!"

Poručík téměř zavrčel. "Zabili?" zakoktal. "A kdo ho zabil?"

"Jo, soudruhu," řekl s gustem poštovník, "to byla tenkrát moc ošklivá vražda! Něco takového tu nepamatuj u a jsem tady třiatřicet let! Už před tím tu došlo k dvěma loupežným přepadením. Vedoucího Pramene praštili v podloubí do hlavy a sebrali mu tržbu. Potom zase omráčili vrchního číšníka od Zeleného stromu. Už tyhle případy pobouřily veškeré občanstvo. Ale když utloukli pana Zelenku..."

"Jak se to stalo?" skočil mu do řeči poručík.

"Ten den zrovna roznášel důchody," vysvětloval poštovník, "a nesl peníze nadlesnímu Hrabánkovi do myslivny. To se jde kus lesem. V záhybu cesty se na něho vrhli, utloukli ho a sebrali mu peníze. Snad ho chtěli jenom omráčit a zbytečně moc přitlačili. Kdoví..."

"A chytili je?" zeptal se Sláma.

"Vlastně nechytily," děl stařík. "Podezření padlo na nějakého Pepka Ránu. Zloděj, rváč a nedělák. A taky se říkalo, že ho vrchní při tom přepadení měl poznat, ale nebyl si stoprocentně jistý, a tak o tom mlčel. Teprve ta vražda mu rozvázala jazyk a hoši z kriminálky si pro Pepka šli domů. Chtěli ho překvapit, ale moc se jim to nepovedlo. Zahnali ho na půdu, obklíčili a vyzývali ho, aby jménem zákona slezl dolů. Jenže on neslez a místo toho na ně začal střílet. Čert ví, kde vzal pistoli, ale měl ji, a tak z toho byla přestřelka jako na Divokém západě."

Holt se Pepkovi nechtělo zpátky do basy a taky tam nešel. Dostal ji, říkali, přímo do srdce, takže ho naložili rovnou do rakve. Ty z Bezpečnosti to strašně mrzelo, protože počítali s tím, že jini Pepkovi prozradí svého komplice. No, nevyšlo to. A ten komplic se po těch všech událostech zřejmě zalekl, protože od ty doby se u nás už nic nestalo." "A ten Zelenka," vzpomněl si Sláma. "Měl ženu?" "Co by neměl?" podivil se poštovník. "Naříkala nad jeho rakví jako pomínutá. Jenže se jde z očí, se jde z mysli. Dlouho vdovou nezůstala. Vzala si nějakého Faltu. Moc pořádný člověk loje. Hodnej, práčoví-tej, přičinlivej."

Poručík cítil, že se pod ním pohybuje podlaha.

Nazítří se poručík Sláma ohlásil u velitele okresního oddělení majora Sládka. Podrobně mu celý případ vyložil a potom na majorovo přání ještě dvakrát.

"Koukněte, Sláma," pravil posléze major, "jste marxista?" Poručík přisvědčil.

"Jste si absolutně jistý, že nechodíte do kostela nebo nejste členem nějaký tajný sekty?"

Poručík tuto možnost se vši rozhodností popřel.

"Tak já vám něco řeknu, Sláma," děl major téměř slavnostně. "To, co jste mi tu vykládal, je metafyzika, spiritismus nebo dokonce buddhismus. My marxisté ve stěhování duší nevěříme, a tudíž od toho taky půjdeme. Případ byl s konečnou platností vyřešen, pachatel zahynul a víc nás nemusí zajímat. Kdybysme se s tím piplali, tak bysme se dostali buď do blázince nebo do kláštera. Já, Sláma, ani po jednom, ani po druhém netoužím. Vy snad ano?"

"V žádném případě," odpověděl poručík, "ale zjištěné skutečnosti jsou takového rázu..."

"Zjištěné skutečnosti?" zvedl obočí major. "V nějakém Pořečově utloukli listonoše. To je jediná jistota. Někdo mohl mít podezření na jeho ženu a jejího milence. Třeba o tom mluvil před tím imbecilem, který to jakoby vůbec nevnímal."

Jenomže jak ho porazil ten autobus a narazil mu kokos o dláždění, vznikl v šedé kůře mozkové nějaký těžko vysvětlitelný proces. Magorovi to začalo myslet a krom toho se mu vybavily některé děje, o kterých slyšel vyprávět. Tím se taky stalo, že se začal pokládat za listonoše."

"Mně se to nezdá," zavrtěl hlavou poručík.

"Mně taky ne," připustil major, "ale je to vcelku přijatelný vysvětlení. Co chcete Sláma, dělat? Usvědčit po sedmi letech pravého pachatele na základě mrtvého listonoše, který se převtělil do magora přejetého autobusem! Kam byste s touhle metafyzikou chtěl jít?"

"Ale spravedlnost..." zakoktal Sláma.

"Podívejte, Sláma," řekl otcovsky major, "my přece děláme, co můžeme. Chytáme lumpy všeho druhu a zavíráme je. Ale na tyhle věci jsme krátký. Jestli je nějaká vyšší a dokonalejší spravedlnost, než je ta naše, tak houby záleží na tom, jestli na nějakého gaunera zapomeneme. Ale jestli taková spravedlnost není, pak nemůže být ani převtělování a váš imbecil nemůže být zabíječ listonoš."

"Ale já bych přece jen..." namítal poručík.

"Sláma!" houkl major. "Dejte si odchod! A přečtěte si něco od Jiráska. To vás přivede na rozumnější myšlenky!"

"Provedu!" zvolal poručík a ukázněně opustil místnost.

Zpráva z Černé kroniky: ŠILENEC VRAŽDIL NA MALEM MĚSTĚ. 9. října byli v Pořečově ve svém domku surově utlučeni manželé Faltovi. Vrahem je slabomyslný M. L., až dosud považovaný za zcela neškodného. Krátce po činu byl dopaden a dopraven do ústavu pro duševně choré.

Čarodějnice

Drápová seděla u ohniště v bývalé katovně a cosi brumlala nad kotlíkem, v němž vařila lektvar ze salamandrů, smrtihlavů a krysích ocásků.

"V půlnoci do toho dvanáctkrát plivnu," prohlásila poté "a elixír proti impotenci bude hotov. Odneseš to starému Šuterovi."

Starý Dráp se protáhl v kříži. "Ze už toho čarování nenecháš!" zabručel. "Vždyť to vůbec není rentabilní! Sklízíš víc posměchu než uznání! A mě už to chytání a lovení všelijaké žouzele taky pomalu zmáhá! O půlnoci na svatého Jana jsem se při lovu salamandrů málem utopil v Černém močálu, na svatou Barboru jsem se zřítíl z věže, kde jsem honil netopýry a na svatou Ludmilu mě pokousaly dvě krysy. Už nejsem mladík a ty bys to měla uznat! Kdyby byla jiná doba, tak prosím! Prachů i úcty habaděj! Ale dneska je lepší pověsit čarování na hřebík a žít jako ostatní penzisti!"

"Tak to zase ne!" zaskuhrala Drápová. "Přece jsem se nezaslíbila Satanovi, abych na stará kolena drala peří! Já ještě světu ukážu, jaká jsem čarodějnice!"

Dráp pochybovačně zavrtěl hlavou. "Matko," pravil, podívej se pravdě do tváře! Máš na vesnici nějakou autoritu?

Nemáš! Říkají o tobě, že jsi šílená stařena a dojička Stodůlková dokonce navrhovala, aby ti Červený kříž přidělil sociální pracovníci!"

"Ta mrcha!" vyprskla Drápová. "Já ji dám sociální pracovníci! Já jí ukazu, zač je toho loket! Zničím ji! Pomstím se jí tak, že přijde plakat k mému prahu! Lomil rukama bude, v prachu se vyválí a sudy slzí vypláče! Ale mne, dorota, neoblomí! Když se někdo dotkne mé cti, dovedu být krutá, tvrdá a nemilosrdná!"

"Docela rád tě poslouchám, když se tak rozzlobíš," řekl Dráp. "Já už tolik té energie nemám! V zádech mě loupe, v ramenou mám revma a namouduši nevím, na kterou nohu bych měl kulhat dřív! Ty ses, marná sláva, proti mně ještě pašák! Temperament by ti mohla závidět leckterá mladice! Ale jak by ses, prosím té, mohla pomstít Stodůlkové? Vždyť je to ženská jako kyrysar, držet od ní facku bych nechtěl ani za nic! Stodůlka o ní povídal, že je náruživá a soustavně vyhledává sexuální požitky! S takovou ženskou, mámo nehneš dej si říct!"

Drápová se zamyslela. "Umím očarovat dobytek," děla příšerným ječivým hlasem, "a způsobím, že jí krávy budou dojit krev!"

"A co tím získáš?" otázal se Dráp. "Stodůlkové bude jedno, i když budou dojit inkoust! Zato v JZD půjde jednotka dolů, jelikož krev v mlékárně nezpeněžíš. Postihne to i naše děti, které ti za takové čarování pěkně poděkují!"

Tento argument Drápovou otřásl.

"Pomstím se tedy na její holce!" zasupěla zlověstně. "Očaruju ji netopýřím kouzlem a způsobím, že bude neplodná."

"Ty bys tomu dala!" vykřikl Dráp. "Na tvé řeči je vidět, že si tu čaruješ odtržená od života! Jinač bys věděla, že si dcera Stodůlkové už dvakrát nechala přerušit těhotenství! Té by netopýří kouzlo přišlo náramně vhod!"

Drápová si pobouřeně odplivla. "To jsou dneska poměry!" zlobila se. "To je morálka! Člověk ani nemá příležitost uplatnit kvalifikaci! Přednesu stížnost na toto téma na příštím sjezdu čarodějnic!"

Starý Dráp chtěl poznamenat, že je otázkou, jestli jí sociální pracovníce dovolí létat v noci na koštěti, ale pak se rozhodl, že nebude manželku jítřit.

V tom okamžiku pronikla do baráčku ryčná melodie písně, mimochodem velice nemravné písně, zpívané krákoravým opileckým hlasem.

"Co je zas tohle?" zlobila se Drápová. "Kdybych neměla v kýblu naložené užovky a babí pysk, tak bych toho pobudu namouduši něčím polila!"

"Stodůlkové se vrací manžel," konstatoval Dráp, který vyhlídl z okénka. "Jde z hospody a šněruje si to ze strany na stranu. Už dlouho jsem ho neviděl takhle zřízenýho!"

Drápová zpozorněla: "To je Stodůlka?" zahuhlala. "Manžel ty důry? A proč bych se neměla pomstít právě na něm?"

"Jak to myslíš, matko?" zeptal se Dráp a zamrkal znepokojeně očima.

"Je opilý jako slíva," konstatovala baba, "a za chvíli půjde kolem rybníka. Použiji-li proti němu své nejtajnější a nejčernější kouzlo, způsobím, že spadne z hráze do vody a utopí se!"

"Ale..." koktal Dráp, "to by přece byla vražda! A Stodůlka ti nikdy nic neudělal!"

"Život se Stodůlkovou není žádný život," rozhodla Drápová, "to je peklo na zemi a Stodůlka může být rad, že takhle dopadne. Jemu nic zlého nepřeju, ale prostřednictvím jeho smrti se pomstím té mrše Stodůlkové. Přijde o manžela a tím pádem i o sexuální požitky. Bude z mprotivná, nakyslá vdova, která bude ronit hořké slzy do čerstvě nadojeného mlíka! Já jí dám sociální pracovníci! Možná, že z té samoty zešílí a bude ji potřebovat sama!"

"Snad by sis to měla ještě rozmyslet," radil jí Dráp, "pomni, že hněv bývá často špatným rádcem!"

"Není síly, která by mě od mého záměru dovedla odvrátit!" prohlásila Drápová a pustila se do čarování. Vytáhla z bedýnky dlouhou syčící zmiji a pověsila si ji kolem krku jako jabloneckou bižuterii. Poté nakreslila na podlaze křídový kruh a posadila se do jeho středu s nohama křížem. "Satane, vyslyš mou prosbu!" ječela. "Satane, sestup ke své duchovní milence, která vstávajíc lehajíc vzývá tvou nepřemožitelnost!" Pak začala cosi brebentit čarodějnickým nářečím a nad hlavou nebohého Stodůlky se v tu ránu stáhly těžké mraky. Ve chvíli, kdy bába drmolila své kletby, se ozval od hráze zoufalý výkřik. Zpívající opilec uklouzl a zřítíl se do vody přímo pod stavidlem, kde byla největší hloubka.

"Pomoc!" vřeštěl. "Pomoc, jsem neplavec!"

Neslyšel to však nikdo, pouze manželé Drápovi v bývalé katovně. "Za chvíli to bude mít za sebou," děla baba.

"Musíme tam všichni a na nás to teprve čeká."

"Byl to hodnej člověk," pravil zastřeným hlasem starý Dráp, "snad akorát trochu moc pil."

Křik od rybníčka utichl, jak se dalo očekávat, nešťastník se pomoci nedovolal a utonul jako kotě. Čarodějnice Drápovala triumfovala. Dokázala, že ještě nepatří do starého železa nebo dokonce do historie, a dokáže se svým nepřítelům náležitě pomstít.

Teprve druhý den před polednem vytáhli utopeného Stodůlku a krátce na to byla s touto tragédií seznámena jeho manželka. Stodůlkové vytryskly slzy jako hrachy a novopečená vdova se od elektrické dojičky rozeběhla přímo do kaple. Před oltářem se vrhla na kolena, sepjala ruce a zašeptala: "Pane Bože, děkuji ti z celého srdce, že jsi vyslyšel mé úpěnlivé prosby a zbavil jsi mě toho opilého rošťáka! Konečně mohu jít s čistým svědomím na hromádku s hajným Končrou!

Důkaz

Nikdy jsem netrpěl ctižádostí stál se slavným detektivem a také jsem se jím nestal. Dvakrát jsem hrál v detektivce: jednou na prknech Městských divadel a jednou ve filmu. V obou případech mi hýla svěčena úloha vraha. Jednou jsem vraždil ze zjištěných důvodů, podruhé z vilnosti. Pamatuji se na to dost matně, protože takové epizody v hercově životě mnoho neznamenaají.

Za těch třicet let u divadla jsem o skutečnou vraždu ani nezavádil, i když ovzduší bylo mnohdy značně napjaté. Ale v divadle nebo dokonce v televizi se vraždí pouze v detektivkách, a tak jsem o vzrušení přišel. O vraždách jsem se dočítal pravidelně v Černé kronice a nikdy mě nenapadlo, že bych se mohl ocitnout v těsné blízkosti skutečného případu. Tím méně bych se toho nadál v Zelených Loučkách, kam jezdím, jakmile urvu pro sebe nějakou volnou chvíli.

Koupil jsem totiž v Zelených Loučkách mlejn. Byl v tom samozřejmě kousek snobství, protože mlejny se teď mezi tvůrčí inteligenci nosí. Ale tehle mlejn byl opravdu krásně položen v údolí za vesnicí, nad ním se černal borový les a o potoce, který hučel přímo pod okny, je zbytečně ztráčet slova. Nadto jsem zaplatil pouhých dvacet tisíc, a to je při dnešní poptávce náramně slušná cena. Bylo samozřejmě nutně ledacos opravit, ale místní meloucháři mi vycházeli ochotně vstříc a věru nebyli drazí. Přece jenom jim lichotilo, že se mohou osobně setkat se známým hercem, kterého do té doby znali jen z filmového plátna a z televizní obrazovky.

Netrvalo dlouho a znal jsem se s celou vesnicí. V místní hospodě jsem proklábol celých hodiny a nevyhnul jsem se ani pětníkovému mariáši. S řadou vesničanů jsem si začal tykat a tak jsem zvolna vnikal do místních poměrů. Díky tomu jsem také mohl... ale k tomu se dostanu později.

Skončili jsme s filmováním o dva dny dříve, než jsme původně plánovali, v televizi probíhaly teprve čtené zkoušky, na které jsem byl omluven, v divadle jsem měl tři večery volně, a tak jsem se samozřejmě rozjel do Zelených Louček. Sotva jsem zastavil před mlejnem a zacouval autem na dvůr, už se ke mně hnál Korej s a to jsem věděl, že se děje něco mimořádného. Protože Korej se má v Zelených Loučkách místo Večerní Prahy.

"Mistře!" chytil mě za rukáv, sotva jsem vystoupil z vozu. "Klumpar starší je po smrti! Zamordovanej!"

Rorejsovy zprávy jsem obvykle přijímal s ledovým klidem, ale tentokrát se mi to nepodařilo. Byl jsem připraven na všechno možné, jenom ne na vraždu. Korej s vychutnával mé nelíčené překvapení.

"Kriminálka z Prahy je tu už od rána," informoval mě, "a zdá se, že v tom lítá Lojzík Pištěk!"

"Cože?" rozesmál jsem se, "Lojzík Pištěk a vrah? To je přece k smíchu! Takový šantala na tenkých nožičkách..."

"Všechno svědčí proti němu," tvrdil Korej s zasvěceně, "a už ho taky zajistili. To víte, Mistře, tady jsou překvapení všichni, ale důkazy jsou důkazy a ty ukazují na něho."

"Co může ukazovat na něho?!" vybuchl jsem. "Možná to, že už seděl."

"Šestkrát," doplnil mě Korej s ochotně.

"Dobrá, tedy šestkrát," připustil jsem, "ale za co? Za drobné krádeže! Kdybyste mi řekl, že Lojzík někomu ukradl kolo, svetr nebo třeba krocana, věřil bych tomu okamžitě. Pokud vím, jeho specialitou byli králíci."

"Těm to taky začalo," řekl Korej s. "Dnes v noci se Lojzík vypravil ke Klumparovi na králíky. Klumpar, jak víte, byl chovatel známý po celém kraji. Není snad okresní město, kde by ty své ušáky nevystavoval. Měl je v kolně za barákem a Lojzík na ně dostal chuť. Tak to holt zkusil, ale starej Klumpar měl tenký uši. Načapal Lojzíka při činu a ten nevěděl nic moudřejšího, než majznout dědka sekýrou po hlavě!"

"Tohle se mi vůbec nezdá," zahučel jsem.

"Nikomu se to tady moc nezdá," připustil Korejs, "nějak se to k tomu Lojzíkovi nehodí! Ale vysvětlete mi, kde se vzali Klumparovi králíci v jeho králíkárně? To byl jeden z nezvratných důkazů, že u Klumpara opravdu byl! A další objevila kriminálka za několik hodin. Vražedný nástroj, tedy sekýra, kterou byl Klumpar udeřen do hlavy, byla nalezena na dně Lojzíkovy žumpy. Jestli tohle není důkaz, Mistře, tak už teda neví!"

"Pane Korejs," řekl jsem, "vy jste o něco mužnější typ než Lojzík Pištěk. Připusťte na okamžik, že byste se ocitl v jeho situaci. Někdo by vás přistihl při krádeži a vy byste ho zabil sekýrkou. Domníváte se, že byste po této události myslel na králíky a odnesl je domů, aby všechno ukazovalo na vás?"

"To asi ne," zamumlal Korejs, "ale co ta sekýrka?"

"No právě. Ta sekýrka," řekl jsem. "Kdyby to udělal, proč by ji házel zrovna do své žumpy? Jistě šel kolem rybníčku na návsi, proč ji nehodil tam? Nebo třeba do obecní studny?"

Rorejs pokrčil rameny. "Jenže esenbáci mají jedinou jistotu a na ty budou stavět. Lojzík byl v noci v kolně, kde našla časně ráno Merhautová zabitýho Klumpara."

"Merhautka," usmál jsem se. "Ta známost tedy pokračovala!" Paní Merhautová byla osmadvacetiletá vdova s třemi dětmi. Pěkná, čiperná a roztomilá. Její manžel pil trochu víc, než se hodilo, ale v pravý čas najel motorkou do autobusu.

Paní Merhautové tím řada starostí ubyla a řada jiných přibyla. Vyřešila to tím, že začala koketovat se starým Klumparem a měla úspěch. Pochopitelně.

"Jo," slyšel jsem Rorejse. "Ta známost pokračovala. Dokonce se rozvíjela. Říkalo se, že se vezmou!"

"Ale," trhl jsem sebou. "A co na to bratříček?" Bratříček, téměř dvoumetrový Josef, byl o dobrých patnáct let mladší než domnělá Lojzíkova obět. Bydlel přímo vedle, jenže jeho domek byl mnohem menší a méně okázalý.

"Radost asi neměl," hádal Rorejs, "jistě počítal, že bratrův majetek zdědí on a jeho děti. To víte, to není maličkost!

Patrovej barák s veškerým komfortem, velká zahrada, auto, prachy na vkladních knížkách a najednou to mělo přijít do cizích rukou! Merhautka se na všechno jen třásla, ale Josef, to se musí přiznat, proti ní nikdy neřek ani slovo! No, ale teď má po starostech!"

"Jen aby mu nějaké nepřibýly," řekl jsem, "nemám nejmenší chuť věřit, že by si tohle odskákal Lojzík!"

"Vy na to jdete moc vědecky," tvrdil Rorejs, "a jako umělec používáte moc psychologie. Jenže skutečnost, Mistře, bejvá prostá."

"Zdá se mi tak prostá," zasmál jsem se, "že se divím, proč se snaží do té věci uvrtat Lojzík a nepodívají se raději na zoubek Klumparovi mladšímu!"

"To máte těžký," rozumoval Rorejs, "Lojzík je syčák, Josef Klumpar váženéj muž. Proti bratrovi jaktěživ neřekl křivý slovo a to, co si třeba myslel, nikdy nikdo do protokolu nehodí. A nezapomínejte, že v té kolně byl docela určitě Lojzík, zatímco Klumpar..." "Tam mohl být několik minut po něm," řekl jsem klidně. "Jak to., a proč?" divil se Rorejs. "Kdyby chtěl bratra zabít, proč by ho lákal v noci do kolny?"

"Já si to představuji! takhle," řekl jsem zvolna, "Lojzík šel samozřejmě v noci na králíky, o tom nemůže být nejmenšího sporu! Krádež se mu vydařila až na to, že byl spatřen. Ne ovšem starým Klumparem, ale jeho bratrem ze sousedního domku. Ten v tom okamžiku dostal nápad. Nechal Lojzíka odejít s lupem a pak šel vzbudit bratra. Řekl mu, že někdo krade v jeho kolně králíky a to starého okamžitě postavilo na nohy. Samozřejmě běžel s bratrem do kolny, kde začal lamentovat nad prázdnými kotci. V okamžiku, kdy se k bratrovi obrátil zády, praštil ho Josef sekýrou. Dědictví bylo zachráněno pro členy rodiny a navíc bude splatné okamžitě!"

Rorejs na mne chvíli zíral s otevřenými ústy.

"No jo, Mistře," zakoktal potom, "ale tohle je pořád jenom hypotéza. Stát se to tak mohlo, proč ne. Ale na tohle vám esenbáci neskoče-jí, to si nemyslete! Ti chtějí důkazy, a ne hypotézy! Jednou Lojzíkovi dokázali, že byl v kolně a pokud to nedokážou ještě někomu jinému, bude to s ním sakramentsky špatné!"

"Uvidíme," řekl jsem a vydal jsem se k tomu zavražděnému, před nímž stálo auto kriminálky.

Proslulost, obliba u diváků, popularita - to všechno dovede leckdy pořádně znepříjemnit život. To ustavičné rádoby nenápadné ohlížení kolemjdoucích (to v nejlepším případě), nebo bezostyšné pohledy a bezdůvodně celování na ulici jsou věci, na které jsem si nikdy nedokázal docela zvyknout.

Ale popularita má i svou kladnou stránku, a té jsem nyní hodlal využít. Podařilo se to na sto procent. Nadporučík Stfelka, který vedl vyšetřování vraždy, odložil okamžitě svůj kožený úřední výraz a velice rád se se mnou seznámil. Vyložil jsem mu svůj názor na celý případ a kupodivu jsem ho tím ani trochu nepřekvapil. Alespoň to vůbec nedal najevo.

"Ano, tak se to mohlo docela dobře stát," řekl klidně, "ten Pištěk k opravdu na vraha nevypadá a Josef Klumpar měl to, čemu se říká motiv. Ale to v naší praxi znamená obvykle méně, než v detektivním románu. Kdoví, u kolika lidí by se našel nějaký motiv! Starý Klumpar jistě nebyl anděl a jako každý z nás měl i své nepřátele. My ovšem, Mistře, musíme vycházet ze skutečnosti! Situace je taková, že Josef Klumpar se s bratrem výtečně snášel, jako staršího ho plně respektoval a mluvil o něm velice dobře i v jeho nepřítomnosti. Nikdy se spolu nepohádali. Když vypukla ta aféra s vdovou, nikdo neslyšel, že by mu to bylo proti mysli. Na místě činu ani v jeho okolí nebyl viděn, jeho žena potvrzuje, že od jedenadvaceti hodin třiceti minut, kdy se přestal dívat na televizi, spal až do šesté hodiny ranní. Můžeme o tom pochybovat, ale jak chcete dokázat, že tomu tak není?"

"A co stopy?" vyhrkl jsem. "Co otisky prstů?"

"Stop je taní spousta a ani o otisky není nouze," řekl nadporučík, "ale jako na důkaz na ně příliš nespolehám. Starý Klumpar nebyl samotář a leckdo k němu zašel na návštěvu, přičemž se ovšem nevyhnul pozvání k zhlédnutí vyznamenaných ušáků. Jsou tam otisky paní Merhautové, která dávala večer králíkům žrát, jistě tam budou i stopy Josefovy, který tam byl pozdě odpoledne podívat se na samici. Také večer navštívili Klumpara dva muži a zastavili se v kolně. Ale jak bezpečně zjistit, které stopy vznikly až po Pištěkově odchodu! Pokud ovšem vůbec nějaké vznikly!" Tvářil jsem se asi velice nespokojeně, protože se na mne chlácholivě usmál.

"Vymyslel jste si moc pěknou teorii," pokračoval shovívavě, "takových by se dala vymyslet spousta. Proč by to, například, nemohla udělat ta Merhautová?"

"Ta by tím přece nic nezískala!" řekl jsem. "Naopak, zdá se, že nyní mnoho ztratila. Vkládala do svatby s Klumparem všechny své naděje!"

"Právě proto ho mohla zabít," tvrdil nadporučík, "protože nevíme, co se včera mezi nimi stalo a Klumpar nám to již neřekne. Možná, že si tu svatbu rozmyslel, protože poznal, že s ním navázala známost z vy-počítavosti. Třeba se s ní chtěl rozejít docela a její naděje se zhroutily."

"Pomsta oklamané ženy?" usmál jsem se nedůvěřivě.

"Nemyslím, že tahle teorie je o mnoho horší než ta vaše," mínil nadporučík, "ale v žádném případě se nedá prokázat."

"Takže v tom bude bruslit Lojzík Pištěk," řekl jsem popuzeně, "a skutečný vrah nejenže unikne trestu, ale bude ještě dědit!"

Nadporučík pokrčil rameny. "Jsme na začátku pátrání," upozornil mě, "a nevylučuji, že ještě na něco přijdeme."

"To byste měli!" zavrčel jsem a usilovně přemýšlel o lom, jak nadporučíka přesvědčit. Za Lojzika bych v tomhle směru strčil niku do ohně! Ten titěrný zlodějíček s rozčepýřenou kšticí že by někoho uhodil sekýrkou? To je přece k smíchu! Předminulou neděli jsem s ním seděl u náhonu a on mi vykládal o těch svých rošťárnách. Velice mě tehdy překvapilo, jak je pověřivý.

"Víte, Mistře," zubil se na mne, "já vám věřím najedno! Když někde něco čajznu, tak se hned na tom místě vykadím! To jako pro šlešli. To je takovej zlodějské) zvyk. Když se to povede, je vyhráno. Ale když to náhodou nejde, tak je to moc a moc špatný! To mě pak obvykle chytanou."

"Ty jedno čuně!" řekl jsem znechuceně, "okradeš lidi a ještě jim provedeš tohle? To se nestydíš?"

"To se nedá nic dělat, Mistře," chechtal se, "kam bysme přišli, kdybysme nedodržovali starý zvyky!"

Na tenhle rozhovor jsem si vzpomněl a hned jsem jej naservíroval nadporučíkovi.

"Ten blbec!" zasténal orgán a zavolal svého pomocníka: "Okamžitě zjistěte obuv všech podezřelých!"

Pak se znovu obrátil ke mně a řekl: "To lejno jsme samozřejmě nepřehlédli, ale ten idiot Pištěk se k němu nechtěl za žádnou cenu přiznat. A tak jsme jeho původ označili jako nejasný. Přitom to může být rozhodující důkaz, protože si do něho někdo pořádně šlápl. A pokud to nebyl Pištěk, byl to někdo, kdo do kolny přišel po něm!"

To ostatní patrně víle z Černé kroniky. Josef Klumpar dostal za bratrovraždu provaz a Lojzík Pištěk vzhledem k lomu, že se již zařadil mezi nenapravitelné recidivisty, přijal bez mrknuli oka osm měsíců.

Když se opět vrátil do Zelených Louček, šli jsme spolu na pstruhy.

"Řekni mi, prosím tě," zaútočil jsem na něj, "proč jsi to zatracený lejno tenkrát tak tvrdošíjně zatloukal?"

"Víte, Mistře," usmál se jako nemluvně, "vono toho na mne tenkrát bylo moc. Na ty králíky mi přišli, navíc mi přišli úkladnou vraždu, tak jsem chtěl alespoň uhádat to hovno!"

Mstivý šašek

Profesor Karban byl vynikajícím historikem s fenomenální pamětí. Věděl o všem, co se šustlo v tom či onom století, vyznal se ve skutečných událostech i v legendách a rád o tom všem vypravoval. Jako jeho budoucí zeť jsem ho často provázel po hradech, zámcích a zříceninách a vždy jsem se od něho dozvěděl něco zajímavého.

V červenci minulého roku jsme si spolu zajeli na Lesecko, které bylo podle profesorových slov od nepaměti osídleno a Slované zde žili prokazatelně již v šestém století. Upřímně řečeno, bylo mi to dost jedno, protože jsem přijel spíš kvůli čerstvému vzduchu a výtečnému koupání, ale profesorův výklad byl tak sugestivní, že jsem se ani příliš nenudil.

Jedním z atraktivních cílů našeho putování byla návštěva Runštejna. Těžko říci, je-li Runštejn hodně zchátralý hrad, nebo poměrně zachovalá zřícenina. Jisté je, že stojí na vysokém zalesněném vrchu, na který profesor šplhal jako mladík a já se plahočil jen s největším sebezapřením.

"To je nádhera!" vzdychal profesor. "Podívej, jaké skvostné místo si pánové z Bínovců vybrali, aby snáze odolali přesile. Tento hrad nikdy nebyl dobyt, částečně lehl popelem při velikém požáru roku 1744. Později měl být obnoven a skutečně se také začalo s prací. Bohužel k dokončení stavby nedošlo. Šlechta pozdějších věků již nepotřebovala opevněných hradů a dávala přednost honosným zámkům na rovině."

"Dobře dělala!" vydechl jsem. "Cožpak je to lidské šplhat na takový kopec? Za takové rozhodnutí šlechtu jedinec chválím!"

Profesor se trochu zamračil, ale pak mě začal vodit po zřícenině a upozorňoval mě na to, která klenba je stavitelský skvost, která brána působila nepřítelům nejvíc potíží a odkud házeli obránci dobytélům na hlavy balvany a jiné předměty.

"A co takhle strašidla?" zeptal jsem se náhle. "Bílá paní se na cimbuří neprocházela? Rytíř s uťatou hlavou se zde reproducoval?"

Profesor se zamyslel. "Runštejn měl celou řadu strašidel," pravil potom, "a samozřejmě i bílou paní. Je tu však jedno slavné strašidlo, jakým se ostatní hrady či zámky nemohou pochlubit. Je to mstivý šašek."

"Mstivý šašek?" podivil jsem se. "Proč zrovna šašek?"

Profesor se posadil na placatý kámen a opřel se zady o stěnu. Pak si zapálil doutník a to už jsem začínal tušit, že historie mstivého šaška není jen tak ledajaká. Když si profesor dával takhle načas a dělal si před vyprávěním pohodlí, vždycky z toho bylo něco neobvyklého.

"Legenda říká," spustil potom, "že jeden z prvních vlastníků tohoto hradu, pan Rohan z Bínovců, měl překrásnou manželku Lukrecii, na kterou přímo chorobně žárlil. Střežil ji tak, že byl kdekomu pro smích, ale to mu zřejmě nevadilo. Hlavně když se Lukrecie s nikým nemohla setkat o samotě a tím také byla vyloučena nevěra. Jedinou výjimkou byl šlechticův šašek Zozo. Byl to ošklivý skřet, vysoký šot va osmdesát centimetrů, a na zádech měl veliký hrb, který ho činil ještě ohyzdnějším. Šašek měl za úkol hlídat paní ve chvílích, kdy se šlechtic musel přece jen vzdálit, a zároveň ji rozveselovat a bavit. Ale stalo se to, co nikdo, a zejména pan šlechtic, nepředpokládal. Ohyzdný šašek a krásná šlechtice se do sebe zamilovali a jelikož měli dost příležitostí svou lásku realizovat, nezůstalo u platonického vztahu. Nasazovali pánovi z Bínovců parohy při každé příležitosti a jejich podivná láska byla stále vášnivější. Ale tak dlouho se chodí se džbánem pro vodu, až se ucho utrhne."

"Pan manžel jim na to přišel," hádal jsem, "a přistihl je v nejlepším"

"Správně," řekl profesor. "Nejprve byl zdrcen a žalostně zaplakal. Pak se ho zmocnil spravedlivý hněv. Vytáhl meč a proklál jím nevěrnou ženu." "A hned na to šaška!" skočil jsem mu do řeči.

Profesor zavrtěl hlavou. "Pro toho měl horší trest, než okamžitou smrt," pravil. "Krev půvabné manželky úplně stačila,

aby začal chladně uvažovat o nejkřutější a nejstrašnější pomstě pro svého soka. Nechal zhotovit klec, která měla asi metr v průměru. Vpravil do ní šaška, pečlivě ji uzamkl a zavěsil si ji v komnatě. Prý proto, aby se stále mohl dívat na krasavce, který mu odloudil ženu.

Ve skutečnosti nebožáka v jednom kuse mučil. Bodal ho mečem, poléval ho ledovou vodou nebo pod železným dnem klece přidržoval pochodeň. Trápil ho hladem a žízní, častoval ho nadávkami a vymýšlel si ty nejkřutější způsoby mučení. Nejvíce ho hnětlo, že šašek nesl svůj úděl statečně a ještě se šlechtici vysmíval do očí. Celé dva roky žil v kleci v nejstrašnějších mukách, než konečně vypustil svou duši."

"Ale tím to jistě neskončilo," řekl jsem; "z šaška se docela určitě stalo strašidlo, které dalo šlechtici co proto."

"To jistě," souhlasil profesor. "Šašek nezapomněl na příkoří, jichž se mu dostalo zaživa a mstil se opravdu strašlivě. První, co udělal, bylo to, že svrhl pánovi z Bínovců na hlavu těžký kámen. Ze šlechtice byla kaše a zdálo se, že šaškova zášť bude ukojena. Leč nebyla. Šašek řádl dál a mstil se na všech, kteří byli nějak spřízněni s pánem z Bínovců. Vždycky volil tentýž způsob vraždy. Byl příliš malý, než aby někoho mohl zaškrtit nebo udolat podobným způsobem a tak počkal, až vyhlédnutá oběť stane pod balkónem nebo pod hradbami. Pak stačilo svrhnout dolů nějaký těžký předmět a pomsta byla hotová."

"Zajímavé!" skočil jsem inu do řeči. "Doufám, že se tomu mstivému šaškovi podařilo vyhladit celý rod."

"Zdaleka ne," usmál se profesor. "Zřejmě proto, že šlechtické rody bývaly velice rozvětvené a zlikvidovat je nebylo v moci žádného strašidla. Ale především proto, že mstivý šašek nikdy neexistoval. Lépe řečeno, existoval pouze v bájích, které se o tomto hradu vyprávěly. Dost jsem se o historii Hunštejna zajímal a velice pečlivě jsem prostudoval všechny dostupné materiály. Strašné historky o mstivém šaškovi se počaly vyprávět až sto, ne-li stopadesát let po smrti pána z Bínovců, který ovšem svou manželku Lukrecii skutečně proklál mečem."

"Proč?" zeptal jsem se.

Profesor pokrčil rameny. "V této věci je historie skoupá," pravil, "ale není vyloučeno, že v tom nějaká nevěra byla."

"A ty další vraždy?" zajímalo mě, "o těch se v dostupných materiálech nehovoří?"

"O vraždách nemůže být řeč," tvrdil profesor, "a tím méně o působení nějakého strašidla. Bylo tu během těch století několik nešťastných náhod, ale ty lze vysvětlit přirozeným způsobem. Vždyť i dneska se stane, že někomu spadne něco na hlavu. Žádné čáry ani kouzla v tom nejsou."

"Hm," řekl jsem zklamaně. "Mně by se ovšem líbilo víc, kdyby tví doopravdy řádl ten mstivý šašek. Prostudoval jste všechny materiály pečlivě?"

"Ovšem," odvětil profesor, "jednak to bývá mým zvykem a za druhé mám k tomuto hradu zvláštní vztah. Náležím totiž tak trochu k rodu, o němž jsem ti vypravoval. Žárlivý manžel a vrah své ženy je jedním z mých vzdálených předků."

Proto jsem všechny písemnosti, vztahující se k tomuto případu, prostudoval obzvláště důkladně. A znovu tě ubezpečuji: mstivý šašek nikdy neexistoval!"

Profesorovy vědecké kvality byly nesporné. Dá se tedy předpokládat, že kámen, který se náhle uvolnil z rozpadající se zdi a roztříštil mu hlavu, nebyl uveden v pohyb žádnou nadpřirozenou silou. Šlo nade všechnu pochybnost o nešťastnou náhodu.

Doktor Domián

Zcela nečekaně se Pavlásek rozhodl odjet učil na venkov. Přátelé se mu vysmívali, že se chce stát zapadlým vlastencem, Adéla s nim přerušila slibně se vyvíjející známost, ale on trval na svém. Zčistajasna se mu znechutilo žít ve městě a po několika týdnech odjížděl s neurčitými nadějemi do malé horské vesničky, která se jmenovala Marpov. Byla mu zde přidělena jednotřídka se sedmadvaceti žáky a byt přímo ve škole. Ačkoliv byt i škola jsou příliš honosné názvy pro to, co se za nimi skrývalo.

Pavlásek ovšem s žádným přepychem nepočítal a tak byl celkem spokojen. Starosti nastaly teprve když se začal s Marpovem podrobněji seznamovat. A byly to prapodivné starosti! Pavlásek si vždycky vesnici trochu idealizoval. Pod vlivem vyprávění rodičů, kteří pocházeli z venkova, i z osobních návštěv zejména Moravského Slováčka a Valašska nabyl přesvědčení, že se zde žije upřímněji, čistěji a vztahy mezi lidmi nejsou tak pokroucené jako ve městě. Ale Marpov jeho představy rozhodně nenaplnoval.

Pavlásek se zděšením zjistil, že se nastěhoval do ošklivé, nepřívětivé obce, nad níž jako by stále ve vzduchu visela nějaká hrozná mračna. Lidé chodili se sklopenými hlavami, zamračení a sotva si odpovídali na pozdravy. Ani s učitelem se nikdo nepouštěl do řeči, alespoň ne dobrovolně. Když Pavlásek někoho přece jen oslovil, všiml si, že se dotýčný ustavičně ohlíží, jako by se bál, že ho někdo sleduje. Ale kdo? Koho se tu ti lidé tak bojí?

A potom ho také potkal. Vysoký, vyzábělý stařec v černém plášti, s mohutným orlím nosem a neuvěřitelně horečnatým očima. Úzké pobledlé rty vbuzovaly dojem, že snad vůbec nemá ústa a žlutavá pleť připomínala prastarý pergamen.

Lidé se před ním ukrývali, prchali a vraceli se do chalup. Nikdo se neodvažoval přijít doktoru Domiánovi na oči. Také Pavláška poněkud zamrazilo, když si ho stařec změřil výsměšným a zřejmě i nenávisným pohledem.

Večer se dal učitel do debaty s panem Karešem, který si ve škole přivydělával jako školník. Zeptal se ho přímo na podivného starce, ale Kareš nejvil nejmenší chtít odpovídat, avšak Pavlásek byl nezmar a když se do něčeho zakousl, nerad se toho pouštěl. Útočil, vyzvídal, naléhal a Kareš se posléze odhodlal cosi prozradit.

"Je to démon, pane učiteli," zašeptal, "netvor, který ovládá rozličná kouzla a umí se udělat i neviditelným. Kdoví, jestli nás právě v tomto okamžiku neposlouchá!"

"Ale loje přece nesmysl!" zvolal učitel. "Přece nebudeme ve dvacátém století věřit na kouzla, čáry a podobné nesmysly!"

"V tom je právě ta naše tragédie," zamumlal Kareš, "že ani nemáme kde si stěžovat. Nemůžeme se proti němu bránit, protože by se nám všude vysmáli. Démoni neexistují a bašta! Je to přece vědecky dokázáno! Ale doktor Domián nade vši pochybnost existuje!"

"To jistě," souhlasil Pavlášek. "Ale z čeho usuzuje to, že je nadán nadpřirozenou mocí? Je to samozřejmě podivín, jsem ochoten sdílet váš názor, že to je zlý člověk, ale démon?"

"Kdybyste znal Marpov před jeho příchodem," řekl Kareš, "vůbec byste nevěřil, že jde o tutéž obec. Žili jsme si tu klidně a ačkoliv to dnes už zní téměř neuvěřitelně, i vesele. A pak se sem přistěhoval on. Doktor Domián, notář ve výslužbě. Marpov se rázem změnil jako mávnutím kouzelného proutku. Všichni jsme se stali jeho nevolníky, všechny nás dostal na kolena. Spí s našimi ženami i dcerami a my to mlčky trpíme!"

"To, co říkáte, přece nemůže být pravda!" vykřikl učitel. "Vždyť ten nebožák se sotva vleče a zřídka kdy opustí svou chalupu!"

Kareš se smutně usmál. "Ano, není zákon, který by ho mohl postihnout," pravil, "a středověké zákony už neplatí! Doktor Domián nemůže skončit na hranici, ale smí nás všechny beztrestně ničit a terorizovat. Máte pravdu, neopouští chalupu, ale v noci navštěvuje naše ženy a obcuje s nimi. Nebo alespoň dovede způsobit, že mají ten pocit. Brání se, křičí hnusem, ale on, neviditelný démon, se jich vždycky zmocní!"

"To je naprosté šílenství!" tvrdil Pavlášek. "Snad je to silná osobnost, využívá telepatie..."

"Je neviditelný a všudypřítomný," trval na svém školník. "Všichni jsme jen loutkami, s kterými si dělá, co chce!"

Nemyslete si, že se mnozí nechťeli vzepřít! Ale on to poznal a nelidsky je zbil. Pojednou ucítili prudkou bolest, aniž by v jejich blízkosti kdokoliv byl. Cítili, kterak je někdo tluče, křičeli, váleli se po zemi, ale nic jim to nebylo platné. Často je ztloukl do bezvědomí!"

Učitel nedůvěřivě vrtěl hlavou.

"Vy samozřejmě zase řeknete telepatie, vsugerování myšlenek a podobné věci," pravil Kareš, "ale jak potom vysvětlíte, že na těle těch ubožáků vznikaly podlitiny, které sešly až po několika týdnech! Vy, pane učiteli, jste jistě učený člověk, ale to, co se děje v Marpově, žádná věda nevysvětlí! Dokud bude doktor Domián mezi živými, nikdo na světě nám nepomůže!"

To, co se Pavlášek od školníka dozvěděl, ho doslova šokovalo. Samozřejmě, nezačal věřit v demony a všechna ta dramatická líčení bral s rezervou, ale přece je!... Například to, že se celý Marpov bojí starce nad hrobem - to je nepopíratelná skutečnost. A rozhodně by se s tím mělo něco dělat!

Pavlášek usilovně přemítal a dospěl k názoru, že učitelovou po vinnosti je do marpovského případu zasáhnout. Najedné straně rozbít balast pověr a předsudků, na druhé straně odhalit doktora Domiána jako podvodníka a zlého člověka. Leč co vlastně má udělat?

Přece však dostal nápad. Vzpomněl si na svého bývalého spolužáka doktora Zajíce. Seděli spolu v jedné lavici, kamarádili spolu, ale po maturitě se jejich cesty docela rozdělily. Zajíc odešel studovat medicínu a dnes, po deseti letech, je zřejmě, že zvolil správné. Stal se psychiatrem, zajímá se o telepatii a podobné jevy a několikrát již přednášel v rozhlase. Pavlášek se rozhodl, že doktoru Zajícovi napíše, pozve ho do Marpova a požádá ho, aby si zblízka prohlédl podivné místní poměry. Doktor Domián ho bude jistě zajímat.

Pavlášek chtěl dopis napsat hned, ale zčistajasna ho přepadla nesmírná únava. Chtělo se mu spát, oči se mu klížily a za žádnou cenu nedovedl potlačit zívání. Nezbyvalo nic jiného, než napsání dopisu odložit na zítřek. Pavlášek se umyl, odestlal si postel a vzápětí usnul. V noci měl příšerné sny a několikrát pronikavě křičel ze spaní. Nejvíce ve chvíli, kdy mu rozšklebený doktor Domián s netopýřími křídly vrážel do krku drápy.

Ráno se učitel probudil celý zpocený a zdeptaný. Aby se ještě před vyučováním zbavil té noční mûry, jakou dosud v životě nezažil, vyšel si na procházku za vesnici. Vymlouval si své noční pocity, přesvědčoval se o jejich nesmyslnosti a především v duchu stylizoval dopis pro doktora Zajíce. Ale pak bezmála vykřikl hrůzou! Lidu prázdnou polní cestou proti němu kráčet doktor Domián. Jeho tvář byla stejně rozšklebená, jako když ho viděl v noci v živém snu. Učí tel musel sebrat veškerou odvalu, aby se neotočil a neběžel zpátky ke vsi. Přemohl se však a hleděl příšernému starci přímo do jeho žhoucích očí.

Doktor Domián se zatavil těsně přeci Pavláškem. "Tak vy jste se rozhodl pracovat proti mně, učiteli!" zaskřehotal.

"Dokonce na mne chcete zavolat psychiatry!"

Pavlášek málem zavrával. Ten stařec dovede číst cizí myšlenky! Nikomu se přece o zamýšleném dopise doktoru Zajícovi nezmiňoval!

"Jste nebezpečný mladý muž," pokračoval doktor, "ale naštěstí jste příliš vážně nemocný, než abyste mi mohl uškodit. Nepřežijete starého Domiána, učiteli!"

"Nesmysl!" vydechl Havlášek. "Já přece nejsem nemocný!" Doktor Domián se skřípavě rozesmál. "Jsou choroby," skřehotal, "které se projevují až ve svém posledním stádiu. Nosíte je v sobě a nemáte

O tom ani tušení. Ano, učiteli, rakovina! A pak najednou se dostaví strašlivé bolesti! Člověk trpí jako zvíře a nemá čas se starat o jiné! Máte příliš málo času, učiteli, než abyste se mohl postavil proti mně!"

Ještě jednou pohlédl stařec výsměšně na Pavláška a pak se rozbelhal směrem k vesnici.

Pod učitelem se podlomila kolena. Posadil se na kraji cesty a usilovně se snažil zaplašit nepříjemné myšlenky. "Ten netvor lže!" říkal si. "Chce mě vystrašit! Bojí se mne a proto si vymyslel takovou věc! I kdybych byl nemocen, nemohl by to přece vědět!"

Ale nedovedl to od sebe odehnat. Stále musel myslet na starce, kterého se panicky bála celá vesnice, i na podivné síly, kterými vládne.

Po několika minutách se zvedl a vracel se do Marpova. Na návsi ho upoutal hlouček vzrušených lidí.

"Starý Kareš je po smrti!" řekl mu jeden z občanů. "Kůň ho kopl do hlavy. Ten nejhodnější a nejmírnější kůň, jakého

Marpov pamatuje!"

"To není samo sebou," mručeli lidé, "tohle nemůže být samo sebou!"

Zdrcený Pavlásek se vydal směrem ke škole. Je možné, aby i v této nehodě měl prsty doktor Domián? Kareš přece seznámil učitele s poměry v Marpově!

"Musím zasáhnout!" ujišťoval se Pavlásek. "Žijeme přece v civilizované zemi a ne v rovníkové Africe, která je doménou kouzelníků a mágů! S tím doktorem je třeba zatočit!"

Ale k napsání dopisu doktoru Zajícovi se už Pavlásek nedostal. Odpoledne po vyučování se dostavily příšerné bolesti. Učitel křičel, zarýval si nehty do masa a válel se po podlaze. Doktor Domián měl pravdu. Rakovina!

Pavlásek se doplazil k nočnímu stolu. Chvilí váhal, ale když se dostavila nová vlna bolesti, která jako by mu rozežírala celé tělo, rozhodl se jednat. Sáhł do zásuvky a vytáhl z ní břitvu.

"Proč to asi udělal?" říkal si lékař následujícího dne při pitvě. "Člověk s tak stoprocentně zdravým organismem se hned tak nevidí!"

Druhý svědek

Pan Sobol je koncentrovaná tajuplnost. Metafyzik, expert přes záhroby a perfektní statistik zjevení, strašidel a upírů. Na vlastní oči viděl zakletého mnicha v bechyňském klášteře, rozmlouval s duchem Františka Palackého při spiritistické seanci v Jablonci a podle tvaru lebky dovede bezpečně určit budoucího upíra.

Upřímně řečeno, nikdy jsem pana Sobola nebral vážně, protože jsem člověk zemitý a nadto mám v úmyslu se po čtvrté oženit. Starostí mám nad hlavu a tajnosti onoho světa mě vzrušovaly asi jako degenerace lesních včel v Brazílii a na území latinské Ameriky vůbec, o čemž jsem se dočetl v jakémsi magazínu. Když mi však pan Sobol sdělil, že jsem budoucí upír, začalo mi to vrtat hlavou.

"Poslyšte, pane Sobol," řekl jsem, "takové věci se neříkají jen tak. Slovo není plácnutí do vody. Nařknete pracujícího člověka..."

"Jaképak nařknutí?" zvedl obočí pan Sobol. "Neřekl jsem, že se dopustíte trestného činu a nikdy bych nic takového nevy pustil z úst. Z tvaru vaší lebky jsem ovšem usoudil na budoucí upírství a nesmlčel jsem vám to, abyste tomu mohl zamezit." "Ono lomu jde zamezit?" divil jsem se.

"Ovšem!" přisvědčil znalec záhroby. "Jinak bych vás přece zbytečně neděsil. Stačí, aby se váš pohřeb konal žehem a jste zachráněn. Upíři se rekrutují pouze z řady těch, kteří byli pochováni do země." Chvilí jsem usilovně přemítal.

"Nejsem přítel žehu," zamumlal jsem, "ale za jistých okolností bych byl ochoten ho podstoupit. Avšak je tu ještě jedna závažná věc, pane Sobol! Kdo mi může zaručit, že mluvíte pravdu? Že jen tak nefantazírujete? Můžete ten svůj názor nějak dokázat?"

"My vědci," řekl pan Sobol, "můžeme i zcela nesporné pravdy dokázat jen zřídka. Jestliže věda tvrdí, že každých osmdesát miliard let nastává exploze celého vesmíru, nemůže vás zcela přesvědčit, leda byste si na tu budoucí explozi padesát šest miliard let počkal. Když astronom prohlásí, že jeden z Maršovských měsíců se zpožďuje za sto let o jednu vteřinu, těžko mu to vyvrátíte. A podobné je to i se mnou. Vyřkl jsem svou teorii a je na vás, jestli se dle toho zařídíte."

"To byste taky mohl prohlásit, že se ze mne stane příští úterý krocan," zavrčel jsem, "a já abych ze starostí nevyšel."

"Takové tvrzení by bylo krajně nevědecké," oponoval mi pan Sobol, "neboť metafyzika má své přísné a neměnné zákony. Právě tak jako matematika, fyzika a chemie. Já, kléry jsem na vlastní oči viděl zakletého mnicha..."

"Mohl jste mít halucinace!" vykřikl jsem. "Abych takové věci stoprocentně uvěřil, potřeboval bych ještě alespoň jednoho svědka. Jestli mě seznámíte ještě s jedním věrohodným občanem, který viděl to, co vy, budu vám věřit každé slovo."

"Pokusím se o to," pravil suše pan Sobol, "přijďte večer k Zelenému džbánu!"

Samozřejmě jsem se nemohl dočkat večera a sotva jsem do sebe vpravil zeleninový karbanátek s rýží, upaloval jsem do hospody. Sedl jsem si ke stolu v rohu lokálu a čekal jsem. Upíjel jsem pivo a pokukoval po velkých nástěnných hodinách. Pan Sobol zřejmě nijak nespíchal. Teprve krátce po osmé hodině vstoupil do místnosti a přivedl s sebou vychrtlého staříka s horečnatým pohledem.

"To je můj přítel Martin Patočka," usmál se mile pan Sobol, "seznámil jsem ho s vaší nedůvěrou k mým poznatkům a on mě ujistil, že vás plně uspokojí."

Podali jsme si se staříkem ruce. Ačkoliv jsem si ho prohlédl velice pozorně, nezjistil jsem na něm nic podezřelého. Vypadal velice poctivě a důvěryhodně.

"Tak to je váš druhý svědek?" řekl jsem.

"Ano, loje můj svědek," odvětil pan Sobol. "Já sám se bohužel musím vzdálit, neboť jsem dostal pozvání na velice zajímavou seanci. Poroučím se, pánové!"

Osaměli jsme s panem Patočkou a já jsem čekal, kdy začne vyprávět. Nedočkal jsem se. Stařík mlčky popíjel pivo, občas se na mne usmál a to bylo tak dalece všechno.

"Tak vy jste přesvědčen o existenci nadpřirozena?" zeptal jsem se konečně sám. "Věříte v duchy, upíry, strašidla a podobné věci?" Pan Patočka němě přikývl.

"A mohl byste to nějak dokázat?" otázal jsem se.

Následovalo nové přikývnutí. Jenomže přikývnutí není žádný důkaz a stařík se k vysvětlování rozhodně neměl.

"Víte, co si myslím?" vybuchl jsem. "Že si s panem Sobolem ze mne děláte dobrý den!" Rázně zavrtěl hlavou.

"Tak, proboha, mluvit!" naléhal jsem. "Důkazy! Chci slyšet důkazy!" Mlčel a vychutnával plzeňskou dvanáctku. Bylo mi jasné, že s tímto divným, mlčenlivým patronem nepohnu. Odevzdaně jsem se opřel o lenoch židle a čekal jsem.

Krátce po jedenácté hodině se náhle zvedl ze židle. "Zaplaťte, řekl suše, "půjďme!"

"Kam teď...?" podivil jsem se, ale zaplatil jsem. Vyšli jsme na ulici. Byla pustá a temná, naproti v zahradě se rozštěkal pes.

"Doprovodíte mě laskavě?" zeptal se stařík celkem zbytečně. Nemám to daleko."

Pokřčil jsem rameny, neboť se mi nezdálo, že by mě mohl ještě něčím překvapit. Tím spíše, že i nyní byl skoupý na slovo. Šli jsme micky liduprázdnými ulicemi. Trochu mě překvapilo, když zahnul ke hřbitovu, ale následoval jsem ho bez odporu. Jen mi začalo o poznání rychleji bít srdce. Došli jsme k hřbitovní zdi.

"No, já jsem doma," řekl. "Děkuji vám za příjemný večer."

Otevřel jsem překvapením ústa. "Jak to doma? Jste snad hrob-ník? Nebo...?"

Ale stařík mě nenechal dlouho na pochybách. Jako by neexistovala zemská přitažlivost, přenesl se lehce přes plot a jako nůž do másla se vnořil do hrobu pod mohutným kaštanem. Hlína se za ním zavřela jako hladina jezera.

Zůstal jsem chvíli stát jako přimrazen. Vtom padl na pomník odlesk pouliční lampy a já jsem mohl s námahou přečíst - MARTIN PATOČKA + 16. V. 1952.

Objev Valentýna Krocánka

"Proč vy jste, Krocánek, nešel raději k poště?" hřímal šéf mravnostního oddělení podplukovník Plíšek. "Za celou tu dobu, co jste tady, se vám ještě nepodařilo nic odhalit! Valenta přišel na kloub těm pornografickým filmům, Šošolák polapil oplzlého duchodce Slejšku, Tintěra upozornil na zhýralce, který fotografuje vlastní manželku nahou a Fouseček je na stopě orgiím ve Slivenci. Pouze vy, Krocánek, berete plat, aniž byste poskytl státu nějakou protihodnotu! Já vám říkám, Krocánek: vy skončíte na křižovatce a to ještě budete moc rád!"

Strážmistr Valentýn Krocánek poslouchal ta krutá slova se sklopenou hlavou a uvědomoval si, jak mnoho je v nich pravdy. Jeho nesporný detektivní talent se opravdu ještě neprojevil, ačkoliv snaha a dobrá vůle rozhodně nechyběly. Jenomže detektiv potřebuje také štěstí a to Krocánek poslední dobou neměl.

A navíc tu byla ta neznámá rusovlasá dívka, kterou čas od času vidá chodit kolem hostince, v němž rafinovaně pátral po nějakých nepravostech. Krocánek nemá ovšem odvahy krasavici oslovit, neboť je muž plachý a jeho sebevědomí je takové, že se snad o sebevědomí nedá ani mluvit. To ovšem nemění nic na faktu, že má rusovlásky plnou hlavu.

Také dnes zamířil Krocánek do hostince U černého candáta. Poručil si pivo a dal se do řeči se sousedy. Bavil se s nimi o výstavbě sídlišť a mezi řečí nenápadně nadhazoval, že by byl ochoten zakoupit nemravně tiskoviny. Jeden ze sousedů pravil, že takové tiskoviny sice nemá, ale docela rád by mu prodal za přiměřenou cenu zánovní plynový radiátor. Krocánek cosi nepřívětivého zabručel a rozmrzele se podíval z okna. A vtom ji opět uviděl. Půvabná rusovláška si to sebevědomě šinula směrem k parku.

"Valentýne, teď musíš dokázat, že jsi muž!" řekl si Krocánek a s veškerou rozhodností vyrazil z hospody. Jako zkušený tajný policista se pověsil dříve na paty a sledoval ji směrem k parku. Doufal, že si tam sedne na lavičku a tak bude mít příležitost navázat s ní rozhovor.

Dívka se zvolna vlnila vysypanou cestičkou parkem a ani jí nenapadlo, že by mohla být sledována. Krocánek se ustavičně přibližoval, důmyslně předstíraje, že ho zajímají duchodkyně, krmící opodál chocholouše.

Ve chvíli, kdy byl od dívky necelých deset metrů, zaregistroval však elegantního muže středních let, který se na rusovlásku již zdálky usmíval. On i ona zpomalili krok a Krocánek zavětral. S nevolí konstatoval, že se ho zmocňují žárlivé pocity. Co má jeho krasavice společného s tímto elegantem?

"Dobrý den, slečno Vladěno," pozdravil muž, "jdete do podniku?"

Rusovláška přikývla. "Kdy vás můžeme čekat, pane René?" zeptala se.

Elegán chvíli přemýšlel. "Pravděpodobně v pátek," řekl potom. "Ještě zavolání paní Kamile. Přeji si výhradně vás."

"Samozřejmě, pane René," usmála se slečna. Nedbale elegantovi pokynula a dávajíc si záležet na každém kroku, pokračovala v chůzi. Zato pan René zůstal stát a dlouho za ní hleděl s netajeným obdivem.

Ani jedno, ani druhé neušlo Krocánkovi, který měl v hlavě dokonalý galimatyáš. Do jakého podniku má jeho krasavice namířeno? Je servírkou? Nebo holičkou? Manikýrkou?

Krocánek se znovu pověsil slečně Vladěně na paty. Vzdal se sice úmyslu oslovit ji, ale byl rozhodnut vypátrat místo jejího zaměstnání. Pak bude mít mnohem lepší příležitost k navázání známosti. Obsluhuje-li dívka pana Reného, proč by neobsloužila Valentýna Krocánka?

Dívka vyšla z parku a zamířila přímo k veliké vile se zahradou. Dřív než se Krocánek nadál, zmizela ve dveřích.

Detektiv překvapením otevřel ústa. Jaký tohle může být podnik? Vila, ačkoliv je značně prostorná a honosná, má nad veškerou pochybnost charakter rodinného domku. Nikde nevisí firemní štít nebo něco podobného. Jaké služby zde mohou být obyvatelstvu poskytovány? Že by šlo o utajené soukromé podnikání?

Krocánek, zcela vyvedený z míry, nervózně přešlapoval před vchodem a pohledy do zatažených oken odhadoval situaci. Nic kloudného ho však nenapadlo.

Pak ale přemohl svou vrozenou nerozhodnost a zazvonil. Sám se svého činu polekal, leč přemohl se a neutekl. Po chvíli čekání vyšla starší elegantní paní.

"Pán si přeje?" zeptala se stroze.

"Já...", zakoktal Krocánek, "totiž... posílá mě pan René."

Tvář dámy se změnila. Objevil se na ní milý, podnikatelský úsměv.

"Tedy zákazník," usmála se. "Tuším, že jste ještě u nás nebyl!"

"Ne, nebyl," připustil Krocánek, "ale pan René..."

"Samozřejmě," kývla dáma, "doporučení pana Reného je pro nás velkou clí a závazkem. Já jsem Kamila."

"Valentýn," představil se Krocánek s prkennou úklonou.

"Račte dál, pane Valentýne," usmála se dáma a vstoupila před ním do vily. "Právě před chvílí přišla slečna Vladěna, na kterou si p.m René obzvláště potrpí. Dále jsou tu ještě Soňa a Aglaja."

"Prosil bych slečnu Vladěnu," řekl detektiv a následoval paní Kamilu, která ho vedla do nevelké místnosti, vypadající jako sportovní šatna.

"Dále si tentýž druh masáže, jako bere pan René?" zeptala se paní Kamila.

Konečně to tedy bylo venku. Paní Kamila je vedoucí jakéhosi masážního salónku a slečna Vladěna zde pracuje jako masérka. Záhada je vyřešena.

"Ano, prosím," řekl Krocánek. "Dal bych si totéž, co pan René."

"Zde se laskavě svlékněte," usmála se paní Kamila, "a pak se položte sem." Ukázala na cosi na kolečkách, co silně připomínalo operační vozík.

Krocánek počal rozpačitě přeshlapovat, neboť si seznámení s půvabnou slečnou Vladěnou představoval poněkud jinak. Rozhodně mu vadilo, že při prvním rendez vous nemá mít na sobě oděv. Na druhé straně chápal, že masáž se obvykle neprovádí přes konfekci. Ostatně, masérka je skoro jako doktorka.

"Budete určitě velmi spokojen, pane Valentýne," tvrdila dáma a Krocánek se váhavě pustil do striptýzu. Když ho s vynaložením veškerého úsilí dokonal, položil se poslušně na připravený vozík. Připadal si jako malé dítě, když je fotografováno, kterak pase beránky.

Pak se přihodila další neobvyklá věc. Paní Kamila s nevšední zručností připoutala detektiva k vozíku několika řemeny tak důkladně, že se nemohl ani pohnout. Pak se chopila vozíku a kamsi ho vezla jako číšnice v prvotřídním podniku rozvážející hostům menu. Krocánek začal být silně nervózní, neboť detektiv má být akceschopný a on může sotva pohnout palcem u nohy. Co to bude za divnou masáž? Krocánkovi vyskočily na čele krůpěje potu, když si představil, že by ho v léto situaci spatřil jeho veliký šéf.

Paní Kamila vezla vozík s nahým detektivem dlouhou chodbou a pak zabočila do salónku, v němž dominovaly temně rudé sametové závěsy. Místnost, zbavená denního světla, byla osvětlena zelenými a červenými lampióny.

Krocánek se pokusil alespoň trochu nadzvednout hlavu a v tom okamžiku spatřil slečnu Vladěnu. Stála uprostřed místnosti v černém přiléhavém trikotu a v ruce třímala důtky.

Krocánek vyděšeně vytréštil oči a cosi zblekotal. Ale rusovláska již přistoupila k vozíku a počala detektiva soustředěně švihat přes obnažený zadek. Krocánek strašlivě zavřeštl a salónkem se nesl srdceryvný, zoufalý nářek, jaký jeho stěny patrně ještě nezažily. A děšť dobře mířených ran pokračoval. Krocánkovo vřeštění inspirovalo slečnu Vladěnu k vrcholnému výkonu.

"Krocánek," řekl o několik dní později podplukovník, "vždycky jsem vás trochu podceňoval, ale to, co se vám povedlo, nepochybně vstoupí do dějin naší kriminalistiky. Objevit sadistické doupe v samém středu Prahy, tomu říkám úspěch. Je vidět, že máte schopnosti a bystrý úsudek. Já vám říkám, Krocánek, že vás čeká velká budoucnost!"

Valentýn Krocánek přijal tuto pochvalu se smíšenými pocity. Jednak ho rmoutilo, že jeho krásná neznámá poputuje za mříže a za druhé si uvědomoval, že se ještě řadu dní nebude moci pořádně posadit.

Hobby

"Dnes má pomalu každý člověk svoje hobby. Pan Lodyha, například, patří mezi naše přední fakíry. Přijde z práce, svlékne se do plavek a lehne si na prkno, z něhož čouhají obrovské hřebíky. Za pět let usilovného tréninku je pro něho hračkou povalovat se na hrotech hřebíků tři čtvrtě hodiny. Někdy dokonce celou hodinu. Pan Lodyha se těší, že se jednou, snad až v důchodu, přiblíží výkonům slavných indických fakírů. A to už za nějaké to odříkání stojí!"

Onoho večera, po perném tréninku trvajícím téměř dvě hodiny, vydal se pan Lodyha na procházku. U řeky potkal pana Slavička, bankovního úředníka, jehož kuželovitou hlavu zdobila nadměrná lysina. Byl to bezvýznamný človíček, který zřejmě neměl vůbec žádné hobby, ale pan Lodyha se k němu přesto připojil. Jednak nebyl náfuha a za druhé toužil se rozdělit s někým o své zážitky. Bez dlouhých úvodů začal hovořit o tom, jak ušlechtilou zálibou je fakírství.

"Zajisté," souhlasil ochotně pan Slaviček. "Když si ovšem představím, že bych si místo na pohovku lehl na prkno s hřebíky, je mi z toho nanic. K takovým věcem asi musí být zvláštní talent."

"Ale vůbec ne!" vykřikl pan Lodyha. "Talent, jak pravil Čechov, je pouze deset procent úspěchu. Ostatní je, vážený pane, práce! Perná dřina! Usilovný trénink! Já jsem byl kdysi docela obyčejný, průměrný člověk. V mládí jsem se posadil na ježka a od té chvíle jsem trnul, že se opět o něco popíchám. Každý ostrý hrot ve mně vzbuzoval hrůzu. Ale pak se mi dostala do ruky knížka o indických fakírech a to znamenalo v mém životě obrát. Řekl jsem si, že jednoho dne budu spát na loži plném ostrých hřebů a k tomuto cíli jsem upnul veškeré své úsilí."

"Pozoruhodné!" pokýval hlavou pan Slaviček. "Ale vysvětlíte mi laskavě, jak je možné, že se o ty hřebíky nepopícháte?"

Pan Lodyha se samolibě usmál. "Chce to pochopitelně teoretickou průpravu," vysvětloval. "Například znalost anatomie je bezpodmínečně nutná. Kdybych neznal anatomii, byl bych, jak se lidově říká, v troubě. Samotná znalost anatomie by mi ovšem byla, jak se opět lidově říká, na draka. Teorii je nutno spojit s praxí. Vyzbrojen znalostmi musím intenzivně trénovat! Nepolevovat, nic si neulehčovat, poctivě a ukázněně dít! Neznat soboty, neznat dovolenou, ne znát odpočinek! Využít každé volné chvíle! Odepřít si radovánky, udržovat se ustavičně v kondici. Předloni mi utekla žena, protože prý jsem se jí málo věnoval. Ale já jsem se nevzdal! Když chce člověk něco dokázat, musí jít soukromý život stranou!"

"To bych asi nedokázal," zašeptal s netajeným obdivem pan Slaviček. "Pro mne je rodina nade vše. Jakkoli si vážím vynikajících výkonů, nedokázal bych jim obětovat své osobní štěstí."

Pan Lodyha nepotlačil úsměv plný pohrdání. "Křesťané zdůrazňují význam oběti," pravil, "a v tom s nimi plně souhlasím. Jednoho dne mi bude vše mnohonásobně vyhrazeno. Bude to tehdy, až večer ulehnu na lože s hřeby a

probudím se až ráno. Již dnes se na ten nádherný okamžik těším!"

"Jste pozoruhodný člověk," řekl pan Slaviček. "Obdivuji vaši pevnou vůli a vytrvalost."

"To vseje vypěstované," děl pan Lodyha, "jak už jsem říkal, býval jsem jen obyčejný člověk. Právě takový, jako jste vy! No ale... dělá se nějak chladno, že ano. Vy bydlíte na druhé straně, doprovodím vás k mostu a pak se rozejdeme."

"Není třeba," usmál se pan Slaviček. "Vezmu to raději přímo přes řeku."

A vykročil. Pan Lodyha údivem vyjekl. Zíral na pana Slavička, kterak klidně a nevzrušeně kráčí po hladině řeky, aniž by si přitom smočil obuv.

"To... to... to..." koktal pan Lodyha a bezmocně rozhazoval rukama.

Uprostřed řeky se pan Slaviček otočil, přátelsky se usmál na pana Lodyhu a pravil: "Tohle mám po nebožtíku tatínkovi. Opravdu jsem to jaktěživ netrénoval. Ale vás, pane, skutečně obdivuji. Spát na hřebících, to už je výkon!"

Pokynul panu Lodyhovi, z jehož hrdla se ozývalo nesrozumitelné chrčení, a beze spěchu se vydal k druhému břeh ví.

Poprava na Krambergu

"Ahoj, Mátku!"

"Ahoj, Petře!"

Od maturity se Petr s Mátkem neviděli a to bylo poutivých sedm roků. Nyní se setkali za poněkud zvláštních okolností. Málek návsí i vil coby turista hrad Kramberg a s údivem zjistil, že je tu jeho bývalý spolužák jako průvodce.

"Kam máš namířeno odtud?" zeptal se Petr, když se náležitě uvítali.

"Chci se podívat po nějaké turistické noclehárně," řekl Málek.

"Nesmysl! Vypíš se u mne!"

"Nerad bych tě obtěžoval!"

"O tom nemůže být ani řeči. Kramberg je dost prostorný, abych si mohl dovolit tě pozvat."

"Přiznám se, že jsem v tak romantickém prostředí ještě nespál."

"Určitě se ti tu bude líbit! Nedostatkem romantiky rozhodně trpět nebudeš!"

"Mohu snad počítat s noční návštěvou Bílé paní?"

"Můžeš počítat s něčím daleko lepším. Večer tu budu mít malou společnost a samozřejmě jsi srdečně zván. Žádné výmluvy, kamaráde! Přišel jsi jak na zavalanou, protože tu budou tři dámy, mimochodem velice hezké a půvabné, zatímco jeden muž se nám nedostává. Vlastně až do této chvíle nedostával."

"Myslíš, že do té vaší společnosti zapadnu?"

"Určitě. Teď si odpočíná jestli chceš, můžeš se i vykoupat. Večer to pořádně roztočíme!"

Po setnutí Petr rozsvítil několik desítek různě velikých svíček nejbizarnějších tvarů v rozlehlé místnosti, která připomínala stát o bylou zbrojnici. Na stěně visely meče, dýky, pušky a kopí, v každém rohu stál jeden kompletně vybavený železný rytíř a všemu lomu do minoval kanón, který i po několika staletích naháněl hrůzu. Barevné obrazy znázorňovaly bitvy, štvánice na zvěř a jeden z nich dokonce popravu. Šest pohodlných křesel s titěrným stolem uprostřed se v této podivné místnosti vyjímalo dost zvláštně. Málek, kléry sem následoval Petra, se téměř zachvěl. Celé to prostředí vyzařovalo takovou zvláštní, poněkud dráždivou hrůzu, o jaké rádi cleme v stí asi dělných povídkách. Z Petra zřejmě vyrostl pořádný výstředník, když zve přátele na skleničku do takového morbidního prostředí!

Krátce po dvanácté hodině se dostavili hosté a nastalo nezbytné představování. Tři dívky, které okamžitě naplnily místnost výbuchy svého temperamentu, byly bez diskuse pozoruhodná stvoření. Tmavovlasá a dlouhonohá Zuzana s velikýma hnědýma očima, poněkud záhadně vypadající blondýnka Monika s trochu unylým pohledem i hbitá, rtuťovitá zrzka Štěpánka, která dovedla koketovat snad i koncem malíčku u levé nohy. Jediný muž mezi příchozími byl vysoký zadumaný brunet, kterého Petr představil jako Oldřicha Fantu.

Počáteční rozpaky byly bleskurychle rozptýleny a když Petr přinesl několik lahví výtečně vychlazeného vína (chladilo se v hladomorně), nastala kolem stolu družná zábava. Vyprávění historek bylo přerušováno výbuchy smíchu a rozjařená Štěpánka si po několika skleničkách potřásala rukou s železným rytířem.

"Nezahrajeme si dnes na kata?" zeptala se náhle Monika.

"Výborně!" zatleskala rukama Zuzana. "Tradice těchto večerů nesmí být porušena!"

Také ostatní okamžitě souhlasili, pouze Málek se zahanbeně přiznal, že dosud neměl příležitost se s touto společenskou hrou seznámit.

"To je velice jednoduché," pustil se do vysvětlování pravidel Petr, "a okamžitě to pochopíš. Rozdám šest lístečků. Na jednom bude napsáno žalobce, na druhém zloděj, na třetím policista, na čtvrtém soudce, na pátém král a konečně na šestém kat. Ten, kdo dostane lístek s označením žalobce, vysloví nějaké obvinění a nařkne toho, o kom se domnívá, že by mohl být zloděj. Jestliže uhodne, předvede policista zloděje před soudce, který ho odsoudí. V případě, že nařkne nevinného, bude pohnán před soud sám a odsouzen k trestu, který okamžitě vykoná kat. Je ti to jasné?"

"Téměř," přikývl Málek. "A o jaké tresty jde?"

"Fantazii se meze nekladou," řekl Petr, "to ostatně brzy pochopíš ze hry."

"Už to vidím, jak si to zase odnesu," vzdychla zrzka, "to by nikdo nevěřil, jakou já mám v téhle hře smůlu!"

Všichni se rozesmáli a Petr vhodil složené lístečky do starého zbrojnošského klobouku. Šest rukou se natáhlo pro svůj ortel.

"Tak kdopak je žalobce?" zeptal se Petr.

Málek se podíval na svůj lístek a se smíšenými pocity zjistil, že je na něm napsáno: kat.

"Já to věděla!" zasténala za všeobecného veselí Štěpánka. "Kdybych měla alespoň štěstí v lásce!" A ukázala na lístek s označením žalobce.

"Nenaříkej a vznes žalobu," řekl Petr. "Třeba ti to tentokrát vyjde!"

"Ztratily se mi náušnice," prohlásila zrzka, "a soudím, že zlodějem je tento muž!" A ukázala na Málka.

"Ukaž lístek!" vyzval Petr Málka a ten se pochlubil.

"Falešné obvinění!" zaburácel Petr, "a snaha potupit našeho bezúhonného mistra popravčího! Jako policista jsem nucen předvést žalobkyni před soudce. Kdo je, prosím, soudce?"

"Já," ukázala lístek Zuzana.

"No nazdar," vykvikla Štěpánka.

"Obviněná se dopustila těžkého zločinu," pravila Zuzana vážně, "a proto ji musí postihnout přísný trest. Muže bych nechala pálit žhavým železem, nebo by mu byly nasazeny palečnice; vzhledem k tomu, že jde o ženu, budu mírnější. Odsuzuji zde přítomnou nactiutrhačnou dívku k přiměřenému trestu. Nechť jí zde přítomný kat vysází deset ran prutem na zadnici."

"Ty bestie!" vykřikla zrzka a pohládila si vzadu sukni.

"Jako královna," ozvala se líně Monika, "jsem nanejdvůh pobouřena, když slyším, kterak je urážen věhlasný soud. Proto považuji za nutné zvýšit patřičně trest. Kat vysází obviněné pětadvacet ran prutem, a to na holou! Proti rozsudku není odvolání!"

Málek hleděl vyjeveně na to, co se před ním odehrávalo. Snad se ten rozsudek doopravdy neuskuteční?

Ale to už Petr přinášel rákosku.

"Štěpánko, předstup!" zavelel a zrzka se opravdu zvedla ze své židle.

"Neboj se, výprask je zdravý," konejšil ji a Málek s údivem hleděl, kterak jí spoutává ruce za hlavou jako skutečné delikventce. Pak jí rozeplnul sukni a nechal ji spadnout na zem.

"Nestačilo by to už?" zeptala se Štěpánka, ale Petr rozhodně zavrtěl hlavou. "Rozsudek je rozsudek," řekl. Zvedl ji kombiné a připevnil je nad pasem. Pak jí za všeobecně pozornosti stáhl kalhotky a obnažil dvě půvabné bělostné polokoule.

"Kate, ujmí se svého díla!" pravil Petr a předal Málkovi rákosku. Předtím stlačil Štěpánku do předklonu, takže byla náležitě připravena k exekuci.

Máلكovy rozpaky vzrostly. Vždycky si myslel, že se snadno přizpůsobí jakékoliv zábavě, ale nyní zjevně váhal a nevěděl si rady.

"Tak do toho!" vykřikla Zuzana a zasmála se.

Málek zvedl rákosku a lehce dívku švihl. Vzápětí se ozvala bouře nevole.

"Jako královna tento úder pokládám ze neplatný," prohlásila Monika a rozkošnický se protáhla v křesle, "a katovi ukládám důrazně napomenutí, aby svou práci vykonával řádně a svědomitě!"

"Jen se neostýchej," zašeptal Málkovi do ucha Petr, "neboj se, Štěpka něco vydrží! Nemysli si, že je bita poprvé."

Málek pokrčil rameny, rozmáchl se a švihl zrzku tak důkladně, že vykvikla a pokusila se napřímít. Petr ji však znovu stlačil do předklonu.

Málek hleděl, kterak se na bělostné kůži objevil červený pruh a tento pohled ho příjemně vzrušil. Ostych z něho spadl a katovská role se mu začínala líbit. Švihl dívku znovu, tentokrát ještě prudčeji než předtím. Nový pruh, nově zaječení a uznalý potlesk obecenstva zapůsobilo jako doping a Málek počal zrzku vyplácet bez sebemenších zábran. Skoro ho mrzelo, když napačoval určených pětadvacet.

"Uvedl ses znamenitě," pochválil ho Petra rozvázal Štěpánce ruce. Zrzka se protáhla, utřela si několik slziček, které jí během procedury vytryskly, přejela si dlaní zadní část těla a beze spěchu se počala oblékat.

"Dneska ses držela," řekla jí uznale Zuzana. "Kvičela jsi daleko méně než posledně!"

"Však se taky dočkáš!" ušklíbala se Zrzka. "A naše platinová krasavice rovněž!"

Monika se rozesmála. "Ta už se na to těší!" prohlásila uštěpačně "rozhodně jí to nepůsobí takové potíže jako tobě!"

Petr dolil víno a všichni se napili.

"Dáme si druhé kolo?" zeptala se nedočkavě Zuzana.

Nikdo nebyl proti, jen Štěpánka doufala, že ji nepostihne takový úděl jako v předchozím kole.

Petr znovu pečlivě složil lístečky a vhodil je do klobouku. Málek si pomyslel, že by nebylo špatné vytáhnout si znovu kata a zmrskat pro změnu některou ze zbývajících dívek. Nemohl se rozhodnout, které z obou by dal přednost. Posléze si vyvolil Zuzanu a s touto nadějí sáhl do klobouku. Tentokrát však neměl štěstí, neboť si vytáhl lístek s nápisem žalobce. Trochu ho to rozladilo, neboť neměl nejmenší chuti dopadnout jako ryšavá krasavice před ním. Ale zbývala tu ještě naděje, že vystihne, kdo z přítomných je zloděj a ten pak bude souzen.

Málek se pronikavě rozhlédl kolem a snažil se hráčům vyčíst z tváří, jaký lístek si vytáhli. Nebylo to snadné, neboť nikdo kromě něho tu nebyl nováčkem a všichni se tvářili zcela lhostejně. Pouze u Zuzany jakoby zahlédl stín obav a tak se rozhodl k útoku.

"Žaluji tuto slečnu," ukázal na dlouhonohou brunetu, "že mě okradla o veškeré peníze a žádám její přísné potrestání."

Všechny pohledy se upřely na Zuzanu. Dívka se ušklíbala a ukázala lístek, na němž bylo napsáno král. V místnosti to zašumělo.

"Urážka Veličenstva!" řekla Monika. "A já jako zlodějka uniknu ze spárů spravedlnosti bez potrestání."

"Kdo je soudce?" zeptala se zrzka a okamžitě se přihlásil Oldřich Fanta.

"Můj úkol je velice snadný," řekl mdle, "protože za urážku Veličenstva je v této zemi jediný trest: trest smrti. Jelikož se domnívám, že žalobce jednal v afektu, doporučuji, abychom ho nemučili a rovnou mu utřeli hlavu."

"Moc humánní," prohodila Štěpánka, "trochu mrskání nebo pálení žhavým železem by neškodilo."

"Kdo je kat?" zeptala se Zuzana.

Přihlásil se Petr.

"V tom případě plně souhlasím s rozhodnutím pana soudce," prohlásila bruneta. "Nedělá mi dobře, když se mučí příslušníci téhož pohlaví. Potvrzuji trest smrti stětím a příkazuji, aby byl neprodleně vykonán!"

"Nemohu dostat milost?" zeptal se Málek a v duchu uvažoval, jaká šaškárna se nyní připravuje. Byl velice rád, že nemusí podstoupit tělesný trest jako před chvílí Štěpánka. Ačkoliv: co vlastně za tou popravou vězí?

"Na tomhle si musím dát zvlášť záležet," řekl Petr. "Ještě nikdy jsem nepopravoval spolužáka."

Vytáhl z bedny opravdový katovský oděv a počal se do něho oblékat. Zrzka přivalila z kouta popravčí špalek a sejmula ze stěny obrovský meč.

"Přejete si před popravou kněze?" otázala se Málka.

"Děkuji, jsem bez vyznání," odpověděl, "a také by to bylo zbytečné zdržování, protože nemám téměř žádné hříchy."

"Tím lépe," řekla zrzka, "dostanete se alespoň do nebe. Kdybych byla na vašem místě, dost bych o té možnosti pochybovala."

Málek se zadíval na Petra, který se již dostrojoval. Byl na něho příšerný pohled, i když Málkovi bylo jasné, že jde o pouhou hru. Ale blikavé světlo svíček vykonalo své a atmosféra v místnosti začala být náhle děsivá.

"Nebojíš se?" zeptal se Petr. "V tomto okamžiku se totiž už většina odsouzenců bojí."

"Patřím k té statečnější menšině," usmál se nuceně Málek, "ještě nikdy jsem nebyl popraven a každé novum je pro mne zajímavé."

Kat vzal do ruky meč a přejel prsty po jeho ostří. Zdálo se, že je spokojen.

"Poklekní a polož hlavu na špalek!" řekl takovým tónem, že se Málek chtělnechtě zachvěl. Nemělo by to divadlo už skončit, nezenou tu drastickou hru až příliš daleko? Ale ovládl se, zejména, když si všiml, že dívky hltají každý jeho pohyb. Zřejmě čekají, že mu povolí nervy, nedohraje hru do konce a náležitě se zesměšní. Odhodlaně poklekl a položil hlavu na špalek.

Zrzka přistoupila k odsouzenci, odhrnula mu límec a upravila mu vlasy, aby při popravě nepřekážely.

"Už to bude," zašeptala, "jestli můžete, modlete se."

Znělo to tak naléhavě, že sebou Málek cukl a zřejmě chtěl povstat. Ale v tom okamžiku zasvítl vzduchem meč a ve zlomku vteřiny oddělil hlavu od trupu. Krev vystříkla, slečny vzrušeně zařičely a kat zvedl za vlasy hlavu, která jakoby právě nyní pochopila smysl celého dnešního večera. Potom Petr sejmul katovskou masku a těžce oddechuje, rozhlédl se po ostatních.

"Bylo to fantastické!" prohlásila Monika se zamženými očima.

"Vzrušující!" dodala Zuzana.

"Trochu je mi ho líto," řekla Štěpánka.

"Podal jsi vynikající výkon!" pochválil kata Oldřich. "Na to, že je to teprve tvá třetí poprava, je to obdivuhodné!"

"Vždycky jsem k tomu měl talent!" přikývl polichoceně Petr. "Jsem rád, že jste všichni spokojeni!"

"Nedáme si třetí kolo?" zeptala se Monika.

Alkoholik Brebera

V hostinci U červeného křečka si ke mně přisedl ošuntělý muž s inteligentním obličejem. "Jmenuji se Brebera," představil se, "a chci vás poprosit, abyste mi zaplatil jedno pivo."

Vyhověl jsem mu.

"Jsem notorický alkoholik," pravil Brebera, "a není mi pomoci. Devětkrát jsem byl na záchytce, šestkrát jsem pod vlivem alkoholu spáchal závažně trestné činy. Ale takový je život."

"Svatá pravda," řekl jsem, "ten dělá to a len zas tohle."

"Já ustavičně piju," řekl Brebera, "a bohda se upiju k smrti. Nikdo mě nepolituje, neboť jsem padouch. Nejsem hoden hrdého názvu člověk! Jsem zvíře, jsem parazit!"

Brebera se rozplakal.

"Neplačte," těšil jsem ho, "mohl vás stihnout horší osud. "Můj strýc Julius si odskočil opravit komín a již se nevrátil. A byl to člověk plný ideálů!"

"Já jsem také býval plný ideálů," šeptal Brebera. "Ale to už je dávno. Chodil jsem s dívkou Jarmilou, které jsem napsal do památníku: Lásku ničí nevěra, to ti přeje Brebera."

"Krásný verš," pochválil jsem ho, "a že jste tak náhle zpuštěl? Propadl jste alkoholu, když vás zradila Jarmila?"

"Jarmila mě nezdánila," odvětil Brebera, "ale musím vám prozradit, že padouchem jsem se stal teprve pod vlivem alkoholu. A alkoholu jsem propadl na vojně."

Podivil jsem se.

"Začalo to jednoho říjnového odpoledne," vzpomínal, "bylo sychravo a já jsem neměl ani vindru. Tehdy jsem otevřel svou tornistru a našel jsem v ní maršálskou hůl. Napadlo mě, že bych s ní mohl skočit do antikvy. Říkal jsem si, že mi za ni třeba něco dají."

"A dali vám?" zeptal jsem se se zájmem.

"Dali mi tisíc korun," řekl Brebera, "byla to unikátní maršálská hůl, pro sběratele jako dělaná. Vedoucí antikvy si mnul ruce a liboval si, že takový pěkný kousek již neměl na skladě hezkou dobu."

"Měl jste tedy tisíc korun," pravil jsem, "na vojáka jsou to slušné peníze."

"To byl také začátek mého konce," vzdychl Brebera. "Tolik peněz najednou mě zkazilo. Zašel jsem do vinárny a pak jsem tam chodil denně. Jarmile jsem napsal, že ji už nemiluji a že je naší lásce konec."

"Škoda," řekl jsem, "ale s tisícikorunou jste přece nemohl dlouho vydržet."

"Stačilo to k tomu," pravil, "abych si na alkohol zvykl a aby se ve mně probudily zločinecké sklony. Jedné noci jsem otevřel tornistru vojína Tukláška a zcizil jsem jeho maršálskou hůl. V antikvě mi za ni dali šest set korun, které jsem propil do posledního haléře!"

"Stal jste se tedy zlodějem," konstatoval jsem, "a okrádal jste své kamarády!"

"Ano," řekl "během jediného měsíce jsem prodal maršálské hole vojínů Malíka, Tyrpekla, Počepického a Vrby. Dávali mi za ně už jen po dvou stovkách. Pouze za maršálskou hůl desátníka Kobzy jsem dostal o něco víc. Vedoucí antikvy tvrdil, že poptávka po maršálských holích není tak velká a požadoval na mně jiný artikl. Jenomže vojáci měli ve svých tornistrách pouze maršálské hole."

"A jak jste to vyřešil?" ptal jsem se.

"Vylupoval jsem tornistry u celého praporu," přiznali se Brebera, "maršálské hole jsem svazoval po šesti a svazek prodával v antikvě po sedmdesáti korunách. Jistě si dovedete představit, kolik úsilí jsem musel vyvinout, abych sehnal peníze na svůj milovaný alkohol! Když jsem odcházel z vojny, byl se mnou amen!"

"Pak už jste tornistry vylupovat nemohl," řekl jsem.

"Už ne," vzdychl, "jednou jsem se sice pokusil vniknout do kasáren, ale málem mě zastřelili. Musel jsem si na alkohol vydělávat jinak. Přepadal jsem osamělé ženy, prodával cizí psy a především jsem žebral. Dnes jsem ztratil jednu ze svých posledních nadějí."

"A jakou?" zeptal jsem se.

"Doufal jsem, že budu povolán na pravidelné vojenské cvičení, kde se opět dostanu k tornistrám a maršálským holím," řekl Brebera, "a zašel jsem kvůli tomu na vojenskou správu. Major Parmazán mě ujistil, že s tím nemohu počítat. Všichni jsou proti mně, všichni mě chtějí zničit!"

Opět se žalostně rozplakal.

Poručil jsem mu ještě jedno pivo. Brebera je vypil, usmál se na mne a vzápětí usnul jako malé dítě.

Zrůdy

Půda bývalé pokračování školy a dnes již jen poloprázdného skladiště, určeného k demolici, byla od nepaměti pečlivě uzamknuta. Tím spíše tam nikdo nechodil nyní, kdy budovu obýval pouze bývalý školník s rodinou, pro něhož se nepodařilo sehnat náhradní byt. Nebydlelo se tu zvláště pohodlně, ale zato zde byl báječný klid.

Jedenáctiletý školníkův vnuk Přemek rád pobíhal po dlouhých klikatých chodbách budovy a připadal si při tom jako obyvatel středověkého hradu. Dřevěná podlaha pod nim duněla, schody vrzaly

a skřípaly a ze všech sírán bylo cítit zatuchlý pach staroby. Hoch se vyznal ve všech zákoutích a výklencích, ale pečlivě uzamčená půda byla i pro něho obestřena tajemstvím. Marně žadonil, aby se tam mohl někdy podívat. "Je tam jenom spousta prachu a pavučin," hučel starý školník, "a docela určité fůra myši! Dům je dost velký, aby ses v něm mohl vybláznit!"

Ale Přemek byl jiného názoru. Pro něj byla půda třináctou komnatou, do které toužil alespoň nahlédnout. Myslel na to celé týdny, sestavoval důmyslné plány, ale dědeček je stejně důmyslně hatil.

Přemkovi pomohla až náhoda. Ležel právě s angínou v posteli, když se celá rodina počala strojit na pohřeb nějakého vzdáleného příbuzného. Přemek okamžitě vycítil svou životní příležitost a dělal ze sebe ještě nemocnějšího, než doopravdy byl. Svou horlivostí si to ovšem málem pokazil, neboť mnoho nechybělo a maminka by kvůli němu zůstala doma. Naštěstí se nechala přemluvit a odešla na pohřeb s ostatními.

Sotva zmizeli za dveřmi, vyskočil Přemek neobyčejně čile z postele a systematicky počal hledat dědovy klíče od půdy. Dalo mu to hodně práce, ale nakonec byla jeho snaha korunována úspěchem. Na dně starého šuplíku, pod spoustou papírů a haraburdí našel svazek zrezivělých klíčů, které mu měly pootevřít cestu k neznámým a tajemným zážitkům. Přehodil si přes ramena kabát a vyběhl z místnosti do studené, syrové chodby, která se před ním klikatila a vábila ho svou starobylou tajuplností. Vždycky mu bylo líto, že si do těchto ponurých prostor nesmí přivést kamarády a hrát si s nimi na schovávanou. Nyní ho však nelákaly výklenky, prázdná místa po obrazech ani bývalé třídy s rozličným harampádím. Zamířil přímo k točitému dřevěnému schodišti a rozběhl se po něm vzhůru. Staré ztrouchnivělé dřevo hrozivě zapraskalo, ale Přemek to vzrušením sotva vnímal. Vyběhl až do třetího patra a udýchán se zastavil před plechem pobitými dveřmi, které vedly na půdu. Počal hledat ten pravý klíč a když nabyl přesvědčení, že jej má, vsunul ho nedočkavě do zámku. Nebylo snadné jím otočit, protože dveře již nebyly otevírány řadu let, ne-li desetiletí. Klíč v zámku zaúpěl, skřípal a zase hrozivě rachotil. Přemek se však nevzdal. Nepovolil, dokud se zámek nepohnul. Potom se prudce opřel do dveří a vši silou do nich vrazil ramenem. A znovu. Dveře skřípavě drhly o drsnou betonovou podlahu s hustým nánosem prachu a úpěnlivě pískaly. Konečně je Přemek pootevřel do té míry, že se mohl protáhnout dovnitř. Pln nastřádané zvědavosti vklouzl na půdu. Bylo zde značné šero a vzápětí ho do nosu udeřil příšerný zápach. Rozhlédl se překvapeně kolem a hledal zdroj tohoto těžko vysvětlitelného vjemu. Co může na prázdné, nepoužívané půdě tak strašlivě páchnout?

A v tom okamžiku Přemek vykřikl hrůzou. Z šera se vynořil ohyzdný chlupatý netvor, připomínající pavouka nebo chobotnici. Dosahoval však velikosti člověka a pohupoval se na svých bradavičnatých chapadlech, jako by se hodlal v nejbližší chvíli na chlapce vrhnout.

Přemek pomýšlel na útek, ale vtom ucítil, kterak mu dřevění nohy a neposlouchají ho. Bezmocně sebou škubal a nemohl

se hnout z místa. A tehdy vykřikl podruhé, protože netvor se k němu přiblížil na několik kroků. Teprve nyní si mohl chlapec všimnout že ta příšerná odporná zrůda má lidskou hlavu a že rysy jejího obličeje mu nejsou neznámé. Nemohl se mýlit! Obličej, který se na něho zlomyslně šklebil, patřil jeho dědečkovi.

A než se stačil vzpamatovat z tohoto úděsného zjištění, objevily se dvě další, snad ještě šerednější nestvůry. I ony měly lidskou hlavu a Přemek je také bezpečně poznal. Byli to jeho rodiče.

Roztrásl se hrůzou, zimou i hnusem. Jako fascinován hleděl na odporné páchnoucí zrůdy, které po sobě lezly, šklebily se a vydávaly ze sebe podivné mlaskavé zvuky. Občas některá z nestvůr vyskočila do výše, zachytila se chapadlem o trám a spokojeně mručíc se na něm pohupovala.

Přemka však čekalo ještě jedno, daleko nejhorší překvapení. Odkudsi z kouta vyběhla čtvrtá zrůda, značně menší než ostatní. Byla čilejší, pohyblivější, ale stejně šeredná jako její druhové. Přemek jí pohlédl do tváře, strašlivě vykřikl a zakryl si dlaněmi oči. Poznal svůj vlastní sešklebený obličej, jakoby se díval do nějakého křivého zrcadla. Rozvzlykal se, a sesul se na podlahu. Pak ztratil vědomí.

Těžko říci, jak dlouho ležel v mdlobách. Když konečně nabyl vědomí, vzlykl a ustrašeně kolem sebe zamžoural. Hledal zrůdy, ale nebylo po nich ani stopy. I ten příšerný zápach úplně zmizel. Obklopovala hojen prázdnota, nehostinná půda se zaprášenou podlahou, po níž tu a tam přeběhla malá šedivá myška. Nic nenavštěvovalo tomu, že tu kdy nějaké zrůdy byly.

Přemek se pomalu vztyčil a znovu se pátravě kolem sebe rozhlédl. Nic! Žádný podezřelý šelest, žádná známka podivné nadpřirozené existence.

Přemek s úlevou vydechl a protáhl se škvírou zpět na chodbu. Přirazil dveře a pečlivě je zamkl. V tu ránu ztuhl, neboť jasně zaslechl ječivý, zlomyslný smích, spojený s typickým mlaskáním, a klíčovou dírkou ucítil znovu ten odporný zápach. Otřásl se a rozběhl se po schodech dolů.

Přiběhl domů celý zpocený a oči mu rozčilením žhnuly. Otevřel šuplík a vhodil do něj svazek rezavých klíčů. Pak si smyl z rukou prach a skočil do postele.

Bylo načase. Dědeček, maminka a tatínek se právě vraceli z pohřbu.

Konec Rasputina v Novém Strašecí

Malíř Jiří Winkler nepopíral, že je vzrušen. Byl to u něho dost nezvyklý pocit a věcí, které ho dovedly vyšinout z rovnováhy nebylo mnoho. Člověk, jenž přežije světovou válku, pětileté manželství s hysterickou ženou a komplikovanou operaci žlučníku, nebývá tak snadno překvapen a zaskočen okolnostmi. Ale nyní, kdy se pan Hrůza zmínil o voskovém panoptiku Arkadije Sucharevského, měl co dělat, aby zachoval důstojný klid a nezačal pobíhat po pokoji.

Arkadij Sucharevskij byl jedním z bělogvardějských emigrantů. Byl příliš tělnatý na to, aby se živil jako gigolo nebo barový tanečník, příliš líný, než aby čistil v hotelu boty nebo rozvážel na trh kedlubny a příliš chytrý, než aby zapadl do galerky pražských podvodníků. Arkadij Sucharevskij byl svým způsobem formát.

Krátce po svém útěku před revolucí se v Československu oženil s jedinou dcerou majitele stělnice a řetízkového kolotoče. Brzy ho opojila atmosféra poutí a fidlovaček, takže začal spřádat odvážné plány. Pochopil, že je třeba dát lidem kulturu a přesvědčil tchána, aby investoval peníze do voskového panoptika. Tchán sice myslel spíš na selskou usedlost u Humpolce, ale výřečný zeť mu jeho agrárnícké nápady dovedl rozmluvil. Tak vzniklo voskové panoptikum Arkadije Sucharevského a jeho duchovní otec se stal jeho prvním ředitelem.

Byl to zajímavý podnik veskrze osvětového významu. Zatímco jiná panoptika si libovala v laciných senzacích a mixovala tradiční Napoleony s dámami polosvěta a sexuálními vrahy. Arkadij Sucharevskij seznamoval diváky se slavnými postavami ruských dějin. Byl zde Stěnka Razin s kněžnou, kterou hodil do Volhy, všichni možní carové a carevny, slavný geniální zloduch Rasputin i se svým vrahem knížetem Jusupovem, celkem čtyřicet voskových figurín, jež dávaly divákovi nahlédnout přímo osvětově do široké ruské duše.

Malíř Winkler navštívil Sucharevského panoptikum ještě v době, kdy maloval pouze prstem po okenních tabulkách v tramvaji, ale i tak na něho zapůsobil hlubokým dojmem. Zejména si vzpomínal na umírajícího donského kozáka, který ležel na podlaze s hrudí zbrocenou červeným inkoustem a smrtelně chroptěl. Ano, chroptěl, neboť měl meč na způsob harmonia a panu Sucharevskému stačilo několikrát šlápnout, aby iluze umírání byla naprostá. Voskové panoptikum Arkadije Sucharevského bylo velkolepé velkovidadlo a na všech poutích od Šumavy k Tatrám sklízelo velké úspěchy. Jenže potom přišla válka a pohledy do široké ruské duše se staly nežádoucími. Po válce se zase nezdál vhodný výběr figurín a kromě toho pan Sucharevskij trpěl tak silnou záduchou, že jeho odborný výklad (pomineme-li ideologické aspekty) nepřipadal v úvahu. Nad voskovým panoptikem jako by se slehla zem. Míjely roky a tato nad herna produkce upadla v zapomenutí.

Jiří Winkler se stal malířem, později známým malířem, a ještě později si koupil vilu ve Střešovicích. Protože byl zuřivým sběratelem a milovníkem starožitností, našel sem s nevšední trpělivostí veškerou žouzel, kterou z řádných domácností vyhazovali. Staré gramofony a flašiny, petrolejové lampy a kolovrátky, sošky a sochy, meče, halapartny a kinžály, mumie, lidské lebky, ještěry v lihu a vůbec všechno, co v normálních lidech budí zasloužený odpor. Jeho vila se zvolna měnila v muzeum a sám malíř, když musel v noci náhle opustit lože, zakopl alespoň dvakrát o železného rytíře, nabodl se na kopí nebo na špičku meče, eventuálně kopl bosým palcem do patnáctilibrové věžeňské koule.

Leč přes tuto hojnost pitvorností nebyl mistr spokojen. Stále mu zde ještě cosi chybělo. A čím dále nad tím přemítal, tím víc si uvědomoval, co mu vlastně chybí. Předmět jeho touhy se mu vybavoval stále zřetelněji. Ano, už o tom nemohlo být sporu. Byly to figuríny z voskového panoptika Arkadije Sucharevského, které ho v dětství tak fascinovaly! Jak by bylo nádherné, mít zde alespoň některé z nich! Dva tři cary, nějakou tu kněžnu, samozřejmě Rasputina a zcela určitě umírajícího donského kozáka!

Ale kde je dnes konec slavnému voskovému panoptiku!

A tu se zčistajasna dostavil pan Hrůza. Starý pán, který si k chatrné penzičce přivydělával tím, že dohazoval sběratelům laciné nahodilé koupě. Winklerovi takhle přihrál zcela nedávno kolekci modlících mlýnků, rabínskou čepici a dva harémové biče. Winkler si od něho příliš nesliboval. Snad zase někde vyšťoural nějaký hrací strojek nebo středověká mučidla.

Ale pan Hrůza měl tentokrát v rukávu eso. Když jen tak mimochodem utrousil, že objevil voskové panoptikum Arkadije Sucharevského, pokoušely se o Winklera mdloby.

"Sucharevs... panoptikum?" vyrazil ze sebe po chvíli. "Myslel jsem, že už dávno vzalo za své!"

"Ale kdepak," usmál se čiperný stařík. "Je v Novém Strašecí na půdě rodinného domku. Uniformy už sice poněkud ztratily lesk, ale figuríny jsou v kompletním stavu. Jejich přesně čtyřicet."

"A jak jste se to dozvěděl?" zeptal se malíř.

"No, však mě znáte!" řekl pan Hrůza. "Kam já všude nevlezu! Jezdím po venkově a sháním pro sběratele všechno možné. Petrolejové lampy, staré mlýnky, klíče a tak. Někde mě pustěj na půdu, abych si vybral a nic za to nechťej. To je potom kšeft. Jinde se se mnou handrkují a ještě jinde mě prostě vyhoděj. Ale člověk musí mít v tomhle podnikání hroší kůži!"

"To všechno vím," bručel Winkler, "zkrátte to!"

"No dobrá," souhlasil pan Hrůza, "v Novém Strašecí jsem se dozvěděl, že tu Arkadij Sucharevskij trávil poslední roky svého života. Koupil si domek se zahrádkou na pokraji města, voskové panoptikum složil na půdu a sám dělal nějakou dobu nočního hlídače. Sem tam ukazoval ty figuríny dětem, ale pak mu to nějaká komise zakázala, aby nezneškodňoval jejich ideový profil. Arkadij Sucharevskij zemřel v šestapadesátém roce. Paní Sucharevská pak žila na hromádce s jedním čalouníkem, který chtěl panoptikum darovat okresnímu domu osvěty, avšak neuspěl. Čalouníka přešel v minulém roce autobus a paní Sucharevská se rozhodla, že ve městě, které ji připravilo o dva muže, nezůstane za nic na světě. Odstěhovala se k příbuzným k Humpolci a domek prodala manželům Birtanclovým. I s tím panoptikem na půdě!"

"A co ten Birtancl?" zajímal se malíř. "Není to nějaký vykuk? Jaké má úmysly?"

"Je to hloupý člověk," tvrdil Hrůza, "který myslí jenom na králíky, na špenát a na to, jak natřít plaňky v plotě. Koupil domek a panoptikum mu na půdě překáží. Nabízel ho řadě lidí za pár stovek, ale kdo ve Strašecí by si nanosil domů voskové figuríny! Když se tam, Mistře, rozjedete a dále mu tisícovku, bude v sedmém nebi!"

Tvář Jiřího Winklera se rozjasnila. Tahle perspektiva se mu zamlouvala. Sáhł do kapsy, vytáhl tři stokoruny a podal je Hrůzovi. "Tady máte za dobrý tip," řekl, "a další tři dostanete, jestli se mi podaří koupit panoptikum za přijatelnou cenu."

"Jako bych je už měl v kapse," liboval si Hrůza, "jenom tam jedle hodně rychle, aby se tu historku o Sucharevském nedozvěděl nějaký jiný sběratel! Já samozřejmě budu mlčet, ale Nové Strašecí není na Kamčatce!"

"Pojedu tam zítra," rozhodl se malíř, "mám sice nějaké jednání ve Svazu výtvarníků, ale to počká. Porad jsou tisíce, kdežto voskové panoptikum pouze jedno!"

Rozloučil se s panem Hrůzou a začal se připravovat na cestu.

Druhý den v časných hodinách dopoledne vyrazil malíř Jiří Winkler v čerstvě naleštěném hilmanu do Nového Strašecí. Sám byl pečlivě oblečen, hladce vyholen a jeho snahou bylo zapůsobit na pana Birtancla solidním dojmem. Ten totiž hraje v obchodě důležitou roli. Máme-li pocit, že před námi stojí vykutálený šizuňk, který se nás snaží vzít na hůl, neuzavíráme obchodní transakce překotně, natož pak s ochotou. A Jiří Winkler si přál, aby jednání s panem Birtanclem proběhlo hladce,

k všeobecné spokojenosti obou zúčastněných stran. V náprsní kapse měl připraveny čtyři tisíce, což byla suma, kterou byl ochoten za tu nádheru vydat. Ale doufal, že ji pořídí podstatně laciněji.

Do Nového Strašecí se dostal bez nehody a poměrně snadno se doptal na domek, který koupil pan Birtancl. Bylo to až na konci města a Winkler si uvědomil, že když si Arkadij Sucharevskij zřizoval tuto poslední baštu, neoplýval už zřejmě penězi. Domek byl malý, skromný, rozhodně spíš chaloupka než vila.

V zahrádce se teď popelí noví majitelé. Pracovitý Birtancl nakládal do kolečka kameny, plechovky a jiné smetí, šestnáctiletá ryšavá dcera vyškubávala chomáče suché trávy a paní Birtanclová, ještě ryšavější, cosi okopávala motýčkou. Všichni tři zpozorněli, když před jejich domkem zastavil pěkný bourák a z něho se zvolna sunul muž státnického vzhledu.

"Bydlí zde pan Birtancl?" zeptal se malíř tónem, jakým se obvykle ptáme na věci mnohem závažnější.

"To jsem já," vyskočil suchý mužík s neuvěřitelně mohutným předním chrupem. "Tohle je moje paní a dcera."

Winkler se představil a šel přímo k věci. Přijel z Prahy, aby odkoupil voskové panoptikum, které kdysi patřilo Arkadiji Sucharevskému.

Pan Birtancl se zatvářil kysele. "Ale to jste přišel pozdě, pane," zamumlal. "To jste přišel moc pozdě!"

Malíř zbledl. "Vy jste ho už prodal?" zeptal se zklamaně.

"Ale kdepak, prodal!" mávl rukou mužík. "Snažil jsem se, copak o to, dal bych to všechno za tři, za čtyři stovky, jen abych to už měl z baráku a uvolnila se mi půda. Já totiž potřebuju půdu na seno pro králíky! Mám šestadvacet číněl a osmdesát českých strakáčů."

"A co se tedy stalo s panoptikem?" vyzvídal Winkler.

"Rozbil jsem ho," přiznal se pan Birtancl, "obleky jsem spálil v kotli a figury roztloukl palicí. Táhle v prádelně mám čtyři pytle vosku a soused Bernášek říkal, že za ně můžu doslat i dvě stovky. To víte, pro člověka je každá koruna dobrá!"

Rysy na tváři Jiřího Winklera ztvrdly. Hleděl na příčinlivého mužika s nenávistí a krajním opovržením. "Ty vandale!" spílal mu v duchu, "ty kazisvětě a slabomyslný králíkáři! Ty nekulturní hlodavce! Jak ses mohl opovážit vztáhnout ruku na Rasputina a umírajícího donského kozáka! To se v tobě nehnulo svědomí, ty dutá hlavo? Měli by tě nazvat králem vandalů, tupce!"

Ale pak v něm navršená slepá nenávist začala náhle ustupovat a zvolna se rodil nápad, který mohl znamenat velkolepou pomstu.

"To jste udělal velikou chybu, pane Birtancl," řekl jasným hlasem, aby to zaznamenaly i obě ženy. "Ano, velikou chybu! Voskové, panoptikum Arkadije Sucharevského byl vzácný unikát značné ceny. Československá televize, z jejíhož pověření jsem k vám přijel, mě pověřila, abych s vámi sjednal tento obchod. Mohl jsem vám nabídnout dva tisíce korun..."

"Dva tisíce za tu veteš?" podivil se Birtancl a překvapeně kroutil hlavou.

"Dva tisíce za jednu figurínu!" pravil důrazně malíř. "Pokud vím, bylo jich přesně čtyřicet. Počítali jsme s tím, že vám zaplatíme asi kolem osmdesáti tisíc. Ale teď už se, bohužel, nedá nic dělat! Na shledanou, pane Birtancl!"

Jiří Winkler nasedl do auta a pohlédl ještě jednou na zahrádku, kde se tři postavy změnily v solné sloupy. Ale jenom na okamžik. Ryšavá dcera náhle hystericky vykřikla a začala se válet v záhoně špenátu. Paní Birtanclová popadla motyčku a začala její násadou zpracovávat manžela. Ten se dal na zběsilý útěk, ale choť s ohnivými vlasy mu byla ustavičně v patách.

Malíř Jiří Winkler d'ábelsky nastartoval motor. Bylo zřejmé, že v Novém Strašeci vzal za své nejen Rasputin, ale také soulad rodiny Birtanclový. *)

*) Vzhledem k tomu, že jde o skutečnou událost, zaměnili jsme jméno města.

Návrat

Lída se nudila. Nohu měla v sádře a tak její poskakování po pokoji působilo dost komicky. Nebylo tu však nikoho, kdo by se tomu smál. Jan odjel jako instruktor do Tater a ona díky té zatracené zlomenině musela koukat do čtyř stěn. Nic ji nebavilo. Chvilí poslouchala tranzistorák, setřela prach z knihovny a bezmála celé dopoledne si umíňovala, že Janovi napíše dlouhatánský dopis. Samozřejmě nenapsala. Jediné, k čemu se dostala, bylo, že rozložila na stůl dopisní papír a okázale si připravila pero.

"Stejně za všechno může on!" mračila se. "Je to silný muž a nechal mě jít do sklepa pro uhlí. Kdyby splnil svou povinnost, nebyla bych uklouzla na schodech a mohli jsme být na horách oba. Takhle si on kraluje na sjezdovkách, nechá se obdivovat od slečinek a já abych se tady ukousala nudou."

Sedla si k dopisnímu papíru a napsala krasopisným písmem, které u ní vždycky obdivoval: "Milý Jendo!" Ale to bylo všechno, nač jí vystačila pevná vůle. Odstrčila papír, zvedla se ze židle a odsákala směrem ke knihovně, aby odtud vytáhla nějakou detektivku.

"Četla už jsem vůbec tuhle Agathu Christie?" zamumlala a počala v knížce listovat. "Je možné, že by mi to ušlo?" Odsákala zpátky ke křeslu a zkusila se ponořit do knížky. Ale ani znamenitá a rafinovaná paní Agatha ji tentokrát nedokázala zaujmout. Lída četla odstavec po odstavci, aniž by dovedla přesně říct, o čem kniha pojednává. Okolnosti jí beznadějně unikaly.

"Co se to se mnou děje?" říkala si překvapeně. "Takhle roztržitá jsem už dlouho nebyla!"

Právě ve chvíli, kdy chtěla knížku odnést zpátky do knihovny, zazvonil u dveří zvonek.

"To bude asi listonoš," napadlo Lidu. "Nese mi zřejmě od Jendy dopis. No, alespoň mu hned odepišu!"

Vyjmula z kabelky peněženku, aby mohla doručovatele odměnit a odsákala ke dveřím. Otevřela je a překvapeně vykřikla: "Jendo! Kde se tu bereš?"

Téměř vyjeveně hleděla na manžela, který stál na prahu a usmíval se na ni.

"Co děláš tvoje noha?" zeptal se. "Pořád jsem na tebe myslel, jak si tu s tím vším poradíš."

"Copak noha," vydechla Lída, "ale kde ses tu tak najednou vzal? Čekala jsem dopis z Vysokých Tater a místo toho tady mám tebe."

"Mrzí tě to?" smál se Jan. "Přišel jsem snad nevhod?"

"Sám dobře víš, že ne," ujišťovala ho překotně Lída. "Ale kde máš lyže? A kde výstroj? Vracíš se nezvykle nalehko!"

"Nechal jsem si všechno v Tatrách, zítra se tam vracím," vysvětloval manžel. "Naskytla se mi taková příležitost odskočit, vlastně lépe řečeno zaletět si do Prahy a tak jsem neodolal. Chtěl jsem tě vidět."

"To je od tebe hezké," řekla Lída a políbila ho na ústa. "Ale víš, z čeho tě podezírám? Ze žárlivosti! Zřejmě sis myslel, že u mne najdeš milence!"

"Máš ho ve skřini?" zeptal se Jan. "Nebo snad ho přechováváš v koupelně?"

"Právě před chvílí vyskočil oknem," oznámila mu žena. "Vzhledem k tomu, že jsme v šestém patře, jsem silně znepokojena jeho zdravotním stavem."

"Zřejmě ho budeš muset odepsat," smál se Jan, "ale s přihlédnutím k tvým nesporným půvabům to jistě není žádná tragédie."

"Taky si myslím," souhlasila Lída a hopkala po pokoji zavěšena do jeho rámě.

"Jestli je koupelna volná," řekl Jan, "trochu se opláchnu." Políbil hlučně Lidu, usadil ji do křesla a zmizel v koupelně.

"Nebud' tam dlouho," vykřikla za ním Lída a natočila si křeslo tak, že seděla přímo proti dveřím koupelny. Čekala, že uslyší zvuk tekoucí vody a charakteristické šplouchání, ale Jenda si zřejmě dával na čas. Z koupelny se neozýval ani sebemenší šramot. Lída zpozorněla, protože takhle se Jan nikdy nechoval. Vždycky byl spíš až přespříliš hlučný.

"Jendo," zavolala Lída po chvíli. "Myješ se vůbec?"

Nikdo neodpovídal.

"To jsou vtipy," křikla naoko popuzeně, "máš chorou ženu, tak na ni ber ohled. Jestli se hned neozveš, tak tě půjdu zkontrolovat a přinejmenším tě vytáhám za ušil"

Opět žádná odpověď.

"Možná, že se mu udělalo špatně," napadlo Lidu a tahle myšlenka ji zburchovala k činu. Vstala co nejrychleji z křesla a belhala se ke koupelně. Vzala za kliku a zjistila, že dveře jsou odemčeny. Vstoupila dovnitř, vytřeštila oči a vzápětí pronikavě vykřikla. Na první pohled bylo zřejmé, že koupelna je prázdná. Vzhledem k lomu, že ze dveří nespustila oči ani na okamžik a malým, navíc jesle zavřeným okénkem se absolutně nemohl protáhnout dospělý muž, stála před záhadou, která ji nevýslovně děsila. Měla chuť křičet, ale místo toho jen křečovitě sevřela kliku dveří a třesouc se jako list zírala do prázdné místnosti. Stále se jí nedařilo srovnat si nějak myšlenky.

"Pane Bože," šeptala, "přece jsem se nezbláznila! Mluvila jsem s ním, objímala jsem ho! Je možné, že to byly pouhé halucinace?"

Bylo to jediné rozumné a přijatelné vysvětlení, ale Lída tomu odmítla uvěřit. Vybavovala si znovu docela jasně Janův příchod a všech -no, co si spolu povídali. Mohla opakovat komukoliv vše od zazvonění zvonku až do chvíle, kdy Jenda zmizel za dveřmi koupelny.

"Co když je to přece jen špatný vtip?" říkala si Lída. "Třeba jsem na chvíli odvrátila oči od dveří, dívala se jinam a on se po špičkách vytratil. Možná, že je schovaný někde v bytě a za chvíli se mi pořádně vysměje!"

Chytila se této nepravděpodobné hypotézy a počala Jana intenzivně hledat. Poskakovala na zdravé noze po pokoji, opírajíc se o nábytek, nahlížela do všech koutů a možných skrýší, volala manžela jménem. Teprve po několika minutách marného hledání se zastavila uštvaná, udýchaná se sesula do křesla.

V tom okamžiku se jí zdálo, že v koupelně kdosi zlehka pustil vodu. Vítězně vykřikla, vyskočila a znovu se hnala do koupelny. Byla prázdná.

Lída se rozplakala a posadila se na hranu vany. Už nehledala žáci ne vysvětlení, věděla, že neexistuje. Jsou to rozrušené nervy; nikdy by si nepomyslela, že Janova několikátýdenní nepřítomnost na ni může takto zapůsobit. Tupě hleděla na okachličkovanou stěnu, v níž se matně odrážel její obraz.

Ani nevěděla, jak dlouho tady seděla. Vyrušilo ji až dlouhé zazvonění u dveří.

"Jan!" vykřikla. "To prve byla zřejmě předtucha a teď se doopravdy vrací!"

Téměř běžela ke dveřím, zapomínajíc na bolest v noze.

Otevřela a stanula tváří v tvář starému listonošovi. Tvářil se nezvykle vážně a rozpačitéji podával telegram. Lída jej spěšně rozbala a četla: JAN ZA VALEN LAVINOU. PŘI PŘEVOZU DO NEMOCNICE ZEMŘEL.

Bláznivý Lorenc

Dítě, které mělo zemřít, spokojeně vrnĚlo v kočárku.

"Půjdeš?" zeptala se Xenie manžela.

Jiří nervózně přešel místnost. "Ne...", zahučel potom, "nemám na to žaludek... udělej to sama!"

"Zbabělce," řekla žena, "děti si můžeme udĚlat, kolik budeme chtít!"

"Ovšem," souhlasil, "vždyť víš, že nejsem proti tomu. Ale přece jenom... sám bych to nedokázal! Je to..."

Xenie se ušklíbla. "Máš slabé nervy," řekla. "Možná, že bude opravdu lepší, když u toho nebudeš!"

A jakoby se opravdu chystala jen na malou zdravotní procházku, opustila místnost.

Jiří křečovitě sevřel opěradlo židle. Bylo mu na omdlení. "Xenie má pravdu," říkal si, "jsem zbabělec. Zbabělec!"

Ale strach v něm ustavičně rostl. Věděl, že strašlivý plán, který vymysleli, Xenie do posledního puntíku provede. A už se to nedalo vzít zpátky.

Seděl u okna a přimhuřoval oči před umdlévajícími paprsky zářijového slunce. Na okenní tabuli v pravidelných intervalech nalétávala masařka.

Jiří nelitoval dítěte, ale obával se toho, co bude následovat. Měl strach před otázkami, kterým se pravděpodobně nebude moci vyhnout: "Proč jste dali dítě pojistit na vysokou částku? Proč jste s ním odjeli do podnikové chaty právě v září, kdy už v okolí nikdo není? NechtĚli jste se tak vyhnout svědkům?"

Jiří se roztrásl a náhle ho ani vidina nového automobilu nedokázala zbavit pocitu stísnĚnosti a strachu, který se minutu za minutou začínal měnit v hrůzu.

Xenie zamlřila s kočárkem na lesní cestu, která se vinula nahoru na skály nad jezerem. Od vody sem zazníval hukot motoru, jak jeden z posledních hausbótů odjíždĚl do přístavu, kde zůstane celou zimu. Les byl klidný a tichý. V trávĚ svřtily žluté kolonie klouzků, které nemĚl kdo sbírat.

Xenie stoupala s kočárkem vzhůru beze spĚchu a bez stopy vzrušení. Dítě, které mělo zemřít, se čemusi tiše pochechtávalo.

V té chvíli zaslechla Xenie kroky. MrzutĚ se ohlĚdla, protože jestliže po něčem skutečně netoužila, tedy to byla přítomnost nějakého

Nejprve rozeznala myslivecký oblek a vzápĚtí i tvář. ČlovĚk, který si to rázoval za ní, byl bláznivý Lorenc. SmĚšná místní figurka, které všichni rádi dovolili, aby se vydávala za příslušníka lesáckého stavu. Ani opravdoví hajní proti tomu nic nenamřtali.

"Haló! Paní, kam jdete?" křičel bláznivý Lorenc, přidávaje do kroku. "Chcete pomoci s kočárkem?"

Xenie se zamračila, ale vzápĚtí se začala tvářit nadmřru přřvĚtivĚ. "Jen pojď, Lorenci," řekla bodře, "už jsem unavená. A

jak se ti daří? Ještě tě nepovýšili?"

"Brzy mě udělají lesmistrem," pravil vážně Lorenc. "Budou mě poslouchat všichni hajní a budu mít dvě flinty!"

Přidal se ke Xenii, tlačil před sebou kočárek s dítětem, které mělo zemřít, a nadšeně vyprávěl o tom, jak bude polesí vypadat za jeho vlády. Xenie se usmívala a zdálo se, že přítomnost svědka už jí vůbec nevadí.

Došli až k vrcholu skály. Cesta pokračovala dál po zalesněném hřebenu skal a pak se opět svažovala dolů, ale Xenie už byla u cíle své cesty. Posadila se na lavičku zbudovanou u kmene mohutné borovice a rozhlédla se kolem. Několik metrů před ní zela hluboká propast a za ní se lesklo jezero, opuštěné a klidné.

Lorenc přestal mluvit o svých domnělých perspektívách a přistoupil až k okraji propasti. "To je krása, co?" vyrazil ze sebe a šťastně se rozesmál. Spokojeně se hihňal a blaženě přeshlapoval, aniž by tušil smrtelné nebezpečí. V té chvíli totiž vyskočila Xenie z lavičky a vši silou se opřela do bláznových zad. Lorenc vykřikl, zoufale zašermoval rukama ve vzduchu, ale v příštím zlomku vteřiny už se řítíl do propasti. Potom popadla Xenie kočár s dítětem a bez rozmyšlení jej svrhla za bláznivým Lorencem.

Do chaty se vrátila klidná a spokojená. Pocítila krajní opovržení, když pohlédla na lidskou trosku, která se nazývala jejím manželem. Jiří vypadal, jako by už cítil katovu ruku, omotávající mu hrdlo provazem. Trásl se jako sulc a vyděšeně zíral na Xenii.

"Stalo se neštěstí," oznámila mu Xenie. "Na skále mě přepadl šílenec, říkají mu tady bláznivý Lorenc. Vyrval mi z rukou kočárek, shodil ho do propasti a sám se vrhl za ním."

Jiří se rázem uklidnil. "Bláznivý Lorenc, říkáš," mumlal. "Bláznivý Lorenc... to ovšem úplně mění situaci... tahle verze je pro každého přijatelná! Jsme z nebezpečí venku, rozumíš?"

"Ted se nervově zhroutím," řekla Xenie, "a ty doběhneš na stanici SNB. Neříkej víc, než je nutné a pamatuj na to, že jsi zničený otec!"

"Ještě okamžik," vzpomněl si Jiří, "říkalas, že ti šílenec vyrval kočárek. To by předpokládalo stopy zápasil, oděrky a podobně..."

Xenie se zamyslela. "Dobrá," řekla, "odbylo se to bez zápasil. V okamžiku, kdy jsem si sedla na lavičku a kočárek nechala asi metr od sebe..."

O tragédii tak, jak ji podala mladá manželská dvojice úřadům, nikdo nepochyboval. Jejich žal byl příliš zřejmý, oba se těšili dobré pověsti a také všechny stopy nasvědčovaly pravdivosti jejich sdělení. Na rukojeti kočárku byly nalezeny zřetelné otisky prstů bláznivého Lorence a to bylo považováno za rozhodující důkaz. Celé okolí mělo o čem mluvit. Z neškodného a směšného podivína se rázem stal zuřivý maniak a kdekdo se pohoršoval nad tím, že takovému individuu bylo dovoleno pohybovat se mimo ústavní zdi.

Jiří s Xenii byli vystaveni spontánním projevům soustrasti. Xenie předvedla ukázkovou hysterickou scénu v přeplněné obřadní síni krematoria a také Jiří činil dojem zlomeného muže.

Byla to tak velká tragédie, že vyplacení životní pojistky ve výši 50 000 Kčs se odbylo zcela stranou všeobecného zájmu.

Z nového automobilu měli oba nesmírnou radost. Jiří se rád svěřil Xenii, jejíž řidičské umění bylo bravurní. Pravidelně vyjížděli na sever, východ nebo západ. Jestliže se však Xenie chtěla rozjet na jih, vždycky Jiří protestoval. Za žádnou cenu se nechtěl přiblížit k místu, na které občas vzpomínal s hrůzou.

Jeho nervová soustava byla přece jen značně labilnější, než tomu bylo u Xenie. V noci ho pronásledovaly děsivé sny. Probouzel se s výkřikem uprostřed noci a Xenie ho musela uklidňovat.

"Je třeba s ním něco udělat," řekla jednou, když Jiří blábolil ze spaní a pak se probudil celý propocený. "Toho strachu se musíš za každou cenu zbavit. Jinak to ještě všechno vyzváníš a dovedeš si představit, jak by to skončilo!"

To Jiří věděl, ale strašlivých snů se zbavit nedovedl. Jeho žena se však již rozhodla.

Bylo opět zářijové nedělní odpoledne, když Jiří s Xenii nasedali do vozu.

"Zdá se, že bude mlhavo," upozorňoval Jiří, "musíš jet opatrně!"

Xenie přikývla a nastartovala motor. Vůz se rozjel a zamířil rovnou k jihu.

"Kam to jedeš?" ptal se Jiří, ale ona neodpovídala. "Slyšíš, kam to jedeš?" naléhal. "Okamžitě zastav!"

"Nesmysl!" řekla. "Ten strach už musíš jednou přemoci! Je to s tebou stále horší. Když se podíváme na to místo..."

"Ne!" vykřikl. "Nechci lam! Nechci!"

Ale Xenie se nedala přemluvit. Beze slova jela dál a vyčerpaný Jiří si bezmocně opřel hlavu o polštář.

Automobil se blížil k jezeru. Xenie zmírnila rychlost, protože viditelnost se opravdu začala snižovat. Mlha nebyla hustá, ale bylo třeba jet opatrně, neboť silnice pod skalami se všelijak kroutila. Jiří stále mlčel a jeho vytřeštěné oči zíraly dopředu.

"Už tam budeme, hrdino," šeptala Xenie, "tamhle za tou zátočinou se to stalo! Rozumíš? Tamhle za tou zátočinou!"

Jiří mlčel a zatínal zuby do rtů. Xenie se zmocňovalo podivné vzrušení. "Neboj se," syčela, "mrtví z hrobů nevstávají! Mrtvých se bát nemusíme!"

Vjela do zátočiny pod skalou. "Tady to bylo! Tady!" téměř vykřikla. "Z téhle skály sletěl nejprve on a potom..."

V tom okamžiku se od skály odlepil muž v lesácké uniformě. Jednou rukou k sobě tiskl malé dítě a druhou kynul přijíždějícímu vozu.

"Proboha!" vykřikla Xenie. "To je on! Bláznivý Lorenc!" Pustila volant a zakryla si oči oběma rukama.

"Na mou duši nevím, čeho se tak vylekala," vyprávěl později hajný Šálek každému, kdo o to stál. Malého začalo zlobit střední ucho, tak jsem si řekl, že stopnu nějaké auto, aby mě s ním odvezlo do nemocnice. Stojím u silnice a mávám.

Najednou vidím, jak ženská pustí volant, zakryje si oči a napálí to přímo do jezera. To víte, voda je tady hluboká, a tak je vytáhli až druhej den!"

Boj s mystikem

Pan Xaver Tichý byl vyzábělý muž pergamenového obličej. Pohyboval se na svých pavoucích nohou až neuvěřitelně tiše a zdálo se, že má v sobě cosi nadpozemského. Jeho oči horečně žhnuly jako žhnou oči proroků a géníů. Přesto byl pan Xaver Tichý přesvědčeným materialistou a nic ho nedokázalo tak rozhněvat, jako tvrzení o existenci duše nebo nadpřirozených úkazů.

"Nesnáším mystiky," řekl mi důvěrně, když mi předtím nabídl hluboké plyšové křeslo, "nesnáším je tím spíš, že jsem sám vyrůstal v ovzduší naprostého tmářství. Byl jsem tím poznamenán jako morem. Spiritismus, černá magie, jasnoviectví, to vše mě obklopovalo a zraňovalo mou dětskou duši. Často jsem si připadal jako malá muška omítající se v obrovské nestvůrné pavučině. Bludy, pověry, šílenství - tím jsem byl doslova odkojen. Vy si neumíte představit, jak mě to deprimovalo a jaké nárazy na mou dětskou duši to byly! Člověk, který vyrůstal v normálním prostředí, o tom nemůže mít ani ponětí!"

Odmlčel se a já jsem pochopil, že bych ho měl politovat.

"Ano, rozumím vám," řekl jsem, sleduje jeho roztěkané pohledy do různých koutů místnosti. "Můj otec měl hokynářství na malém městě. Vyrůstal jsem v kvelbu mezi sladkokyselými okurkami a vím, jak to na mne působilo! Chtěl jsem být námořníkem, cestovatelem..."

"Sladkokyselé okurky a magie - to se vůbec nedá srovnat!" tvrdil pan Xaver Tichý dýchavičným hlasem. "Spíš bych řekl, že taková zřejmá realita jakou je hokynářský krámk, může na člověka působit velice kladně, ba přímo očistně, člověk stojí oběma nohama pevně na zemi a ví, na čem je. Ale u nás měli domovské právo upíři, strašidla a zhmotnělé duše. Lidé s mediálními sklony si u nás podávali dveře. Světově proslulé médium Francouzka Kesselová mi dokonce byla za kmotru. Ruský jasnovidec Uvalov mi k biřmování daroval samovar a později mi z Rigy poslal ikonu, která visí táhle na stěně."

"Zajímavé," pravil jsem, když jsem si prohlédl nádhernou staro-ruskou ikonu, "já jsem při biřmování dostal pouze pastelky a penál. Byly na něm namalované vlčí máky."

"Tím vším byl viněn dědeček Marcel," pokračoval pan Xaver Tichý, "jedinečná, ale rozkolísaná a bloudící osobnost. Kdyby ten stál na správné straně barikády, čeho všeho mohl dosáhnout! Mohl být věhlasným vědcem, vynálezcem, umělcem nebo politikem. Ale jeho sklony k mystice ho táhly ke dnu jako mlýnský kámen přivázaný ke krbu. Byla to strašlivá tragédie."

"Můj dědeček byl kočí," vzpomněl jsem si, "a velice si potrpěl na pálenku. Když se opil, zmydlil babičku opratí a šel se oběsit na půdu. Nikdy to však neučinil, protože se svalil do sena a usnul."

Pan Xaver Tichý přijal mou poznámku s dobře utajenou nevolí. Měl plnou hlavu svého dědečka a osud mého ho ani v nejmenším nezajímal. Ostatně nebyl důvod, aby se zajímal o bezvýznamného opilce.

"Dědeček Marcel," pravil pan Xaver Tichý zastřeným hlasem, "Byl potomek degenerovaného francouzského šlechtice. V jeho rodu se vyskytovala celá řada děsivých úkazů. Dvanáct sebevražd, devatenáct vražd, z toho devět rituálních a čtyři se sexuálními motivy, srostlá dvojčata, náboženské šílenství a bezbřehé holdování mystice. Dědeček Marcel sám byl mystik, jakého dosud dějiny nepoznaly. Bezpečně ovládal magii černou i bílou, každý čtvrtek organizoval početně navštěvované spiritistické seance a babičku pojal za manželku pouze proto, že byla prvotřídní médium. Řadu let jí byl nevěrný s jasnovídkou Remešovou, která později udělala pozoruhodnou kariéru v Severním Irsku."

Dědeček Marcel byl vydavatelem časopisu Záhróbí a měl prosperující obchod s křišťálovými koulemi. Všechn zisk však věnoval na prozkoumání tajů lidské duše. Jednou chtěl dokonce organizovat černou mši v Jevanech, ale ostatní členové tajného sdružení, které se za dědečkova předsednictví scházelo vždy o půlnoci u Černého močálu, se zalekli a tento podnik se neuskutečnil. Později se to prý povedlo někde v Prachovských skalách, ale o tom dědeček nerad mluvil, protože nahá dáma představující oltář nastydla a krátce nato zesnula na zánět plic. Dědeček byl mystický fenomén. Znal nazpaměť všelijaké kouzelné formule a zejména za prudkých letních bouří nutil babičku, aby sousedům zaříkávala dobytek. Aby krávy dojily krev, kobyly kopaly hospodáře a vepři místo tloustnutí hubli. V této tísnivé a skličující atmosféře jsem, milý pane, vyrůstal!"

"Obdivuji se vám," řekl jsem, "že jste si při tom všem uchoval zdravý rozum a jasný úsudek. Jiný na vašem místě by zcela nepochybně podlehl tlaku okolí."

"Děkuji pouze svému materialistickému založení," svěřoval se mi pan Xaver Tichý, "že jsem se s tím vším dovedl rázně vypořádat. Je to divné, ale vždycky jsem v sobě měl jakýsi protijed a šílenství mého okolí naráželo na pevnou, neprostupnou zeď, které říkám prostě, leč výstižně materialistický světový názor. Vždycky se ve mně cosi bouřilo a vzpíralo ztotožnění s těmi mystickými nesmysly. Ať byl nápor sebevětší a sebedůmyslněji vedený, nikdy jsem nepodleh, ba ani nezatápal. Vlastně už od dětství v bludařském mystickém obklíčení jsem věřil ve hmotu, jejímž je člověk nejdokonalejším produktem, ve všemocnou přírodu a její nevyvrátitelné zákony jakož i v lidský důmysl, který dříve či později vysvětlí všechny ty zdánlivé záhady, jež matou mnohé primitivně smýšlející lidi. Všechno je poznatelné, vysvětlitelné, spočitatelné..."

"A co dědeček Marcel?" skočil jsem mu do řeči. "Strašlivě se zlobil," vyprávěl pan Xaver Tichý, "a ačkoliv znal lidové přísloví o tom, že kovářova kobyla chodí bosá, nemohl se za živého boha smířit s mým odpadlictvím. Svolával všechny mocnosti nebe, země i pekla, aby nič přesvědčily. Jasnovidci, media, astrologové a jiní pavědci mě celé hodiny vyučovali tmářství a bludům. Sám dědeček se v tomto směru velice angažoval a zasněcoval mě do svých parapsychologických kejklů. Bylo to

ovšem bezvýsledné. Setrval jsem u svých materialistických názorů."

"A dědeček se s tím smířil," hádal jsem. "Konečně, co jiného mu taky zbývalo?"

"Neznáte zřejmě dědečka Marcela!" řekl pan Xaver Tichý. "Takový muž jako on, taková vyhraněná osobnost se nikdy

nevzdává. Snesl by všechno kromě ideologické porážky. Čím jsem byl pevnější, tím byl aktivnější, důmyslnější a vynalézavější. Vodil mě po hřbitovech křesťanských i židovských a seznamoval mě s životopisy slavných upírů. Musel jsem číst veškeré spiritistické časopisy, které mi dědeček předplatil. Ze zahraničních publikací mi sám překládal nejnovější parapsychologické poznatky. Jenomže, jak je známo, každý tlak budí protitlak. Začal jsem se systematicky bránit a vyrukoval jsem proti dědečkovi s materialistickými argumenty. Řekl jsem mu, že v duchy a strašidla nevěřím, neboť loje pouhý klam a fikce. Začali jsme se hádat, ale žádný z nás nechtěl povolit. Oba jsem lpěli na svých stanoviscích a snažili se vyvrátit argumenty protivníka. Postupem času z toho vznikaly diskuse, které bez nadsázky měly pozoruhodnou teoretickou úroveň."

"Zajímavé," řekl jsem.

"Dědeček Marcel byl navzdory své mystice a přitěži ideologického balastu vzdělaný muž," pokračoval pan Xaver Tichý, "a jeho fundované argumenty či vlastně pseudoargumenty nebylo někdy snadné vyvrátit. Začal jsem studovat fyziku, přírodní vědy a lékařství. Snažil jsem se používat nejmodernějších poznatků vědy. Křížili jsme své názory na stále vyšší úrovni a postupně vznikly pravidelné diskuse, na které jsme si oba zvykli a bez kterých jsme nebyli spokojeni. Dědeček je vyhledával právě tak intenzivně jako já, ačkoliv se pravděpodobně už dávno vzdal naděje získat mě na svou stranu. Posléze jsme se domluvili a scházeli jsme se každý pátek u mne v bytě. Téma debaty jsme si určovali předem, abychom se mohli důkladně připravit a prostudovat příslušnou literaturu. Na posledním našem střetnutí, to bylo předešlým, jsme se přeli o to, zda existuje posmrtný život. Pořádně jsem svému mystickému dědečkovi zatopil. Mé vědecké argumenty jím téměř otřásl! Ještě jsem neviděl, aby byl v tak zřejmých rozpacích jako předešlým!"

"Říkáte předešlým?" podivil jsem se. "Kolik je vlastně roků tomu vašemu dědečkovi?"

"Zemřel před sedmadvaceti lety," řekl pan Xaver Tichý, "a za celou tu dobu nevynechal ani jednu naši páteční debatu!"

Vražda slečny Švejdové

"To snad nemohl udělat člověk," se širokým gestem pronesl doktor Válek a trochu bezradně zamrkal na kapitána Vápence. "Slečna Švejdova byla zardoušena s použitím tak obrovské síly, že se to vymyká všem mým dosavadním zkušenostem. Navíc má několikrát zlomeniny okončetin a podlitiny po ranách, které vesměs byly vedeny s nebývalou a téměř neuvěřitelnou razancí!"

"Ale doktore," usmál se Vápenec, "přece dnes nezačneme věřit na King-Konga!"

"Jistě jste čelí Vraždy v ulici Morgue," řekl doktor Válek, "a řeknu vám rovnou, že jsem si na tu povídku vzpomněl v okamžiku, kdy jsem spatřil slečnu Švejdovou. Edgar Allan Poe vysvětluje onu bestiální vraždu jako čin uprchlého orangutana a jsem na mou duši zvědav, co objevíte vy!"

"Nevím ještě, co objevím," pokrčil rameny Vápenec, "ale pokud vím, naši občané chovají místo opic spíš kanadské křečky nebo řecké želvy. Dva lidé v Praze mají zakrslou kamerunskou kozičku, ale ta to zřejmě neudělala. Jediný orangutan v pražské ZOO je ještě příliš mladý na to, aby vyhledával bestiální vraždy. Prozatím by měl co dělat, aby přemohl slepici. A tak se domnívám, vážený doktore, že budeme přece jen hledat mezi lidmi."

"Mezi obzvláště zdatnými a silnými muži," opravil ho doktor, "řekl bych tak od sto kilogramů nahoru!" Ještě jednou zakroutil hlavou a opustil kancelář.

Vápenec se zamyslel, chvíli váhal a pak vytočil číslo zoologické zahrady. Oddechl si, když se dozvěděl, že všechny opice včetně gorily a šimpanze Hurvínka mají neotřesitelné alibi. Pak se dostavil poručík Mihule. "Mám dva podezřelé," spustil, "první je milenec zavražděné Hugo Bašta, povoláním artista."

"Kolik váží?" zeptal se Vápenec.

"To nevím," řekl bezradně Mihule, "a pak je tu ještě její zhrzený nápadník, který bydlí v sousedním domě. Je to řezník Jáchym Krajta, přeborník ve volném stylu."

"A hrome!" vydechl Vápenec.

"Navíc nemá pořádné alibi," pokračoval Mihule, "říká, že trénoval, ale to mu nikdo nemůže potvrdit."

"Přijde na to, čemu se říká trénink," řekl Vápenec zlověstně. "Podíváme se mu pořádně na zoubek. Ale napřed zajedeme za tím artistou. Máš adresu?"

"Tu nám řeknou na jejich ústředí na Valdštejském náměstí," informoval ho Mihule. "Mám tam zavolat?"

"Ne," řekl Vápenec, "podíváme se tam."

Sedli do vozu a zamířili k Valdštejskému náměstí.

"Co myslíš?" vrtalo hlavou kapitánovi, "může mít artista doma cvičenou opici?"

"Co, prosím tě, blbneš s opicí?" podivil se neuctivě poručík.

"Taky se divím," řekl kapitán, "to ten zatra... doktor! Dneska přece nejsou takové platy, aby člověk mohl uživit kromě rodiny ještě orangutana!"

Mihule se na něho útrpně podíval. Ale to již byli na Valdštejském náměstí před Ústředím čs. cirkusů a varieté. Vystoupili do druhého patra a zamířili přímo do sekretariátu. V ústřety jim vyšla usmávající se slečna a

tázala se jich, má-li tu čest mluvit s hudebními klauny z Frankfurtu nad Mohanem. Když se legitimovali, přestala se poněkud usmívat.

"Ano, pan Hugo Bašta u nás pracuje," odpověděla na jejich otázku. "Jeho původní jméno je Josef Moutelíček a bydlí v Horymírově ulici číslo devatenáct. Je to náš nejlepší rychlomláz a každý večer vystupuje u Drahoňovských."

"Kolik váží?" zeptal se kapitán a slečna to silně překvapilo. Leč zamyslela se.

"Asi šedesát kilo," pravila po chvíli, "ale na to byste se mohli zeptat spíše jeho paní, která sedí vedle v kanceláři. Bývala to vynikající artistka! U nás je teď ovšem zaměstnána jako účetní."

Paní Mouteličková byla korpulentní, upravená dáma s mírně prošedivělými vlasy. Netajila se překvapením z policejní návštěvy.

"Můj muž určitě nic neudělal," tvrdila rezolutně. "Je to poctivý člověk a na Západ ho pouštěli i v době kultu osobnosti. Jestli s ním potřebujete mluvit, přijďte večer k Drahoňovským. Určitě tam bude."

"Myslím, že za ním raději zajedeme domů," řekl Vápenec. "Bydlíte v Horymírově ulici, že ano?"

"Není doma!" zvolala paní Mouteličková úzkostlivě. "Určitě není doma! Před chvílí jsem mu volala a nebral telefon."

"Třeba se už vrátil," mňnil Mihule. "Takové věci se- stávají."

"Ne, ne," bránila se dáma. "Říkal, že se možná podívá k sestře do Kralup. Určitě se tam vypravil! Jestliže mi nevěříte, zavolejte si k nám sami! Tady je číslo!"

Vápenec zavolal a telefon u Mouteličků opravdu nikdo nebral. Poděkovali dámě, marně usilující o klidné vzezření, a odešli.

"Proč je asi tak vyplašená?" zajímalo Vápence. "Šedesátikilový rychlomaliř přece tu Švejdovou nezabil!"

"Jezdí často na Západ - budou v tom nějaké pašované šustáky," hádal Mihule. "O co se vsadíš, že za chvíli vyběhne, vezme si taxi a pojedje ty věcičky uklidit!"

Postavili se za sloup v podloubí a čekali. Za necelou čtvrt hodinu se z budovy vyřítla paní Mouteličková a rozběhla se k parkovišti taxíků na Malostranské náměstí.

"Jedeme!" rozhodl Vápenec. "Ať jsme tam dřív než ona!"

Měli malý náskok, který značně zvýšili nerespektováním dopravních předpisů. Dvakrát přejeli křižovatku na červenou. V Horymírově ulici zaparkovali na rohu, aby jejich vůz nevzbudil pozornost a vešli do domu číslo devatenáct. Na tabulce v přízemí zjistili, že pan Josef Mouteliček, umělec, bydlí v prvním patře.

Zazvonili, ale zevnitř se nikdo neozval. Postavili se tedy ke dveřím a čekali. Za chvíli se ozvalo zavrčení auta, otevřely se domovní dveře a do schodů supěla paní Mouteličková.

"Už na vás čekáme," pravil jí kapitán v ústretu. "Asi vás to poněkud překvapuje."

O paní Mouteličkovou se pokusily mdloby, ale vzápětí se nečekaně vzchopila.

"Do bytu vás nepustím," vykřikla, "a vy tam nesmíte vstoupit bez povolení k domovní prohlídce!"

"A jak víte, že ho nemáme?" zeptal se Vápenec břitce, i když si v duchu myslel, že se zbytečně zaplétá do aféry, která je pod jeho úroveň. On je přece na vraždy a ne na šustáky.

"Otevřete, paní Mouteličková," vyzval ji Mihule, "a nedělejte hlouposti!"

"To je konec!" pravila prošedivělá dáma pro sebe a vsunula klíč do dveří.

Vápenec a Mihule vstoupili dovnitř a málem vykřikli překvapením. Na bytelném věšáku s rukama spoutanýma za zády visel pan Hugo Bašta alias Josef Mouteliček přesně po vzoru potrestaných rakouských c. k. vojáků. Byl zřejmě v hlubokém bezvědomí. Když ho Vápenec osvobodil, sesul se mu bez hlesu k nohám.

"Co to má, ksakru, znamenat?" vyrazil ze sebe Mihule.

"Měl tak viset až do večera," pravila dutě paní Mouteličková, "za to, že se zahodil s tou courou! On - takový umělec!"

"Takhle zacházíte s manželem často?" zajímal se kapitán.

"To je různé," odvětila dáma. "Někdy ho zavírám do bedny, někdy mu dávám čichat čpavek. Jindy ho zase bičuji nebo mu sypu sůl do očí. Nejčastěji od každého trochu."

"Znamenitě," pochválil ji Vápenec. "Vidím, že tu máte na stěnách zajímavé fotografie!"

Paní Mouteličková hrdě přikývla. Měla také být na co pyšná. Na prvním obrázku stála rozkročená v přílehavém zápasnickém trikotu. Na každém rameni jí stáli dva svalnatí muži, kteří nad hlavou drželi třetího. Na druhé fotografii paní Mouteličková lámala železo, na třetí zápolila s medvědem.

"Dovedla jsem zvednout pivovarského koně," pochlubila se nyní, "a proslavila jsem se pod jménem Melanie Lamželezo. Nikdy jste o mně neslyšeli?"

"Bohužel až nyní," řekl zarmouceně Vápenec, "a hned mám tu smutnou povinnost zatknout vás pro vraždu slečny Blanky Švejdové."

"Zřídila jste ji tedy pořádně!" pravil uznale Michule. "Podezírali jsme přeborníka ve volném stylu."

"To jsou dneska žabaři!" řekla opovržlivě zdatná vražedkyně, "to když já jsem zápasila v arénách..."

Vtom se probral z bezvědomí rychlomaliř Hugo Bašta a jedním pohledem odhadl situaci. "Ona za nic nemůže, pánové!" vykřikl zoufale. "Já jsem Švejdovou zabil! Slyšíte? Já!"

"Je to od něho dojemné, že se mě pokouší zachránit, vidíte?" obrátila se siláčka na kriminalisty. "On byl vždycky taková dobrá duše! Ach Hugo, Hugo! Co z tebe teď bude, když tě nebudu moci cepovat?"

Žalostný vzlykot jí zazněl jako odpověď.

"Neprodlužujme to, pánové," řekla paní Mouteličková a chystala se vykročit ze dveří. Kapitán jí obratně nasadil pouta. "Zdá se, že o mně máte velice špatné mínění," urazila se dáma, "a já nesnáším, když mě někdo podceňuje!"

Napjala svaly a jediným prudkým škubnutím přerвала pouta. Pak vyšla ze dveří a oba kriminalisté s otevřenými ústy za ní.

Přeludy a Vadlejch

Šel jsem na procházku do Krčského lesa. Šel jsem sám, protože nebylo počasí, při kterém moje žena chodí na procházky. Moje žena nechodí na procházky když je horko a když je zima. Je-li náhodou akorát, připravuje si opalovačky pro případ veder nebo zimní kabát pro případ třesutých mrazů. Krátce řečeno, na procházky chodím sám. Kráčel jsem zasněženou pěšinou mezi zasněženými stromy a hvízdal jsem si. Jenomže mě to brzy přešlo. Došel jsem k místu, které zelo odjakživa prázdnotou a teď koukám... já to snad ani neřeknu. No, zkrátka koukám a vidím perníkovou chaloupku! Stará lidová architektura a prvotřídní marcipán!

Štípl jsem se do tváře, promnul jsem si oči, ale nepomohlo to. Perníková chaloupka stála dva kroky přede mnou a vůbec

se netvářila jako přelud. Vlastně se netvářila nijak, to spíš já jsem se tvářil jako idiot, ale v takové situaci to bylo pochopitelné.

Po chvíli uvažování jsem přistoupil k chaloupce a uloupil si kousek marcipánu. Sotva jsem tak učinil, ozval se z chaloupky ječivý hlas: "Kdopak to loupá můj perníček?"

Já vím, měl jsem říct: "To jenom větříček, babičko!", ale nebyl jsem dost pohotový. Místo toho, abych krádež svedl na živly, vykotal jsem ze sebe: "To jsem já, soudruh Vadlejch!"

Dveře chaloupky se otevřely a vyšla babice. Pohlédla na mne a řekla: "Vadlejchu, Vadlejchu! Nemáš dost těch krádeží v podniku, že musíš olupovat starou opuštěnou ženu?"

"Jak to opuštěnou!" zeptal jsem se. "Máš přece dědka!"

"Měla jsem," pravila trpce, "ale znáš, milý Vadlejchu, stárnoucí chlapy! Sám přece máš pletky s tou baculatou Kaholkovou! Ten můj si zase začal s divou ženou a tancuje s ní kolem močálu jako nějaký mladík! A víš, čím se živí! Ropuchama, salamandrama a podobnou žouželí! On, kterej měl denně perník a občas pečenýho sirotka!"

"Dejte si inzerát do novin," navrhl jsem jí, "na takovou pěknou chaloupku vám skočí leckterý pracující důchodce bez závazků!"

Ušklíbala se. "Nemluv do věcí, kterejm nerozumíš, Vadlejchu," řekla jedovatě, "ačkoliv v podniku mluvíš výhradně o věcech, kterejm nerozumíš! Vid', Vadlejchu?"

Trochu jsem se urazil. "Vy nebudete posuzovat mou kvalifikaci!" zasípěl jsem. "Vy ne!"

"Žádnou nemáš a tak není co posuzovat," chechtala se. "Ale máš pravdu. Jsem ježibaba a tvůj případ se vymyká mým zájmům. Uloupil jsi mi sice perníček a měla bych si tě vykrmit a upéct, ale nějak se mi do toho nechce. Jednak ses huběnou, Vadlejchu, a za druhé..."

Neřekla, co za druhé a zmizela. S ní zmizela i perníková chaloupka. Ať jsem se rozhlížel jak rozhlížel, nebylo po ní ani stopy.

"Ježibabo," volal jsem, "ježibabo!"

Nepřišla však ježibaba, nýbrž hajný. Řekl, abych neplašil muflony, nebo proti mně zakročí.

Odešel jsem domů a hlavu jsem měl plnou perníkové chaloupky. Okolí na mne naléhalo, abych řekl, jaké neštěstí mne postihlo. Žena mě podezírala ze zpronevěry. Pochopitelně jsem mlčel, neboť každý pochopí, že není radno svěřovat se s takovými zážitky. Diskuse s ježibabou by mi mohly uškodit. Každý přece ví, že ježibaba neexistuje! A perníková chaloupka rovněž ne!

Týden jsem nešel na procházku a opět mi začalo být dobře. Byl jsem dokonce skálopevně přesvědčen, že jsem s žádnou ježibabou nemluvil. Ale pak jsem zase vykročil mezi lesní velikány.

Co vám budu povídat. Viděl jsem nejen ježibabu s perníkovou chaloupkou, ale i dědka s jeho novou známostí - s tou divou ženou. Dědek tancoval odzemek a zpíval: "Tri dni má naháňali, eště má nedostali!" A ta divá žena se úspěšně pokoušela o striptýz kombinovaný s překážkovým během.

Na další procházce jsem viděl navíc vodníka, devatenáct rusalek a vlka, vábícího na Karkulce košíček. A o kus dál na mne mávali Dlouhý, Široký a Bystrozraký.

Jistě se nikdo nepodiví, když jsem po těchto událostech navštívil psychiatra. "Mám přeludy, pane doktore," zaúpěl jsem zoufale. "Vidám perníkovou chaloupku, ježibabu, vodníka, vlka, rusalky, divé ženy..."

Vlídne mi poklepal na rameno: "To je přepracování, příteli," usmál se, "hlavně neseďte doma a hodně často chodte do lesa na procházky!"

Socha

Fotograf Reneš se kvapně navečeřel, sbalil do aktovky pyžamo a toaletní potřeby a téměř překotně vyběhl z domu. Fotoaparát zavěšený přes rameno se pohupoval v rytmu chůze a při každém druhém kroku ho lehce udeřil do žeber. Venku už byla úplná tma. Kolem blikajících plynových lamp šustivě poletovaly nahnědlé můry a prudce dorážely do skla. Reneš se podíval na hodinky a přidal do kroku. "Mám nejvyšší čas," pomyslí si, "vlak jede za dvacet minut. Dost možná, že si budu muset vzít taxi." Jeho tvář byla jaksepatri mrzutá, neboť noční cestování považoval za velice nepříjemnou povinnost.

Krajský deník oslavoval deset let svého trvání a redakce si vzpomněla na Reneše, který patřil k prvním redaktorům. Pozvala ho k zítřejší oslavě, na které se měli setkat všichni, kteří se za deset let o krajský plátek zasloužili. Reneš si už sice vysloužil ostruhy v celostátním měřítku, ale nechtěl být považován za náfuku, který zapomíná na své skromné začátky, a tak se rozhodl podstoupit nepohodlnou cestu. Konečně, setká se zase se starými známými a ve staré čtvrti města si udělá pár snímků, které jistě uplatní v některém týdeníku.

"Zkrátím si cestu přes park," napadlo spěchajícího Reneše, "ušetřím tak dobré tři minuty."

Vešel do parku a vydal se spoře osvětlenou pěšinkou směrem k nádraží. Park byl téměř prázdný a jen nepatrná část laviček byla obsazena milenci. V křoví cosi zasvištělo a fotograf diskrétně zrychlil krok. Ostatně, možná že to byl ježek, plch nebo kočka, která si vyšla na lov. Ačkoliv na kočku to opravdu nevypadalo.

Reneš docházel do středu parku, kde se bělala nefungující fontána a socha národního buditele. Právě před týdnem obě fotografoval. Nefungující fontánu právě proto, že nefungovala a národního buditele proto, že byl celý znečištěný od holubů. Je trapné, když se neumíme postarat o naše velikány, kteří jsou pak pro smích široké veřejnosti! Čističí podnik hlavního města by měl urychleně zjednat nápravu nebo usvědčí sám sebe z kulturního barbarství!

Reneš, mijeje sochu, na ni letmo pohlédl, ale vtom málem vykřikl a prudce se zatavil. Národní buditel, majestátně stojící na podstavci, mu zvolna pokynul rukou.

Reneš si protřel oči, štípl se do tváře a znovu se podíval na sochu. Nic se nedělo, žádný nový pohyb se neobjevil. "Že bych měl halucinace?" zabručel. "Ne, to určité ne, zdání pohybu zřejmě vzniklo zvláštním lomem světla, vycházejícího z tamhle té lampy. Vráť se a vyzkoušim si to!"

Vrátil se do temna parku a zvolna postupoval směrem k soše. V okamžiku, kdy byl od ní deset až patnáct metřů, socha opět zvedla ruku a viditelně Renešovi pokynula. Jakoby ho zdravila nebo mu dávala nějaké znamení.

"Tohle přece nemůže být světlem!" vydechl fotograf. "Bud jsem cvok, nebo se ten buditel opravdu hýbe!"

Přistoupil až k soše a podrobně si ji prohlížel. Neshledal na ní nic zvláštního a naopak se utvrdil, že tato kompaktní masa z mramoru nemůže sama od sebe činit teatrální gesta. To by přece bylo proti všem přírodním zákonům.

Fotograf se znovu vrátil na cestičku do parku a velice pomalu, se soustředěnými smysly se sunul k soše. Byla nehybná a nic nenavštěvovalo tomu, že by se měla v příštím okamžiku pohnout. Ale přece! Buditelova ruka se náhle zvedla a pokynula vyjevenému fotografovi potřetí.

"O něčem takovém jsem ještě nikdy neslyšel," šeptal Reneš. "Vlastně slyšel. Socha komtureva v Donu Juanovi se rovněž dala do pohybu, když přijala zvrhlíkovo pozvání na večeři. Jenomže tohle je něco úplně jiného. Don Juan komtura probodl mečem, zatímco buditel zemřel přirozenou smrtí. Don Juan svedl komturevi ženu. Mnou svedené dívky nejsou v příbuzenském vztahu nejen k buditeli, ale vůbec k nikomu, kdo něco znamená v kultuře. Don Juan pozval sochu komtura na večeři. Já jsem nic takového neučinil, neboť pospíchám na vlak..." Teď se fotograf zarazila pohlédla na hodinky....Pospíchám na vlak..." zamumlal, "jenomže ten vlak už je dávno pryč... Co já těm klukům jenom řeknu! Přece jim nemůžu vykládat, že na mne kývala v parku socha?"

Podíval se vyčítavě na buditele, který už stál zase ve své původní pozici, jen kolem tváře jakoby mu zableskl úsměv.

"Buditeli, tys mi zavařil!" řekl Reneš. "Teď mám najednou tolik času, že bych tě mohl klidně pozvat na večeři. Ačkoliv raději ne! Jednak mé příjmy nejsou nijak horentní, a za druhé by kolem tvé přítomnosti v hospodě mohl vzniknout pořádný skandál! Bude lepší, když se s tebou rozloučím tady!"

Socha nic nenamítala a Reneš, obdařiv ji ještě jedním vyčítavým pohledem, vracel se parkem k městu, ve kterém znal spoustu příjemných a útulných hospůdek.

V jedné z nich v značně povznesené náladě náhodně vyslechl půlnoční zprávy. A hned první s ním pořádně začloulala. Hlasatelka hovořila o velkém železničním neštěstí, které postihlo právě ten vlak, kterým Reneš hodlal jet do krajského města.

"To je... to je...", breptal fotografa mačkal v ruce skleničku, "to je..." Pak se ale zničehonic vzpamatoval. "Vlastně je to úplně jasné!" řekl rozhodně. "Díky mé fotografii v novinách se buditel zbavil holubiho trusu. Při svém charakteru mi to nemohl zůstat dlužen a učinil to tímto pozoruhodným způsobem. Ať žije buditel!"

A potom se řekne komunální satira!

Padouch z Horní Libně

I.

"Za několik týdnů budeš volná a potom se vezmeme," řekl Markup klidným, konejšivým hlasem. Ale na Alenu to nepůsobilo.

"Zabije mě," tiskla se k němu bázlivě, "uvidíš, že mě zabije!"

"Vyhržoval ti snad?" zeptal se milenec a jeho tvář se zachmuřila.

"Ne, jen je ke mně velice milý," řekla Alena, "dokonce mi slibuje, že se vzdá v můj prospěch auta a chaty. A to je právě to, co mě znepokojuje. Vím, jak na těch věcech lpí, stejně tak jako nevěřím, že by se dobrovolně vzdal koruny z našich společných úspor!"

Bylo to opravdu podivné. Alenin manžel inženýr Toulá byl člověk lakotný a bezohledný. Za jeho nynější štědrosti muselo něco být!

"Snad by ses mu měla vyhybat," navrhl Markup, "třeba někam odjet..."

"Udělám to," řekla Alena. "Odjedu na chatu do Jablůvky a zůstanu tam až do rozvodu. Pojedu hned zítra, tam snad budu v bezpečí. Kdy za mnou přijedeš, Jindřichu?"

"Určitě v sobotu," slíbil jí, pohladiv ji po vlasech.

"Až v sobotu?" vzdychla. "Bude se mi po tobě stýskat..."

"Vždyť jsou to pouhé čtyři dny," utěšoval ji.

Tehdy ovšem Jindřich Markup netušil, že už Alenu Toulovou nikdy nespatří. Alespoň ne živou.

Když přijel v sobotu v poledne do Jablůvky, překvapilo ho, že ho Alena nečeká na stanici autobusu. Pak si ale řekl, že nemohla vědět, kterým autobusem přijede a je pro ni nepohodlné sbíhat každou chvíli rozmoklou lesní cestou ze stráně dolů. Zamířil tedy nahoru k chatě, jejíž červená střecha probleskovala mezi stromy. V uplynulých dnech hodně přšelo a tak přeskakoval kaluže, bořil se do bláta a čím dál víc chápal Alenu.

Asi po čtvrt hodině stoupání došel k chatě. Zaklepal na dveře, ale nikdo se neozval. Bezradně obešel chatu, podíval se dovnitř okénkem a pak znovu zabušil. Žádná odpověď.

"Třeba se šla projít," napadlo ho a vydal se za ní po vrcholku zalesněné stráně. Všude bylo pusto, do těch několika chat, které byly v sousedství, nikdo nepřišel kvůli počasí. Obloha stále svou barvou připomínala olovo a každým okamžikem se mohl znovu spustit déšť. Markup došel ke skupině lískových keřů. Polom ji spatřil.

II.

Markup seděl v kanceláři kapitána Vaňhy, svého bývalého spolužáka z gymnasia.

"Chápu tvé rozčilení, i tvé pocity," řekl Vaňha srdečně, "ale tvé obvinění inženýra Touly se nám zdá dost absurdní.

Podle všech expertiz jde o typickou sexuální vraždu se všemi specifickými příznaky-

"To nic neznamená!" vybuchl Markup. "Toula je příliš chytrý člověk, než aby nedokázal zmást stopu. Není to naivní hlupáček, kterému se nikdy nedostala do rukou nějaká ta kniha o sexuálních zločinech."

"Fingovat sexuální vraždu je těžší, než si myslíš," řekl kapitán Vaňha, "ale budiž! Do okruhu podezřelých je třeba zahrnout inženýra Toulou. Tys nás na to upozornil a my jsme to vzali na vědomí. Jenže žádná z daných okolností pro tuto možnost nesvědčí. Vražda byla provedena ve čtvrtek zhruba mezi dvacátou hodinou večerní a půlnocí. Víš, co v tu dobu dělal Toulá?"

"Nemám ponětí," zahučel Markup. "Vlastně mám, ale..."

"Byl s několika přáteli v Divadle komedie," prozradil mu kapitán, "asi do třicetivte na deset. Pak šli k Novákům, kde si dali kávu. Až do triadvaceti hodin deseti minut má nezlomné alibi, potvrzené šesti hodnověrnými svědky. Do svého domku v Horní Libni přijel kolem půl dvanácté. Viděl ho soused, který se spolu s manželkou vracel z návštěvy. V šest hodin ráno, dokonce několik minut před šestou, byl již inženýr Toulá v zaměstnání. Nebyla na něm patrná únava ani nervozita nebo nějaké znepokojení."

"Protože je prohnáný padouch!" syčel Markup. "Cožpak to, proboha, nevidíte! Jestliže kolem půlnoci opustil domek a použil vozu, mohl být při rychlé jízdě (a on rychle jezdit dovede!) po jedné hodině v Jablůnce!"

"Vražda byla provedena mezi dvacátou hodinou a půlnocí," řekl suše Vaňha.

"Váš lékař se mohl o nějakou tu hodinu splést," mávl rukou Markup. "Po jedné hodině mohl být tedy Toulá v Jablůnce a zabít Alenu. Zakrytí stop a předstírání sexuálního zločinu mohlo trvat hodinu. V každém případě se mohl včas vrátit do Prahy a tentokrát si jistě dal pozor, aby nikoho nepotkal! To, že byl v zaměstnání svěží, nic neznamená. Vzal si dva, tři prášky fenmetrazinu a byl čilý jako rybička! Určitě si dával práci, aby si spoluzaměstnanci jeho čilosti všimli!"

"Jsi zaujatý," konstatoval kapitán.

"To jsem," připustil Markup, "ale mám k tomu taky všechny důvody! Cožpak, k sakru, nevidíte motiv jako Brno? Za několik týdnů mělo dojít k rozvodu a Alena by dostala polovinu majetku, který je na dnešní poměry více než slušný." Kapitán nedůvěřivě zakroutil hlavou.

"Vy neznáte toho hrabivce Toulou!" hřímál Markup. "A nevíte, čeho je schopen pro mnohem menší částku, než je ta, kterou by musel oželeť! A taky by mě zajímalo, jakým způsobem zemřely jeho předešlé manželky!"

"To li mohu prozradit," řekl kapitán. "První žena měla slabé srdce a zemřela na srdeční kolaps. Lékařské posudky jsou nade všechny pochybnosti. Druhá manželka spáchala sebevraždu. Spolu se svým milencem, který se, tuším, jmenoval Roman Horák, skočila do propasti."

"Tuhle verzi znám taky," zavrčel Markup, "jenomže mne by zajímala víc ta druhá a správná. Ale od vás se zřejmě pomoci nedočkám! Vy se budete pachtit za nějakým sexuálním maniakem, který vůbec neexistuje, a toho padoucha, vraha tří manželek, necháte běhat na svobodu! Ale já to tak nenechám! Pověším se mu na paty, nepustím ho z očí a neustanu, dokud všechnu jeho špínu, všechny ty ohavné a odporné zločiny nevynesu na světlo!"

III.

Markup přes veškerou tvrdošíjnost neměl úspěch. Inženýr Toulá se choval naprosto normálně a nic nenasvědčovalo tomu, že se hodlá prozradit nějakou neprozřetelností. Sledovat ho bylo plýtváním času. Ke všemu se ještě pravidelně nestýkal s žádnou ženou, takže vražda čtvrté manželky, při které by mohl být definitivně usvědčen, nebyla prozatím na obzoru.

"Je třeba toho padoucha trochu vyplašit!" říkal si Markup a napsal Toulou několik anonymních dopisů, v nichž ho jménem soudné veřejnosti obvinil z trojnásobné vraždy. Toulá se zřejmě nepolekal a na jeho chování nebyly patrný nejmenší změny. A tehdy se Markup odhodlal k činu.

Ve čtvrtek odpoledne vyrušilo inženýra Toulou z četby Markýze Sada pronikavé zvonění zvonku. Líně zaklapl knihu a šouravě šel otevřít. Ve dveřích stanul tvář v tvář zavilemu muži s objemnou aktovkou pod paží. Okamžitě ho poznal. Byl to ten člověk, který ho ustavičně sledoval, snaže se při lom vypadat nenápadně. A zřejmě to byl také pisatel anonymních dopisů, jejichž obsah byl takový, že každá řádka byla žalovatelná.

"Jsem Markup," zahučel přichozí, "a potřebuji s vámi hovořit o velmi naléhavé věci."

"Pojďte dál," vyzval ho inženýr a vedl zamračeného návštěvníka do obývacího pokoje, "mám takový dojem, že vás odněkud znám. Nejste náhodou synovcem hokynáře Kačírka z Rožmitálu?"

Markup vztekle zasupěl. "Nechtě si své žerty, pane inženýre," syčel. "Při své inteligenci patrně víte velice dobře, proč jsem k vám přišel. Měl jsem v úmyslu oženit se s vaší ženou Alenou."

"To už s největší pravděpodobností nebude možné," řekl Toulá, "moje nebohá žena byla totiž nedávno zavražděna." Markup ze sebe vydal několik nesrozumitelných zvuků.

"Posaďte se, pane Markuše," vyzval ho inženýr, "já uvařím trochu kávy, aby se vám lépe povídalo. Tak vy jste si chtěl vzít Alenu! Vida, jaké ještě mohla udělat šteslí! Ale to je, pane Markup, osud. Člověk o něco usiluje a pak se slané nějaká nepředvídaná věc, která všechno zkazí. Já jsem tak přišel o tři manželky. Jiného by to třeba porazilo, ale já jsem ulit z pevného materiálu."

Markup cosi zlověštně bublal a inženýr před něho postavil šálek kávy. Pak se posadil proti němu do křesla.

"Něco jste mi, tuším, přišel říct?" zeptal se přátelsky.

"Nic jiného, než že jste otrlý padouch!" vmetl mu do očí Markup. "A jestliže vás nedopadla bezpečnost, dopadnu vás já! Mně neuklouznete, protože jsem nad mrtvou ubohé Aleny přísahal, že ji pomstím!"

"Přísahal?" podivil se inženýr. "To se dneska ještě dělá?"

"Cynismus vás nezachrání!" pronesl pateticky Markup, "a já nejsem z těch, kteří by ustoupili od toho, co si jednou předsevzali!"

"Vidím, že jste muž pronikavého intelektu," upíjel kávu inženýr, "a také vaše odvaha je bez konce. Ale co ode mne vlastně chcete? Jde vám o přiznání? Mále je mít!"

"Zabil jste ji tedy? Přiznáváte se?" vydechl Markup a v jeho hlase se mísil odpor s hrůzou a obdivem.

"Ale ovšem," usmál se inženýr. "Vlastně to všechno bylo docela jednoduché. Moje první manželka Lucie měla slabě srdce. Přitom se neuvěřitelně bála pavouků, ještěrek a podobné havěti. Stačilo ji spoutat a na obnaženém těle jí nechat procházet pavoučky, salamandry a krtonožky. Nevdržela to déle než patnáct minut a zemřela přirozenou

smrtí. Odborníkům nezbylo nic jiného, než konstatovat srdeční kolaps."

"To je strašné!" zděsil se Markup.

"Je," přisvědčil inženýr. "Ale mnohem strašnější byl druhý případ. Stále jsem nevěděl jak se Svatavy zbavil. Srdce měla v báječném stavu a hady brala do ruky. Bylo ovšem možno se s ní rozvést, ale vila a jiné věci byly psány na ni. Musel jsem ji tedy zabít."

"Odporné!" hučel Markup.

"Pak jsem se seznámil s mužem, který se jmenoval Roman Horák," pokračoval inženýr. "Vlastně to nebyl muž, ale sketa. Bylo mu lhostejné, jakým způsobem získá peníze a svědomí bylo pro něho absolutně cizí pojem. Byl to zkrátka člověk, jakého jsem potřeboval. Domluvili jsme se na třinácti tisících a on svrhl Svatavu dolů ze skály."

Markup se otrásl hrůzou.

"Domníval se, že si lehce vydělá třináct tisíc," zasmál se inženýr chraplavým hlasem, "ale byl jsem tady ještě já!

Samozřejmě jsem nemohl nechat žít člověka, který mě mohl kdykoli vydírat! Buďte ujištěn, že pan Roman Horák byl natolik prohnáný, že by mě stál podstatně víc, než byla smluvená částka! A obávám se, že víc, než činil celý majetek mé milované Svatavy! Také s přihlédnutím k policejnímu vyšetřování bylo mnohem lepší, aby na dně propasti skončili dva lidé a vypadalo to jako zoufalý čin nešťastných milenců. No, nechtělo se moc milému Románkovi dolů, nechtělo! Ale nakonec, jak rače vědět, všechno dobře dopadlo. Nemusel jsem se při tom zdaleka tak namáhat jako při vraždě Aleny. Víte vy, člověče, co to dá za námahu předstírat sexuální zločin do té míry, aby expertizy dopadly tak, jak si přejete? A ty potíže s alibi, vážený pane! To si vůbec nedovedete představit!"

V tom okamžiku se inženýr chytil za žaludek. "Sakra," zahučel, "nějak se mi udělalo špatně. To bude vřed!"

"Není to vřed," pravil Markup pevným hlasem, "ale proklatě dobrý jed. Otrávil jsem vás jako krysu! Nasypal jsem vám nenápadně do kávy prášek, po kterém zhynete tak, jak si zasloužíte! Je s vámi konec, padouchu z Horní Libně!"

Inženýr Toulá zesinal. "Pověsí vás," řekl těžce.

"Nepověsí," zasmál se Markup, "tady v té aktovce jsem si natočil na magnetofonový pásek vaše ohavné přiznání.

Nebude tedy těžké dokázat, že se ve vás konečně hnulo svědomí, pod jehož tlakem jste spáchal sebevraždu. Splnil jsem své předsevzetí a pomstil jsem ubohou Alenu! Zničil jste můj život a já jsem zničil vás!"

"Je se mnou konec," připustil sípavě inženýr, "ale s vámi, kamaráde, taky! Snad si nemyslíte, že jsem své přiznání učinil jen tak z rozmaru? I ve vaší kávě byl strašlivý jed, který co nevidět začne účinkovat! Zemřete v hrozných bolestech, pane Markupe!"

"Cože!" vykřikl Markup a chytil se za břicho. "Vy vrahu! Vy ďáble! Vy ničemný padouchu!"

Zemřeli téměř současně.

IV.

"To je jeden z nejzajímavějších případů, s jakým jsem se kdy setkal," řekl kapitán Vaňha poručíkům Štěkalovi a Karpíškovi, když jim celou tragédii přebral z magnetofonového záznamu, "a dalo by se to nazvat: síla utkvělé představy. Ten Markup si prostě umínil, že inženýr Toulaje vrahem svých manželek a to mu nikdo nemohl vyvrátit."

"A nebyl?" zeptal se Štěkal.

"Ovšem, že ne," řekl kapitán. "Vraha Aleny Toulové jsme zatkli za několik dní potom. Byl to holič Kakarda z Jablůnky a pokusil se o nový zločin několik kilometrů odtud."

"A co to Toulovo přiznání?" nechápal Karpíšek.

"Pan inženýr měl smysl pro černý humor," řekl suše Vaňha, "a to se mu svým způsobem nevyplatilo. Když dostával od Markupa anonymní dopisy, zkonstruoval s gustem ty Iři příběhy, které z něho udělaly trojnásobného vraha. Udělal si zkrátka z Markupa dobrý den, ale podcenil přitom jeho nebezpečnost. Nepočítal s tím, že ho ten nešťastník může otrávit. A on to vzdor jeho předpokladům udělal!"

"Ale jak je to s otrávením Markupa?" naléhal Štěkal. "Přece nechcete tvrdit, že Toulův smysl pro humor šel tak daleko?"

"Markup taky vůbec otráven nebyl," ujistil ho kapitán, "ale úplně mu stačilo, když mu to inženýr oznámil. Považoval ho za zloducha a ani na chvíli ho nenapadlo pochybovat o jeho slovech. Utkvělá představa opět začala pracovat a nepochybuji o tom, že při umírání příšerně trpěl. Ano, přátelé, Markup zemřel strachem, neboť v jeho žaludku nebylo nalezeno nic, než kvalitní tuzexová káva."

"A v žaludku inženýra Toulý?" zeptal se Karpíšek.

"Jed na krysy," řekl kapitán zamračeně. "Chudák inženýr. Zahynul jako skutečný padouch!"

Důkaz ze záhrobí aneb Poslední zločin Markýze de Sade

Snad už po padesáté byl pan Trubač zván na spiritistickou seanci a vždy bezúspěšně. "Je to všechno naivní mysticismus," odpovídal, "nebo cílevědomý podvod. Posmrtný život je nesmysl, neboť člověk je pouze organizovaná hmota. Kdo říká něco jiného, ten lže. Kdo lže, ten krade. A se zloději nemám zapotřebí se stýkat!" Pan Trubač byl zásadový člověk. Padesáté první pozvání však přišlo zcela nečekaně od kypré vdovy Slavičkové. Tato dáma se panu

Trubačovi velice zamlouvala, neboť z ni dýchalo živočišno a ani v nejmenším nepřipomínala nedomrlé stíny posmrtného života. Leč i ona zřejmě propadla mystice a značně jí holdovala. "Pane Trubač," říkala mu, "inteligentní člověk nemá mít předsudky. Ba právě naopak. Jeho povinností je podívat se na vše vlastníma očima a stavět argument proti argumentu."

"Člověk je organizovaná hmota," hučel pan Trubač, "to věděli už klasici a já to vím rovněž. Pro mne existuje pouze věda!"

"Máme teď nové médium," předla vdova Slavičková, "je to promovaná filoložka a velice milé děvče. Máme s ní nesmírné úspěchy a duchové velikánů přicházejí jako na objednávku. Minulý týden s námi pohovořili Goethe, Shakespeare, Edgar Wallace a Mozart.

V pondělí nás navštívili Cervantes, Hitler, Eliška Krásnohorská a Konfucius. Všichni k nám promlouvali ústy našeho média."

"Podvod," mávl rukou pan Trubač. "Promovaná filoložka - už to ve mně budí podezření. Nesmysl, humbuk, šálení smyslů!"

"Ale někteří velikáni se zhmotnili!" triumfovala vdova. "Z uší média proudila bílá pára, vznášela se nad jeho hlavou a dostávala obrysy lidské postavy."

"Přelud, halucinace, klam!" odtušil pan Trubač.

"Ale proč se nepřesvědčíte?" záúpěla paní Slavičková, "zvu vás srdečně na dnešní seanci. Nebo se snad obáváte, že by tam váš materialismus vzal zaslouhu?"

"Já že se obávám?" zvolal pan Trubač. "Mé názory nemohou být vyvráceny, neboť stojí na vědeckém podkladě. Té seance se zúčastním a odhalím podvody, ať je bude páchat kdokoliv. Madam, dnes večer mne můžete očekávat!" Seance u vdovy Slavičkové se zúčastnilo dvanáct lidí obojího pohlaví. Přítomní byli většinou starší, vážní občané, oblečení jako na koncert České filharmonie. Pergamenové tváře, obřadné potřásání rukama a teoretické úvahy o posmrtném životě, to pana Trubače vydražďovalo až k nepřičetnosti. Pouze díky diplomacii vdovy Slavičkové neexplodoval a nevybilil to mystické hnízdo jako venkovskou hospodu.

Potom přišlo médium. Bledá dívka s rozpuštěnými černými vlasy vplula do pokoje, jako by pro ni neexistovala zemská přitažlivost. Pokynula všem hlavou, nepatrně se usmála a posadila se do čela kulatého stolu. To byl povel i pro ostatní. Společnost si sedla kolem stolu a sousedé se vzali za ruce. Pan Trubač seděl vedle vdovy Slavičkové, zatímco z druhé strany se chápal jeho ruky trudovitý pán s šedivým ježkem. Pak někdo zhasl světlo.

"Počkat!" vykřikl pan Trubač. "Proč se zhasíná? Rád bych si ty duchy pořádně prohlédl!"

Kdosi mu netrpělivým hlasem vysvětlil, že nejen každá hra, nýbrž i každý vážný experiment má svá pravidla. I řada živočichů potřebuje noc ke svému intenzivnímu životu a s duchy je tomu nejínak. Nemůžeme jim předpisovat, jak se mají chovat, ale sami se musíme přizpůsobit jejich možnostem.

Pan Trubač cosi zamumlal, ale ucítil stisk ruky vdovy Slavičkové a to ho přimělo k tomu, že zmlkl.

Zato začalo mluvit médium. Křehká promovaná filoložka nejprve delší dobu vzdychala a propadala extázi, aby posléze pronesla

hlubokým mužským hlasem: "Býval jsem zvyklý na vybranější a zajímavější společnost, než je tato. Je trapné být otrokem otroků, i když za

jistých okolností si člověk nemůže vybírat." V místnosti to zašumělo nevolí.

"Tohle přece není Jan Neruda!" zvolala jedna z dam. "A my s manželem jsme na něho intenzivně mysleli!"

"Kdo jsi, duchu?" zahýkal kdosi. "Rci nám své jméno!" "Jsem markýz de Sade," odvětilo médium, "a ačkoliv duchové nemají tak vyhraněné chutě jako lidé, způsobilo by mi dost radosti kdybych vám mohl do kávy nasypat arzén a chvíli sledovat vaše zažívací potíže."

"Pane Sade," zamumlal mužský hlas, "my sice nejsme šlechtici ale na rozdíl od vás víme, co je slušnost, pořádek a morálka. Vyvolali jsme vás pouze z vědeckých důvodů."

"Ze stejných důvodů bych z vás zaživa stahoval kůži," odpověděla promovaná filoložka nádherným hlasem.

"Pane Sade," zašvitořila jakási dáma. "Mohl byste se zhmotnit? Udělejte nám to k vůli!"

Médium proneslo sprosté slovo, ale pak se děly velice podivné a záhadné věci. Z ucha promované filoložky se počlo řinout cosi mléčně bílého, stoupalo to nad hlavu jako kouř a začalo se to srážet v obrazec, který se ustavičně měnil, rostl a mohutněl, až konečně nabyl obrysů lidského těla. Tato podoba ovšem nebyla dokonalá. Spíš to připomínalo krejčovskou pannu, pohupující se ve volném prostoru a zcela ignorující zemskou přitažlivost. Společnost zahučela překvapením a posvátnou hrůzou. K tak znamenitému a přesvědčujícímu zhmotnění v této místnosti dosud nedošlo. I pan Trubač byl v prvním okamžiku šokován. Valil na ten div oči, svíral křečovitě ruce svých sousedů a přetěžce dýchal. Ale pak si vzpomněl na vědu a na své zásady

"Podvod!" vykřikl nepřírozeným hlasem. "Šalba a mam! Posmrtný život neexistuje! Člověk je organizovaná hmota!"

V tom okamžiku to mlsklo. Pan Trubač cítil, kterak obdržel důkladnou facku, ačkoliv ani jeden ze sousedů nepustil jeho ruku. Bylo to nesmírně podivné.

"Facka není žádný argument!" zvolal pan Trubač. "A já na pouto ve triky nenaletím! Z toho jsem již vyrostl! Jste-li pan Sade, tedy mi to dokažte způsobem, o němž bych absolutně nemohl pochybovat. Za svého života jste hýřil nápady, prokažte tedy svou originalitu i no smrti!"

Nastala chvíle hrozivého ticha. Přítomní tuhli děsem nad Trubačovou odvahou a markýz zřejmě připravoval nesporný důkaz, který na něm byl požadován. Pak se ozval rezavý smích. To, že vycházel z hrdla něžné dívky, znásobovalo panující hrůzu. I pan Trubač se proti své vůli začal chvět. A znovu ten neklidný, krutý a ďábelský smích, jakého je

schopen jen netvor nebo satan.

A pak se to stalo. Vdova Slavičková zachroptěla, pustila ruce svých sousedů a zhroutila se na židli.

"Světlo!" vykřikl pan Trubač. "Rozsviňte světlo!"

Trvalo to několik vteřin, které se zdály věčností. Pak se rozsvítil lustr a veškeré nepřírozeno naráz zmizelo. V čele stolu se probouzela promovaná filoložka a nechápavě mžourala očima. Zájem přítomných však patřil vdově Slavičkové, která doslova visela na své židli a nejevila známky života. Ani to nemůžeme očekávat od člověka, který má proříznuté hrdlo. Na podlaze nedaleko kaluže krve ležela krásná zdobená břitva.

Přivolání pracovníci kriminálky neměli mnoho práce. Břitva byla zcela nepochybně vražednou zbraní. A na její rukojeti s velkým vykládaným "S" objevili kriminalisté zřetelné otisky jediného člověka. Patřily panu Trubačovi.